

G Luku 1 Yksinkertainen korrespondenssianalyysi

Jussi Hirvonen

versio 1.6.0, tulostettu 2020-10-25

Sisällys

1	Data	5
1.1	Luvun 1 tavoitteet	6
1.2	Perhe ja muuttuvat sukupuoliroolit - ISSP:n kyselytutkimuksen data 2012	6
1.3	Substanssimuuttujat, taustamuuttujat, muut	8
1.4	Aineiston rajaaminen	9
1.5	Datan valinnan vaiheet ja puuttuvat tiedot	23
1.6	Perusmuunnokset ISSP2012 - datalle	25
2	Yksinkertainen korrespondenssianalyysi - kahden luokittelu- muuttujan taulukko	65
2.1	Äiti työssä	68
2.2	Korrespondenssianalyysin käsitteet	95
3	Tulkinnan perusteita	95
4	Yksinkertaisen korrespondenssianalyysin laajennuksia 1	108
4.1	Täydentävät muuttujat (supplementary points)	111
4.2	Korrespondenssianalyysin laajennuksia: vuorovaikutusmuuttuja ja osajoukon CA	125
4.3	Kvaliteetti ja stabiilius	134
4.4	Kartan rajaaminen	150
4.5	Subset CA	155
5	Yksinkertaisen korrespondenssianalyysin laajennuksia 2	178
5.1	Matriisien yhdistäminen (stacked and concatenated matrices) . .	178
5.2	MCA - multiple correspondence analysis	188
5.3	MCA	204

Versio 1.6.0

Substet MCA ja täydentävät pisteet ei onnistunut mjca-funktiolla Sain toimimaan vain jomman kumman, en molempia yhdessä.

Laajempaa aineistoa voi analysoida korrespondenssianalyysim kahdella “monimuuttujamenetelmällä”, pinottujen ja yhdisteltyjen taulujen analyysinä tai usean muuttujan korrespondenssianalyysinä (MCA).

mjca-funktio luo Burtin matriisin, siitä saa poimittua sopivan datan. Jatkoanalyysit voi tehdä ca- funktiolla ja sen optioita käyttäen (subset, supcol jne).

Viite M.Greenacre (2017) Correspondence analysis in practice, appendix B. Stacked s. 271, subset MCA s. 276. Jälkimmäisessä esimerkissä MCA-ratkaisun inertioita ei ole korjattu (adjusted), mjca-funktiolla taas oletuksena näin tehdään.

Versio 1.5.9 - lisätty MCA-analyysijä, niitä ennen yksi pinottu taulu - analyysi.

Versiot - vanha Galku - 5.6.2019 versio 1.5.1 Uusi Galku - 2.2.2020 versio 1.5.5, 4.2.2020 versio 1.5.6, 24.2.2020 versio 1.5.7, 6.9.2020 versio 1.5.8, 16.9.2020 versio 1.5.9.

Siivotaan datan käsittelyn koodilohkot, kopioidaan mahdollisesti hyödylliset koodipätkät tiedostoon siivous1.R (30.1.2020).

Uudet datan luku- ja muunnoskriptit (treeni2-projektista), korjaillaan virheitä ja editoidaan koodia.(31.1.2020)

(2.2.20) Toimii johdattelevaan esimerkkiin asti, myös PDF-tulostus. Kuvien otsikot vähän mitä sattuu, ja ´profiilikuviin asti maa-muuttujan järjestys “väärä”, ts. eri kuin vanhemmissa versioissa. Korjattu, lisättiin johdattelevan esimerkin dataan myös maakoodi jossa Saksan ja Belgian jako (V3).

(4.2.20) Versio 1.5.6 - Galku toimii loppuun asti, tarkistettava ja editoitava. Poistetaan tarpeetonta tekstiä, vanha koodi voi jäädä selvästi merkittynä.

(24.2.20) Versio 1.5.7. Pieniä ja isompiakin korjailuja, koodin siistimistä jne.
(27.3.20) Muutetaan hieman karttojen koodilohkoja, html-tulosteessa kuvasuhde 1 mutta pdf-tulosteessa ei. Ero on pieni. (8.4.20)

(9.9.20) Pilkotaan liian pitkiä Rmd - tiedostoja pienemmiksi.

(7.10.20) Vanhat tekstit koodilohkoon “piiloon”. Tarkistetaan, että jokaisella taulukolla ja kartalla on otsikkotiedot, tavalla tai toisella. (10.10.20) Koodilohkon fig.cap ja plot-komennon main; jos main jätetään pois tulostuuko fig.cap? Ei tulostu html-versiossa!

HISTORIAA - koodilohkoon piiloon 7.10.20

```
# Vanhaa tekstiä dokumentista - piilotetaan koodilohkoon 7.10.2020
***6.8.2018 versio 1.0**
#
***Siistitään -> 12.8.2018 versio 1.05**
#
***Kommentit ja korjaukset -> 4.9.2018 versio 1.1**
#
#puuttuva riviprofiilikuva, siistimmät interaktiomuuttujien koodaukset, ensimmäinen
```

```

# "pinottu taulu" - analyysi -> 19.9.2018 versio 1.2
#
***25.9.2018 siistitään datan käsittelyä; ei huomioida puuttuvan tiedon tarkempaa
#koodausta (read_spss - funktion user_na = TRUE #asetus)**
#
***1.10.2018** Versio 1.3
#
#Muutokset tarkemmin Readme.md - tiedostossa.
#
#Uusi jakso yksinkertaisen CA:n laajennuksille, joissa otetaan analyysiin
#useampia muuttujia "pinoamalla" ja/tai yhdistämällä #taulukoita. Tässä jaksossa
#otetaan myös käyttöön isompi aineisto (enemmän maita ja muuttujia). Siisti #
#koodipätkä täydentävien muuttujien lisäämiseen.
#
***3.10.2018** Versio 1.4
#Siistitään pois turhat datan listaukset. Aineiston rajaaminen selkeäksi. Ensin
#kuusi maata, sitten 27 (Espanja pois). Valitaan myös muuttujat, jotta
#käsiteltävän datan listaukset ovat järkevämpiä. Aineistossa esim. Espanjan ja
#muutaman Unkarin poikkeavien vastausvaihtoehtojen vastaukset ovat omina
#muuttujina, ja niiden arvo muille havainnoille on NAP (Not applicable). Samoin
#paljon maakohtaisia muuttujia, esim. koulutustaso. Mukaan otetaan vain
#kv-vertailuihin kelpaavat muuttujat, muutama sellainen on myös aineistoon
#rakenneettu. Jätetään pois kaikki perhesuhteisiin liittyvät kysymykset (esim.
#kotitöiden jakaminen) ja taustatiedot (esim. rahankäyttö, puolison eri tiedot
#jne.), koska muuten jouduttaisiin miettimään miten näiden osalta käsitellään
#perheettömiä. Muutamia muuttujia otetaan mukaan (lasten lkm jne.).
#
***8.10.2018**
#
#Datan valinta. Data-jaksossa aluksi, voi miettiä siirtääkö esimerkki-lukuun ja
#"pinotut taululut" - luvun alkuun kuvailut. Tavallaan siistiä, jos alussa lyhyesti.
#
***10.10.2018**
#
#Maiden ja muuttujien valinta. TOPBOT halutaan mukaan, joten USA ja GB on
#jätettävä pois. Muuttuja on kuitenkin hankala, usealla #maalla puuttuva tieto
#yli 10 prosentissa, ja muutamalla nolla tai ihan muutamia. Pohditaan aikanaan.
***5.11.18**Puuttuvat tiedot #ovat puuttuvia, ei voi mitään. Jos vähän ja selviä
#virheitä (ikä, sukupuoli), voidaan pudottaa havainnot.Muuten mukaan, periaatteessa.
#
#Data-jaksosta siirretään aineiston laajentamisen yhteyteen laajemman
#muuttujajoukon deskriptiiviset tarkastelu. Taulukko muuttujakuvauksesta jää
#data-lukuun. **5.12.18** Puuttuneisuuden taulukointia on, mutta siisti
#NA-tila taulukko puuttu.
#

```

```

***11.10.2018 Versio 1.4**
#
#- paperitulosteessa v1.3 kommentteja karttoihin ja ca:n numeerisiin tuloksiin,
#samoin muuttujalistauksiin.
#- paperitulosteessa v1.4 samoin, ja puuttuneisuuden taulukointeja
#
***11.10.2018 aloitetaan versio 1.5**
#- pieniä muutoksia ja kommentteja, aloitetaan uusi versio 1.51 5.12.2018
#
***6.12.2018 1.5.1**
#- as_factor - funktio käyttöön; testaillaan miten toimii kun
#(a) user_na - arvoja ei lueta ja (b) puuttuvat ovat mukana.
#
#
***Muistilista:**
#
#1. Taulukot ja kuvat luvusta 2. alkaen eivät ole "bookdown-muodossa".
#CA-tulokset on tulostettu siisteinä taulukoina Bookdown-demo - dokumentissa.
#Voi tulostaa myös ca-outputin. Ominaisarvojen taulukko keskeneräinen, samoin
#"scree plot" kuvana puuttuu.
#
#2. Osa kuvista (esim. profiilikuva) pitää varmaan tulostaa pdf-muodossa ja
#ottaa capaper-dokkariin include_graphics - funktiolla.
#
#3. Puuttuvia tai mahdollisesti lisättäviä taulukoita (nämä saa ca-funktion
#tuloksista suoraan)
#
# - khii2 - etäisyydet riveille ja sarakkeille - on tulostettu ilman muotoiluja (11.10.18)
# - massoilla painotetut khii2-etäisyyden keskiarvorivistä/sarakkeesta?
#
#4. Kuvissa vielä hiottavaa, pdf-kuvia lisäilty img-hakemistoon.
#
#5. Data-tiedostojen nimeäminen (27.12.18)
#
***ISSP2012*.data** - täysi aineisto
#
***ISSP2012*jh1.data** - valikoitu aineisto (maat, muuttujat)
#
***ISSP2012*esim1.dat** - muuttujien muunnoksia ja uusia muuttujia; analyyseissä
#käytettävä data, tarkenne dat.
#
#6. kasitteet1.rmd - taulukko käsitteistä ja tärkeimmistä ISSP-dokumenteista
#
***Historiaa ** (11.10.18)
#

```

```

#Vanhoja kommentteja
#
## kirjastot/paketit ladataan jokaisessa Rmd-dokumentissa
## bib-formaatin viitetietokantaa tullaan kokeilemaan
## kuvasuhde (aspect ratio) edelleen epäselvä juttu! Mutta näyttää PDF-tulosteessa
#olevan ok.
#
## Datan käsittely ja hallinta
# +SPSS:n sallima kolme puuttuvan tiedon koodia saadaan mukaan read_spss-funktion
#(haven) parametrilla USER_NA = TRUE (mutta #tarkistettava!) (25.4.18)
# + faktoreita ei ainakaan toistaiseksi muuteta ordinaaliasteikolle, CA ei tästä välitä
# + pidetään muuttujien ja tiedostojen nimeäminen selkeänä, tarkistetaan aika ajoin
#
## Taulukot: lisättiin riviprocentti- ja sarakeprosenttitaulut (25.4.18), kuva
#riviprofiileista puuttu vielä (15.5.2018)
## Datan esittelyssä on turhaa välitulostusta, ja samoin vähän muuallakin. Html
#on helpompi lukea, kun koodi on oletuksena piilossa
## PDF-tulosteessa koodi pääsääntöisesti näkyy toistaiseksi
## kokeiluja CA-karttojen tulostamiseen (a) suoraan koodilla ja
#(b) r-grafiikkaikkunasta tallennetun pdf-kuvan avulla. Paras #toistaiseksi (a),
#jätin kokeilu näkyviin. Analyysit R:n grafiikkaikkunassa, jotta asp=1, ja
#tulkintaa varten voi tallentaa #PDF-muodossa.
## rakenteeseen muutoksia (näkyvät sisällysluettelossa), ei erillistä
#teorialiitettä vaan sopivina annoksina. Lukuun 3 perusasiat, #kaavat, määritelmät
## tehdään käsitetaulukko (kirjoittamista varten)
## 20.5.2018 (a) tulkita-osuuteen karttakuvia ja ca-tulokset (b) siistimpi
#taulukoiden tulostus löytyi (c) kaavaliite laajeni (dispo-haarassa)
#
## 23.5.2018 lisätään dataan toinen maa-muuttuja maa2, ikäluokkamuuttuja age_cat
#ja iän ja sukupuolen vuorovaikutusmuuttuja ga.
# * 24.5.2018 lisättiin ca-kartta, jossa Saksan ja Belgian ositteet ja summarivit
#täydentävinä (passiivisina)

```

1 Data

edit 30.1.20 Siivotaan, luodaan faktori-muuttujat heti alussa koko datalle (G1_1_data_fct1.Rmd).

Historiaa

edit tässä luvussa on paljon siistittävää, mutta data on ok. (13.5.2018). **edit** capaper - dokumentissa parempi uusi jäsentely (4.9.2018) **edit** ISSP-datan perustietoa dokumentissa ISSP_data1.docx (4.9.2018) **edit 24.9.18** Poistettiin turhaa, uusi versio tiedostosta (G1_1_data1.Rmd -> G1_1_data2.Rmd).

1.1 Luvun 1 tavoitteet

Datan esittely ja kuvailut - uusi versio (24.9.18) 10.10.2018 Maat ja muuttujat valittu.

edit 12.8.2020 käsitteet määriteltävä ennen käyttöä.

CA on eksploraatiivinen ja graafinen(visuaalinen) menetelmä, peruskäsitteet esitellään rajatulla aineistolla. Se on kuitenkin oikea tutkimusaineisto kaikkein ongelmiseen.

CA (ja MCA) sopivat isojen moniulotteisten ja mutkikkaiden aineistojen analyysiin, siksi iso aineisto. Samalla analyysiä voi laajentaa moneen suuntaan. **#V** Benzecri:“kun data menee miljoonaan suuntaan”.

1. Aineiston esittely, laajan kyselytutkimusaineiston tyypilliset ominaisuudet
2. Laadukkaan ja hyvin dokumentoidun aineiston edut
3. CA on käytetty monenlaisten aineistojen analyysiin (esim. ekologia ja biologia, arkeologia, kielen tutkimus). Kyselytutkimukset ovat yksi suosittu sovelluskohde. Muuttujat ovat usein kvalitatiivisia, ja aineistojen peruspulma on puuttuvissa havainnoissa.

1.2 Perhe ja muuttuvat sukupuoliroolit - ISSP:n kyselytutkimuksen data 2012

luvun pitäisi olla mahdollisimman lyhyt (5.12.18)

Hieman historiaa datasta, sosiaalisesti määräytyneet sukupuoliroolit (gender) tutkimusaiheena neljässä ISSP:n kyselytutkimuksessa. Avainsana “cross-cultural comparative studies”, “cross country” ehkä myös? Tämä on varsinainen teollisuuden ala! Maiden väliset vertailut ovat aina hyvin hankalia.

#V Ajankohtainen tutkimusaihe, ei ISSP-dataa mutta samoja kysymyksiä. (<https://www.economist.com/finance-and-economics/2020/10/03/why-east-and-west-german-women-still-work-vastly-different-hours>) Tutkimus: (https://www.diw.de/documents/publikationen/73/diw_01.c.799295.de/dwr-20-38.pdf)

Tärkeitä linkit - ISSP 2012 data

Toimivat html-tulosteissa, PDFtiedostoissa saa toimimaan (vaati tarkat formattoinnit Rmd-koodissa).

www.issp.org, tutkimushankkeen historiaa. Löytyy myös bibliografia tutkimuksista, joissa aineistoja on käytetty.

www.gesis.org - tutkimuksen “sihteeristö”, dokumentaatio ja datat.

data ja dokumentaatio (selattavissa): zacat.gesis.org

edit tässä järkevä viite ISSP - dataan ISSP Research Group (2016): International Social Survey Programme: Family and Changing Gender Roles IV - ISSP 2012. GESIS Data Archive, Cologne. ZA5900 Data file Version 4.0.0, doi:10.4232/1.12661

Alla myös suora linkki

Linkitys dokumentteihin on hankalaa

- monta portaalia, joista pääsee monien organisaationimien taakse
- tärkeimmät linkit ISSP-tutkimuksen “kotisivu” ja selkeät **muuttujakuvaukset ja muut tiedot**
- käytännössä linkittäminen “syvälle” johonkin sivustoon tai www-palveluun ei ole järkevää, parempi antaa selkeät viitetiedot ja tiedot organisaatioista. Ne säilyvät, tai jäljille pääsee.

Edit Refworksiin on kerätty viitteitä, tässä pärjätään kolmen sitin osoitteilla. Alla linkkejä jotka eivät näy PDF-tulosteessa, lisätty tekstinä. Suomessa tutkimusta koordinoi [yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto](http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD2820 . Kuvaus datasta ja muuta hyödyllistä suomeksi, esim. lomake (ZA5900_q_fi-fi.pdf).

Aineistot <https://dbk.gesis.org/dbksearch/sdesc2.asp?no=5900&db=e2012> (19.10.20 tiedostoluettelo).

[Muuttujakuvaukset, data ja dokumentaatio] (<http://zacat.gesis.org/webview/in dex.jsp?object=http://zacat.gesis.org/obj/fStudy/ZA5900>) **Täällä on kaikki.** Tietoaarkisto, Leibniz Institute for the Social Sciences.

Dokumentointi on kattava, tiedot löytyvät haastattelumenetelmistä (parerilomake, tietokoneavusteinen haastattelu, jne), maakohtaisten taustamuuttujien harmonisoinnista maittain, otantamenetelmistä jne. Esittelen vain aineiston tärkeimmät rajaukset. Monitorointiraportti kertoo puuttuneisuuden määrän, otantamenetelmät jne maittain. “Code book” kertoo muuttujien määritelmät sekä yhteisille että maakohtaisille muuttujille. Kaikista muuttujista on taulukko maittain. Lisäksi raportti kyselylomakkeen laadinnasta.

```
issp_docname <- c("Variable Report", "Study Monitoring Report", "Basic Questionnaire",
                  "Contents of ISSP 2012 module", "Questionnaire Development")
issp_docdesc <- c("Perusdokumentti, muuttujien kuvaukset ja taulukot",
                  "tiedokeruun toteutus eri maissa",
                  "Maittain sovellettava kyselylomake", "substanssikysymykset taulukkona",
                  "kyselylomakkeen laatiminen")
issp_docfile <- c("ZA5900_cdb.pdf", "ZA5900_mr.pdf", "ZA5900_bq.pdf", "ZA5900_overview.pdf",
                  "ssoar-2014-scholz_et_al-ISSP_2012_Family_and_Changing.pdf")

col_isspdocs <- c("dokumentti", "sisältö", "tiedosto")
# colnames(ISSPdocsT.df) <- col_isspdocs
```

```
# Vanha df-koodi
# ISSPdocsT.df <- data_frame(issp_docname, issp_docdesc, issp_docfile)
# knitr::kable(ISSPdocsT.df, booktab=TRUE)

# varoituksia data_framen käytöstä, toimisiko tibble()? (21.2.20)
ISSPdocsT.tbl <- tibble(issp_docname, issp_docdesc, issp_docfile)
colnames(ISSPdocsT.tbl) <- col_isspdocs
knitr::kable(ISSPdocsT.tbl, booktab = TRUE,
              caption = ' ISSP 2012: tärkeimmät dokumentit')
```

Taulukko 1: ISSP 2012: tärkeimmät dokumentit

dokumentti	sisältö	tiedosto
Variable Report	Perusdokumentti, muuttujien kuvaukset ja taulukot	ZA5900_cdb.pdf
Study Monitoring Report	tiedokeruun toteutus eri maissa	ZA5900_mr.pdf
Basic Questionnaire	Maittain sovellettava kyselylomake	ZA5900_bq.pdf
Contents of ISSP 2012 module	substanssikysymykset taulukkona	ZA5900_overview.pdf
Questionnaire Development	kyselylomakkeen laatiminen	ssoar-2014-scholz_et_al- ISSP_2012_Family_and_Changing.pdf

1.3 Substanssimuuttujat, taustamuuttujat, muut

zxy capaper - dokumentissa uusi jäsentely (4.9.2018)

zxy Aineiston luonne: maakohtaisesti eri tavoin kerätty data, jossa pyritään yhtenäisiin käytäntöihin ja tietosisältöihin. Silti myös substanssikysymyksissä eroja, isoja ja pienempiä. Näin vain on, en pohdi miksi. Ei ole mitenkään ainutlaatuisia. Aineiston editoinnissa ja tiedonkeruun suunnittelussa on nähty paljon vaivaa vertailukelpoisuuden vuoksi. Tästä esimerkkejä, esim. “mitä puoluetta äänestit”.

zxy yksi kappale: Aineitoa on harmonisoitu, kysymyksiä hiottu, vertailukelpoisuuteen on pontevasti pyritty. Silti eroja löytyy, osa ymmärrettäviä (lisäkysymykset jne) ja osa ei (Espanja!). Tällaista on kansainvälisen kyselytutkimuksen data.

Parempi muotoilu: Varsinaiset substanssimuuttujat eli kyselylomakkeet on koitettu hioa mahdollisimman yhdenmukaisiksi. Silti pieniä eroja löytyy, ja isoakin (Espanja on pudottanut neutraalin “en samaa enkä eri mieltä” - vaihtoehdon

pois, ja Unkarissakin on muutamat vastausvaihtoehdot valittu omalla tyyllillä). Taustamuuttujissa on pyritty samaan, ja aineistoon on myös rakennettu kansainvälisesti vertailukelpoisia muuttujia kansallisesti kerätyistä tiedoista. Näitä ovat erityisesti tuloihin liittyvät tiedot, ja mone muutkin. Muuttujat jakautuvat substanssi- ja taustamuuttujiin, ja taustamuuttujista monet tiedot on kerätty kansallisiin aineistossa maan kirjantunnisteella alkaviin muuttujiin.

zxy HUOM! Dataa ei ole kerätty vain kansainvälisiin vertailuihin! Sitä voi ja ehkä pitäisikin analysoida maa kerrallaan, ja vertailla näitä tuloksia. (**#V** Blasiuksen artikkeli, jossa arvioidaan yhden ISSP-tutkimuksen vertailukelpoisuutta. Kysymykset eivät kovin hyvin näytä toimivan samalla tavalla eri maissa.)

1.4 Aineiston rajaaminen

1. Eurooppa ja samankaltaiset maat (25)

(24.2.20) Aineistosta valittiin ensin joukko suhteellisen samankaltaisia kehittyneitä teollisuusmaita. Sitten valittiin osa kysymyksistä, ja vielä suppeampi valikoima kiinnostavia taustamuuttujia. Muutama maa pudotettiin pois tämän valinnan jälkeen.

Pois 13: Argentiina, Turkki, Venezuela, Etelä-Afrikka, Korea, Intia, Kiina, Taiwan, Filippiinit, Meksiko, Israel, Japani, Chile.

Bulgaria, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Great Britain, Ireland, Latvia, Lithuania, Norway, Poland, Sweden, Slovakia, Slovenia, Spain, Switzerland, Australia, Austria, Canada, Croatia, Iceland, Russia, United States, Belgium, Hungary, Netherlands, Portugal (**28**) - Espanja, Iso-Britannia, USA pois -> **25 maata (11.10.18)**

Espanja jätettiin pois, koska siellä kysymyksissä jätettiin pois neutraali vaihtoehto ("en puolesta enkä vastaan / en osaa sanoa"). USA ja GB pois koska kiinnostava TOPBOT-muuttuja puuttuu (puuttui 11.10.18, sittemmin USA:n aineistoa on täydennetty).

3. Datan hallinta - reproducible research- periaate

Helposti toistettava analyysi, ei "haurasta" datan muokkauksen koodia.

edit 24.2.20 Vanhoja perusideoita

Aineistoa käsitellään ja muokataan niin, että jokaisen analyysin voi mahdollisimman yksinkertaisesti toistaa suoraan alkuperäisestä datasta.

Aineiston muokkauksen (muuttujien ja havaintojen valikointi, muunnokset ja uusien muuttujien luonti jne.) dokumentoidaan r-koodiin.

Kommentti 3.10.18

R-spesifiä: R-koodissa tarkemmin, kaikki yksityiskohdat.

Kun SPSS-tiedosto luetaan R:n data frame - tiedostoksi, mukana tulee myös metadata. Uusien muuttujien luonnissa tai data-formaatin vaihtuessa (esim. matriisiksi, taulukoksi jne) metadata katoaa. Siksi muuttujien tyyppimuunnokset (yleensä faktorointi) tallennetaan uusiksi muuttujiksi, metatieto säilyy vanhassa muuttujassa.

Helposti toistettava tutkimus: polku alkuperäisestä datasta analyysien dataan selkeä (ja lyhyt jos mahdollista).

Puuttuva tieto voidaan koodata monella tavalla (ei halua vastata jne), ja SPSS (datan jakelutiedosto) sallii kolme koodia puuttuville tiedoille. Ne voi lukea R-dataan, mutta puuttuneisuutta ei tässä työssä tutkita sen tarkemmin. Detaljit R-koodissa (haven-paketin `read_spss`-funktion `user_na` -optio, ei käytetä tässä).

Tiedostonimistä (10.10.18, 30.1.20, 11.2.20,22.9.20)

edit 22.9.20 Tarkista kun valmista.

ISSP2012.data - *täysi aineisto, luetaan SPSS-tiedostosta ISSP2012jh1.data* - valittu osa aineistosta (maat, muuttujat) ISSP2012*.jh1.dat - valittu osa aineistosta, luotu uusia muuttujia ja muunnettu muuttujia. Alkuperäiset muuttujat säilytetään, voi aina tarkistaa ja verrata. ISSP2012esim1, 2 jne, tarkenne .dat rajattuja aineistoja joissa uusia muuttujia ja muuttujien nimiä. Näitä luodaan analyysin eri vaiheissa.

Datan perusmuokkauksen vaiheet

1. Data r-dataksi

```
ISSP2012jh.data <- read_spss("data/ZA5900_v4-0-0.sav")
```

2. valitaan maat(25)

```
ISSP2012jh1a.data <- filter(ISSP2012jh.data, V4 %in% incl_countries25)
```

3. valitaan muuttujat

```
ISSP2012jh1b.data <- select(ISSP2012jh1a.data, all_of(jhvars1))
```

Poistetaan havainnot joilla tieto sukupuolesta tai ikä puuttuu.

```
ISSP2012jh1c.data <- filter(ISSP2012jh1b.data, (!is.na(SEX) & !is.na(AGE)))
```

Perusmuunnokset (G1_1_data_fct1.Rmd)

```
ISSP2012jh1d.data <- ISSP2012jh1c.data
```

R-koodiin jätetään tarkistuksia yms. joita ei raportoida tässä, samoin niiden tuloksia. Voiko R-koodi olla fingskää? Olkoon toistaiseksi.

DATA RAJAAMISTA - maat(5.10.2018)

```
# Aineiston rajaamisen kolme vaihetta (10.2018)
#
```

```

# TIEDOSTOJEN NIMEÄMINEN
#
# R-datatiedostot .data - tarkenteella ovat osajoukkoja koko ISSP-datasta ISSP2012.data
# R-datatiedostot .dat - tarkenteella: mukana alkuperäisten muuttujien muunnoksia
# (yleensä as_factor), alkuperäisissä muuttujissa mukana SPSS-tiedoston metadata.
#
# Luokittelumuuttujan tyyppi on datan lukemisen jälkeen yleensä merkkijono (char)
# ja haven_labelled.
#
# Muutetaan R-datassa ordinaali- tai nominaaliasteikon muuttujat haven-paketin
# as_factor - funktiolla faktoreiksi. R:n faktorityypin muuttujille voidaan tarvittaessa
# määritellä järjestys, toistaiseksi niin ei tehdä (25.9.2018).
#
# Muunnetun muuttujan rinnalla säilytetään SPSS-tiedostosta luettu muuttja, metatiedot säilytetään
# alkuperäisessä.
#
# R-datatiedostot joiden nimen loppuosa on muotoa *esim1.dat: käytetään analyyseissä
#
# 1. VALITAAN MAAT (25) -> ISSP2012jh1a.data. Muuttujat koodilohkossa datasel_vars1
#
# kolme maa-muuttujaa datassa. V3 erotelee joidenkin maiden alueita, V4 on koko
# maan koodi ja C_ALPHAN on maan kaksimerkkinen tunnus.
#
# V3 - Country/ Sample ISO 3166 Code (see V4 for codes for whole nation states)
# V3 erot valituissa maissa
# 5601 BE-FLA-Belgium/ Flanders
# 5602 BE-WAL-Belgium/ Wallonia
# 5603 BE-BRU-Belgium/ Brussels
# 27601 DE-W-Germany-West
# 27602 DE-E-Germany-East
# 62001 PT-Portugal 2012: first fieldwork round (main sample)
# 62002 PT-Portugal 2012: second fieldwork round (complementary sample)
# Myös tämä on erikoinen, näyttää olevan vakio kun V4 = 826:
# 82601 GB-GBN-Great Britain
# Portugalissa aineistoa täydennettiin, koska siinä oli puutteita. Jako ei siis ole oleellinen
# mutta muut ovat. Tähdellä merkityt maat valitaan johdattellevaan esimerkkiin.
#
# Maat (25)
#
# 36 AU-Australia
# 40 AT-Austria
# 56 BE-Belgium*
# 100 BG-Bulgaria*
# 124 CA-Canada
# 191 HR-Croatia

```

```

# 203 CZ-Czech Republic
# 208 DK-Denmark*
# 246 FI-Finland*
# 250 FR-France
# 276 DE-Germany*
# 348 HU-Hungary*
# 352 IS-Iceland
# 372 IE-Ireland
# 428 LV-Latvia
# 440 LT-Lithuania
# 528 NL-Netherlands
# 578 NO-Norway
# 616 PL-Poland
# 620 PT-Portugal
# 643 RU-Russia
# 703 SK-Slovakia
# 705 SI-Slovenia
# 752 SE-Sweden
# 756 CH-Switzerland
# 826 GB-Great Britain and/or United Kingdom - jätetään pois jotta saadaan TOPBOT
#                               -muuttuja mukaan (top-bottom self-placement) .(9.10.18)
# 840 US-United States - jätetään pois, jotta saadaan TOPBOT-muuttuja mukaan.(10.10.18)
#
# Belgian ja Saksan alueet:
# V3
# 5601      BE-FLA-Belgium/ Flanders
# 5602      BE-WAL-Belgium/ Wallonia
# 5603      BE-BRU-Belgium/ Brussels
# 27601     DE-W-Germany-West
# 27602     DE-E-Germany-East
#
# Unkari (348) toistaiseksi mukana, mutta joissain kysymyksissä myös Unkarilla on
# poikkeavia vastausvaihtoehtoja(HU_V18, HU_V19,HU_V20). Jos näitä muuttujia käytetään,
# Unkari on parempi jättää pois.
#
#
# (25.4.2018) user_na
# haven-paketin read_spss - funktiolla voi r-tiedostoon lukea myös SPSS:n sallimat kolme
# (yleensä 7, 8, 9) tarkempaa koodia puuttuvalle tiedolle.
# "If TRUE variables with user defined missing will be read into labelled_spss objects.
# If FALSE, the default, user-defined missings will be converted to NA"
# https://www.rdocumentation.org/packages/haven/versions/1.1.0/topics/read_spss
#

ISSP2012jh.data <- read_spss("data/ZA5900_v4-0-0.sav") #luetaan alkuperäinen data R- dataks

```

```

#str(ISSP2012jh.data)

incl_countries25 <- c(36, 40, 56,100, 124, 191, 203, 208, 246, 250, 276, 348, 352,
                     372, 428, 440, 528, 578, 616, 620, 643, 703, 705, 752, 756)

#str(ISSP2012jh.data)
#str(ISSP2012jh.data) #61754 obs. of 420 variables - kaikki

ISSP2012jh1a.data <- filter(ISSP2012jh.data, V4 %in% incl_countries25)

#head(ISSP2012jh1a.data)
#str(ISSP2012jh1a.data) #34271 obs. of 420 variables, Espanja ja Iso-Britannia
#                               pois (9.10.2018)
# str(ISSP2012jh1a.data) # 32969 obs. of 420 variable, Espanja Iso-Britannia,
#                               USA pois (10.10.2018)
#
# names() # muuttujen nimet
# Maakohtaiset muuttujat (kun on poikettu ISSP2012 - vastausvaihtoehtoista tms.)
# on aineistossa eroteltu maatunnus-etuliitteellä (esimerkiksi ES_V7).
# Demografisissa ja muissa taustamuuttujissa suuri osa tiedoista on kerätty maa-
# kohtaisilla lomakkeilla. Vertailukelpoiset muuttujat on konstruoitu niistä.
# Muuttujia on 420, vain osa yhteisiä kaikille maille.

```

DATAN RAJAAMISTA - MUUTTUJAT (5.10.2018)

SPSS-tiedostosta saadaan luettua haven-paketin read_spss-funktiolla paljon metatietoja.

```

# 2. VALITAAN MUUTTUJAT -> ISSP2012jh1b.data. Maat valittu koodilohkossa dataset_country1

# METADATA

metavars1 <- c("V1", "V2", "DOI")

# MAA - maakoodit ja maan kahden merkin tunnus

countryvars1 <- c("V3", "V4", "C_ALPHAN")

# SUBSTANSSIMUUTTUJAT - Attitudes towards family and gender roles (9)
#
# Yhdeksän kysymystä (lyhennetyt versiot, englanniksi), vastausvaihtoehdot Q1-Q2
#
# 1 = täysin samaa mieltä, 2 = samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä,
# 4 = eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä
#
# Q1a Working mother can have warm relation with child

```

```

# Q1b Pre-school child suffers through working mother
# Q1c Family life suffers through working mother
# Q1d Women's preference: home and children
# Q1e Being housewife is satisfying
#
# Q2a Both should contribute to household income
# Q2b Men's job is earn money, women's job household
#
# Q3a Should women work: Child under school age
# Q3b Should women work: Youngest kid at school
# 1= kokopäivätyö, 2 = osa-aikatyö, 3 = pysyä kotona, 8 = en osaa sanoa (can't choose), 9 =
#
# Kysymysten Q3a ja Q3b eos-vastaus ei ole sama kuin "en samaa enkä eri mieltä" (ns. neutraali
# vaihtoehto), mutta kieltäytymisiä jne. (koodi 9) on aika vähän. Kolmessa
# maassa ne on yhdistetty:
# (8 Can't choose, CA:can't choose+no answer, KR:don't know+refused, NL:don't know).
# Kun SPSS-tiedostosta ei ole tuotu puuttuvan tiedon tarkempaa luokittelua,
# erottelua ei voi tehdä.
#
#
#

substvars1 <- c("V5","V6","V7","V8","V9","V10","V11","V12","V13") # 9 muuttujaa

# Nämä yhteiset muuttujat pois (maaspesifien muuttujien lisäksi) :
#
# "V14","V15","V16", "V17","V18","HU_V18","V19","HU_V19","V20","HU_V20","V21",
# "V28","V29","V30","V31","V32","V33",# "V34", "V35", "V36", "V37", "V38", "V39",
# "V40", "V41", "V42", "V43", "V44", "V45", "V46", "V47", "V48", "V49", "V50",
# "V51", "V52", "V53", "V54", "V55", "V56", "V57", "V58", "V59", "V60", "V61",
# "V62", "V63", "V64", "V65", "V65a","V66", "V67"
#
#
# DEMOGRAFISET JA MUUT TAUSTAMUUTTUUJAT (8)
#
# AGE, SEX
#
# DEGREE - Highest completed degree of education: Categories for international comparison.
# Slightly re-arranged subset of ISCED-97
#
# 0 No formal education
# 1 Primary school (elementary school)
# 2 Lower secondary (secondary completed does not allow entry to university: obligatory school)
# 3 Upper secondary (programs that allow entry to university or programs that allow to enter university)
# other ISCED level 3 programs - designed to prepare students for direct entry into the labour market

```

```

# 4 Post secondary, non-tertiary (other upper secondary programs toward labour market or te
# 5 Lower level tertiary, first stage (also technical schools at a tertiary level)
# 6 Upper level tertiary (Master, Dr.)
# 9 No answer, CH: don't know
# Yhdistelyt?
#
# MAINSTAT - main status: Which of the following best describes your current situation?
#
# 1 In paid work
# 2 Unemployed and looking for a job, HR: incl never had a job
# 3 In education
# 4 Apprentice or trainee
# 5 Permanently sick or disabled
# 6 Retired
# 7 Domestic work
# 8 In compulsory military service or community service
# 9 Other
# 99 No answer
# Armeijassa tai yhdyskuntapalvelussa muutamia, muutamissa maissa. Kategoriassa 9
# on hieman väkeä. Yhdistetään 8 ja 9. Huom! Esim Puolassa ei yhtään eläkeläistä
# eikä kategoriata 9, Saksassa ei ketään kategoriassa 9.
#
# TOPBOT - Top-Bottom self-placement (10 pt scale)
#
# "In our society, there are groups which tend to be towards the top and groups
# which tend to be towards the bottom. Below is a scale that runs
# from the top to the bottom. Where would you put yourself on this scale?"
# Eri maissa hieman erilaisia kysymyksiä.
#
# HHCHILDR - How many children in household: children between [school age] and
# 17 years of age
#
# 0 No children
# 1 One child
# 2 2 children
# 21 21 children
# 96 NAP (Code 0 in HOMPOP)
# 97 Refused
# 99 No answer
#
# Voisi koodata dummymuuttujaksi lapsia (1) - ei lapsia (0).
# Ranskan datassa on erittäin iso osa puuttuvia tietoja ( "99", n. 20 %), myös
# Australialla aika paljon. Sama tilanne myös muissa perheen kokoon liittyvissä
# kysymyksissä.
#

```

```

# MARITAL - Legal partnership status
#
# What is your current legal marital status?
# The aim of this variable is to measure the current 'legal' marital status '.
# PARTLIV - muuttujassa on 'de facto' - tilanteen tieto parisuhteesta
#
# 1 Married
# 2 Civil partnership
# 3 Separated from spouse/ civil partner (still legally married/ still legally
#   in a civil partnership)
# 4 Divorced from spouse/ legally separated from civil partner
# 5 Widowed/ civil partner died
# 6 Never married/ never in a civil partnership, single
# 7 Refused
# 8 Don't know
# 9 No answer
#
# URBURURAL - Place of living: urban - rural
#
# 1 A big city
# 2 The suburbs or outskirts of a big city
# 3 A town or a small city
# 4 A country village
# 5 A farm or home in the country
# 7 Other answer
# 9 No answer
# 1 ja 2 vaihtelevat aika paljon maittain, parempi laskea yhteen. Unkarista puuttuu
# jostain syystä kokonaan vaihtoehto 5. Vaihtehdon 7 on valinnut vain 4 vastaajaa Ranskassa
# Yhdistetään 1 ja 2 = city, 3 = town, rural= 4, 5, 7
#

bgvars1 <- c( "SEX","AGE","DEGREE", "MAINSTAT", "TOPBOT", "HHCHILDR", "MARITAL", "URBURURAL")

#Valitaan muuttujat

jhvars1 <- c(metavars1,countryvars1, substvars1,bgvars1)

#jhvars1
ISSP2012jh1b.data <- select(ISSP2012jh1a.data, all_of(jhvars1))

# laaja aineisto - mukana havainnot joissa puuttuvia tietoja
# hauska detalji URBURURAL - muuttujan metatiedoissa viite jonkun työaseman hakemistoon
# str(ISSP2012jh1b.data) #32969 obs. of 23 variables
#
# SUBSTANSSIMUUTTUJAT

```

```

#
# $ V5      : 'haven_labelled' num  5 1 2 2 1 NA 2 4 2 2 ...
# ..- attr(*, "label")= chr "Q1a Working mom: warm relationship with children as a not wor
# ..- attr(*, "labels")= Named num  0 1 2 3 4 5 8 9
#
# ISSP2012jh1b.data$V5 näyttää tarkemmin rakenteen
#
# glimpse(ISSP2012jh1b.data)
# str(ISSP2012jh1b.data) # 32969 obs. of  23 variables

# Poistetaan havainnot, joissa ikä (AGE) tai sukupuoli tieto puuttuu (5.7.2019)

ISSP2012jh1c.data <- filter(ISSP2012jh1b.data, (!is.na(SEX) & !is.na(AGE)))

# str(ISSP2012jh1c.data) # 32823 obs. of  23 variables, 32969-32823 = 146
# TARKISTUS 8.6.20 dplyr 1.0.0 havaintojen ja muuttujien määrä ok.

# ISSP2012jh1c.data %>% summary() %>% kable()

```

Metatietojen (3) ja maa-muuttujien (3) lisäksi aineistossa on seitsemäntoista muuttujaa. Yhdeksän muuttujaa ovat ns. substanssikysymysten vastauksia, joilla luodataan asenteita sukupuolirooleihin ja perhearvoihin. Taustamuuttujia on kahdeksan.

Yhdeksän kysymystä (lyhennetyt versiot, englanniksi), vastausvaihtoehdot

Vastausvaihtoehdot:

1 = täysin samaa mieltä, 2 = samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä

edit 14.8.20 Kysymyksissä Q1a ja Q2a vastausten järjestys on tulkinassa (moderni vs.perinteinen tai liberaali vs. konservatiivi) erilainen.

Q1a Working mother can have warm relation with child

Q1b Pre-school child suffers through working mother

Q1c Family life suffers through working mother

Q1d Women's preference: home and children

Q1e Being housewife is satisfying

Q2a Both should contribute to household income

Q2b Men's job is earn money, women's job household

Q3a Should women work: Child under school age

Q3b Should women work: Youngest kid at school

Vastausvaihtoehdot: “Work full-time” “Work part-time” “Stay at home”, “Can’t choose” 1 = W, 2 = w, 3 = H, NA = 6,8,9 ei tässä eriteltyä. 6 on Taiwanin oma vastausvaihtoehto, 8 = en osaa sanoa ja 9 = no answer.

```
# Muuttuja taulukkona - karkea tapa
```

```
tabVarnames <- c(substvars1,bgvars1) # muuttujanimet muuttujille
```

```
# Kysymysten lyhyet versiot englanniksi
```

```
tabVarDesc <- c("Q1a Working mother can have warm relation with child ",
                "Q1b Pre-school child suffers through working mother",
                "Q1c Family life suffers through working mother",
                "Q1d Women's preference: home and children",
                "Q1e Being housewife is satisfying",
                "Q2a Both should contribute to household income",
                "Q2b Men's job is earn money, women's job household",
                "Q3a Should women work: Child under school age",
                "Q3b Should women work: Youngest kid at school",
                "Respondents age ",
                "Respondents gender",
                "Highest completed degree of education: Categories for international comparison",
                "Main status: work, unemployed, in education...",
                "Top-Bottom self-placement (10 pt scale)",
                "How many children in household: children between [school age] and 17 years",
                "Legal partnership status: married, civil partnership...",
                "Place of living: urban - rural"
                )
```

```
#tabVarDesc
```

```
# Taulukko
```

```
# luodaan df - varoitus: data_frame() is deprecated, use tibble" (4.2.20),  
# vaihdetaan tibbleen (21.2.20)
```

```
# jhVarTable1.df <- data_frame(tabVarnames,tabVarDesc) OLD
```

```
jhVarTable1.tbl <- tibble(tabVarnames,tabVarDesc)
```

```
cols_jhVarTable1 <- c("muuttuja","kysymyksen tunnus, lyhennetty kysymys")
```

```
colnames(jhVarTable1.tbl) <- cols_jhVarTable1
```

```
str(jhVarTable1.tbl)
```

```
## tibble [17 x 2] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)
```

```
## $ muuttuja : chr [1:17] "V5" "V6" "V7" "V8" ...
```

```
## $ kysymyksen tunnus, lyhennetty kysymys: chr [1:17] "Q1a Working mother can have warm re
```

```
# Suomalaiset pitkät kysymykset
```

```
vastf1 <- c("Q1a Työssäkäyvä äiti pystyy luomaan lapsiinsa aivan yhtä lämpimän ja turvallisen
```

```

vastf2 <- c("Q1b Alle kouluikäinen lapsi todennäköisesti kärsii, jos hänen äitinsä käy työssä")
vastf3 <- c("Q1c Kaiken kaikkiaan perhe-elämä kärsii, kun naisella on kokopäivätyö.")
vastf4 <- c("Q1d On hyvä käydä töissä mutta tosiasiaa useimmat naiset haluavat
            ensisijaisesti kodin ja lapsia.")
vastf5 <- c("Q1e Kotirouvana oleminen on aivan yhtä antoisaa kuin ansiotyön tekeminen.")
vastf6 <- c("Q2a Sekä miehen että naisen tulee osallistua perheen toimeentulon hankkimiseen.")
vastf7 <- c("Q2b Miehen tehtävä on ansaita rahaa; naisen tehtävä on huolehtia kodista ja perheestä")
vastf8 <- c("Q3a Millä tavoin naisten pitäisi mielestäsi käydä työssä seuraavissa tilanteissa:
            Kun perheessä on alle kouluikäinen lapsi")
vastf9 <- c("Q3b Millä tavoin naisten pitäisi mielestäsi käydä työssä seuraavissa tilanteissa:
            Kun nuorin lapsi on aloittanut koulunkäynnin")

tabVarDesc_fi <- c(vastf1,vastf2,vastf3,vastf4,vastf5,vastf6,vastf7, vastf8,vastf9)
#tabVarDesc_fi

tabVarnames_subst <- c(substvars1)

jhVarTable1_fi.tbl <- tibble(tabVarnames_subst,tabVarDesc_fi)
cols_jhVarTable1 <- c("muuttuja","Kysymyksen tunnus, suomenkielisen lomakkeen kysymys")
colnames(jhVarTable1_fi.tbl) <- cols_jhVarTable1

# TAULUKODEN TULOSTUS

# kable(booktab = T) # booktab = T gives us a pretty APA-ish table
# Lyhyet kysymykset englanniksi

knitr::kable(jhVarTable1.tbl, booktab = TRUE,
             caption = "ISSP2012:Työelämä ja perhearvot - valitut muuttajat")

```

Taulukko 2: ISSP2012:Työelämä ja perhearvot - valitut muuttajat

muuttuja kysymyksen tunnus, lyhennetty kysymys	
V5	Q1a Working mother can have warm relation with child
V6	Q1b Pre-school child suffers through working mother
V7	Q1c Family life suffers through working mother
V8	Q1d Women's preference: home and children
V9	Q1e Being housewife is satisfying
V10	Q2a Both should contribute to household income
V11	Q2b Men's job is earn money, women's job household
V12	Q3a Should women work: Child under school age
V13	Q3b Should women work: Youngest kid at school
SEX	Respondents age
AGE	Respondents gender
DEGREE	Highest completed degree of education: Categories for international comparison

muuttuja	kysymyksen tunnus, lyhennetty kysymys
----------	---------------------------------------

MAINSTAT	Main status: work, unemployed, in education...
TOPBOT	Top-Bottom self-placement (10 pt scale)
HHCHILD	How many children in household: children between [school age] and 17 years of age
MARITAL	Legal partnership status: married, civil partnership...
URBRUR	Place of living: urban - rural

Suomen lomakkeen kysymykset (löytyy myös kuva lomakkeen sivusta)

```
knitr::kable(jhVarTable1_fi.tbl, booktab = TRUE,
              caption = "ISSP2012: suomenkielisen lomakkeen kysymykset")
```

Taulukko 3: ISSP2012: suomenkielisen lomakkeen kysymykset

muuttuja	Kysymyksen tunnus, suomenkielisen lomakkeen kysymys
----------	---

V5	Q1a Työssäkäyvä äiti pystyy luomaan lapsiinsa aivan yhtä lämpimän ja turvallisen suhteen kuin äiti, joka ei käy työssä
V6	Q1b Alle kouluikäinen lapsi todennäköisesti kärsii, jos hänen äitinsä käy työssä.
V7	Q1c Kaiken kaikkiaan perhe-elämä kärsii, kun naisella on kokopäivätyö.
V8	Q1d On hyvä käydä töissä mutta tosiasiassa useimmat naiset haluavat ensisijaisesti ko- din ja lapsia.
V9	Q1e Kotirouvana oleminen on aivan yhtä antoisaa kuin ansiotyön tekeminen.
V10	Q2a Sekä miehen että naisen tulee osallistua perheen toimeentulon hankkimiseen.
V11	Q2b Miehen tehtävä on ansaita rahaa; naisen tehtävä on huolehtia kodista ja perheestä.
V12	Q3a Millä tavoin naisten pitäisi mielestäsi käydä työssä seuraavissa tilanteissa?

muuttujat	Kysymyksen tunnus, suomenkielisen lomakkeen kysymys
Kun per- hees- sä on alle kou- lui- käi- nen lapsi	V13 Q3b Millä tavoin naisten pitäisi mielestäsi käydä työssä seuraavissa tilanteissa?
Kun nuo- rin lapsi on aloit- ta- nut koulunkäynnin	

Taulukot voivat olla hankalia eristyisesti PDF-tulostuksessa, jos ne ovat monimutkaisia tai solujen "koot" (merkkiä/solu) vaihtelevat paljon.

Taulukko ei näytä toimivan pitkissä teksteissä. Ei kikkailla, koska pulma on tulostus html- ja pdf-formaattiin. Muutetaan tavalliseksi tekstiksi.

```
knitr::kable(jhVarTable1_fi.tbl, booktab = TRUE,
              caption = "ISSP2012: suomenkielisen lomakkeen kysymykset")
```

Taulukko 4: ISSP2012: suomenkielisen lomakkeen kysymykset

muuttujat	Kysymyksen tunnus, suomenkielisen lomakkeen kysymys
V5	Q1a Työssäkäyvä äiti pystyy luomaan lapsiinsa aivan yhtä lämpimän ja turvallisen suhteen kuin äiti, joka ei käy työssä
V6	Q1b Alle kouluikäinen lapsi todennäköisesti kärsii, jos hänen äitinsä käy työssä.
V7	Q1c Kaiken kaikkiaan perhe-elämä kärsii, kun naisella on kokopäivätyö.
V8	Q1d On hyvä käydä töissä mutta tosiasiassa useimmat naiset haluavat

Kysymyksen tunnus, suomenkielisen lomakkeen kysymys	
muuttunut	
ensisijaisesti	
ko-	
din	
ja	
lapsia.	
V9	Q1e Kotirouvana oleminen on aivan yhtä antoisaa kuin ansiotyön tekeminen.
V10	Q2a Sekä miehen että naisen tulee osallistua perheen toimeentulon hankkimiseen.
V11	Q2b Miehen tehtävä on ansaita rahaa; naisen tehtävä on huolehtia kodista ja perheestä.
V12	Q3a Millä tavoin naisten pitäisi mielestäsi käydä työssä seuraavissa tilanteissa?
Kun	
per-	
hees-	
sä	
on	
alle	
kou-	
lui-	
käi-	
nen	
lapsi	
V13	Q3b Millä tavoin naisten pitäisi mielestäsi käydä työssä seuraavissa tilanteissa?
Kun	
nuo-	
rin	
lapsi	
on	
aloit-	
ta-	
nut	
koulunkäynnin	

Tarkemmat kuvaukset lähes tuhatsivuisessa koodikirjassa ZA5900_cdb.pdf (**refworks-viite pitäisi löytyä**, ja ISSP dokumentit kerrotaan luvun alussa).

Bookdown-versiossa taulukot omiksi koodilohkoiksi, ja fig.caption - optiolla taulukon otsikko.

Pitkät tekstit ovat taulukoissa hankalia, käytetään lomakkeen kuvaa (21.10.20)

```
knitr::include_graphics('img/substvar_fi_Q1Q2.png')
```

Seuraavaksi perheeseen, työhön ja kotiin liittyviä kysymyksiä.						
23. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?						
Rengasta jokaiselt... luvulta vain yksi vaihtoehto						
	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a)	Työssäkäyvä äiti pystyy luomaan lapsinsa aivan yhtä lämpimän ja turvallisen suhteen kuin äiti, joka ei käy työssä					
b)	Alle kouluikäinen lapsi todennäköisesti kärsii, jos hänen äitinsä käy työssä					
c)	Kaiken kaikkiaan perhe-elämä kärsii, kun naisella on kokopäivätyö					
d)	On hyvä käydä töissä mutta tosiasiasa useimmat naiset haluavat ensisijaisesti kodin ja lapsia					
e)	Kotona oloinen on aivan yhtä antoisaa kuin ansaitseminen					
24. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?						
Rengasta kummaltakin luvulta vain yksi vaihtoehto						
	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a)	Sekä miehen että naisen tulee osallistua perheen toimeentulon hankkimiseen					
b)	Miehen tehtävä on ansaita rahaa, naisen tehtävä on huolehtia kodista ja perheestä					
25. Millä tavoin naisten pitäisi mielestäsi käydä työssä seuraavissa tilanteissa?						
Rengasta kummaltakin luvulta vain yksi vaihtoehto						
Naisen tulisi...		käydä kokopäivätyössä	käydä osa-aikatyössä	pyyhi kotona	En osaa sanoa	
a)	Kun perheessä on alle kouluikäinen lapsi					
b)	Kun nuoriin lapsiin on aloitettanut koulunkäynnin					

Kuva 1: Suomenkielinen lomake

edit 10.10.20 “En osaa sanoa” on mielipide, mutta tässä tutkielmassa se tulkitaan puuttuvaksi vastaukseksi. Puuttuvia vastauksia voisi SPSS-datasta analysoida tarkemminkin (kolme SPSS-koodia). Kysymyksessä 25 on jätetty neutraali vaihtoehto pois, antaa mahdollisuuden arvioida neutraalien vastausten ja “en osaa sanoa”- vastausten tai puuttuvien vastauksen yhteyksiä.

edit 10.10.20 Kysymysten suunta vaihtelee. Vaihtoehto “täysin samaa mieltä (1)” on vahvasti liberaali/moderni kysymyksissä 23a ja 24a ja vahvasti konservatiivinen/perinteinen kysymyksissä 23b ja 24b. Kolme Kysymystä (23c - 23e) ovat hieman monimerkityksisiä (“double barreld”), miten “samaa mieltä” - vastaukset pitäisi tulkita? Samaa mieltä voi olla myös siksi, että “näin nämä asiat nyt ovat”, omasta mielipiteestä riippumatta, realistisena arviona.

1.5 Datat valinnan vaiheet ja puuttuvat tiedot

edit 24.2.20 Toistoa

1. Vastauskato on kyselytutkimusten suurin ongelma.

Johdattelevassa esimerkissä on kolme muuttujaa, ei ongelma, aika vähän puuttuvia.

Isomman 25 aineiston osalta tarkistetaan, mitä “listwise deletion” saa aikaan. Aineisto pienenee nopeasti, ja vaikeasti hahmotettavalla tavalla. Tämä erävaustauskato ei ole tutkielman ydinaihe, mutta laajemman aineiston käytössä se täytyy ottaa huomioon. Yksikkövaustauskatoa ei käsitellä, tutkimuksen toteutuksen raporteissa on kerrottu tarkemmin miten kyselyn toteuttajat ovat tämän

huomioineet. Yksikkövastauskato eli otokseen poimitut joita ei ole tavoitettu olenkaan on kansallisen tason ongelma, joka on ratkaistu vaihtelevin tavoin. Tiedot löytyvät aineiston dokumentaatiosta. Aineistossa on myös mukana maakohtaiset painomuuttujat, mutta ei painoja maiden vertailuun. Vastausprosentit (response rate) vaihtelevat maittain, kts. monitoring report. (**edit** toistoa! 24.2.20)

CA:n eräs etu on se, että muuttujien oletetaan olevan luokitteluasteikon (nominaaliasteikon) muuttujia, ja puuttuva havainto on yksi luokka lisää. Puuttuvat havainnot otetaan mukaan laajemmassa aineistossa myös siksi, että CA ja MCA edellyttävät yleensä useamman muuttujan analyyseissä sitä. Jokaisen kahden muuttujan parittaisen ristiintaulukoinnin reunajakaumien pitää olla samoja.

ks Perusasiat havaintojen puuttellisuudesta kyselytutkimuksissa. Yksikkövastauskato (unit non-response), eräsvastauskato (item non-response). Mitä on raportoitava, kun käytetään valmista aineistoa? Eräsvastauskatoa analysoidaan, kun käytetään kaikkia valittuja muuttujia.

Yksikkövastauskato on otettu vaihtelevasti huomioon, kun kyselyn toteuttaja on editoinut ja tarkastanut datan. Eri maiden datassa on (mutta ei aina!) mukana painot mm. vastauskadon oikaiksemiseen **Viittet - tekninen raportti**. Myös selaimella voi zcat-sivustolla tutkailla kysymyksittäin.

Datakatalogi-dokumentista näkee vastausten jakauman jokaisen kysymyksen osalta, myös puuttuvien tietojen tarkemman koodauksen.

1. Valitaan 25 maata ja muuttujat
2. Johdattelevissa esimerkeissä valitaan kuusi maata ja kolme muuttujaa. Jätetään pois kaikki havainnot (vastaukset) joissa on puuttuvia tietoja ("listwise deletion")
3. Kun laajempi aineisto otetaan käyttöön, joudutaan pohtimaan miten puuttuvia havaintoja käsitellään. Jos kyse on selvistä virheistä (esim. haastateltavan ikä puuttu) havainnot jätetään pois, muuten mietitään.

Miten puuttuvia tietoja (eräsvastauskato, havainnossa puuttu joku tieto) käsitellään?

1. Miksi tieto puuttuu, mitä "puuttuva tieto" tarkoittaa? Lavea kysymys!

Joissain kysymyksissä (V12, V13) puuttuvaksi tiedoksi kirjautuu vastaus ("en osaa sanoa") "ei vastausta" - vaihtoehdon lisäksi. Nämä mukaan.

Ikä ja sukupuoli: ilmeinen virhe, joten jätetään havainnot pois (näitä ei ole paljon).

"Listwise delete" on raaka ratkaisu, kun muuttujia on paljon. Imputointi, mutta CA:lla voi analysoida puuttuvaa arvoa yhtenä luokittelumuuttujan "modaaliteettiä".

2. Puuttuvien tietojen jakauma?

edit 24.2.20) Kun laajempi aineisto ja puuttuvat arvot otetaan mukaan analyysiin loppuluvuissa, vilkaistaa pikaisesti erävastauskadon rakennetta.

3. Onko puuttuvia tietoja tasaisesti eri maissa, vai vaihtelee niiden suhteellinen osuus?

Vaihtelee, ja jo tästäkin syystä puuttuvien käsittely on oleellinen asia. Ensimmäisenä ratkaisuna ne voi pitää mukana ca/mca - analyyseissä, reunajakaumat pysyvät samoina.

4. Onko joissain tai jossain maassa huomattava määrä puuttuvia tietoja?

Joissain muuttujissa on kohtalaisen paljon puuttuvia tietoja joissain maissa.

Tarkemmin puuttuneisuutta ei analysoida. Esimerkkejä löytyy (MG, CAiP ja "vihreä kirja"). Kaksi R-pakettia, joilla pikaisesti vilkaistaan dataa, ei vielä mukana tässä (24.2.20). **edit** Viite!

Koko aineistossa (valitut 25 maata) kysymyksen Q1b (muuttuja V6) vastauksista puuttuvia tietoja on 3,5 prosenttia (1219/34271). **Huom:** kun pudotetaan havainnot joilta SEX tai AGE puuttuu, N = 32823. On oikea määrä (5.7.2019, kts. treeni2- projekti, Data_isol.R).

edit kaksi vanhaa koodilohkoa, olkoon toistaiseksi mukana (11.2.20)

Puuttuvien tietojen tarkempi koodaus ISSP-datassa:

0: Not applicable (NAP), Not available (NAV) 7: (97,997, 9997,...): Refused 8: (98, 998, 9998,...): Don't know 9: (99, 999, 9999,...): No answer

NAP ja NAV määritellään

"GESIS adds 'Not applicable'(NAP) codes for questions that have filters. NAP indicates that only a subsample and not all of respondents were asked. Also in the case of country specific variables, all the other countries are coded NAP.

GESIS adds 'Not available' for variables, which in single countries may not have been conducted for whatever reason."

1.6 Perusmuunnokset ISSP2012 - datalle

Datatiedosto on muunnosten jälkeen **ISSP2012jh1d.data**, luokittelumuuttujat muunnetaan R:n factor- muuttujaksi.

Jokaisesta muuttujasta on kaksi versiota, toisessa puuttuvat tiedot ovat R:n "NA"- arvoja ja toisessa "NA"-arvo on eksplisiittinen muuttuja ("missing").

Substanssimuuttujien luokkien tunnukset ("faktorilabelit") muutetaan graafisiin analyyseihin sopivan lyhyiksi. Taustamuuttujien luokittelua ja luokkien tunnuksia pohditaan, kun ne otetaan käyttöön.

Factor: määritelmä

”Very short : levels are the input, labels are the output in the factor() function. A factor has only a level attribute, which is set by the labels argument in the factor() function. This is different from the concept of labels in statistical packages like SPSS, and can be confusing in the beginning.” (<https://stackoverflow.com/questions/5869539/confusion-between-factor-levels-and-factor-labels>)

Haven-paketin labelled_spss-luokka (<https://github.com/tidyverse/haven/issues/172>) , kaksi toisiaan täydentävää käyttötapaa. Se on yksi “välimuoto” kun dataa luetaan SPSS/SAS/Stata formaatista R-formaattiin. Toisaalta labelled-paketin avulla luokan olioita voi monipuolisesti muokata monipuolisesti ja jakaa tuloksia takaisin muiden ohjelmistojen tiedostoformaatteihin. Tässä ensimmäinen vaihtoehto käytössä.

#V Tärkein lähde McNamara&Horton(2017) “Wrangling with categorical data in R”.

R-maailmassa on monta tapaa tehdä asioita. Tässä käytetään forcats-paketin funktioita, ei dplyr-paketin kuten em. artikkelissa.

Muunnokset: **mutate** (<https://suzan.rbind.io/2018/02/dplyr-tutorial-2/#changing-column-names-after-mutation>)

Faktorit - recode

dplyr

”You can use recode() directly with factors; it will preserve the existing order of levels while changing the values. Alternatively, you can use recode_factor(), which will change the order of levels to match the order of replacements. See the forcats package for more tools for working with factors and their levels.”

”This is a vectorised version of switch(): you can replace numeric values based on their position or their name, and character or factor values only by their name. This is an S3 generic: dplyr provides methods for numeric, character, and factors. For logical vectors, use if_else(). For more complicated criteria, use case_when().” (<https://dplyr.tidyverse.org/reference/recode.html>)

forcats::fct_recode (<https://r4ds.had.co.nz/factors.html>)

1.6.1 Vaihe 1 - muuttujat joissa ei ole puuttuvia tietoja

Aineistosta on jätetty pois ne havainnot, joissa ikä (AGE) tai sukupuoli (SEX) on puuttuva tieto. Aika paljon tarkistuksia, kolme maa-muuttujaa järjestetään C_ALPHAN - muuttujan järjestykseen. Ikä-muuttuja säilyy numeerisena. Ensimmäiseen faktori-tyypin muuttujaan jää tyhjänä luokkana puuttuva tieto, luokka poistetaan.

```
# VAIHE 1 - muuttujat joissa ei ole puuttuvia tietoja

# vaihe 1.1 haven_labelled ja chr -> as_factor
```

```

ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1c.data %>%
  mutate(maa = as_factor(C_ALPHAN), # ei puuttuvia, ei tyhjiä leveleitä
         maa3 = as_factor(V3), # maakoodi, jossa aluejako joillan mailla
         sp1 = as_factor(SEX), # ei puuttuvia, tyhjä level "no answer" 999
        )

# C_ALPHAN - maa - maa3 tarkistuksia

# V3
# "Pulma" on järjestys. C_ALPHAN ("chr") on aakkosjärjestyksessä, kun luodaan
# maa = as_factor(C_ALPHAN) järjestys muuttuu (esiintymisjärjestys datassa?)
# maa3 muunnetaan maakoodista (haven_labelled' num), jonka

str(ISSP2012jh1d.dat$maa) #Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric

## Factor w/ 25 levels "AU","AT","BG",...: 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 ...
## - attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"

# attributes(ISSP2012jh1d.dat$maa) # ei tyhiä levels-arvoja, 25 levels
# ISSP2012jh1d.dat$maa %>% fct_unique()
# ISSP2012jh1d.dat$maa %>% fct_count() # summary kertoo samat tiedot (20.2.20)
# sum(is.na(ISSP2012jh1d.dat$maa)) # ei puuttuvia tietoja
ISSP2012jh1d.dat$maa %>% summary() # mukana vain valitut 25 maata

## AU AT BG CA HR CZ DK FI FR HU IS IE LV LT NL NO
## 1557 1182 1003 953 997 1804 1403 1171 2409 1012 1172 1166 1000 1187 1315 1444
## PL RU SK SI SE CH BE DE PT
## 1115 1525 1128 1034 1059 1237 2192 1761 997

# str(ISSP2012jh1d.dat$maa3) #"Country/ Sample ISO 3166 Code
#(see V4 for codes for whole nation states)"
# 29 levels

# str(ISSP2012jh1d.dat$V3)

# attributes(ISSP2012jh1d.dat$maa3) # ei tyhiä levels-arvoja, 29 levels
# sum(is.na(ISSP2012jh1d.dat$maa3)) # nolla ei ole puuttuva tieto! (3.2.20)
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_unique()
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_count()
# Vain näissä on jaettu maan havainnot (3.2.20)
#
# [38] BE-FLA-Belgium/ Flanders
# [39] BE-WAL-Belgium/ Wallonia
# [40] BE-BRU-Belgium/ Brussels
# [41] DE-W-Germany-West
# [42] DE-E-Germany-East

```

```

# [43] PT-Portugal 2012: first fieldwork round (main sample)
# [44] PT-Portugal 2012: second fieldwork round (complementary sample)

# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_count() #miksi ei tulosta mitään? (3.2.2020)

# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% summary()
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_unique()
# maa3: 25 maata, havaintojen määrä. Poisjätetyissä havaintoja 0.
# glimpse(ISSP2012jh1d.dat$maa3)
# head(ISSP2012jh1d.dat$maa3)
# length(levels(ISSP2012jh1d.dat$maa3))

# C_ALPHAN alkuperäinen järjestys, maa aakkosjärjestyssä (2.2.20)
#
# Huom1: Myös merkkijonomuuttujaa C_ALPHAN tarvitaan jatkossa.
#
# Huom2: kun dataa rajataan, on tarkistettava ja tarvittaessa poistettava
# "tyhjät" R-factor - muuttujan "maa" luokat (3.2.2020)

# vaihe 1.2 tyhjät luokat (levels) pois faktoreista

ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(sp = fct_drop(sp1),
         maa3 = fct_drop(maa3))
# Poistetaan maa3-muuttujan tyhjät luokat (3.2.20)

# maa3 - tarkistuksia

# str(ISSP2012jh1d.dat$maa3) # 29 levels

attributes(ISSP2012jh1d.dat$maa3) #

## $levels
## [1] "AU-Australia"
## [2] "AT-Austria"
## [3] "BG-Bulgaria"
## [4] "CA-Canada"
## [5] "HR-Croatia"
## [6] "CZ-Czech Republic"
## [7] "DK-Denmark"
## [8] "FI-Finland"
## [9] "FR-France"
## [10] "HU-Hungary"
## [11] "IS-Iceland"

```

```

## [12] "IE-Ireland"
## [13] "LV-Latvia"
## [14] "LT-Lithuania"
## [15] "NL-Netherlands"
## [16] "NO-Norway"
## [17] "PL-Poland"
## [18] "RU-Russia"
## [19] "SK-Slovakia"
## [20] "SI-Slovenia"
## [21] "SE-Sweden"
## [22] "CH-Switzerland"
## [23] "BE-FLA-Belgium/ Flanders"
## [24] "BE-WAL-Belgium/ Wallonia"
## [25] "BE-BRU-Belgium/ Brussels"
## [26] "DE-W-Germany-West"
## [27] "DE-E-Germany-East"
## [28] "PT-Portugal 2012: first fieldwork round (main sample)"
## [29] "PT-Portugal 2012: second fieldwork round (complementary sample)"
##
## $class
## [1] "factor"
##
## $label
## [1] "Country/ Sample ISO 3166 Code (see V4 for codes for whole nation states)"
#sum(is.na(ISSP2012jh1d.dat$maa3)) # nolla ei ole puuttuva tieto! (3.2.20)
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% summary()
# ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_unique()
ISSP2012jh1d.dat$maa3 %>% fct_count() # miksi ei tulosta? Tulostaa komentoriiviltä!

```

f	n
AU-Australia	1557
AT-Austria	1182
BG-Bulgaria	1003
CA-Canada	953
HR-Croatia	997
CZ-Czech Republic	1804
DK-Denmark	1403
FI-Finland	1171
FR-France	2409
HU-Hungary	1012
IS-Iceland	1172
IE-Ireland	1166
LV-Latvia	1000
LT-Lithuania	1187
NL-Netherlands	1315

f	n
NO-Norway	1444
PL-Poland	1115
RU-Russia	1525
SK-Slovakia	1128
SI-Slovenia	1034
SE-Sweden	1059
CH-Switzerland	1237
BE-FLA-Belgium/ Flanders	1090
BE-WAL-Belgium/ Wallonia	543
BE-BRU-Belgium/ Brussels	559
DE-W-Germany-West	1205
DE-E-Germany-East	556
PT-Portugal 2012: first fieldwork round (main sample)	894
PT-Portugal 2012: second fieldwork round (complementary sample)	103

```
str(ISSP2012jh1d.dat$C_ALPHAN)
```

```
## chr [1:32823] "AU" "AU" "AU" "AU" "AU" "AU" "AU" "AU" "AU" "AU" "AU" "AU" ...
## - attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
## - attr(*, "format.spss")= chr "A20"
## - attr(*, "display_width")= int 22
```

```
attributes(ISSP2012jh1d.dat$C_ALPHAN)
```

```
## $label
## [1] "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
##
## $format.spss
## [1] "A20"
##
## $display_width
## [1] 22
```

```
ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(C_ALPHAN, maa)
```

C_ALPHAN	AT	AU	BE	BG	CA	HRCZ	DK	FI	FR	HU	IS	IE	LV	LT	NL	NO	PL	RU	SK	SI	SE	CH	BE	DE	P
AT	0	11820	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AU	15570	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21920	0	0	0
BG	0	0	10030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CA	0	0	0	9530	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12370	0	0	0	0
CZ	0	0	0	0	0	18040	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17610	0	0

C_ALPHAN	PT	PL	NO	NL	RU	SK	SI	SE	CH	BE	DE	PT
ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3
DK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HR	0	0	0	0	9970	0	0	0	0	0	0	0
HU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	99
RU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	15571	1821	1003	953	9971	1804	1403	1172	1240	910	1217	2116

ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(C_ALPHAN, maa3)

C_ALPHAN	PT	PL	NO	NL	RU	SK	SI	SE	CH	BE	DE	PT
ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3	ALPHAN/maa3
AT	0	1182	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AU	1557	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BG	0	1003	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CA	0	0	953	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CZ	0	0	0	0	1804	0	0	0	0	0	0	0
DE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DK	0	0	0	0	0	1403	0	0	0	0	0	0
FI	0	0	0	0	0	0	1172	0	0	0	0	0
FR	0	0	0	0	0	0	0	2409	0	0	0	0

	PT- sec																						PT-
	Portug 6el																						Portug 6el
	2012: rou																						2012: rou
	first (co																						first (co
	BE- BE- BE- DE																						

[illegible]


```
ISSP2012jh1d.dat$sp %>% fct_count()
```

	f	n
Male		14789
Female		18034

```
ISSP2012jh1d.dat$sp %>% fct_count()
```

	f	n
Male		14789
Female		18034

```
ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(SEX,sp1)
```

SEX/sp1	Male	Female	No answer	Total
1	14789	0	0	14789
2	0	18034	0	18034
Total	14789	18034	0	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(SEX,sp)
```

SEX/sp	Male	Female	Total
1	14789	0	14789
2	0	18034	18034
Total	14789	18034	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(sp1,sp)
```

sp1/sp	Male	Female	Total
Male	14789	0	14789
Female	0	18034	18034
No answer	0	0	0
Total	14789	18034	32823

```
# vaihe 1.3 uudet "faktorilabelit"
ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(sp =
```

```

        fct_recode(sp,
                    "m" = "Male",
                    "f" = "Female")
    )

# Tarkistuksia

ISSP2012jh1d.dat$sp %>% fct_unique()

## [1] m f
## Levels: m f
ISSP2012jh1d.dat$sp %>% fct_count()



|   | n     |
|---|-------|
| m | 14789 |
| f | 18034 |



ISSP2012jh1d.dat$sp %>% summary()

##      m      f
## 14789 18034

# AGE -> ika
# AGE----
ISSP2012jh1d.dat$ika <- ISSP2012jh1d.dat$AGE

# Tarkistuksia
attributes(ISSP2012jh1d.dat$ika) # tyhjä level "No answer"

## $label
## [1] "Age of respondent"
##
## $format.spss
## [1] "F3.0"
##
## $labels
## 15 years 16 years 17 years 18 years 102 years No answer
##      15      16      17      18      102      999
##
## $class
## [1] "haven_labelled" "vctrs_vctr"      "double"

# str(ISSP2012jh1d.dat$ika)
ISSP2012jh1d.dat$ika %>% summary()

```

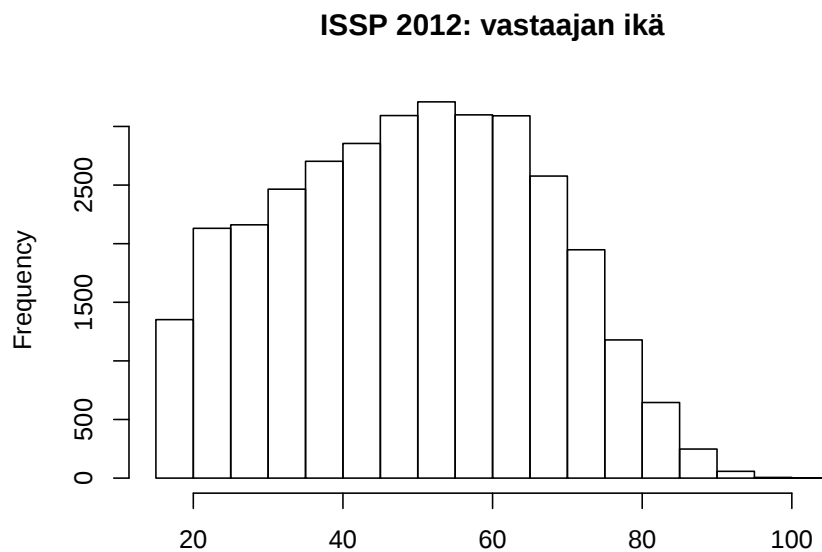
		[1]	[2]
[1]AGE	[1]AGE	1.00	
[2]ika	[2]ika	1.00	1.00

Min.	1st Qu.	Median	Mean	3rd Qu.	Max.
15	36	50	49.51607	63	102

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
tableC(AGE, ika, cor_type = "pearson", na.rm = FALSE, rounding = 5,
output = "text", booktabs = TRUE, caption = NULL, align = NULL,
float = "htb") %>% kable()
```

```
## N = 32823
## Note: pearson correlation (p-value).
```

```
ISSP2012jh1d.dat$ika %>% hist(main = "ISSP 2012: vastaajan ikä")
```



```
# str(ISSP2012jh1d.dat) - tarkistus
```

1.6.2 Vaihe 2

Vaiheessa 2 luodaan samalla samalla periaatteella substanssi- ja taustamuuttujille kaksi R-factor- tyyppin muuttujaa. Toisessa (esim. Q1a) puuttuva tieto on R-ohjelmiston sisäinen NA-arvo. Toisessa (Q1am) puuttuva tieto on yksi luokittelumuuttujan arvo(“missing”).

1.6.3 Vaihe 2.1

```
# Substanssi- ja taustamuuttujat R-faktoreiksi
ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(Q1a1 = as_factor(V5), #labels
         Q1b1 = as_factor(V6),
         Q1c1 = as_factor(V7),
         Q1d1 = as_factor(V8),
         Q1e1 = as_factor(V9),
         Q2a1 = as_factor(V10),
         Q2b1 = as_factor(V11),
         Q3a1 = as_factor(V12), #labels = vastQ3_labels (W,w,H)
         Q3b1 = as_factor(V13), #labels = vastQ3_labels
         edu1 = as_factor(DEGREE),
         msta1 = as_factor(MAINSTAT),
         sosta1 = as_factor(TOPBOT),
         nchild1 = as_factor(HHCHILDR),
         lifsta1 = as_factor(MARITAL),
         urbru1 = as_factor(URBRURAL)

  )

# Muuttujat Q1a1...urbru1 ovat apumuuttujia, joissa on periaatteessa kaikki SPSS-
# tiedostosta siirtyvä metatieto. Poikkeus on SPSS:n kolme tarkentavaa koodia
# puuttuvalle tiedolle, ne saisi mukaan read_spss - parametrin avulla (user_na=TRUE)
#

# Tarkistuksia
# ISSP2012jh1d.dat %>% summary()

ISSP2012jh1d.dat %>%
  select(Q1a1, Q1b1, Q1c1,Q1d1,Q1e1, Q2a1, Q2b1, Q3a1,Q3b1) %>%
  summary()
```

Q1a1	Q1b1	Q1c1	Q1d1	Q1e1	Q2a1	Q2b1	Q3a1	Q3b1
Agree	Disagree	Disagree	Disagree	Agree	Agree	Disagree	Work	Work
:12352	:9003	:8706	:7863	:8342	:13464	:9210	full-time	full-time
						: 5373		:13722

Q1a1	Q1b1	Q1c1	Q1d1	Q1e1	Q2a1	Q2b1	Q3a1	Q3b1
Strongly agree :11116	Agree :8389	Agree :8263	Agree :7672	Neither agree nor disagree:7841	Strongly agree :11305	Strongly disagree:8917	Work part-time :15655	Work part-time :13817
Disagree :4074	Neither agree nor disagree:5949	Neither agree nor disagree:6000	Neither agree nor disagree:6000	Disagree:7267	Neither agree nor disagree:5039	Neither agree nor disagree:6109	Stay at home :8367	Stay at home :1762
Neither agree nor disagree:3382	Strongly disagree:5547	Strongly disagree:5960	Strongly disagree:5016	Strongly disagree:3462	Disagree :1929	Agree :5164	TW: women should decide :0	TW: women should decide :0
Strongly disagree:1051	Strongly disagree:2747	Strongly disagree:2838	Strongly disagree:2818	Strongly disagree:3357	Strongly disagree:403	Strongly disagree:2704	Can't choose, CA:+NA, KR:DK,ref., NL:DK:0	Can't choose, CA:+NA, KR:DK,ref., NL:DK:0
(Other) :0	(Other) :0	(Other) :0	(Other) :0	(Other) :0	(Other) :0	(Other) :0	No answer :0	No answer :0
NA's :848	NA's :1188	NA's :1056	NA's :2051	NA's :2554	NA's :683	NA's :719	NA's :3428	NA's :3522

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  select(edu1,msta1, sosta1, nchild1, lifsta1, urbru1) %>%
  summary()
```

edu1	msta1	sosta1	nchild1	lifsta1	urbru1
Lower secondary (secondary completed does not allow entry to university: obligatory school) :7811	In paid work :17967	06	No children:6889	Married :174702	A town or a small city :9203
Upper secondary (programs that allows entry to university :7115	Retired :7999	05	One child :4378	Never married/ never in a civil partnership, single :7535	A country village :8646

edu1	msta1	sosta1	nchild1	lifsta1	urbru1
Post secondary, non-tertiary (other upper secondary programs toward labour market or technical formation):5658	Unemployed and looking for a job, HR: incl never had a job: 1769	07 2 :5778	Divorced from spouse/ legally separated from civil partner: 2997	A big city :8442	
Lower level tertiary, first stage (also technical schools at a tertiary level) :5147	In education : 1763	08 3 :3477	Widowed/ civil partner died : 2763	The suburbs or outskirts of a big city:4386	
Upper level tertiary (Master, Dr.) :4762	Domestic work : 1180	04 4 :3346	Civil partnership : 1035	A farm or home in the country :1902	
(Other) :2022	(Other) : 1775	(Other) : 45	(Other) : 486	(Other) : 0	
NA's : 308	NA's : 370	NA's : 1777	NA's : 434	NA's : 244	
940					

Substanssimuuttujat - ristiintaulukoinnit riittävät (6.2.20)

```
# ISSP2012jh1d.dat$Q1a1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1b1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1c1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1d1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1e1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q2a1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q2b1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q3a1 %>% fct_count()
#ISSP2012jh1d.dat$Q3b1 %>% fct_count()
```

Taustamuuttujat - ristiintaulukoinnit riittävät (6.2.20)

```
# ISSP2012jh1d.dat$edu1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$msta1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$sosta1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$nchild1 %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$lifsta1 %>% fct_count()
```

```
# ISSP2012jh1d.dat$urbru1 %>% fct_count()
```

Taustamuuttujien luokitteluja (esim. luokkien yhdistäminen) pohditaan tarkemmin, kun muuttujat otetaan käyttöön.

1.6.4 Vaihe 2.2

Poistetaan muuttujista luokittelumuuttujien arvot, joissa ei ole havaintoja. Näitä tyhjiä luokkia siirtyy SPSS-tiedostosta haven_labelled -luokan tietohin.

```
# Poistetaan tyhjä luokat muuttujista
```

```
ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%  
  mutate(Q1a = fct_drop(Q1a1),  
         Q1b = fct_drop(Q1b1),  
         Q1c = fct_drop(Q1c1),  
         Q1d = fct_drop(Q1d1),  
         Q1e = fct_drop(Q1e1),  
         Q2a = fct_drop(Q2a1),  
         Q2b = fct_drop(Q2b1),  
         Q3a = fct_drop(Q3a1),  
         Q3b = fct_drop(Q3b1),  
         edu = fct_drop(edu1),  
         msta = fct_drop(msta1),  
         sosta = fct_drop(sosta1),  
         nchild = fct_drop(nchild1),  
         lifsta = fct_drop(lifsta1),  
         urbru = fct_drop(urbru1)  
  )  
# Tarkistuksia 1  
  
ISSP2012jh1d.dat %>% summary()
```


[illegible]

[illegible]

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
```

```
  select(Q1a1, Q1b1, Q1c1, Q1d1, Q1e1,Q2a1,Q2b1,Q3a1, Q3b1) %>%  
  str()
```

```
## tibble [32,823 x 9] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)  
## $ Q1a1: Factor w/ 8 levels "NAP: ES","Strongly agree",...: 6 2 3 3 2 NA 3 5 3 3 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1a Working mom: warm relationship with children as a not w  
## $ Q1b1: Factor w/ 8 levels "NAP: ES","Strongly agree",...: 2 6 5 5 5 NA 5 4 5 4 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1b Working mom: Preschool child is likely to suffer"  
## $ Q1c1: Factor w/ 8 levels "NAP: ES","Strongly agree",...: 4 6 3 5 5 NA 5 3 5 3 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1c Working woman: Family life suffers when woman has full-t  
## $ Q1d1: Factor w/ 8 levels "NAP: ES","Strongly agree",...: 4 6 6 3 5 NA 5 6 5 6 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1d Working woman: What women really want is home and kids"  
## $ Q1e1: Factor w/ 8 levels "NAP: ES","Strongly agree",...: 4 2 3 4 5 NA 3 5 5 2 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1e Working woman: Being housewife is as fulfilling as work  
## $ Q2a1: Factor w/ 8 levels "NAP: ES","Strongly agree",...: 2 4 5 3 3 NA 3 6 3 2 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q2a Both should contribute to household income"  
## $ Q2b1: Factor w/ 8 levels "NAP: ES","Strongly agree",...: 4 6 5 5 5 NA 3 6 5 2 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q2b Men's job earn money, women's job look after home"  
## $ Q3a1: Factor w/ 6 levels "Work full-time",...: 3 NA NA 2 2 NA 2 NA 2 2 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q3a Should women work: Child under school age"  
## $ Q3b1: Factor w/ 6 levels "Work full-time",...: 2 NA 2 1 2 NA 2 NA 2 2 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q3b Should women work: Youngest kid at school"  
## - attr(*, "notes")= chr [1:45] "document Plan File: /Users/marcic/Desktop/old/GPS2011 s
```

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
```

```
  select(edu, msta, sosta, nchild,lifsta, urbru) %>%  
  str()
```

```
## tibble [32,823 x 6] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)  
## $ edu   : Factor w/ 7 levels "No formal education",...: 3 6 6 4 3 NA NA 7 6 7 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Highest completed degree of education: Categories for inter  
## $ msta  : Factor w/ 9 levels "In paid work",...: 6 6 3 1 6 5 6 2 1 5 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Main status"  
## $ sosta : Factor w/ 10 levels "Lowest, Bottom, 01",...: 3 7 8 NA 7 2 7 NA 10 6 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Top-Bottom self-placement"  
## $ nchild: Factor w/ 11 levels "No children",...: NA NA 4 2 1 NA 1 1 2 NA ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "How many children in household: children between [school ag  
## $ lifsta: Factor w/ 6 levels "Married","Civil partnership",...: 6 1 1 6 1 6 1 1 1 NA ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Legal partnership status"  
## $ urbru : Factor w/ 5 levels "A big city","The suburbs or outskirts of a big city",...: 1  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Place of living: urban - rural"  
## - attr(*, "notes")= chr [1:45] "document Plan File: /Users/marcic/Desktop/old/GPS2011 s
```

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
```

```
  select(edu1, msta1, sosta1, nchild1,lifsta1, urbru1) %>%  
  str()
```

```
## tibble [32,823 x 6] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)
## $ edu1 : Factor w/ 8 levels "No formal education",...: 3 6 6 4 3 NA NA 7 6 7 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Highest completed degree of education: Categories for intern
## $ msta1 : Factor w/ 10 levels "In paid work",...: 6 6 3 1 6 5 6 2 1 5 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Main status"
## $ sosta1 : Factor w/ 14 levels "Not available: GB,US",...: 4 8 9 NA 8 3 8 NA 11 7 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Top-Bottom self-placement"
## $ nchild1: Factor w/ 14 levels "No children",...: NA NA 4 2 1 NA 1 1 2 NA ...
## ..- attr(*, "label")= chr "How many children in household: children between [school ag
## $ lifsta1: Factor w/ 9 levels "Married","Civil partnership",...: 6 1 1 6 1 6 1 1 1 NA...
## ..- attr(*, "label")= chr "Legal partnership status"
## $ urbru1 : Factor w/ 7 levels "A big city","The suburbs or outskirts of a big city",...:
## ..- attr(*, "label")= chr "Place of living: urban - rural"
## - attr(*, "notes")= chr [1:45] "document Plan File: /Users/marcic/Desktop/old/GPS2011 sa
```

```
# Tarkistuksia 2 - ristiintaulukointi Q1a/Q1am riittää (6.2.20)
```

```
# Substanssimuuttujat
```

```
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q1a,Q1a1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q1b,Q1b1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q1c,Q1c1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q1d,Q1d1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q1e,Q1e1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q2a,Q2a1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q2b,Q2b1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q3a,Q3a1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(Q3b,Q3b1)
```

```
# Taustamuuttujat
```

```
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(edu,edu1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(msta,msta1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(sosta,sosta1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(nchild,nchild1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(lifsta,lifsta1)
# ISSP2012jh1d.dat %>% tableX(urbru,urbru1)
```

1.6.5 Vaihe 2.3

Luodaan uusi muuttuja, jossa puuttuva tieto (NA) on mukana luokittelumuuttujan uutena arvona (“missing”).

```
# Uusi muuttuja, jossa NA-arvot ovat mukana muuttujan uutena luokkana. Muuttujat
# nimetään Q1a -> Q1am.
```

```
ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
```

```

mutate(Q1am = fct_explicit_na(Q1a, na_level = "missing"),
       Q1bm = fct_explicit_na(Q1b, na_level = "missing"),
       Q1cm = fct_explicit_na(Q1c, na_level = "missing"),
       Q1dm = fct_explicit_na(Q1d, na_level = "missing"),
       Q1em = fct_explicit_na(Q1e, na_level = "missing"),
       Q2am = fct_explicit_na(Q2a, na_level = "missing"),
       Q2bm = fct_explicit_na(Q2b, na_level = "missing"),
       Q3am = fct_explicit_na(Q3a, na_level = "missing"),
       Q3bm = fct_explicit_na(Q3b, na_level = "missing"),
       edum = fct_explicit_na(edu, na_level = "missing"),
       mstam = fct_explicit_na(msta, na_level = "missing"),
       sostam = fct_explicit_na(sosta, na_level = "missing"),
       nchildm = fct_explicit_na(nchild, na_level = "missing"),
       lifstam = fct_explicit_na(lifsta, na_level = "missing"),
       urbrum = fct_explicit_na(urbru, na_level = "missing"),
       )
# Tarkistuksia 3

ISSP2012jh1d.dat %>%
  select(Q1am, Q1bm, Q1cm, Q1dm, Q1em, Q2am, Q2bm, Q3am, Q3bm) %>%
  summary()

```

Q1am	Q1bm	Q1cm	Q1dm	Q1em	Q2am	Q2bm	Q3am	Q3bm
Strongly agree :11116	Strongly agree :2747	Strongly agree :2838	Strongly agree :2818	Strongly agree :3357	Strongly agree :11305	Strongly agree :2704	Work full-time: 5373	Work full-time: 13722
Agree :12352	Agree :8389	Agree :8263	Agree :7672	Agree :8342	Agree :13464	Agree :5164	Work part-time: 15655	Work part-time: 13817
Neither agree nor disagree :3382	Neither agree nor disagree :5949	Neither agree nor disagree :6006	Neither agree nor disagree :7403	Neither agree nor disagree :7841	Neither agree nor disagree :5039	Neither agree nor disagree :6109	Stay at home :8367	Stay at home :1762
Disagree :4074	Disagree :9003	Disagree :8706	Disagree :7863	Disagree :7267	Disagree :1929	Disagree :9210	missing :3428	missing :3522
Strongly disagree :1051	Strongly disagree :5547	Strongly disagree :5960	Strongly disagree :5016	Strongly disagree :3462	Strongly disagree :403	Strongly disagree :8917	NA	NA
missing :848	missing :1188	missing :1056	missing :2051	missing :2554	missing :683	missing :719	NA	NA

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  select(edum,mstam, sostam,nchildm,lifstam, urbrum) %>%
  summary()
```

edum	mstam	sostam	nchildm	lifstam	urbrum
Lower secondary (secondary completed does not allow entry to university: obligatory school) :7811	In paid work :17967	06	No	Married :17573	A big city :8442
Upper secondary (programs that allows entry to university :7115	Retired : 7999	05	One :4378	Civil partnership : 1035	The suburbs or outs- skirts of a big city:4386
Post secondary, non-tertiary (other upper secondary programs toward labour market or technical formation):5658	Unemployed and looking for a job, HR: incl never had a job: 1769	07	2 :2643	Separated from spouse/ civil partner (still legally married/ still legally in a civil partnership): 486	A town or a small city :9203
Lower level tertiary, first stage (also technical schools at a tertiary level) :5147	In education : 1763	08	missing :3477: 940	Divorced from spouse/ legally separated from civil partner : 2997	A country village :8646
Upper level tertiary (Master, Dr.) :4762	Domestic work : 1180	04	3 : :3346598	Widowed/ civil partner died : 2763	A farm or home in the country :1902
Primary school (elementary school) :1531	Permanently sick or disabled : 1093	03	4 : :2221117	Never married/ never in a civil partnership, single : 7535	missing : 244
(Other) : 799	(Other) : 1052	(Other) : 45	(Other) : 45	missing : 434	NA

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
```

```
  select(Q1am, Q1bm, Q1cm, Q1dm, Q1em, Q2am, Q2bm, Q3am, Q3bm) %>%  
  str()
```

```
## tibble [32,823 x 9] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)  
## $ Q1am: Factor w/ 6 levels "Strongly agree",...: 5 1 2 2 1 6 2 4 2 2 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1a Working mom: warm relationship with children as a not w  
## $ Q1bm: Factor w/ 6 levels "Strongly agree",...: 1 5 4 4 4 6 4 3 4 3 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1b Working mom: Preschool child is likely to suffer"  
## $ Q1cm: Factor w/ 6 levels "Strongly agree",...: 3 5 2 4 4 6 4 2 4 2 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1c Working woman: Family life suffers when woman has full-t  
## $ Q1dm: Factor w/ 6 levels "Strongly agree",...: 3 5 5 2 4 6 4 5 4 5 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1d Working woman: What women really want is home and kids"  
## $ Q1em: Factor w/ 6 levels "Strongly agree",...: 3 1 2 3 4 6 2 4 4 1 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1e Working woman: Being housewife is as fulfilling as work  
## $ Q2am: Factor w/ 6 levels "Strongly agree",...: 1 3 4 2 2 6 2 5 2 1 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q2a Both should contribute to household income"  
## $ Q2bm: Factor w/ 6 levels "Strongly agree",...: 3 5 4 4 4 6 2 5 4 1 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q2b Men's job earn money, women's job look after home"  
## $ Q3am: Factor w/ 4 levels "Work full-time",...: 3 4 4 2 2 4 2 4 2 2 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q3a Should women work: Child under school age"  
## $ Q3bm: Factor w/ 4 levels "Work full-time",...: 2 4 2 1 2 4 2 4 2 2 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q3b Should women work: Youngest kid at school"  
## - attr(*, "notes")= chr [1:45] "document Plan File: /Users/marcic/Desktop/old/GPS2011 s
```

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
```

```
  select(edum,mstam, sostam,nchildm,lifstam, urbrum) %>%  
  str()
```

```
## tibble [32,823 x 6] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)  
## $ edum : Factor w/ 8 levels "No formal education",...: 3 6 6 4 3 8 8 7 6 7 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Highest completed degree of education: Categories for inter  
## $ mstam : Factor w/ 10 levels "In paid work",...: 6 6 3 1 6 5 6 2 1 5 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Main status"  
## $ sostam: Factor w/ 11 levels "Lowest, Bottom, 01",...: 3 7 8 11 7 2 7 11 10 6 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Top-Bottom self-placement"  
## $ nchildm: Factor w/ 12 levels "No children",...: 12 12 4 2 1 12 1 1 2 12 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "How many children in household: children between [school ag  
## $ lifstam: Factor w/ 7 levels "Married","Civil partnership",...: 6 1 1 6 1 6 1 1 1 7 ...  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Legal partnership status"  
## $ urbrum : Factor w/ 6 levels "A big city","The suburbs or outskirts of a big city",...:  
##   ..- attr(*, "label")= chr "Place of living: urban - rural"  
## - attr(*, "notes")= chr [1:45] "document Plan File: /Users/marcic/Desktop/old/GPS2011 s
```

```
# Taustamuuttuja, puuttuva tieto mukana - ristiintaulkointi riittää (6.2.20)
```

```
# ISSP2012jh1d.dat$edum %>% fct_count()
```

```
# ISSP2012jh1d.dat$mstam %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$sostam %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$nchildm %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$lifstam %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$urbrum %>% fct_count()

# Substanssimuuttujat, puuttuva tieto mukana - ristiintaulkointi riittää (6.2.20)

# ISSP2012jh1d.dat$Q1am %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1bm %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1cm %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1dm %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q1em %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q2am %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q2bm %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q3am %>% fct_count()
# ISSP2012jh1d.dat$Q3bm %>% fct_count()
```

1.6.6 Vaihe 2.4

Lopuksi luodaan uudet “faktorilabelit” substanssimuuttujille. Näkyvät komennot `levels()`. Graafisessa analyysissä kuviin on saatava mukaan kaikki oleellinen, mutta ei mitään sen lisäksi. Näitä muuttujan arvojen tunnuksia muokataan tarvittaessa.

Taustamuuttujien “faktorilabeleita” säädetään kun ne otetaan käyttöön.

```
# Vaihe 2.4.1

# Q1a - Q1e, Q2a, Q2b Viisi vastausvaihtoehtoa - ei eksplisiittistä NA-tietoa("missing")
# Q3a - Q3b kolme vastausvaihtoehtoa

ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(Q1a = fct_recode(Q1a,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree"),
    Q1b = fct_recode(Q1b,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree"),
    Q1c = fct_recode(Q1c,
```

```

        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree"),
Q1d = fct_recode(Q1d,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree"),
Q1e = fct_recode(Q1e,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree"),
Q2a = fct_recode(Q2a,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree" ),
Q2b = fct_recode(Q2b,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree"),
Q3a = fct_recode(Q3a,
        "W" = "Work full-time",
        "w" = "Work part-time",
        "H" = "Stay at home" ),
Q3b = fct_recode(Q3b,
        "W" = "Work full-time",
        "w" = "Work part-time",
        "H" = "Stay at home" )
)

# Tarkistuksia 1
ISSP2012jh1d.dat %>%
  select(Q1a, Q1b, Q1c, Q1d, Q1e, Q2a, Q2b, Q3a, Q3b) %>%
  summary()

```

Q1a	Q1b	Q1c	Q1d	Q1e	Q2a	Q2b	Q3a	Q3b
S :11116	S :2747	S :2838	S :2818	S :3357	S :11305	S :2704	W : 5373	W :
s :12352	s :8389	s :8263	s :7672	s :8342	s :13464	s :5164	w :15655	w :1
? : 3382	? :5949	? :6000	? :7403	? :7841	? : 5039	? :6109	H : 8367	H :
e : 4074	e :9003	e :8706	e :7863	e :7267	e : 1929	e :9210	NA's: 3428	NA'
E : 1051	E :5547	E :5960	E :5016	E :3462	E : 403	E :8917	NA	NA
NA's: 848	NA's:1188	NA's:1056	NA's:2051	NA's:2554	NA's: 683	NA's: 719	NA	NA

```
# Vaihe 2.4.2 - muuttujassa eksplisiittinen NA-tieto
ISSP2012jh1d.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>%
  mutate(Q1am = fct_recode(Q1am,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree",
    "p" = "missing"),
    Q1bm = fct_recode(Q1bm,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree",
    "p" = "missing"),
    Q1cm = fct_recode(Q1cm,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree",
    "p" = "missing"),
    Q1dm = fct_recode(Q1dm,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree",
    "p" = "missing"),
    Q1em = fct_recode(Q1em,
    "S" = "Strongly agree",
    "s" = "Agree",
    "?" = "Neither agree nor disagree",
    "e" = "Disagree",
    "E" = "Strongly disagree",
```

```

        "P" = "missing"),
Q2am = fct_recode(Q2am,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree",
        "P" = "missing"),
Q2bm = fct_recode(Q2bm,
        "S" = "Strongly agree",
        "s" = "Agree",
        "?" = "Neither agree nor disagree",
        "e" = "Disagree",
        "E" = "Strongly disagree",
        "P" = "missing"),
Q3am = fct_recode(Q3am,
        "W" = "Work full-time",
        "w" = "Work part-time",
        "H" = "Stay at home",
        "P" = "missing"),
Q3bm = fct_recode(Q3bm,
        "W" = "Work full-time",
        "w" = "Work part-time",
        "H" = "Stay at home",
        "P" = "missing")
)

# Tarkistuksia 4

ISSP2012jh1d.dat %>%
  select(Q1am, Q1bm, Q1cm, Q1dm, Q1em, Q2am, Q2bm, Q3am, Q3bm) %>%
  summary()

```

Q1am	Q1bm	Q1cm	Q1dm	Q1em	Q2am	Q2bm	Q3am	Q3bm
S:11116	S:2747	S:2838	S:2818	S:3357	S:11305	S:2704	W: 5373	W:13722
s:12352	s:8389	s:8263	s:7672	s:8342	s:13464	s:5164	w:15655	w:13817
?: 3382	?:5949	?:6000	?:7403	?:7841	?: 5039	?:6109	H: 8367	H: 1762
e: 4074	e:9003	e:8706	e:7863	e:7267	e: 1929	e:9210	P: 3428	P: 3522
E: 1051	E:5547	E:5960	E:5016	E:3462	E: 403	E:8917	NA	NA
P: 848	P:1188	P:1056	P:2051	P:2554	P: 683	P: 719	NA	NA

```

# Tarkistuksia 5

# Substanssimuuttuja

```

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(Q1a,Q1am)
```

Q1a/Q1am	S	s	?	e	E	P	Total
1	11116	0	0	0	0	0	11116
2	0	12352	0	0	0	0	12352
3	0	0	3382	0	0	0	3382
4	0	0	0	4074	0	0	4074
5	0	0	0	0	1051	0	1051
Missing	0	0	0	0	0	848	848
Total	11116	12352	3382	4074	1051	848	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(Q1b,Q1bm)
```

Q1b/Q1bm	S	s	?	e	E	P	Total
1	2747	0	0	0	0	0	2747
2	0	8389	0	0	0	0	8389
3	0	0	5949	0	0	0	5949
4	0	0	0	9003	0	0	9003
5	0	0	0	0	5547	0	5547
Missing	0	0	0	0	0	1188	1188
Total	2747	8389	5949	9003	5547	1188	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(Q1c,Q1cm)
```

Q1c/Q1cm	S	s	?	e	E	P	Total
1	2838	0	0	0	0	0	2838
2	0	8263	0	0	0	0	8263
3	0	0	6000	0	0	0	6000
4	0	0	0	8706	0	0	8706
5	0	0	0	0	5960	0	5960
Missing	0	0	0	0	0	1056	1056
Total	2838	8263	6000	8706	5960	1056	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(Q1d,Q1dm)
```

Q1d/Q1dm	S	s	?	e	E	P	Total
1	2818	0	0	0	0	0	2818
2	0	7672	0	0	0	0	7672
3	0	0	7403	0	0	0	7403
4	0	0	0	7863	0	0	7863
5	0	0	0	0	5016	0	5016
Missing	0	0	0	0	0	2051	2051
Total	2818	7672	7403	7863	5016	2051	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(Q1e,Q1em)
```

Q1e/Q1em	S	s	?	e	E	P	Total
1	3357	0	0	0	0	0	3357
2	0	8342	0	0	0	0	8342
3	0	0	7841	0	0	0	7841
4	0	0	0	7267	0	0	7267
5	0	0	0	0	3462	0	3462
Missing	0	0	0	0	0	2554	2554
Total	3357	8342	7841	7267	3462	2554	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(Q2a,Q2am)
```

Q2a/Q2am	S	s	?	e	E	P	Total
1	11305	0	0	0	0	0	11305
2	0	13464	0	0	0	0	13464
3	0	0	5039	0	0	0	5039
4	0	0	0	1929	0	0	1929
5	0	0	0	0	403	0	403
Missing	0	0	0	0	0	683	683
Total	11305	13464	5039	1929	403	683	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(Q2b,Q2bm)
```

Q2b/Q2bm	S	s	?	e	E	P	Total
1	2704	0	0	0	0	0	2704
2	0	5164	0	0	0	0	5164
3	0	0	6109	0	0	0	6109
4	0	0	0	9210	0	0	9210

Q2b/Q2bm	S	s	?	e	E	P	Total
5	0	0	0	0	8917	0	8917
Missing	0	0	0	0	0	719	719
Total	2704	5164	6109	9210	8917	719	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(Q3a, Q3am)
```

Q3a/Q3am	W	w	H	P	Total
1	5373	0	0	0	5373
2	0	15655	0	0	15655
3	0	0	8367	0	8367
Missing	0	0	0	3428	3428
Total	5373	15655	8367	3428	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(Q3b, Q3bm)
```

Q3b/Q3bm	W	w	H	P	Total
1	13722	0	0	0	13722
2	0	13817	0	0	13817
3	0	0	1762	0	1762
Missing	0	0	0	3522	3522
Total	13722	13817	1762	3522	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>% # tableX muotoilee taulukkoa!
  tableX(Q3am, Q3a)
```

Q3am/Q3a	1	2	3	Missing	Total
W	5373	0	0	0	5373
w	0	15655	0	0	15655
H	0	0	8367	0	8367
P	0	0	0	3428	3428
Total	5373	15655	8367	3428	32823

```
ISSP2012jh1d.dat$Q3a %>% levels()
```

```
## [1] "W" "w" "H"
```

```
ISSP2012jh1d.dat$Q3am %>% levels()
```

```
## [1] "W" "w" "H" "P"
```

```
# Taustamuuttujat
```

```
ISSP2012jh1d.dat %>%  
  tableX(edu, edum)
```

			Lower secondary (secondary completed Primary school does not allow entry to uni- versity: obli- gatory school)	Upper secon- dary (pro- grams that allows entry to university	Post secondary, non-tertiary (other upper secondary programs toward labour market or technical formation)	Lower level tertiary, first stage (also technical schools at a tertiary level)	Upper level ter- tiary (Mas- ter, Dr.)	miss	Total
1	491	0	0	0	0	0	0	0	491
2	0	1531	0	0	0	0	0	0	1531
3	0	0	7811	0	0	0	0	0	7811
4	0	0	0	7115	0	0	0	0	7115
5	0	0	0	0	5658	0	0	0	5658
6	0	0	0	0	0	5147	0	0	5147
7	0	0	0	0	0	0	4762	0	4762
Missing	0	0	0	0	0	0	0	308	308
Total	491	1531	7811	7115	5658	5147	4762	308	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%  
  tableX(msta, mstam)
```

			Unemployed and looking for a job, HR: incl never had a job	In paid work	Apprentice or trainee	Permanently sick or disabled	Retired	In Domestic work	In compulsory military service or community service	Other	miss	Total
1	17967	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17967
2	0	1769	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1769
3	0	0	1763	0	0	0	0	0	0	0	0	1763
4	0	0	0	189	0	0	0	0	0	0	0	189
5	0	0	0	0	1093	0	0	0	0	0	0	1093

	Unemployed and looking for a job, HR: In paid incl never had a job			In education	Apprentice or trainee	Permanently sick or disabled	Retired	Domestic work	In compulsory military service or community	Other	missing	Total
msta/sostam	6	0	0	0	0	0	799	90	0	0	0	7999
	7	0	0	0	0	0	0	1180	0	0	0	1180
	8	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	9
	9	0	0	0	0	0	0	0	0	484	0	484
Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	370	370
Total	1796	717	69	1763	189	1093	7999	1180	9	484	370	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(sosta, sostam)
```

	Lowest, Bottom, 01	02	03	04	05	06	07	08	09	Highest, Top, 10	missing	Total
sosta/sostam	1	562	0	0	0	0	0	0	0	0	0	562
	10	0	0	0	0	0	0	0	0	442	0	442
	2	0	866	0	0	0	0	0	0	0	0	866
	3	0	0	2221	0	0	0	0	0	0	0	2221
	4	0	0	0	3346	0	0	0	0	0	0	3346
	5	0	0	0	0	6798	0	0	0	0	0	6798
	6	0	0	0	0	0	6889	0	0	0	0	6889
	7	0	0	0	0	0	0	5778	0	0	0	5778
	8	0	0	0	0	0	0	0	3477	0	0	3477
	9	0	0	0	0	0	0	0	0	667	0	667
Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1777	1777
Total	562	866	2221	3346	6798	6889	5778	3477	667	442	1777	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(nchild,nchildm)
```

	No children	One child	2 children	3	4	5	6	7	8	18	21 children	missing	Total
nchild/nchildm	1	2410	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24102
	10	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	2	0	4378	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4378
	3	0	0	2643	0	0	0	0	0	0	0	0	2643
	4	0	0	0	598	0	0	0	0	0	0	0	598

nchild/nchildren	No children	One child	2 children	3 children	4	5	6	7	8	18	21 children	missing	Total
5	0	0	0	0	117	0	0	0	0	0	0	0	117
6	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	20
7	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	13
8	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	7
9	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	940	940
Total	24102	4378	2643	598	117	20	13	7	3	1	1	940	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(lifsta, lifstam)
```

lifsta/	Married	Civil partnership	Separated from spouse/ civil partner (still legally married/ still legally in a civil partnership)	Divorced from spouse/ legally separated from civil partner	Widowed/ civil partner died	Never married/ never in a civil partnership, single	missing	Total
1	17573	0		0	0	0	0	17573
2	0	1035	0	0	0	0	0	1035
3	0	0	486	0	0	0	0	486
4	0	0	0	2997	0	0	0	2997
5	0	0	0	0	2763	0	0	2763
6	0	0	0	0	0	7535	0	7535
Missing	0	0	0	0	0	0	434	434
Total	17573	1035	486	2997	2763	7535	434	32823

```
ISSP2012jh1d.dat %>%
  tableX(urbru, urbrum)
```

urbru/urbrum	A big city	The suburbs or outskirts of a big city	A town or a small city	A country village	A farm or home in the country	missing	Total
1	8442	0	0	0	0	0	8442
2	0	4386	0	0	0	0	4386
3	0	0	9203	0	0	0	9203
4	0	0	0	8646	0	0	8646
5	0	0	0	0	1902	0	1902
Missing	0	0	0	0	0	244	244
Total	8442	4386	9203	8646	1902	244	32823

Muunnosten testaus, varmistetaan että muuttujat säilyvät samanlaisina. Muunnosten jälkeen on koodilohkossa passiivisina riveinä taulukointeja ja muita testauksia. (16.9.2020)

```
# (16.9.2020) Testaus uusille muuttujille
# Koodilohkoissa on jo testattu taulukoimalla muuttujia. Tässä varmistetaan, että
# muuttujat pysyvät sellaisina millaisiksi ne on luotu.

# ika - onpas hankala testata !
# Min. 1st Qu. Median Mean 3rd Qu. Max.
# 15.00 36.00 50.00 49.52 63.00 102.00
# ikatest <- ISSP2012jh1d.dat$ika %>% summary()
# ikatest <- ikatest[2,]
# validate_that(are_equal(ikatest, c(15, 36, 50, 49.5, 63, 102)))
# str(ISSP2012jh1d.dat)
# ISSP2012jh1d.dat %>%

# substanssimuuttujat 1
# Q1a, Q1b, Q1c, Q1d, Q1e, Q2a, Q2b, Q3a, Q3b (r. 423->)

validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1a)) == 5)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1a),
                             c("S", "s", "?", "e", "E")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1b)) == 5)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1b),
                             c("S", "s", "?", "e", "E")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1c)) == 5)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1c),
                             c("S", "s", "?", "e", "E")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1d)) == 5)

## [1] TRUE
```

```

validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1d),
                             c("S", "s", "?", "e", "E")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1e)) == 5)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1e),
                             c("S", "s", "?", "e", "E")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2a)) == 5)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2a),
                             c("S", "s", "?", "e", "E")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2b)) == 5)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2b),
                             c("S", "s", "?", "e", "E")))

## [1] TRUE
# substanssimuuttujat 2
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3a)) == 3)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3a),
                             c("W", "w", "H")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3b)) == 3)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3b),
                             c("W", "w", "H")))

## [1] TRUE
# substanssimuuttujat, puuttuva tieto muuttujan arvona
# Q1am, Q1bm, Q1cm, Q1dm, Q1em, Q2am, Q2bm, Q3am, Q3bm

```

```

validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1am)) == 6)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1am),
                             c("S", "s", "?", "e", "E", "P")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1bm)) == 6)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1bm),
                             c("S", "s", "?", "e", "E", "P")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1cm)) == 6)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1cm),
                             c("S", "s", "?", "e", "E", "P")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1dm)) == 6)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1dm),
                             c("S", "s", "?", "e", "E", "P")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1em)) == 6)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q1em),
                             c("S", "s", "?", "e", "E", "P")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2am)) == 6)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2am),
                             c("S", "s", "?", "e", "E", "P")))

## [1] TRUE

```

```

validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2bm)) == 6)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q2bm),
                              c("S", "s", "?", "e", "E", "P")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3am)) == 4)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3am),
                              c("W", "w", "H", "P")))

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3bm)) == 4)

## [1] TRUE
validate_that(are_equal(levels(ISSP2012jh1d.dat$Q3bm),
                              c("W", "w", "H", "P")))

## [1] TRUE
# taustamuuttujat puuttuvilla tiedoilla ja ilman
# testataan vain tasojen määrä, ei labeleita jotka ovat
# alkuperäisestä datasta.

# edu, edum
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$edu)) == 7)

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$edum)) == 8)

## [1] TRUE
# msta, mstam
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$msta)) == 9)

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$mstam)) == 10)

## [1] TRUE
# sosta, sostam
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$sosta)) == 10)

## [1] TRUE

```

```

validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$sostam)) == 11)

## [1] TRUE
# nchild, ncildm
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$nchild)) == 11)

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$nchildm)) == 12)

## [1] TRUE
# lifsta, lifstam
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$lifsta)) == 6)

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$lifstam)) == 7)

## [1] TRUE
# urbru, urbrum
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$urbru)) == 5)

## [1] TRUE
validate_that(length(levels(ISSP2012jh1d.dat$urbrum)) == 6)

## [1] TRUE

```

2 Yksinkertainen korrespondenssianalyysi - kahden luokittelumuuttujan taulukko

Vanhaa jäsennystä

Yksinkertainen esimerkki, yksi kysymys (V6/Q1b) ja kuusi maata ristiintaulukoituna. Johdatteluna aiheeseen esitellään ca-käsitteet profiili, massa ja reunaja-kauma. Havainnollistetaan rivi- ja sarakeprofiilien vertailua vastaaviin keskiarvo-profiileihin.

Taulukoita tarkastella ensin rivien ja sitten sarakkeiden suhteen. Miten ne poikkeavat keskiarvostaan, miten toisistaan saman kategorian profiilista. Usein taulukoissa muuttujilla on selvästi eri rooli, kuten tässä. Koitan hahmottaa maiden (=aggregoituja yksilöitä) eroja ja yhtäläisyyksiä. Sarakkeiden vertailussa taas näemme, miten muuttujien profiilit poikkeavat keskiarvostaan. Monia riippuvuusia ja poikkeamia näyttäisi olevan. Klassinen ongelma, Pearson ja Fisher. Luokittelumuuttujien yhteys ("korrelaatio") on hankala juttu.

Riippumattomuushypoteesi ja χ^2 - riippumattomuustesti (pieni huomautus - on monta tapaa testata taulukon riippuvuuksia). Riippumattomuushypoteesi ehdollisena todennäköisyytenä reunajakauman suhteen. Riippumattomuustulkinta ei aina päde, jos aggregoidut havainnot/rivi- tai sarakeprofiilit/“samples” MG:n terminologiassa eivät ole riippumattomia. Esimerkki Barentsin merenpohjan lajiston havainnot (lukumäärät, “abundance”) öljylauttojen liepeiltä (havainnot ryväksiä).

zxy Tämä puuttuu kaavoista!

Käsitteitä

1. Taulukko

“Ranskalaisella terminologia”: käsitellään yksilöiden tai havaintoyksiköiden pilveä ja muuttujien pilveä. Taulukot saadaan yksinkertaisen CA:n tapauksessa aggregoimalla “cloud of individuals”. MG:n termi “sample”.

#V MOOC, LeReoux

2. Kontingenssitaulu (kts. viite, jossa ohje “yhteys aina riviä pitkin”), frekvenssitaulu, ristiintaulukointi. Kahden luokiteluasteikon muuttujan taulukko.

Dataa valitaan, aggregoidaan, ryhmitellään. Aktiivisia valintoja Blasius emt. “data ei löydy kadulta”, taulukot vielä vähemmän.

ISSP-datan etu: hyvin dokumentoitu ja editoitu, laadukas aineisto. Iso (ja kallis) työvaihe on jo tehty. Aineistoa on myös käytetty useissa tutkimuksissa, mm. MG:n oppikirjoissa.

Peruskäsitteiden yksinkertaisessa esityksessä tärkein lähde MG:n CAiP **#V** Siellä tästäkin on sananen: substanssiero usein on.

3. CA:ssa vaikea juttu on (Blasius, “vizualisation - verkkokirja”) rivien ja sarakkeiden **tekminen** symmetria. No ei se nyt niin hämäävä ehkä ole, oleellinen juttu (21.2.20). Kts. myös MG:n didaktiset esittelyt, skaalataan “hajontamittarilla” ja painotetaan massoilla. **edit 6.9.20** Tätä havainnoslistetaan teorian esittelyn yhteydessä johdattellevan aineiston datalla. Pienellä taulukolla helpompaa.

χ^2 - etäisyys, yhteys hajontaan eli inertiaan ca-terminologiassa.

Muutama versio tiiviiksi kuvaukseksi - toistoa on (10.4.20)

Dimensioiden vähentäminen tärkein asia (“the essence”), pienessä taulossa ei ihan ilmeinen. Esimerkin pienissä taulukoissa on toisaalta helppo katsoa datasta, mistä on kyse. Toinen tavoite on visualisointi, yleensä kaksiulotteisena kuvana (karttana). Kartta on metaforana hieman hankala. Kartalla esitetään kahden pistejoukon (“pilven”) projektiot, jotka säilyttävät maksimimäärän alkuperäisen n-ulotteisen pistejoukon hajonnasta (inertiasta). Projektiossa lähekkäin olevat saman pilven pisteet voivat kuitenkin olla n-ulotteisessa pilvessä hyvinkin kaukana toisistaan. Tulokinnassa tärkeitä ovat “ääripää”, ja numeeriset tulokset kertovat

kuinka hyvin piste on tasossa esitetty. Pisteiden väliset etäisyydet suhteellisia, ja eri pistejoukkojen välisillä etäisyyksillä ei ole suoraan mitään tulkintaa. Tämä ei oikein vastaa mielikuvaa kartasta, josta helposti näkee kuinka kaukana on Uudenmaan raja.

Yksinkertainen korrespondenssianalyysi on kahden luokitteluasteikon muuttujan riippuvuuksien geometrinen analyysi. Lähtökohta on kahden muuttujan ristiintaulukointi, alkuperäinen data voi olla muillakin asteikoilla mitattua. Menetelmän ydin on tarkastella molempien muuttujien – taulukon rivien ja sarakkeiden – riippuvuuksia kaksiulotteisena kuvana. Kuvaa kutsutaan myös kartaksi, ja tulkinnan ensimmäinen askel on kartan “koordinaatiston” tulkinta. Kaikki etäisyydet kuvassa ovat suhteellisia, vain rivi- ja sarakepisteiden etäisyydet kuvan origosta voidaan tulkita tarkasti. Koordinaatiston tulkinta aloitetaan “katsomalla mitä on oikealla ja vasemmalla, ja mitä on ylhäällä ja alhaalla” (viite LeRoux et.al, Bezecri-sitaatti). Vaikka pisteiden etäisyyksiä edes rivi- ja sarakepisteiden välillä ei voi tarkkaan tulkita (approksimaatioita), projektiossa kaukana toisistaan olevat pisteet ovat kaukana toisistaan myös alkuperäisessä “pistepilvessä”.

Akseleiden tulkinta “ääripäiden” kautta (“kontrasti”?). Huom “ääripää” ei välttämättä Likert-asteikolla tarkoita “äärimielipidettä”, vaan se voi tarkoittaa myös selvää tai varmaa mielipidettä.(3.10.18).

Vanha lista - tehty jo

1. Ensimmäinen taulukko: profiilit, massat, keskiarvoprofiilit, khii2 - riippumattomuustesti ja etäisyysmitta
2. Hyvin tiivis esitys CA:n perusideasta, mutta ilman aivan simppelitä kolmiulotteisia kuvia (niitä on jo).
3. Ensimmäinen symmetrinen kartta, perustulkinta (mitä kuvasta voidaan sanoa, mitä ei)
4. Lyhyt viittaus graafisen esityksen tulkintapulmiin, jotka eivät ole kovin pahoja. CA-kartta kaksoiskuvana (ts. informaatio voidaan palauttaa, skaalaritulo)?
5. Tulkinnan syventäminen - CA-käsitteiden tarkempi esittely

Haaste: käsitteet ja niiden suhteet ovat abstraktien matemaattisten rakenteiden tuloksia (barycentric, sentroidi), ja ne pitää jotenkin johdonmukaisesti palata kerrallaan tuoda esimerkkien kautta tekstiin. Käsitteistä oma Rmd (ja Excel jos osoittautuu kätevämmäksi), kaavaliite Dispo-repossa ja myös Rmd-muodossa.

edit(10.4.20): kaavaliitteen lisäksi voi tekstiin upottaa muutaman r-koodi-esimerkin

Ensimmäinen symmetrinen kartta

Tulkinnat ja yksinkertaisimmat perussäännöt. Dimensiot ja kuinka paljon alkuperäisen taulukon inertiaa saadaan esitettyä kartalla. Sitten asian ydin, akseleiden

tulkinta (“mitä on oikealla ja vasemmalla”). Jos pisteet ovat alkuperäisessä “pilvessä” kaukana toisistaan, ne ovat sitä myös projektiossa. Kartta, mutta etäisyyksillä ei suoraa tulkintaa paitsi etäisyyksinällä origoon. Rivipisteiden suhteelliset etäisyydet, samoin sarakepisteidet. Mitä tarkoittavat prosentit akseleilla?

Varoitus virhetulkinnasta: ryhmien tunnistaminen rivi- ja sarakepisteiden läheisyyden avulla, myös pelkästään rivi- tai sarakepisteistä koostuvien ryhmien.

zxy Ja silti tavallaan voi. Sarake- ja rivipisteiden etäisyyksille ei ole suoraa tulkintaa, mutta on “vetovoima” (attraktio) ja “työntövoima” (repulsio). Jos profiilissa sarakemuuttujan osuus on suuri (siis suurempi kuin keskiarvopisteessä, suhteellinen ero), se “ajautuu” lähelle sarakepistettä. MG: “loose ends” - paperi, symmetrinen kuva eräs suurin sekaannuksen lähde. Tätä koitetaan selventää myös MG:n JASA-artikkelissa.

zxy(teoria/historia-jaksoon,104.20).Termi korrespondenssi: “neglected multivariate method” - paperissa käännetty näin englanniksi ransk. termi (Benzecri) rivien ja sarakkeiden “correspondence” eli yhteys, “riippuvuus”, vastaavuus tms. **edit 4.7.20** Kts. myös Funmooc-muistiinpanot, opk! Mitä kartta esittää? Kaikki edellä kuvattu esitetään suhteellisina eroina koko aineiston keskiarvosta, riippumattomuushypoteesi.

2.1 Äiti työssä

zxy Perustellaan aineiston valinnan vaiheet. Esimerkiksi otetaan yksi kysymys.

zxy Suhde data-lukuun, siellä pitäisi esitellä aineisto sisällöllisesti. Tässä vain valitaan esimerkkiä varten yksi kysymys ja kuusi maata.

Aineisto muuttujat Q1a-Q1e (arvot 1-5, täysin samaa mieltä - täysin eri mieltä) ovat vastauksia ensimmäiseen kysymyspatteriin (kts. lomake).

edit 10.4.20 Muuttujien “suunta” samaksi, jos monta. Laajemman aineiston käsittelyyn tästä huomautus.

(V6/Q1b) Alle kouluikäinen lapsi todennäköisesti kärsii, jos hänen äitinsä käy työssä. V6 muunnetaan uudeksi luokittelumuuttujaksi (R:ssä factor) Q1b. Tämä ei vielä tee kuvista ahtaita kun sarakkeita ja rivejä on vähän. Pudotetaan tarvittaessa turha Q-kirjain pois. Alkuperäisessä muuttujassa metatieto säilyy varmemmin, ja tarkistuksia on helpompi tehdä.

Valitaan esimerkin data edellisessä luvussa luodusta R-datasta ISSP2012jh1d.dat). Ihan yhtä hyvin voisi aina lukea suoraan alkuperäisestä spss-tiedostosta, mutta pidemmässä raportissa tämä on siistimpi tapa (23.3.2019). Kun havaintoja ja maita jätetään pois, uuteen dataan jää tyhjiä luokittelumuuttujien luokkia, ne poistetaan.

```
# UUSI DATA 30.1.20
#
# LUETAAN DATA G1_1_data2.Rmd - tiedostossa, luodaan faktorimuuttujat
```

```

# G1_1_data_fct1.Rmd-tiedostossa -> ISSP2012jh1d.dat (df)
# 23 muuttujaa (9 substanssimuuttujaa, 8 taustamuuttujaa, 3 maa-muuttujaa, 3 metadatamuuttujaa)
# 25 maata.
# Poistettu 146 havaintoa, joilla SEX tai AGE puuttuu
# Johdattelevassa esimerkissä kuusi maata, kaksi taustamuuttujaa ja yksi kysymys
# (V6/Q1b)

# Kuusi maata

countries_esim1 <- c(56, 100, 208, 246, 276, 348) #BE,BG,DK,FI,DE,HU
ISSP2012esim3.dat <- filter(ISSP2012jh1d.dat, V4 %in% countries_esim1)
# str(ISSP2012esim3.dat) - pitkä listaus pois (24.2.20)

#neljä maamuuttujaa, kysymys Q1b, ikä ja sukupuoli

vars_esim1 <- c("C_ALPHAN", "V3", "maa","maa3", "Q1b", "sp", "ika")
ISSP2012esim2.dat <- select(ISSP2012esim3.dat, all_of(vars_esim1))

str(ISSP2012esim2.dat) # 8542 obs. of 7 variables, ja sama 8.6.2020

## tibble [8,542 x 7] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)
## $ C_ALPHAN: chr [1:8542] "BG" "BG" "BG" "BG" ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
## ..- attr(*, "format.spss")= chr "A20"
## ..- attr(*, "display_width")= int 22
## $ V3 : dbl+lbl [1:8542] 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100...
## ..@ label : chr "Country/ Sample ISO 3166 Code (see V4 for codes for whole nation)"
## ..@ format.spss: chr "F5.0"
## ..@ labels : Named num [1:45] 32 36 40 100 124 152 156 158 191 203 ...
## .. ..- attr(*, "names")= chr [1:45] "AR-Argentina" "AU-Australia" "AT-Austria" "BG-Bulgaria" ...
## $ maa : Factor w/ 25 levels "AU","AT","BG",...: 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
## $ maa3 : Factor w/ 29 levels "AU-Australia",...: 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Country/ Sample ISO 3166 Code (see V4 for codes for whole nation)"
## $ Q1b : Factor w/ 5 levels "S","s","?", "e",...: 3 2 3 4 3 3 4 3 2 3 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Q1b Working mom: Preschool child is likely to suffer"
## $ sp : Factor w/ 2 levels "m","f": 2 2 1 2 2 2 1 1 2 1 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Sex of Respondent"
## $ ika : dbl+lbl [1:8542] 64, 43, 63, 31, 52, 46, 51, 40, 57, 64, 41, 60, 21, 4...
## ..@ label : chr "Age of respondent"
## ..@ format.spss: chr "F3.0"
## ..@ labels : Named num [1:6] 15 16 17 18 102 999
## .. ..- attr(*, "names")= chr [1:6] "15 years" "16 years" "17 years" "18 years" ...
## - attr(*, "notes")= chr [1:45] "document Plan File: /Users/marcic/Desktop/old/GPS2011 sa"

```

```

# C_ALPHAN: chr, maa: Factor w/ 25

# Poistetaan havainnot, joilla Q1b - muuttujassa puuttuva tieto 'NA'
# sum(is.na(ISSP2012esim2.dat$Q1b)) = 399

ISSP2012esim1.dat <- filter(ISSP2012esim2.dat, !is.na(Q1b))

str(ISSP2012esim1.dat) # 8143 obs. of 6 variable

## tibble [8,143 x 7] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)
## $ C_ALPHAN: chr [1:8143] "BG" "BG" "BG" "BG" ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
## ..- attr(*, "format.spss")= chr "A20"
## ..- attr(*, "display_width")= int 22
## $ V3 : dbl+lbl [1:8143] 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100...
## ..@ label : chr "Country/ Sample ISO 3166 Code (see V4 for codes for whole nation"
## ..@ format.spss: chr "F5.0"
## ..@ labels : Named num [1:45] 32 36 40 100 124 152 156 158 191 203 ...
## .. ..- attr(*, "names")= chr [1:45] "AR-Argentina" "AU-Australia" "AT-Austria" "BG-Bul"
## $ maa : Factor w/ 25 levels "AU","AT","BG",...: 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
## $ maa3 : Factor w/ 29 levels "AU-Australia",...: 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Country/ Sample ISO 3166 Code (see V4 for codes for whole nation"
## $ Q1b : Factor w/ 5 levels "S","s","?", "e",...: 3 2 3 4 3 3 4 3 2 3 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Q1b Working mom: Preschool child is likely to suffer"
## $ sp : Factor w/ 2 levels "m","f": 2 2 1 2 2 2 1 1 2 1 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Sex of Respondent"
## $ ika : dbl+lbl [1:8143] 64, 43, 63, 31, 52, 46, 51, 40, 57, 64, 41, 60, 21, 4...
## ..@ label : chr "Age of respondent"
## ..@ format.spss: chr "F3.0"
## ..@ labels : Named num [1:6] 15 16 17 18 102 999
## .. ..- attr(*, "names")= chr [1:6] "15 years" "16 years" "17 years" "18 years" ...
## - attr(*, "notes")= chr [1:45] "document Plan File: /Users/marcic/Desktop/old/GPS2011 s"

# Tarkistuksia - miksi nämä eivät tulosta mitään? (3.2.20)

fct_count(ISSP2012esim1.dat$sp)

```

f	n
m	3799
f	4344

```
fct_count(ISSP2012esim1.dat$Q1b)
```

f	n
S	810
s	1935
?	1367
e	2125
E	1906

```
fct_count(ISSP2012esim1.dat$maa)
```

f	n
AU	0
AT	0
BG	921
CA	0
HR	0
CZ	0
DK	1388
FI	1110
FR	0
HU	997
IS	0
IE	0
LV	0
LT	0
NL	0
NO	0
PL	0
RU	0
SK	0
SI	0
SE	0
CH	0
BE	2013
DE	1714
PT	0

```
fct_count(ISSP2012esim1.dat$maa3)
```

f	n
AU-Australia	0
AT-Austria	0
BG-Bulgaria	921

f	n
CA-Canada	0
HR-Croatia	0
CZ-Czech Republic	0
DK-Denmark	1388
FI-Finland	1110
FR-France	0
HU-Hungary	997
IS-Iceland	0
IE-Ireland	0
LV-Latvia	0
LT-Lithuania	0
NL-Netherlands	0
NO-Norway	0
PL-Poland	0
RU-Russia	0
SK-Slovakia	0
SI-Slovenia	0
SE-Sweden	0
CH-Switzerland	0
BE-FLA-Belgium/ Flanders	1012
BE-WAL-Belgium/ Wallonia	490
BE-BRU-Belgium/ Brussels	511
DE-W-Germany-West	1167
DE-E-Germany-East	547
PT-Portugal 2012: first fieldwork round (main sample)	0
PT-Portugal 2012: second fieldwork round (complementary sample)	0

```
# Toimivat tarkistukset (3.2.20)
```

```
summary(ISSP2012esim1.dat$sp)
```

```
##      m      f
```

```
## 3799 4344
```

```
#sp: 3799 + 4344 = 8143
```

```
summary(ISSP2012esim1.dat$Q1b)
```

```
##      S      s      ?      e      E
```

```
## 810 1935 1367 2125 1906
```

```
# S      s      ?      e      E  
# 810 + 1935 + 1367 + 2125 + 1906 = 8143
```

```
# EDELLINEN DATA - havaintojen määrät samat kuin uudella datalla (31.1.20)
```

```
#
```

```

# 8557 obs. ennen kuin sexagemissing poistettiin, nyt 8542, 8557-8542 = 15
#
# Poistetaan havainnot joissa puuttuva tieto muuttujassa V6 (Q1b) n = 399
# 8542-399 = 8143

# Tyhjät "faktorilabelit" on poistettava

ISSP2012esim1.dat <- ISSP2012esim1.dat %>%
  mutate(maa = fct_drop(maa),
         maa3 = fct_drop(maa3)
  )

summary(ISSP2012esim1.dat$maa)

##    BG    DK    FI    HU    BE    DE
##  921 1388 1110  997 2013 1714

summary(ISSP2012esim1.dat$maa3)

##                BG-Bulgaria                DK-Denmark                FI-Finland
##                921                1388                1110
##                HU-Hungary BE-FLA-Belgium/ Flanders BE-WAL-Belgium/ Wallonia
##                997                1012                490
## BE-BRU-Belgium/ Brussels                DE-W-Germany-West                DE-E-Germany-East
##                511                1167                547

# str(ISSP2012esim1.dat$maa)
# attributes(ISSP2012esim1.dat$maa)

# str(ISSP2012esim1.dat$maa3)
# attributes(ISSP2012esim1.dat$maa3)

ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, Q1b, type = "count")

```

maa/Q1b	S	s	?	e	E	Total
BG	118	395	205	190	13	921
DK	70	238	152	232	696	1388
FI	47	188	149	423	303	1110
HU	219	288	225	190	75	997
BE	191	451	438	552	381	2013
DE	165	375	198	538	438	1714
Total	810	1935	1367	2125	1906	8143

```
fct_count(ISSP2012esim1.dat$Q1b)
```

	f	n
S	810	
s	1935	
?	1367	
e	2125	
E	1906	

```
# fct_count(ISSP2012esim1.dat$sp)
# fct_unique(ISSP2012esim1.dat$maa)
# fct_count(ISSP2012esim1.dat$maa)
ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa, C_ALPHAN, type = "count")
```

maa/C_ALPHAN	BE	BG	DE	DK	FI	HU	Total
BG	0	921	0	0	0	0	921
DK	0	0	0	1388	0	0	1388
FI	0	0	0	0	1110	0	1110
HU	0	0	0	0	0	997	997
BE	2013	0	0	0	0	0	2013
DE	0	0	1714	0	0	0	1714
Total	2013	921	1714	1388	1110	997	8143

```
# maa3 - siistitään "faktorilabelit" kaksikirjaimisiksi
#
# ISO 3166 Code V3 - maiden jaot
# 5601 BE-FLA-Belgium/ Flanders
# 5602 BE-WAL-Belgium/ Wallonia
# 5603 BE-BRU-Belgium/ Brussels
# 27601 DE-W-Germany-West
# 27602 DE-E-Germany-East
# Tähän pitäisi päästä
# levels = c("100", "208", "246", "348", "5601", "5602", "5603", "27601", "27602"),
# labels = c("BG", "DK", "FI", "HU", "bF", "bW", "bB", "dW", "dE"))
levels(ISSP2012esim1.dat$maa3)
```

```
## [1] "BG-Bulgaria" "DK-Denmark"
## [3] "FI-Finland" "HU-Hungary"
## [5] "BE-FLA-Belgium/ Flanders" "BE-WAL-Belgium/ Wallonia"
## [7] "BE-BRU-Belgium/ Brussels" "DE-W-Germany-West"
## [9] "DE-E-Germany-East"
```

```

ISSP2012esim1.dat <- ISSP2012esim1.dat %>%
  mutate(maa3 =
    fct_recode(maa3,
      "BG" = "BG-Bulgaria",
      "DK" = "DK-Denmark",
      "FI" = "FI-Finland",
      "HU" = "HU-Hungary",
      "bF" = "BE-FLA-Belgium/ Flanders",
      "bW" = "BE-WAL-Belgium/ Wallonia",
      "bB" = "BE-BRU-Belgium/ Brussels",
      "dW" = "DE-W-Germany-West",
      "dE" = "DE-E-Germany-East")
    )
# tarkistuksia
levels(ISSP2012esim1.dat$maa3)

## [1] "BG" "DK" "FI" "HU" "bF" "bW" "bB" "dW" "dE"
# str(ISSP2012esim1.dat$maa3) # 9 levels
summary(ISSP2012esim1.dat$maa3)

##    BG    DK    FI    HU    bF    bW    bB    dW    dE
##  921 1388 1110  997 1012  490  511 1167  547
# TÄSSÄ TOISTOA! (4.2.20)

# Muutetaan muuttujien "maa" ja "maa3" arvojen (levels) järjestys samaksi kuin alkuperäisen
# muuttujan C_ALPHAN. Helpompi verrata aikaisempiin tuloksiin.

# maa samaan järjestykseen kuin C_ALPHAN - olisiko aakkosjärjestys?
# tämä vain siksi, että muuten esimerkin ca-kartta "kääntyy"
# "vanha" maa-muuttuja talteen - ei ehkä tarpeen? (4.2.20)

ISSP2012esim1.dat$maa2 <- ISSP2012esim1.dat$maa # "alkuperäinen" maa talteen

ISSP2012esim1.dat <- ISSP2012esim1.dat %>%
  mutate(maa =
    fct_relevel(maa,
      "BE",
      "BG",
      "DE",
      "DK",
      "FI",
      "HU"))
ISSP2012esim1.dat <- ISSP2012esim1.dat %>%
  mutate(maa3 =

```

```

fct_relevel(maa3,
            "bF",
            "bW",
            "bB",
            "BG",
            "dW",
            "dE",
            "DK",
            "FI",
            "HU"))

# Tarkistus
ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa2,maa, type = "count")

```

maa2/maa	BE	BG	DE	DK	FI	HU	Total
BG	0	921	0	0	0	0	921
DK	0	0	0	1388	0	0	1388
FI	0	0	0	0	1110	0	1110
HU	0	0	0	0	0	997	997
BE	2013	0	0	0	0	0	2013
DE	0	0	1714	0	0	0	1714
Total	2013	921	1714	1388	1110	997	8143

```
ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa,C_ALPHAN, type = "count")
```

maa/C_ALPHAN	BE	BG	DE	DK	FI	HU	Total
BE	2013	0	0	0	0	0	2013
BG	0	921	0	0	0	0	921
DE	0	0	1714	0	0	0	1714
DK	0	0	0	1388	0	0	1388
FI	0	0	0	0	1110	0	1110
HU	0	0	0	0	0	997	997
Total	2013	921	1714	1388	1110	997	8143

```
str(ISSP2012esim1.dat)
```

```

## tibble [8,143 x 8] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)
## $ C_ALPHAN: chr [1:8143] "BG" "BG" "BG" "BG" ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
##   ..- attr(*, "format.spss")= chr "A20"
##   ..- attr(*, "display_width")= int 22
## $ V3      : dbl+lbl [1:8143] 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100...

```

```
## ..@ label      : chr "Country/ Sample ISO 3166 Code (see V4 for codes for whole nation)"
## ..@ format.spss: chr "F5.0"
## ..@ labels     : Named num [1:45] 32 36 40 100 124 152 156 158 191 203 ...
## ..- attr(*, "names")= chr [1:45] "AR-Argentina" "AU-Australia" "AT-Austria" "BG-Bulgaria" ...
## $ maa          : Factor w/ 6 levels "BE","BG","DE",...: 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
## $ maa3         : Factor w/ 9 levels "bF","bW","bB",...: 4 4 4 4 4 4 4 4 4 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Country/ Sample ISO 3166 Code (see V4 for codes for whole nation)"
## $ Q1b          : Factor w/ 5 levels "S","s","?", "e",...: 3 2 3 4 3 3 4 3 2 3 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Q1b Working mom: Preschool child is likely to suffer"
## $ sp           : Factor w/ 2 levels "m","f": 2 2 1 2 2 1 1 2 1 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Sex of Respondent"
## $ ika          : dbl+lbl [1:8143] 64, 43, 63, 31, 52, 46, 51, 40, 57, 64, 41, 60, 21, 4...
## ..@ label      : chr "Age of respondent"
## ..@ format.spss: chr "F3.0"
## ..@ labels     : Named num [1:6] 15 16 17 18 102 999
## ..- attr(*, "names")= chr [1:6] "15 years" "16 years" "17 years" "18 years" ...
## $ maa2         : Factor w/ 6 levels "BG","DK","FI",...: 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 ...
## ..- attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
## - attr(*, "notes")= chr [1:45] "document Plan File: /Users/marcic/Desktop/old/GPS2011 sa..."
```

TODO (1) Taulukot erotettava omiksi koodilohkoiksi bookdowniin. (2) Ikä - maa - taulukko vain tarkistuksiin, ihan liian pitkä.

```
# Taulukoita (31.1.2020) ja tarkistuksia
#
# toinen maa-muuttuja, jossa Saksan ja Belgian jako
# V3
# 5601      BE-FLA-Belgium/ Flanders
# 5602      BE-WAL-Belgium/ Wallonia
# 5603      BE-BRU-Belgium/ Brussels
# 27601     DE-W-Germany-West
# 27602     DE-E-Germany-East

# Tarkastuksia

# assert_that ehkä tarpeeton - expect_equivalet testaa levelien
# järjestyksen ja määrän (20.2.20)

validate_that(length(levels(ISSP2012esim1.dat$sp)) == 2)

## [1] TRUE

validate_that(are_equal(levels(ISSP2012esim1.dat$sp),
                             c("m", "f"))))

## [1] TRUE
```

```

validate_that(length(levels(ISSP2012esim1.dat$maa)) == 6)

## [1] TRUE

validate_that(are_equal(levels(ISSP2012esim1.dat$maa),
                              c("BE", "BG", "DE", "DK", "FI", "HU")))

## [1] TRUE

validate_that(length(levels(ISSP2012esim1.dat$maa3)) == 9)

## [1] TRUE

validate_that(are_equal(levels(ISSP2012esim1.dat$maa3),
                              c("bF", "bW", "bB", "BG", "dW", "dE", "DK", "FI", "HU")))

## [1] TRUE

validate_that(length(levels(ISSP2012esim1.dat$Q1b)) == 5)

## [1] TRUE

validate_that(are_equal(levels(ISSP2012esim1.dat$Q1b),
                              c("S", "s", "?", "e", "E")))

## [1] TRUE

# testthat - paketti - pois käytöstä 16.9.20
# expect_ei anna ok-ilmoitusta, ainoastaan virheilmoituksen? (11.4.20)

# expect_equivalent(levels(ISSP2012esim1.dat$maa),
#                     c("BE", "BG", "DE", "DK", "FI", "HU"))

# expect_equivalent(levels(ISSP2012esim1.dat$maa3),
#                     c("bF", "bW", "bB", "BG", "dW", "dE", "DK", "FI", "HU"))

# expect_equivalent(levels(ISSP2012esim1.dat$sp), c("m", "f"))

# expect_equivalent(levels(ISSP2012esim1.dat$Q1b),
#                     c("S", "s", "?", "e", "E"))

ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa,ika,type = "row_perc")

```

```

maahika17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53
BE0.00.00.00.79.29.21.19.51.49.31.41.19.69.31.39.61.59.01.72.01.89.59.71.49.51.89.81.69.69.51.69.62.68.79.51.89.79.92.1
BG0.00.00.00.41.09.98.98.76.19.76.19.40.98.98.09.50.98.30.50.98.71.71.30.95.19.06.72.62.50.40.70.87.52.30.41.70.87.17.8
DE0.00.00.00.11.69.23.58.40.93.46.58.17.40.23.46.23.52.40.99.31.28.31.11.23.23.87.52.16.81.98.73.80.39.98.10.16.98.98.5
DK0.00.00.00.73.30.30.23.52.71.95.15.08.73.37.41.02.09.41.42.59.15.73.73.37.80.02.80.51.80.59.31.80.23.37.13.02.66.82.1
FI0.72.80.17.62.08.35.10.63.26.53.35.41.26.17.61.17.62.08.80.35.41.53.98.60.90.71.35.26.08.80.62.89.70.61.98.71.35.53.0

```

```

ma5/ika17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53
HU 0.00 0.00 0.00 0.90 2.00 0.80 91.91 1.10 50.00 40.30 91.60 81.50 41.50 72.92 01.60 61.50 40.10 01.40 32.22 31.91 50.30 50.20 1
All 0.10 20.16 22.31 20.38 51.78 40.39 20.46 25.61 36.62 52.60 71.54 73.62 50.52 85.63 73.90 65.77 92.37 83.81 85.61 82.8

```

```
# Riviprofiilit
```

```
# ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa,ika,type = "row_perc")
```

```
ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa,sp ,type = "row_perc")
```

maa/sp	m	f	Total
BE	47.44	52.56	100.00
BG	40.72	59.28	100.00
DE	48.66	51.34	100.00
DK	49.42	50.58	100.00
FI	42.88	57.12	100.00
HU	47.44	52.56	100.00
All	46.65	53.35	100.00

```
# Kysymyksen Q1b vastaukset
```

```
ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa,Q1b,type = "row_perc")
```

maa/Q1b	S	s	?	e	E	Total
BE	9.49	22.40	21.76	27.42	18.93	100.00
BG	12.81	42.89	22.26	20.63	1.41	100.00
DE	9.63	21.88	11.55	31.39	25.55	100.00
DK	5.04	17.15	10.95	16.71	50.14	100.00
FI	4.23	16.94	13.42	38.11	27.30	100.00
HU	21.97	28.89	22.57	19.06	7.52	100.00
All	9.95	23.76	16.79	26.10	23.41	100.00

```
# Kuuluu ehkä vasta seuraavaan jaksoon ? (20.2.20)
```

```
ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa3,Q1b,type = "row_perc")
```

maa3/Q1b	S	s	?	e	E	Total
bF	5.04	23.81	25.89	30.83	14.43	100.00
bW	10.82	21.02	18.57	24.08	25.51	100.00
bB	17.03	20.94	16.63	23.87	21.53	100.00
BG	12.81	42.89	22.26	20.63	1.41	100.00

maa3/Q1b	S	s	?	e	E	Total
dW	11.40	26.82	11.83	32.13	17.82	100.00
dE	5.85	11.33	10.97	29.80	42.05	100.00
DK	5.04	17.15	10.95	16.71	50.14	100.00
FI	4.23	16.94	13.42	38.11	27.30	100.00
HU	21.97	28.89	22.57	19.06	7.52	100.00
All	9.95	23.76	16.79	26.10	23.41	100.00

```
# str(ISSP2012esim1.dat) # 8143 obs. of 7 variable,
# sama kuin vanhassa Galku-koodissa.
```

Taulukot ja kuvat omina koodilohkoina **bookdown**-versioon

Frekvenssitaulukko

Taulukko 53: Kysymyksen Q1b vastaukset maittain

	S	s	?	e	E	Total
BE	191	451	438	552	381	2013
BG	118	395	205	190	13	921
DE	165	375	198	538	438	1714
DK	70	238	152	232	696	1388
FI	47	188	149	423	303	1110
HU	219	288	225	190	75	997
Total	810	1935	1367	2125	1906	8143

Riviprosentit

Taulukko 54: Kysymyksen Q1b vastaukset, riviprocentit

	S	s	?	e	E	Total
BE	9.49	22.40	21.76	27.42	18.93	100.00
BG	12.81	42.89	22.26	20.63	1.41	100.00
DE	9.63	21.88	11.55	31.39	25.55	100.00
DK	5.04	17.15	10.95	16.71	50.14	100.00
FI	4.23	16.94	13.42	38.11	27.30	100.00
HU	21.97	28.89	22.57	19.06	7.52	100.00
All	9.95	23.76	16.79	26.10	23.41	100.00

Sarakeprosentit

Taulukko 55: Kysymyksen Q1b vastaukset, sarakeprosentit

	S	s	?	e	E	All
BE	23.58	23.31	32.04	25.98	19.99	24.72
BG	14.57	20.41	15.00	8.94	0.68	11.31
DE	20.37	19.38	14.48	25.32	22.98	21.05
DK	8.64	12.30	11.12	10.92	36.52	17.05
FI	5.80	9.72	10.90	19.91	15.90	13.63
HU	27.04	14.88	16.46	8.94	3.93	12.24
Total	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Taulukoissa on kuuden maan vastausten jakauma kysymykseen “Alle kouluikäinen lapsi todennäköisesti kärsii, jos hänen äitinsä käy työssä”. Taulukko on pieni, mutta havaintoja 8143. Alemman suhteellisten frekvenssien taulukon rivejä voi verrata toisiinsa ja alimpaan (“Total”) keskimääräiseen riviin, sarakemuuttujien eli vastausvaihtoehtojen reunajakaumaan. Vastavasti sarakkeita voi verrata rivi-muuttujien reunajakaumasarakkeeseen (“Total2”). Eniten vastaajia on Belgiasta (25 %) ja Saksasta (21 %), vähiten Unkarista (12 %). **edit 24.2.20** Lisätty ca-karttoihin versio, jossa maiden painot skaalattu yhtä suuriksi. Esimerkkilaskelmia CAcalc_1.R.

CA tässä, jotta saadaan rivi- ja sarakeprofiilikuvat

```
simpleCA1 <- ca(~maa + Q1b, ISSP2012esim1.dat)
```

*# Maiden järjestys kääntää kuvan (1.2.20) - esimerkki on
vähän kurioositeetti. Kartta voi tietysti "flipata" koordinaattien suhteen ainakin
neljällä tavalla (? 180 astetta molempien akseleiden ympäri molempiin suuntiin?)
(18.2.20). Tämän maa2-muuttujaa käyttävän kuvan voi jättää pois (8.4.20)*

```
# simpleCA2 <- ca(~maa2 + Q1b, ISSP2012esim1.dat)
```

*# Oikeastaan maiden vertailussa pitäisi niiden massat skaalata yhtä suuriksi, tässä
pikainen kokeilu (20.2.20)
Riviprocentit taulukoksi, nimet sarakkeille ja riveille (ei kovin robustia...)*

```
johdesim1_rowproc.tab <- simpleCA1$N / rowSums(simpleCA1$N)
colnames(johdesim1_rowproc.tab) <- c("S", "s", "?", "e", "E")
rownames(johdesim1_rowproc.tab) <- c("BE", "BG", "DE", "DK", "FI", "HU")
```

*# Miten tibblenä? Ei toimi, ei maa-muuttujaa ollenkaan
johdesim1_rowproc.tbl <- as_tibble(johdesim1_rowproc.tab)
str(johdesim1_rowproc.tbl)*

```

# TARKISTUKSIA (20.2.20)
# johdesim1_rowproc.tab
# rowSums(johdesim1_rowproc.tab)
# str(johdesim1_rowproc.tab)

simpleCA3 <- ca(johdesim1_rowproc.tab)

# Kartta piirretään koodilohkossa simpleCAmap1, r. 773 noin.

# Riviprosentit tarkistusta varten
#      S  s  ?  e  E
#BE 9.49  22.40  21.76  27.42  18.93
#BG 12.81  42.89  22.26  20.63  1.41
#DE 9.63  21.88  11.55  31.39  25.55
#DK 5.04  17.15  10.95  16.71  50.14
#FI 4.23  16.94  13.42  38.11  27.30
#HU 21.97  28.89  22.57  19.06  7.52
#
# Ja datan saa leikepöydän kautta, jos on tarve pikatarkistuksiin
# read <- read.table("clipboard")

# 9.4.2020 CAcalc_1.R - laskentoa ca-funktion tuloksilla (16 objektin lista)

```

TODO 2.2.20

Onko tämä kuva tallennettava kuvatiedostoksi, vai onnistuuko sen tuottaminen Bookdownissa. Ei taida onnistua? (4.9.18)

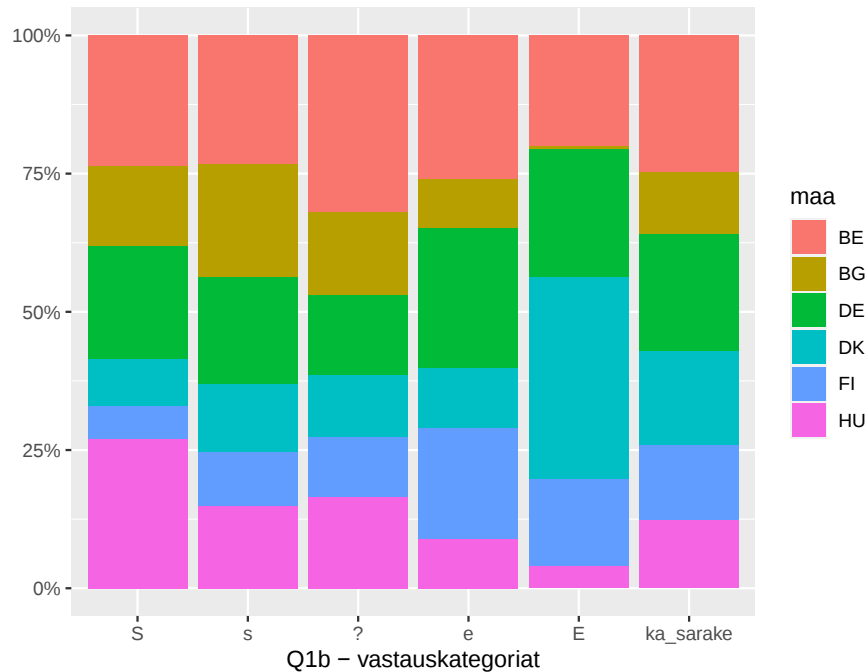
Sarakeprofiilit, oikea järjestys maa-muuttujan tasoilla. Faktoreiden järjestys voi tuottaa yllätyksiä, kun dataa muokataan ggplot - grafiikaksi.

```

#mutkikas kuvan piirto - sarakeprofiilit vertailussa
#ggplot vaatii df-rakenteen ja 'long data' - muotoon
##https://stackoverflow.com/questions/9563368/create-stacked-barplot-where-each-stack-is-sc
#
# käytetään ca - tuloksia
apu1 <- (simpleCA1$N)
colnames(apu1) <- c("S", "s", "?", "e", "E")
rownames(apu1) <- c("BE", "BG", "DE", "DK", "FI", "HU")
apu1_df <- as.data.frame(apu1)
#lasketan rivien reunajakauma
apu1_df$ka_sarake <- rowSums(apu1_df)
#muokataan 'long data' - muotoon
apu1b_df <- melt(cbind(apu1_df, ind = rownames(apu1_df)), id.vars = c('ind'))

```

```
p <- ggplot(apu1b_df, aes(x = variable, y = value, fill = ind)) +
  geom_bar(position = "fill", stat = "identity") +
  scale_y_continuous(name = " ", labels = percent_format())
p <- p + labs(fill = "maa")
p + scale_x_discrete(name = "Q1b - vastauskategoriat")
```


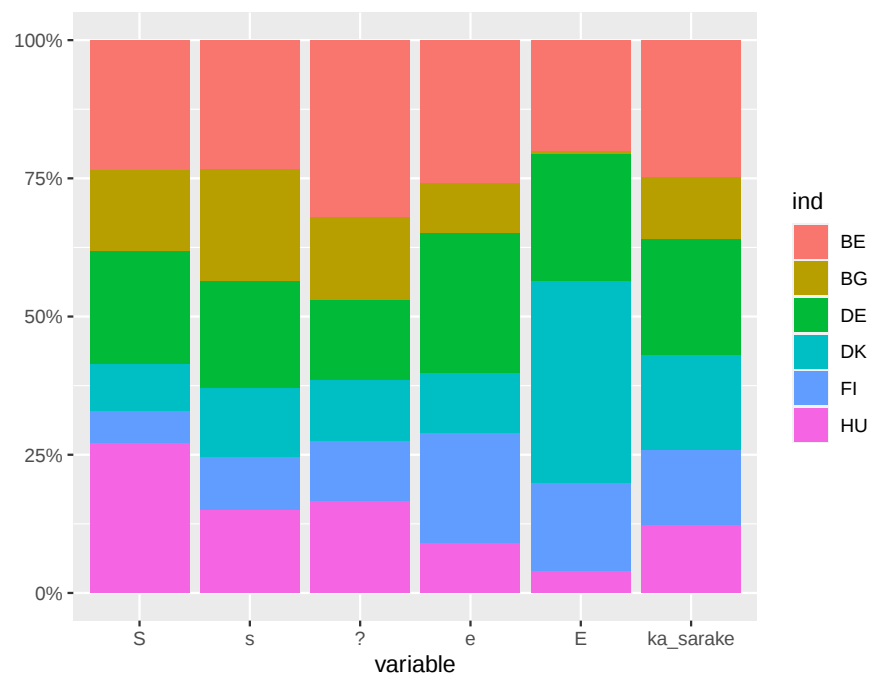
Kuva 2: Q1b:Sarakeprofiilit ja keskiarvoprofiili

```
# Vertaa tähän
ggplot(apu1b_df, aes(x = variable, y = value, fill = ind)) +
  geom_bar(position = "fill", stat = "identity") +
  scale_y_continuous(name = " ", labels = percent_format())

# apu1_df
# apu1b_df
```

Edit 28.5.20 Idea: ca havainnollistaa rivien ja sarakkeiden riippuvuuksia eroina keskiarvosta, yksinkertainen khii2-tulkinta riippumattomuushypoteesina. Rivi- ja sarakeprofiilit standardoidaan (tulkintaa!) PCA-tyyliin (poikkeama keskiarvosta jaetaan hajonnalla, lukumäärädata ja POisson-jakaumassa hajonta=odotusarvo). Rivi- ja sarakeratkaisuiden symmetria ja sidos esitetään tässä.

Sarakekuvassa näkyy E-sarakkeenselvästi ero (DK), muut erot eivät niinkään. S-sarakkeessa HU erottuu, samoin eos(?) -sarakkeessa BE.

Kuva 3: Q1b:Sarakeprofiilit ja keskiarvoprofiili

TODO 2.2.20 Voisi harkita taulukoiden (rivi- ja sarakeprosentit) sijoittamista kuvien viereen?

```
# riviprofiilit ja keskiarvorivi - 18.9.2018
apu2_df <- as.data.frame(apu1)
apu2_df <- rbind(apu2_df, ka_rivi = colSums(apu2_df))

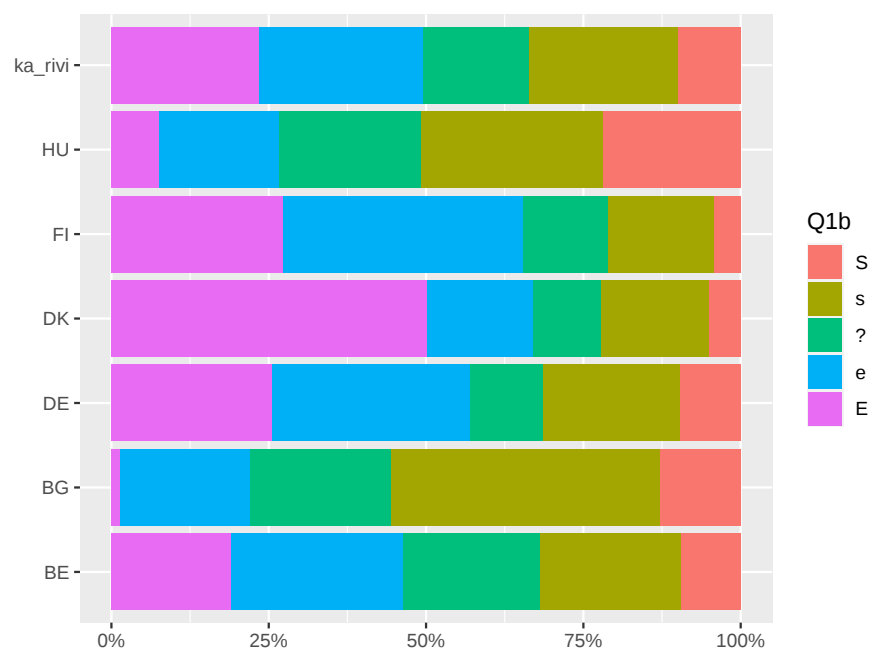
#apu2_df
#str(apu2_df)
## typeof(apu2_df) # what is it?
## class(apu2_df) # what is it? (sorry)
## storage.mode(apu2_df) # what is it? (very sorry)
## length(apu2_df) # how long is it? What about two dimensional
## objects?
# attributes(apu2_df)

# temp1 <- cbind(apu2_df, ind = rownames(apu2_df))
# temp1
##muokataan 'long data' - muotoon
apu2b_df <- melt(cbind(apu2_df, ind = rownames(apu2_df)), id.vars = c('ind'))
# str(apu2b_df)
# glimpse(apu2b_df)

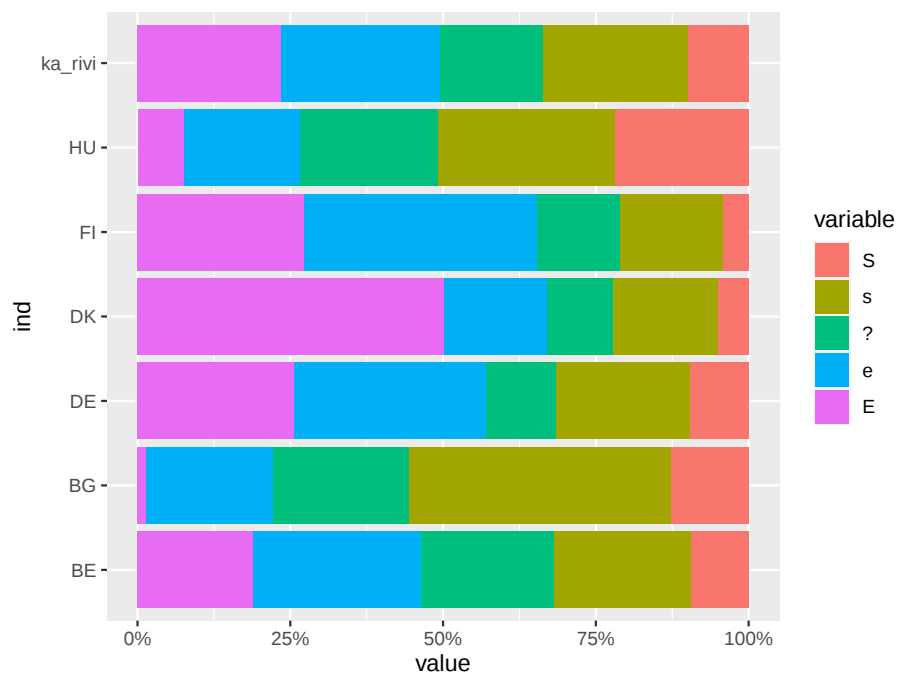
#
#ggplot(apu2b_df, aes(x = value, y = ind, fill = variable)) +
#  geom_bar(position = "fill", stat = "identity") +
#  #coord_flip() +
#  scale_x_continuous(labels = percent_format())

#versio2 toimii (18.9.2018)
p <- ggplot(apu2b_df, aes(x = ind, y = value, fill = variable)) +
  geom_bar(position = "fill", stat = "identity") +
  coord_flip() +
  scale_y_continuous(name = " ", labels = percent_format())
p <- p + labs(fill = "Q1b")
p + scale_x_discrete(name = " ")

#vertaa tähän!
ggplot(apu2b_df, aes(x = ind, y = value, fill = variable)) +
  geom_bar(position = "fill", stat = "identity") +
  coord_flip() +
  scale_y_continuous(labels = percent_format())
```


Kuva 4: Q1b: riviprofililit ja keskiarvorivi

edit 28.5.20 Tanska ja Unkari erottuvat ka-rivistä E-vaihtoehtoon (“modaliteetin”) osuuksissa selvimmän. Bulgariassa S+s on hieman suurempi kuin Unkarilla, mutta s-osuus on suurempi. “Ääripäitä” S- ja E-osuuksissa edustavat HU - FI, DK ja BG-HU - DK.

Graafinen analyysi ja R

Käytännön neuvoja data-analyysiin, kuulunee tekstiin vai meneekö “ohjelmistoympäristö” -liitteeseen? Tärkeä juttu!

Kuvasuhteen saa oikeaksi, kun avaa g-ikkunan (X11()) ja sitten plot. Voi tallentaa pdf-muodossa grafiikkaikkunasta, ja ladata outputiin knitr-vaiheessa. Parempi tulostaa kuvatdsto pdf-ajurilla, jos lopulliseen versioon joutuu näin tekemään (13.5.2018). Tämä voi olla järkevä tapa analyysivaiheessa? Teksti kopsattu alla olevasta koodilohkosta.

Ensimmäinen korrespondenssianalyysi - kokeiluja kuvasuhteen säätämiseksi output- dokumentissa. RStudiassa voi avata komentokehityksessä grafiikkaikkunan. Siitä käsin tallennettu pdf-kuva on ladattu alla Rmarkdownin omalla komennolla, kohdistus keskelle. Parhaiten näyttäisi toimivan knitrin funktio, mutta oletuskuvakolla saa ca-kuvasta näköjään aika lähelle oikeanlaisen ilman mitään temppuja.

zxy Selventäisikö vielä khii2-etäisyyksien taulukko, tai ehkä seuraavassa luvussa? **#V** MG&Blasius, “vihreän kirja”, johdanto.

CA-ratkaisun (algoritmin) lähtötieto: suhteelliset frekvenssit (korrespondenssi-

matriisi P) (30.3.20)

```
taulu5 <- ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa,Q1b,type = "cell_perc")
knitr::kable(taulu5,digits = 2, booktabs = TRUE,
             caption = "Kysymyksen Q1b vastaukset maittain (%)")
```

Taulukko 56: Kysymyksen Q1b vastaukset maittain (%)

	S	s	?	e	E	Total
BE	2.35	5.54	5.38	6.78	4.68	24.72
BG	1.45	4.85	2.52	2.33	0.16	11.31
DE	2.03	4.61	2.43	6.61	5.38	21.05
DK	0.86	2.92	1.87	2.85	8.55	17.05
FI	0.58	2.31	1.83	5.19	3.72	13.63
HU	2.69	3.54	2.76	2.33	0.92	12.24
Total	9.95	23.76	16.79	26.10	23.41	100.00

Massat ja skaalaus Tätä ensimmäistä kuvaa on muistiinpanoissa kommentoitu (löytyy printattuna) Kolme karttaa. Maiden vertailussa on järkevää vakioida niiden massat (kolmas kartta). Massan käsite on CA:n ydinasioita, siksi maiden massat ovat jatkossa mukana. Kartta määräytyy maiden otoskokojen suuruksilla painoilla, mutta ero ei ole kovin suuri.

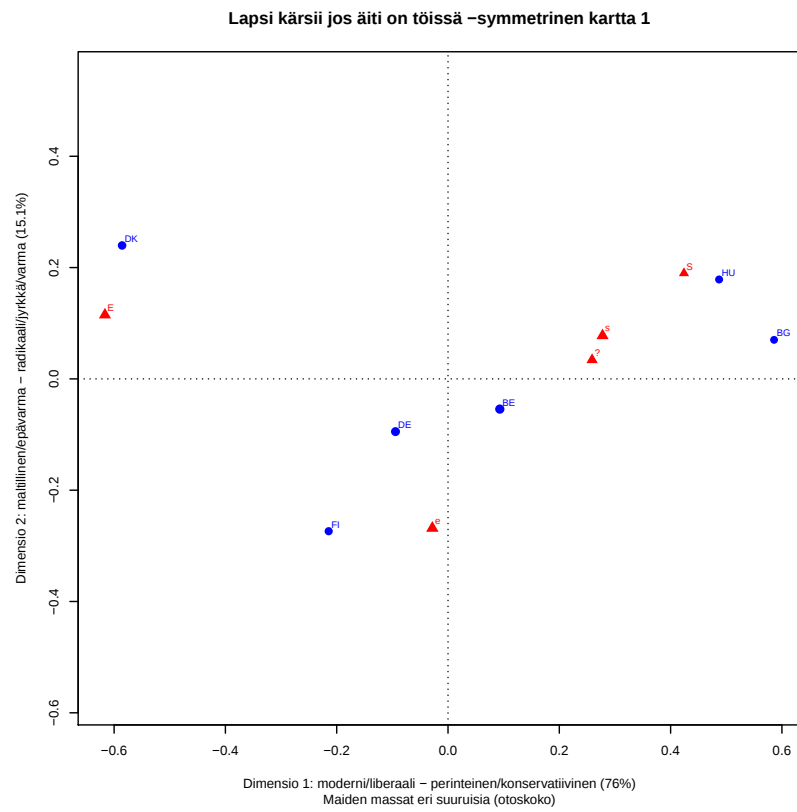
```
#simpleCA1 <- ca(~maa + V6,ISSP2012esim1.dat) suoritetaan ennen värikuvaa, tuloksia tarvitaan
#siinä.
```

```
# TODO(11.4.20) fig.cap koodilohkossa tekee kuvasta "kelluvan", ja kuvat numeroidaan.
# Miten plot-komennon kuvaotsikot vaikuttavat?
# Pitäiskö (a) jokaiselle kuvalle oma koodilohko (b) esittää nämä kaksi yhdessä vierekkäin
# Pohditaan kun koodataan capaper-projektia.
```

```
# Symmetrinen kartta
# Akselien tekstit "käsityönä" - esimerkki (3.5.2020)
```

```
par(cex = 0.6)
plot(simpleCA1, map = "symmetric", mass = c(TRUE,TRUE),
     main = "Lapsi kärsii jos äiti on töissä -symmetrinen kartta 1",
     xlab = "Dimensio 1: moderni/liberaali - perinteinen/konservatiivinen (76%)",
     ylab = "Dimensio 2: maltillinen/epävarma - radikaali/jyrkkä/varma (15.1%)",
     sub = "Maiden massat eri suuruksia (otoskoko)")
```

```
# plot(simpleCA2, map = "symmetric", mass = c(TRUE,TRUE),
#      main = "Lapsi kärsii jos äiti on töissä -symmetrinen kartta ",
#      sub = "maa-muuttuja maa2,järjestys as_factor(C_ALPHAN)")
# Kartta kääntyy x-akselin ympäri - esimerkki faktoroinnin arvaamattomista
```


Kuva 5: Q1b: lapsi kärsii jos äiti on töissä

```
# seurauksista (30.3.20)
```

```
# 13.5.2018
```

```
# kuvasuhteen saa oikeaksi, kun avaa g-ikkunan (X11()) ja sitten plot. Voi tallentaa pdf-muotoon  
# grafiikkaikkunasta, ja ladata outputiin knitr-vaiheessa. Parempi tulostaa kuvatdsto pdf-aikana  
# jos lopulliseen versioon joutuu  
# näin tekemään.
```

edit 2.5.2020 Riviprofiilitaulukossa rivimassat ovat vakioita (=1), mutta ca-ratkaisussa skaalautuvat eri arvoksi (vakio). Oleellinen vaikutus karttaan on pienen massan pisteiden (BG, FI, HU) siirtymien kohti origoa. Ei kyllä ole kovin selvä, ja näkyy selvimmin “ääripäissä” (? 5.9.20) Entäs sarakepisteet, niiden massat eivät muutu? **TODO 5.9.20** Alempana taulukko khii2-etäisyyksistä, tässä kaksi pilveä projisoitu samaan kuvaan.

```
# Sama kartta - maiden massat vakioitu  
# CA:n lähtötietona riviprofiilit
```

```
par(cex = 0.6)  
plot(simpleCA3, map = "symmetric", mass = c(TRUE,TRUE),  
main = "Lapsi kärsii jos äiti on töissä -symmetrinen kartta 2 ",  
sub = "Maidet massat vakioitu (riviprofiilidata)")
```

Näitä karttoja vertaillaan seuraavassa luvussa tarkemmin.

Toinen tapa - kuvatiedoston lataaminen `include_graphics` -funktiolla. Pitää miettiä mikä on järkevää, dataa tutkaillessa piirretään useita kuvia. PDF-muodossa ne ovat skaalautuvia, kommentteja voi lisätä jne.

Rivien (1) ja sarakkeiden (2) khii2-etäisyydet keskiarvosta.

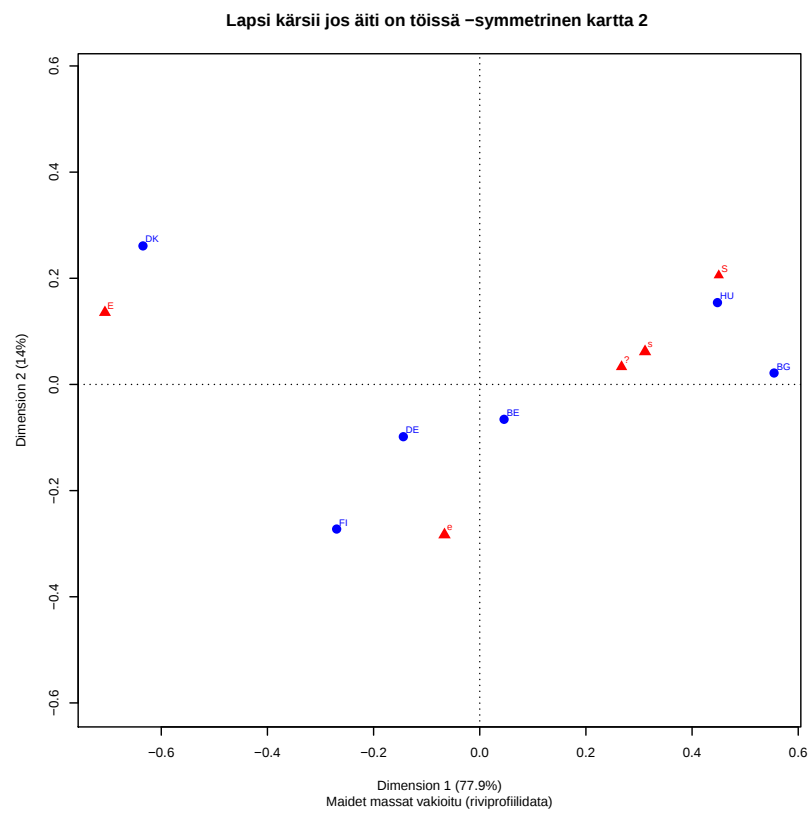
Rivimassat skaalautuvat ca-ratkaisussa vakioksi 1/6 (0.167), kun lähtötietona on riviprofiilien taulukko jossa rivimassat ovat 1. Sarakemassat skaalautuvat uudelleen. Massojen summa on 1. **TODO 16.9.20** knitr::kabbles nimeää taulukot koodilohkon nimen mukaan, siis vain yksi taulukko? Taulukot omiksi koodilohkoiksi.

```
# khii2 - etäisyyksien taulukko  
#str(simpleCA1)  
#simpleCA1$rowdist  
#str(simpleCA1$rowdist)
```

```
# verrataan "tavallisen" ca:n ja riviprofiili-ca:n khii2-etäisyyksiä origosta  
# 5.9.2020
```

```
# khii2 - etäisyydet origosta
```

```
# simpleCA1$rownames
```


Kuva 6: Q1b: lapsi kärsii jos äiti on töissä

```

# simpleCA1$rowdist
# simpleCA3$rowdist

# simpleCA3$colnames
# simpleCA1$coldist
# simpleCA3$coldist

# massat - huom! Riviprofiilien ca: rivimassojen summa on 1 !(5.9.20)
# sum(simpleCA1$rowmass)
# sum(simpleCA3$rowmass)
# rivit

# simpleCA1$rownames
# simpleCA1$rowmass
# simpleCA3$rowmass

```

```
## [1] 0.1666667 0.1666667 0.1666667 0.1666667 0.1666667 0.1666667
```

```

# sum(simpleCA1$rowmass)
# sum(simpleCA3$rowmass)

```

```
# sarakkeet
```

```

# simpleCA3$colnames
# simpleCA1$colmass
# simpleCA3$colmass
# sum(simpleCA1$colmass)
# sum(simpleCA3$colmass)

```

```
# rivien khii2 - etäisyydet, massat ja vakioidut massat
```

```
rowdist.tbl <- as_tibble(rbind(simpleCA1$rowdist, simpleCA3$rowdist),.name_repair = c("unique"))
```

```
## New names:
```

```
## * `` -> ...1
```

```
## * `` -> ...2
```

```
## * `` -> ...3
```

```
## * `` -> ...4
```

```
## * `` -> ...5
```

```
## * ...
```

```
str(rowdist.tbl)
```

```
## tibble [2 x 6] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)
```

```
## $ ...1: num [1:2] 0.158 0.147
```

```
## $ ...2: num [1:2] 0.631 0.59
```

```
## $ ...3: num [1:2] 0.175 0.206
```

```
## $ ...4: num [1:2] 0.634 0.689
```

```
## $ ...5: num [1:2] 0.348 0.384
## $ ...6: num [1:2] 0.55 0.508

colnames(rowdist.tbl) <- simpleCA1$rownames

knitr::kable(rowdist.tbl,digits = 3,
              caption = "Rivietäisyydet keskiarvosta (khii2) - toisella rivilla rivimassat yltä",
              booktabs = TRUE)
```

Taulukko 57: Rivietäisyydet keskiarvosta (khii2) - toisella rivilla rivimassat yhtä suuret

	BE	BG	DE	DK	FI	HU
	0.158	0.631	0.175	0.634	0.348	0.550
	0.147	0.590	0.206	0.689	0.384	0.508

```
# rowdist.tbl ok 15.9.20

# sarakkeiden khii2 - etäisyydet, massat ja vakioidut massat

coldist.tbl <- as_tibble(rbind(simpleCA1$coldist, simpleCA3$coldist),.name_repair = c("unique"))

## New names:
## * `` -> ...1
## * `` -> ...2
## * `` -> ...3
## * `` -> ...4
## * `` -> ...5

# coldist.tbl
colnames(coldist.tbl) <- simpleCA1$colnames
rowid_to_column(coldist.tbl)
```

rowid	S	s	?	e	E
1	0.5246525	0.3248840	0.3078230	0.2721699	0.6271108
2	0.5587368	0.3567818	0.3025459	0.2944703	0.7190317

```
# print(coldist.tbl)

knitr::kable(coldist.tbl,digits = 3, booktabs = TRUE,
              caption = "Sarake-etäisyydet keskiarvosta (khii2) - toisella rivilla rivimassat yltä")
```

Taulukko 59: Sarake-etäisyydet keskiarvosta (khii2) - toisella rivillä rivimassat yhtä suuret

	S	s	?	e	E
	0.525	0.325	0.308	0.272	0.627
	0.559	0.357	0.303	0.294	0.719

```
colmass.tbl <- as_tibble(rbind(simpleCA1$coldist, simpleCA3$coldist), .name_repair = c("unique"))

## New names:
## * `` -> ...1
## * `` -> ...2
## * `` -> ...3
## * `` -> ...4
## * `` -> ...5

colnames(colmass.tbl) <- simpleCA1$colnames
rowid_to_column(colmass.tbl)
```

rowid	S	s	?	e	E
1	0.5246525	0.3248840	0.3078230	0.2721699	0.6271108
2	0.5587368	0.3567818	0.3025459	0.2944703	0.7190317

```
knitr::kable(colmass.tbl, digits = 3, booktabs = TRUE,
              caption = "Sarakkeiden massat - toisella rivillä rivimassat yhtä suuret")
```

Taulukko 61: Sarakkeiden massat - toisella rivillä rivimassat yhtä suuret

	S	s	?	e	E
	0.525	0.325	0.308	0.272	0.627
	0.559	0.357	0.303	0.294	0.719

Rivi- ja sarake-etäisyydet (khii2) keskiarvosta rivien massoilla ja vakioituilla massoilla. Massoiltaan (havaintojen lukumäärä tai jotain siihen verrannollista) pienet rivit HU ja BG ovat vakiomassojen ratkaisussa lähempänä keskiarvoa. Niin on myös Belgia. Saksa, Tanska ja Suomi ovat kauempana origosta. **Erot kuitenkin pieniä (17.9.20)**

Grafiikan hienosäätö on hieman haastavaa: analyysivaiheessa kannattaa tallentaa kuvia RStudio:n grafiikkaikkunasta pdf-muodossa talteen, graafisessa data-analyysissä niitä tietenkin syntyy aika paljon. HTML- ja pdf- formaatin kuvat viimeistellään bookdown-ympäristössä.

2.2 Korrespondenssianalyysin käsitteet

edit 15.9.20 Näitä taulukoitu edellä, vertailtu “normaaleilla massoilla” ja vakioituilla rivimassoilla (riviprofiileilla) laskettuja ca-ratkaisuja, khii2-etäisyyksiä ja sarakemassojen skaalautumista kun rivimassat vakioidaan.

Triplet

1. Profiilit
2. Massat
3. Profiilien etäisyydet (khii2): (a) saman pistejoukon pisteiden (b) eri pistejoukon pisteiden

Tätä “triplettä” täydentää neljä siitä johdettua käsitettä, viite muistiinpanoissa. **#V** Tässäkin CAiP ja MG2017HY-luentokalvot.

3 Tulkinnan perusteita

Luvussa syvennetään esimerkin tulkinnan perusteita. Miksi symmetrinen kartta on yleensä paras vaihtoehto, siksi se oletusarvoisesti esitetäänkin. Milloin voi käyttää vaihtoehtoisia esitystapoja? **Ydinluku.**

Tärkein asia CA:ssa kaikki on suhteellista

Tärkeä asia 1 Symmetrinen kuva, kaksi pistepilveä samassa koordinaatistossa. **Tärkeä asia 2** Rivi- ja sarakeratkaisun duaalisuus (vai käsitelläänkö jo johdattelevassa esimerkissä?)

Esimerkkiaineistossa tulee jo pohdittavaa, Guttman (arc, horseshoe) - efekti, ratkaisun dimensiot jne.

Asymmetrinen kartta, jossa riviprofiilit ovat pääkomponentti-koordinaateissa ja sarakeprofiilit standardikoordinaateissa.

- (1) Sarakkeet ideaalipisteinä, edustavat kuvittellisia maita joissa kaikki ovat vastanneet vain yhdellä tavalla. Sarakepisteet ovat barysentrisen koordinaatisto akseleita.
- (2) Sarakepisteet kaukana origosta, koska skaalattu ja
- (3) Rivipisteet kasautuneet keskiarvopisteen ympärille. Symmetrinen kuva on usein hyvä oletus tästä syystä.
- (4) Rivi- ja sarakepisteiden suhteelliset sijannit samat kuin symmetrisessä kuvassa
- (5) Tässäkin kuvassa pisteen koko kuvaa sen massaa. Sarakkeista “täysin samaa mieltä” (ts) ja “ei samaa eikä eri mieltä” ovat massoiltaan pienimmät.

Tarinaa voi tarvittaessa jatkaa, tämä on CA:n hankalin asia. Kaksi koordinaatistoa, ja niiden yhteys.

(6) Asymmetrinen kuva ja akseleiden / dimensioiden tulkinta

Piirretään sama asymmetrinen kartta uudelleen, mutta yhdistetään sarakepisteet keskiarvopisteeseen (sentroidiin) suorilla. Mitä terävämpi on sarakesuoran (vektorin?) ja akselin kulma, sitä enemmän sarake määrittää tätä ulottuvuutta. Jos vektori on lähettä 45 asteen kulmaa, sarake määrittää yhtä paljon molempia ulottuvuuksia. **#V lähde?**

Standardikooridaateissa esitety sarakepisteet ovat fiktiivisiä “maapisteitä”, joissa kaikki vastaukset ovat yhdessä luokittelumuuttujan arvossa. Alkuperäisessä täydessä avaruudessa ne ovat simpleksin kärkipisteet, simpleksin sisällä ovat riviprofiilit.

```
# asymmetrinen kartta - rivit pc ja sarakkeet sc
# sarakkeet vektorikuvina
# HUOM! simpleCA1 luodaan G1_2_johdesim.Rmd - tiedostossa
#
#
# Kuva tiedostoon - ennen plot-komentoa avataan tiedosto
# pdf("img/sCA1asymm1.pdf")
par(cex = 0.6)
plot(simpleCA1, map = "rowprincipal",
      arrows = c(FALSE, TRUE),
      # main = "Lapsi kärsii jos äiti on töissä -asymmetrinen kartta 1
      sub = "asymmetrinen kartta")

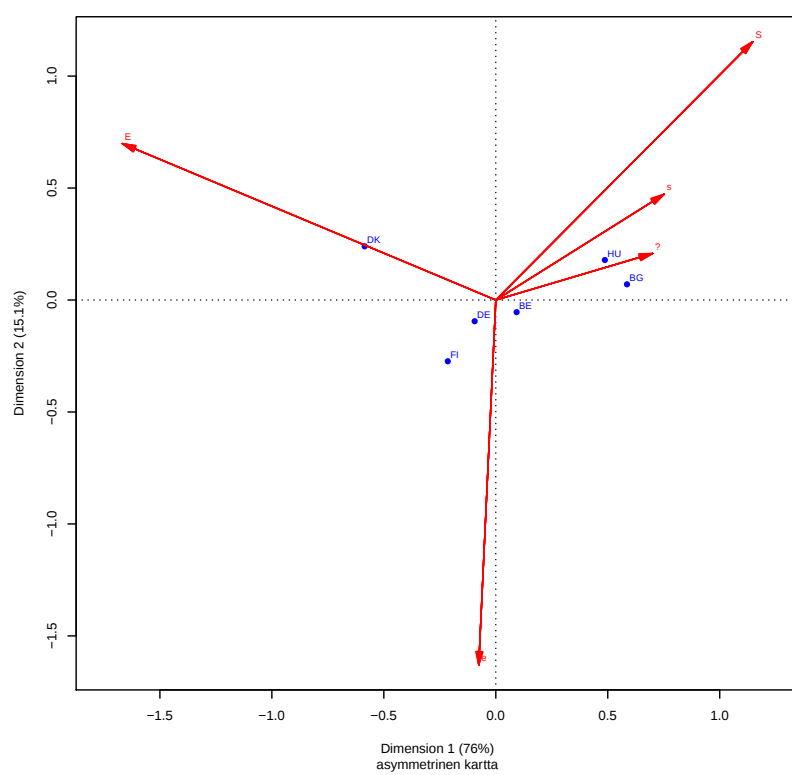
# Kuva tiedostoon - suljetaan
# dev.off()
```

Sarakkeen “Eri mieltä” (e) määrittää toisen ulottuvuuden, jonka voisi tulkita erottelevan “maltilliset” mielipiteen tiukemmista. Sarake “täysin samaa mieltä” (S) määrittää toista ulottuvuutta lähes yhtä paljon kuin ensimmäistä, mutta “täysin eri mieltä” (E) on vasemmalla ja kolme vastausvaihtoehtoa oikealla. Kovin terävästi dimensioiden ei pitäisi erota toisistaan?

Asymmetrinen kartta - rivipisteet (profiilit) sarakepisteiden standardikoordinaattien keskiarvopisteinä (ns. barysentrisen keskiarvo).

```
# Barysentrisen keskiarvon "viivakuviota" kehitelty CA_calcl.R - skriptissä
# simpleCA1-objektista saa std-koordinaatit, muunnoksella rivien pääkoordinaatit
# rpc.

# Jos plot-komennotoon "MapObj1 <- ", saadaan pisteiden koordinaatit
# plot-funktiolla ensin "raamit" ja pisteet talteen, sitten pisteet Suomen
# pisteestä lines(x,y) sarakevektoreihin? (29.5.20)
```


Kuva 7: Q1b: lapsi kärsii jos äiti on töissä

```

# asymmetrinen kartta - rivit pc ja sarakkeet sc
# sarakkeet vektorikuvina
# HUOM! simpleCA1 luodaan G1_2_johdesim.Rmd - tiedostossa

# Kuva tiedostoon - ennen plot-komentoa avataan tiedosto
# pdf("img/sCA1asymm1.pdf") ja lopuksi suljetaan tiedosto

# Piirretään Suomen riviprofiilista janat sarakkepisteisiin - barysentinen keskiarvo
# Rivipisteet pääkoordinaatteina (principal coordinates)

simpleCA1.rpc <- simpleCA1$rowcoord %*% diag(simpleCA1$sv)

# X11()
par(cex = 0.6)
plot(simpleCA1, map = "rowprincipal",
     arrows = c(FALSE,FALSE),
     # main = "Lapsi kärsii jos äiti on töissä -asymmetrinen kartta 2",
     sub = "Suomen profiili sarakkeiden barysentrisenä keskiarvona")
     segments(simpleCA1.rpc[5,1],simpleCA1.rpc[5,2],simpleCA1$colcoord[, 1],
              simpleCA1$colcoord[, 2], col = "pink")

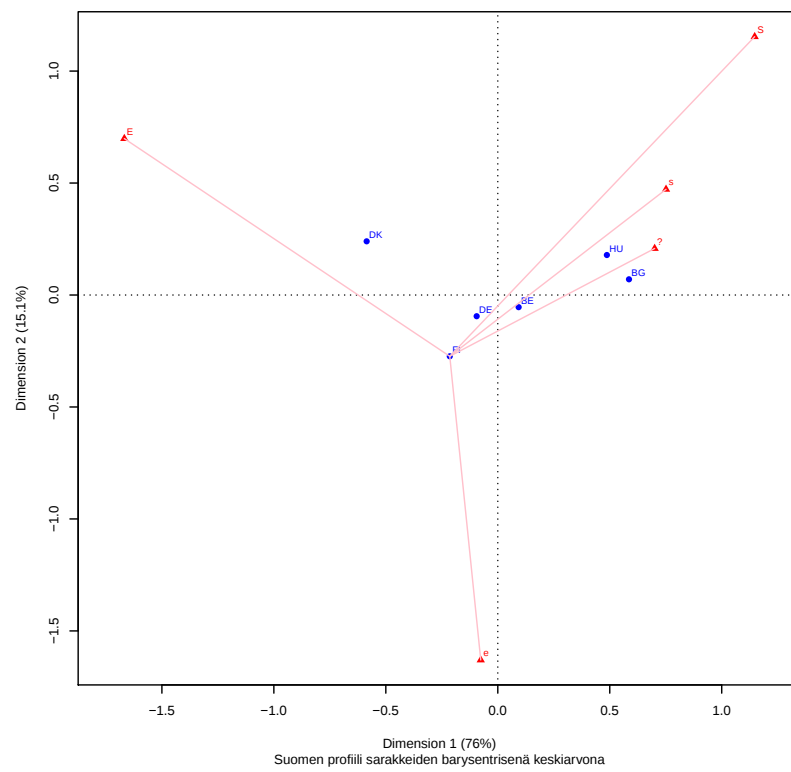
# Kuva tiedostoon - suljetaan
# dev.off()

```

Edit 3.5.20 Selvennä: sarakevektorit ovat standardikoordinaateissa, ideaalipisteitä (“maa jossa kaikki samaa mieltä”). Miksi ne ovat kartalla “reilusti” ykköstä suurempia? Vastaus: ideaalipisteet esitetään rivipisteiden koordinaatistossa - > skaalaus.

Edit 11.6.20 - tulkinta ja data?TARKISTA Origo on koko aineiston barysentrisen keskipiste. Janan pituus on kääntäen verrannollinen sarakkeen (“ideaalipisteen”) suhteelliseen osuuteen. Maapiste (profiilipiste) on saravektoreiden barysentrisen keskiarvo, ja etäisyydet kertovat kyseisen sarakkeen suhteellisen osuuden maaprofiilissa.(? 11.6.20). " In an asymmetric map where the rows, for example, are in principal co- ordinates (i.e. the row analysis), distances between displayed row points are approximate khii2-distances between row profiles; and distances from the row profile points to a column vertex point are, as a general rule, inversely related to the row profile elements for that column." CAiP, s. 72., tarkemmin s.62-. Pisteiden väliset etäisyydet voidaan optimaalisessa tilanteessa (symm. kuva sama pistejoukko, asymm. kuva myös sarake- ja rivipisteet) tulkita vain approksimaatioina.

Verifying the profile-vertex interpretation (emt., s 68): Each row profile point (staff group) is at a weighted average position of the column vertex points (smoking categories), where the weights are the elements of the respective row

Kuva 8: Q1b: lapsi kärsii jos äiti on töissä

profile. As a general rule, assuming that the display is of good quality, which is true in this case, the closer a profile is to that vertex, the higher its profile value is for that category.

Verifointi verteksi kerrallaan, kaikki on suhteellista! Suomi on kaikkein lähimpänä e-verteksiä. Niinpä Suomen profilissa e-vastausten suhteellinen osuus on suurempi kuin muilla mailla. Tanska vastaavasti lähimpänä E-verteksiä. Projisoidaan rivipisteet sarakevektoreille -> järjestys. **todo 10.10.20** Tarkista tämä tulkinta!

Perusidea: kartta antaa yleiskuvan riippuvuudesta, approksimaation tarkkuuden ja laadun rajoissa. Yksityiskohtien etsiskely ei ole oleellista, väärin johtopäätösten välttäminen on. Erityisesti symmetrisessä kartassa ei voi tulkita mitenkään (tiukasti ottaen) eri pistejoukkojen etäisyyksiä. Ei voi tunnistaa klustereita!

edit 14.8.20 Barysentrinen koordinaatisto on ideaalipisteiden simpleksin kärkipisteiden koordinaatisto.

```
#X11() komentoriville ja plot-komento -> grafiikkaikkuna
par(cex = 0.6)
plot(simpleCA1, map = "rowgreen",
      contrib = c("absolute", "absolute"),
      mass = c(TRUE, TRUE),
      arrows = c(FALSE, TRUE),
      main = "Lapsi kärsii jos äiti on töissä - asymmetrinen kartta 2a (rowgreen)",
      sub = "sarakevektorin ja rivipisteiden värin tummuus = kontribuutio(absolute)")
```

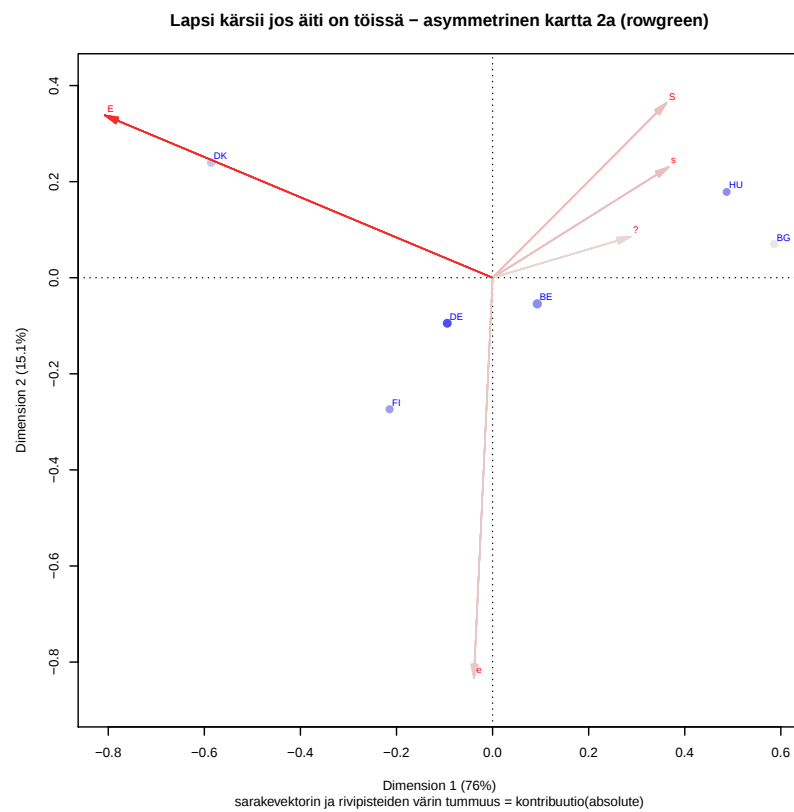
Greenacre (2006, "loose ends -artikkeli") ehdotti asymmetrisessä kuvassa standardikoordinaattien skaalaamista niin, että ne kerrotaan massan neliöjuurella. Tämä skaalaus toimii hyvin pienen ja suuren inertian tapauksessa. Kartoissa pätee sama sääntö kuin muussakin graafisessa data-analyysissä, kuvien on esitettävä oleelliset yhteydet, mutta mielellään vain ne. **todo 10.10.20** Inertian maksimi on ratkaisun dimensioiden suurin lukumäärä. **teoria-jaksoon.**

Sama kuva, kontribuutiot "relative". **edit 24.2.20** Ero selitettävä!

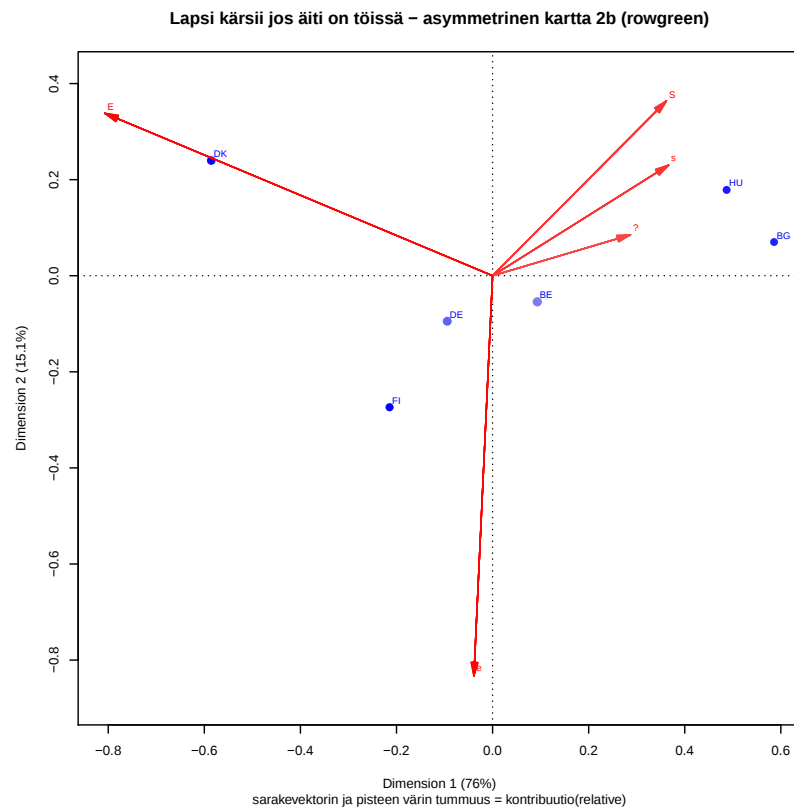
```
#X11() komentoriville ja plot-komento
par(cex = 0.6)
plot(simpleCA1, map = "rowgreen",
      contrib = c("relative", "relative"),
      mass = c(TRUE, TRUE),
      arrows = c(FALSE, TRUE),
      main = "Lapsi kärsii jos äiti on töissä - asymmetrinen kartta 2b (rowgreen)",
      sub = "sarakevektorin ja pisteen värin tummuus = kontribuutio(relative)")
```

Asymmetrisessä kartassa 2 pisteiden koko on suhteessa niiden massaan, ja värisävy absoluuttiseen tai suhteelliseen kontribuutioon.

Sarakevektorin kulma akseliin - mitä pienempi sitä enemmän määrittää. Jos

Kuva 9: Q1b: lapsi kärsii jos äiti on töissä

Kuva 10: Q1b: lapsi kärsii jos äiti on töissä

lähellä 45 asteen lävistäjää, kontribuutiota on molempiin akseleihin

Tulkinta: rivipisteiden ortogonaalinen projektio “sarakevektorille”

Rivipisteet voidaan projisoida ortogonaalisesti sarakevektorille ja sen pisteillä merkitylle jatkeelle. Järjestys on sama kuin sarakkeen modaliteetin suhteellinen osuus rivipisteen profilissa. Ensimmäisessä kartassa on käsivaralla piirretty suurinpiirtein kohtisuorat projektiot lievempää erimielisyyttä edustavalle s-ideaalipisteeseen (0,1,0,0,0) origosta piirretylle suoralle.

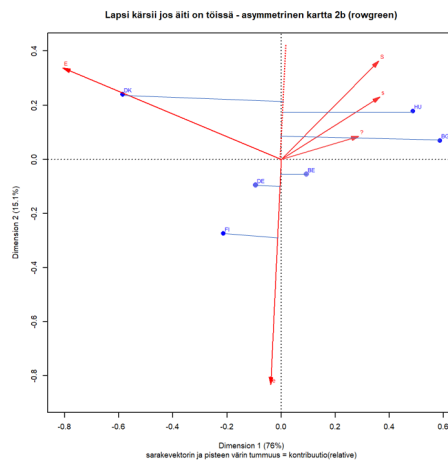
Onko näin? (17.9.20) Toisessa kuvassa sama E-vektorille. Maiden suhteellinen järjestys on oikea, mutta tarkasti etäisyydet eivät (välimatka-asteikolla) ole vertailukelpoisia. Kartta on approksimaatio. Asymmetrinen kartta on kuitenkin kaksoiskuva (biplot).

Vertailun vuoksi riviprofilien sarakkeita vastavat arvot suuruusjärjestyksessä:

e: FI 38, DE 31, BE 27, BG 21, HU 19, DK 17 (%-yksikköä)

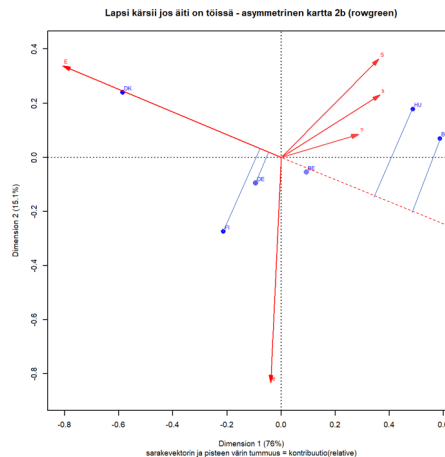
todo 15.9.20 Voiko tämän tehdä myös skaalatulle (rowgreen) asymmetriselle kuvalle?

```
knitr::include_graphics('img/simpleCAasymmTulk1.png')
```


E: DK 50, FI 27, DE 26, BE 19, HU 8, BG 1 (%-yksikköä)

```
knitr::include_graphics('img/simpleCAasymmTulk2.png')
```


“**kaikki on suhteellista**” Esimerkiksi Tanskan riviprofilissa E-vastauksien suhteellinen osuus poikkeaa eniten keskiarvopisteestä (origossa). Asymmetisessä kuvassa voimme projisoida rivipisteet sarakepisteen vektorille.

Korrespondenssianalyysin ratkaisun yksityiskohdat: ca-funktion tuloste ja “tulos-objekti”. **Tulosobjekti “teoriajaksoon”, vai viitataako siellä tähän kohtaan?**

Numeeriset tulokset, jälkimmäisessä rivimassat vakioitu yhtä suuriksi (“riviprofilitaulukon ca”).

```
# CA:n numeeriset tulokset
# (11.4.20) yhdistä koodilohkoon khii2dist1 (G1_2_johdesim.Rmd, r. 665)
# CA:n numeeristen tulosten käsittelyä myös CAcalc_1.R -skriptissä.
```

```
summary(simpleCA1)
```

```
##
## Principal inertias (eigenvalues):
##
## dim      value      %   cum%   scree plot
## 1         0.136619  76.0  76.0   *****
## 2         0.027089  15.1  91.1   ****
## 3         0.010054   5.6  96.7   *
## 4         0.005988   3.3 100.0   *
## -----
## Total: 0.179751 100.0
##
##
## Rows:
##   name  mass  q1t  inr    k=1 cor ctr    k=2 cor ctr
## 1 |  BE |  247  465  34 |   93 347  16 |  -54 118  27 |
```

```

## 2 | BG | 113 874 251 | 586 862 284 | 70 12 21 |
## 3 | DE | 210 584 36 | -94 291 14 | -95 293 70 |
## 4 | DK | 170 996 381 | -586 853 428 | 240 143 362 |
## 5 | FI | 136 1000 92 | -214 380 46 | -274 620 377 |
## 6 | HU | 122 889 206 | 487 783 213 | 179 105 144 |
##
## Columns:
##      name    mass  qlt  inr      k=1 cor ctr      k=2 cor ctr
## 1 | S | 99 784 152 | 424 653 131 | 190 131 132 |
## 2 | s | 238 788 140 | 278 731 134 | 78 57 53 |
## 3 | | 168 720 88 | 259 707 82 | 34 12 7 |
## 4 | e | 261 982 108 | -28 11 2 | -268 971 693 |
## 5 | E | 234 1000 512 | -616 966 651 | 115 34 114 |

# vertailun vuoksi numeeriset tulokset, kun maiden massat vakiot
summary(simpleCA3)

##
## Principal inertias (eigenvalues):
##
## dim      value      %  cum%  scree plot
## 1      0.167678  77.9  77.9  *****
## 2      0.030095  14.0  91.9  ***
## 3      0.013206   6.1  98.0  **
## 4      0.004296   2.0 100.0
##      -----
## Total: 0.215275 100.0
##
##
## Rows:
##      name    mass  qlt  inr      k=1 cor ctr      k=2 cor ctr
## 1 | BE | 167 295 17 | 46 97 2 | -66 199 24 |
## 2 | BG | 167 884 270 | 554 882 306 | 22 1 3 |
## 3 | DE | 167 718 33 | -144 489 21 | -98 229 54 |
## 4 | DK | 167 993 367 | -635 849 400 | 261 144 377 |
## 5 | FI | 167 999 114 | -270 494 72 | -272 505 411 |
## 6 | HU | 167 870 200 | 448 778 199 | 154 92 132 |
##
## Columns:
##      name    mass  qlt  inr      k=1 cor ctr      k=2 cor ctr
## 1 | S | 105 785 153 | 450 649 127 | 206 135 148 |
## 2 | s | 250 792 148 | 311 762 145 | 62 30 32 |
## 3 | | 171 792 73 | 267 780 73 | 33 12 6 |
## 4 | e | 256 976 103 | -66 51 7 | -283 925 681 |
## 5 | E | 218 1000 524 | -706 964 649 | 136 36 133 |

```

```

# Rivi- ja sarake-etäisyydet (keskiarvosta/sentroidista)
# HUOM! Edellisessä jaksossa taulukko rivi- ja sarake-etäisyyksistä. Tuskin
# kannattaa tässä toistaa. Muuta analyysiä numeerisista tuloksista. (10.4.20)

# simpleCA1$rownames
# simpleCA1$rowdist
# simpleCA3$rowdist

# simpleCA1$colnames
# simpleCA1$coldist
# simpleCA3$coldist

# Hieman laskentaa

# Massojen summat 1 - onko ero ca-tulosten massoissa pyöristysvirhe? (17.10.20)
#sum(simpleCA1$colmass)
#sum(simpleCA3$colmass)
#testMassDiff <- simpleCA3$colmass - simpleCA1$colmass
#testMassDiff
# 0.005812145 0.012608847 0.002977493 -0.005426916 -0.015971569

```

editEdellisessä jaksossa esimerkki siistimmästä taulukosta,samoin bookdown-testiprojektissa.

Tulkinta: - ensin ratkaisu alkuperäisillä massoilla (otoskoot), sitten vertaillaan ratkaisuun vakiomassoilla -> massojen vaikutus.

1. Pääakseli-inertiat - ratkaisun yleinen laatu (ne prosentit kuvissa!)
 - maksimi-inertia (teoreettinen) on 4, yleisesti $\min(J-1, K-1)$, J on rivien ja K sarakkeiden lukumäärä
 - alkuperäisten “pistepilvien” inertia jaetaan ca-ratkaisussa pääakseleille suurimmasta pienimpään (esim. Rows:inr - sarakkeen summa on 1)
 - kokonaisinertia 0.18 (vertailu teoreettiseen maksimiin ei kovin kiinnostava?)
 - ensimmäinen akseli ei täysin dominoi, mutta kaksi ensimmäistä kuvaavat jo 91 prosenttia aineiston kokonaishajonnasta (käytän termejä hajonta ja inertia vaihtelevasti)
 - 9 prosenttia jää kuitenkin 3. ja 4. dimensiolle
2. Kartta tulkitaan katseella - numeerisista tuloksista tarkistetaan ja varmistetaan

Mitä on vasemmalla ja oikealla (1. dimensio 76 % inertiaasta), ylhäällä ja alhaalla (15 % inertiaasta) - > sarakkeet ja niiden avulla akseli-inertia tulkinta (etäisyydet appr. khi2).

Pisteet ja niiden (suhteellinen sijanti) origoon ja toisiinsa (samassa pilvessä) appr. khii2 jos kvalitetti kelvollinen. Muuten “lähellä voi olla kaukana”, kaukana on kuitenkin aika kaukana.

Numeerista tuloksista katsotaan:

Sarakkeet ja akseleiden tulkinnan tarkistus (ensin):

1. Kvaliteti kaikilla ok (>785): sarakkeet ja niiden etäisyydet hyvin esitetty
2. Sarakkeiden osuudet kokonaisinertiasta: E-sarake yli puolet (524), eos-sarake pienin (73).
3. Akselien tulkinnan varmistaminen (pääakselit ja koordinaatit), koordinaattien suunta (+ vai -)

cor: relative contributions (out of 1000) of each dimension to the inertia of individual points. These are also interpreted as squared correlations (1000)

CA-ratkaisun ulottuvuuksien (yleensä 2) suhteellinen kontribuution pisteen inertialle; kuinka “kaukana” tai “lähellä” piste on akseleiden määrämästä tasosta? CA-ratkaisu minimoi massoilla painotetut poikkeamat.

$cor1 + cor2 = q^2$

ctr: contributions (out of 1000) of each point to the principal inertia of a dimension - pisteen suhteellinen kontribuutio akselin (pää) inertialle. Huom! suhteellinen, akselin osuus pilven inertiasta huomioitava.

ensimmäinen akseli (76% kokonaisinertiasta); E “tasossa kiinni” ($cor=966$) ja osuus akselin kontribuutiosta yli puolet (651), koordinaatin etumerkistä näkyy suunta (-). - oikealle (+) S ja s yht neljännes (265), eos(“?”) hieman ja e mitään (2) - ensimmäinen akseli “selittää” kaikkien muiden pisteiden inertiasta suurimman osan, e poikkeus ($cor 11$)

- hyvin selkeä, visuaalinen tulkinta on oikea E vasemmalla - kontrastina oikealla S ja s, eos-kategoria hieman.

toinen akseli (15% kokonaisinertiasta): e “tasossa kiinni” ($cor 971$) ja osuus akselin inertiasta n. 70% (mutta akselin osuus kokonaisinertiasta 15%), suunta (-). eos ei vaikuta akseliin($ctr 7$) eikä akseli eos-pisteen inertiaan(cor).

Positiiviseen suuntaan akselin inertiaan vaikuttavat tiukat mielipiteet E ($ctr 114$) ja S ($ctr 132$), s jonkin verran (53)

Maltillinen “eri mieltä” määrittää yksin toisen dimension, hieman yllättäen neutraalilla (eos) vaihtoehdolla ei ole yhteyttä dimensioon. Sen ainoa vaikutus ratkaisuun (kun inertia näin dekomponoidaan) on pieni S-suuntaan ensimmäisellä akselilla.

ctr/cor - epäsymmetrinen suhde (teoriajaksoon).

Rivit

1. kvaliteetti (qlt): onko joku piste huonosti edustettu ratkaisussa (projektiiossa)?
 - Belgia qlt kehnoin, Saksan toiseksi kehnoin. Belgialla suurin massa, Saksalla toiseksi suurin, ja silti niiden vaikutus karttaan (ctr molemmille akseleille) on heikko
2. inr: part of total inertia of the point in the full space (rows or columns)
 - pisteen suhteellinen osuus (1000) koko alkuperäisen pilven inertiasta
 - DK suurin (381), BG ja HU lähes puolet (yht. 457), kolme muuta yhteensä 16 %
 - taas hämmentää Saksan ja Belgian pieni osuus kokonaisinertiasta
 - vai onko seuraus siitä, että massa molemmilla suuri? Lähellä aineiston keskiarvopistettä? Tämä nähdään kun verrataan CA-ratkaisuun jossa mailla sama paino!

Vertailu vakioitujen rivimassojen ca-ratkaisuun

1. Tätä voisi käyttää esimerkkinä numeeristen tulosten vertailussa?
2. Kokonaisinertia kasvaa (0,18 -> 0,22), koordinaatisto muuttuu mutta ei kovin radikaalisti.
3. Kvaliteetti, kontribuutiot? Miten vertailla oleellisia asioita?

Belgian laatu putoavaa, ja kontribuutiot pienenevät entisestään.

Saksan laatu paranee aika paljon, ja kontribuutiotkin jonkin verran. Aika outoa, että suurimman massan maiden (DE, BE lähes puolet datasta) kontribuutiot ovat niin pieniä (24.2.20).

Saksa siirtyy x-akselilla vasemmalle (x-koordinaatti -94 -> -144). Belgia siirtyy x-akselilla lähemmäs origoa (93 -> 46) ja y-akselilla vähän kauemmas. Eihän tässä näin pitänyt käydä!

Kuvasta näkee muutoksen vähäisyyden. Aineisto on pieni, mutta kuva on selvästi tehokkaampi tapa kuvata taulukon rivien ja sarakkeiden yhteyksiä.

4. **Sarakemassojen muutos?** Kaavaliitteessä eksplisiittisesti rivi- ja sarakeratkaisujen yhteys, massat mukana. Sarake- ja rivimassojen summat ovat 1. Sarekemassat ja inr muuttuvat hieman. Onko pyöristysvirhettä?

4 Yksinkertaisen korrespondenssianalyysin laajennuksia 1

Korrespondenssianalyysi sallii rivien tai sarakkeiden yhdistelyn tai "jakamisen". Tämä onnistuu esimerkkiaineistossa lisäämällä rivejä eli jakamalla eri maiden vastauksia useampaan ryhmään. Kartalle voidaan myös lisätä apumuuttujia tai

täydentäviä muuttujia (supplementary points). Ne eivät vaikuta ca:n tuloksiin, vaan esittävät lisäinformaatiota.

edit 9.9.20 - vähän vanhentunut Sen avulla voi myös tarkastella ja vertaila erilaisia ryhmien välisiä tai ryhmien sisäisiä (within groups - between groups) eroja hieman. Teknisesti yksinkertaista korrespondenssianalyysiä sovelletaan muokattuun matriisiin. Datamatriisi rakennetaan useammasta alimatriisista, joko “pinoamalla” osamatriiseja (stacked matrices) tai muodostamalla symmetrinen lohkomatriisi (ABBA).

edit 9.9.20 Uusi johdanto 1. Saksan ja Belgian jako

- jakaumaekvivalenssi(?) (distributional equivalence)), voidaan jakaa ja yhdistää rivejä
- Belgia leviää pystysuuntaan, Saksa vaakasuuntaan

```
# HUOM! Tässä ei vielä supp.points mukana!  
par(cex = 0.6)  
suppointCA1 <- ca(~maa3 + Q1b, ISSP2012esim1.dat)  
plot(suppointCA1, main = "Belgian ja Saksan ositteet",  
      sub = "symmetrinen kartta")
```

2. Täydentävät pisteet (supplementary points)

- eivät vaikuta karttaan (koordinaatistoon, rivi- tai sarakepisteiden sijaintiin)
- useita tapoja käyttää, tässä Saksan ja Belgian maapistet
- barysentrinen keskiarvo
- laajempi esittely capaper-projektissa

3. Lisämuuttujat - yksinkertainen ca useamman muuttujan analyysissä

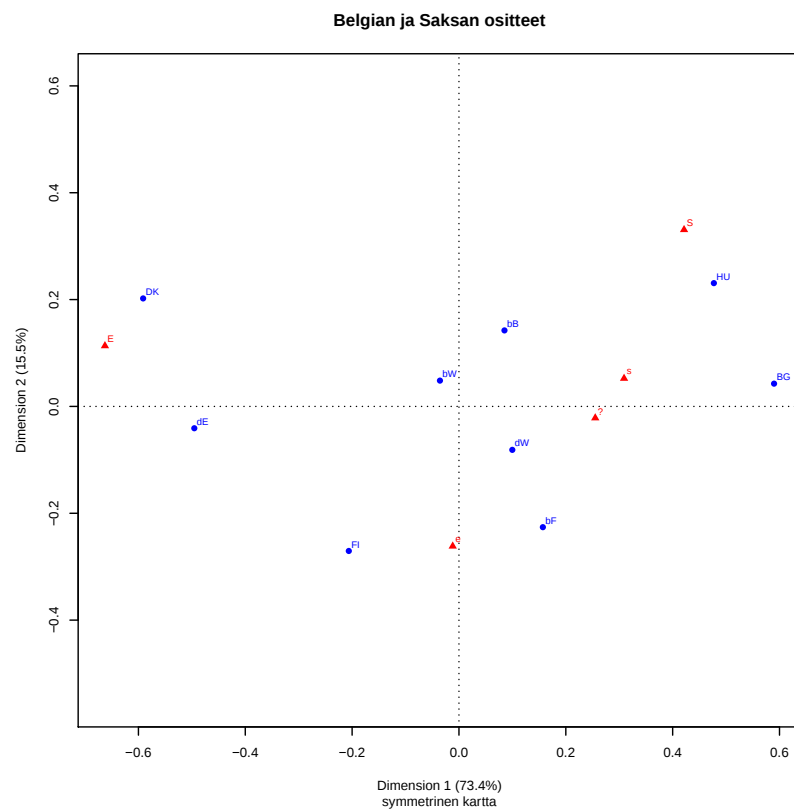
3.1 Yksinkertainen malli: vuorovaikutusmuuttuja (interactive coding) - yksi rivi (sample) jaetaan useammaksi, sama idea kuin edellisessä esimerkissä - käytännön raja yleensä kolmen muuttujan vuorovaikutusmuuttuja, esimerkkinä maan, iän ja sukupuolen yhdistetty muuttuja

3.2 Kartta on data-analyysin väline - miten sitä voi selkeyttää?

Hyvässä kartassa on vain tarpeellinen määrä informaatiota, epäselvä tukkoinen kuva ei toimi. Yksinkertainen keino analyysivaiheessa on “leikata ja liimata” kuvia ja tallentaa ne pdf-muodossa. Voi tehdä muistiinpanoja, lisätä kommentteja jne.

Tässä esitellään kaksi muuta: kuva-alan rajaaminen BaseR-grafiikan plot-funktion parametreilla. Tässä esitellään yleisempi osajoukon korrespondenssianalyysi (subset ca). Osajoukko CA:ssa reunajakaumat (massat) ja valitun datan profiilit eivät muutu. Idea on tavallaan tehdä ensin CA-kalkyyli ja valita sitten tarkasteltava joukko.

Paljon parempi idea kuin suoraviivainen aineiston rajaaminen, jossa “kaikki muuttuisi” jokaisella aineiston rajauksella. Yhteys suhteellisten osuuk-

Kuva 11: Belgian ja Saksan aluejako

sien/koostumusdatan (compositional DA) analyysiin: ca ei ole “subcompositionally coherent”.

Täyden aineiston inertia voidaan dekomoida 1. jakaa osajoukoille, eräs CA:n perusideoita yleisemminkin.

Käytetään tässäkin johdattelevan esimerkin dataa, johon muunnokset on jo alustavasti tehty.

(14.9.20)G1_4_CAlaaj1.Rmd jaettu kolmeksi tiedostoksi, uusia G1_4_CAlaaj2.Rmd ja G1_4_CAlaaj3.Rmd

Vanhaa koodia kolme koodilohkoa

4.1 Täydentävät muuttujat (supplementary points)

zxy Piste sinne piirretään, mutta muuttujassa on se tieto. “Täydentävä piste” kuulostaa huonolta. Lisämuuttujat, havainnot, lisäpisteet?

Viite:CAip ss 89, HY2017_MCA.

Aineistossa on havaintoja (rivejä) tai muuttujia (sarakkeita), joista voi olla hyötyä tulosten tulkinnassa. Nämä lisäpisteet voidaan sijoittaa kartalle, jos niitä voidaan jotenkin järkevästi vertailla kartan luomisessa käytettyihin profileihin (riveihin ja sarakkeisiin).

EDIT Lisätään Belgian ja Saksan aluejako täydentäviksi riveiksi. Sopii tarinaan, dimensioiden tulkinta ei ollut esimerkissä kovin kirkas. Viite CAip:n lukuun, jossa vain todetaan että maita ei ole järkevää painottaa (massa) otoskoolla, vaan vakioidaan (jotenkin) sama (suhteellinen) massa kaikille. Samalla oikaistaan myös naisten yliedustus aineistossa.

Käsitteitä: (a) Active point, aktiivinen piste (aktiivinen havainto tai muuttuja). Pistettä käytetään CA-laskennassa.

- (b) Supplementary point, täydentävä piste (täydentävä havainto), täydentävä rivi- tai sarakeprofili. Pistettä ei käytetä CA-ratkaisun laskennassa, mutta sille lasketaan koordinaatit ratkaisuun.

Täydentävien muuttujien kolme käyttötapaa:

1. Sisällöllisesti tutkimusongelman kannalta poikkeava tai erilainen rivi tai sarake
2. Outlayerit, poikkeava havainto jolla pieni massa (esimerkissä uusi sarake-muuttuja, jossa kovin vähän havaintoja)
3. osaryhmät **EDIT** capaper- jäsentelyssä ja bookdown-dokumentissa selitetty täydentävät/lisäpisteet tarkemmin (18.9.2018).

```
# 17.10.20 Muutin hieman koodia, aluejako-taulukon rivien järjestys muuttui.  
#  
# Belgian ja Saksan jako, maapisteen lisäpisteinä 24.5.2018
```

```

# CA-tulos: suppointCA2

# Be ja De jako maa3-muuttujassa
# str(ISSP2012esim1.dat$maa3)
# attributes(ISSP2012esim1.dat$maa3)

suppoint1_df1 <- select(ISSP2012esim1.dat, maa3,Q1b)

# tarkistuksiin jos koodi suoritetaan rivi kerrallaan
# str(suppoint1_tab1)

suppoint1_tab1 <- table(suppoint1_df1$maa3, suppoint1_df1$Q1b)
suppoint1_tab1

```

/	S	s	?	e	E
bF	51	241	262	312	146
bW	53	103	91	118	125
bB	87	107	85	122	110
BG	118	395	205	190	13
dW	133	313	138	375	208
dE	32	62	60	163	230
DK	70	238	152	232	696
FI	47	188	149	423	303
HU	219	288	225	190	75

```

#plot(ca(~maa2 + V6, suppoint1_df1)) #toimii
#
# Saksan ja Belgian summarivit
#
suppoint2_df <- filter(ISSP2012esim1.dat, (maa == "BE" | maa == "DE"))
suppoint2_df <- select(suppoint2_df, maa, Q1b)

glimpse(suppoint2_df)

## Rows: 3,727
## Columns: 2
## $ maa <fct> BE, BE, BE, BE, BE, BE, BE, BE, BE, BE, BE, BE, BE, BE, BE, ...
## $ Q1b <fct> e, E, S, e, s, s, s, s, S, S, s, s, s, s, s, ?, e, ?, ?, S, ?, ...

suppoint2_tab1 <- table(suppoint2_df$maa, suppoint2_df$Q1b)
suppoint2_tab1 # tarkistus 1

```

/	S	s	?	e	E
BE	191	451	438	552	381
BG	0	0	0	0	0
DE	165	375	198	538	438
DK	0	0	0	0	0
FI	0	0	0	0	0
HU	0	0	0	0	0

```
# Huom! tämä komento vain kerran - tai koko Rmd-tiedosto uudestaan (17.10.20)
suppoint2_tab1 <- suppoint2_tab1[-c(2,4:6) ,]
suppoint2_tab1 # tarkistus 2
```

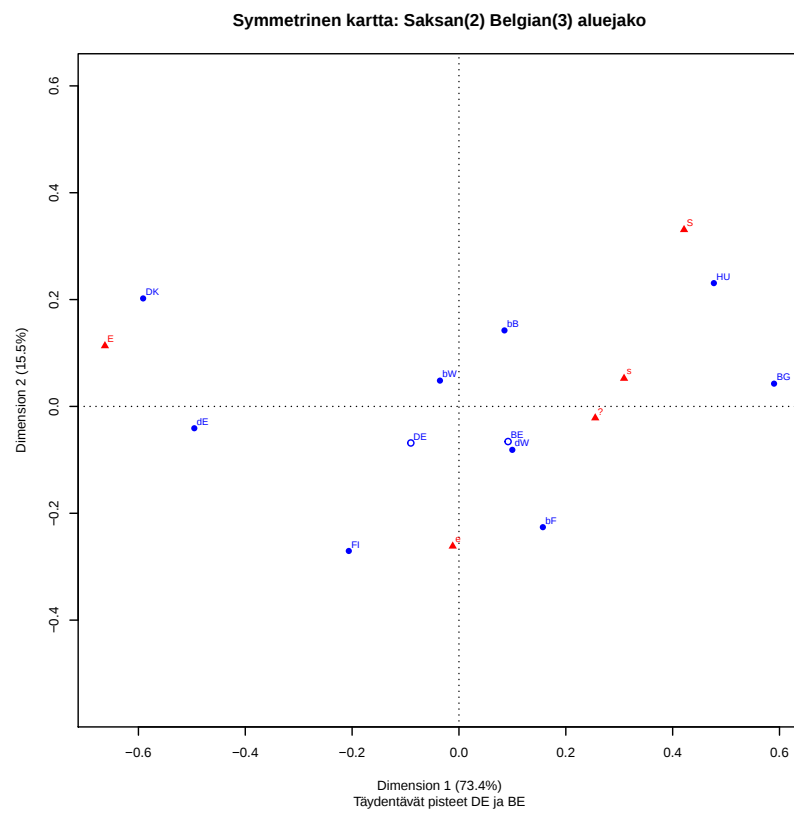
/	S	s	?	e	E
BE	191	451	438	552	381
DE	165	375	198	538	438

```
# suppoint2_tab1 # Belgian ja Saksan summat yli ositteiden
# suppoint2_tab1
#lisätään rivit maa3-muuttujan taulukkoon
```

```
suppoint1_tab1 <- rbind(suppoint1_tab1, suppoint2_tab1)
suppoint1_tab1
```

	S	s	?	e	E
bF	51	241	262	312	146
bW	53	103	91	118	125
bB	87	107	85	122	110
BG	118	395	205	190	13
dW	133	313	138	375	208
dE	32	62	60	163	230
DK	70	238	152	232	696
FI	47	188	149	423	303
HU	219	288	225	190	75
BE	191	451	438	552	381
DE	165	375	198	538	438

```
suppointCA2 <- ca(suppoint1_tab1[,1:5], suprow = 10:11)
par(cex = 0.6)
plot(suppointCA2, main = "Symmetrinen kartta: Saksan(2) Belgian(3) aluejako",
      sub = "Täydentävät pisteet DE ja BE" )
```


Kuva 12: Belgian ja Saksan aluejako

Saksan ja Belgian summarivit ovat ositteiden painotettuja (barysentrisiä) keskiarvoja (sentroideja), esim.läntisen ja itäisen Saksan rivipisteiden välisellä janalla on koko maan summapist DE. Entisen länsi-Saksan piste on keskiarvopistettä lähempänä, etäisyys on käänteisessä suhteessa massa.

18.9.20 Hajonta kasvaa, ja kartan oikealla puolella sarakkeiden etäisyydet kasvavat. Erityisest S-piste nousee toisen dimension suuntaan ylöspäin. Muiden maiden pisteet eivät juuri muuta suhteellisia sijaintejaan, mutta “Belgia leviää pystysuuntaan ja Saksa vaakasuuntaan.” Bryssel (bB) ja Flanders (bF) ovan konservatiivisempiä kuin lievästi liberaalimpi Wallonia (bW). Flandersin ja Brysselin ero on mielipiteen varmuudessa tai tiukkuudessa, ja Bryssel saattaa olla polarisoitunut (lievä Guttman-efekti).

```
# riviprofiilitaulukko joteskin (18.9.20)
ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa3, Q1b, type = "row_perc")
```

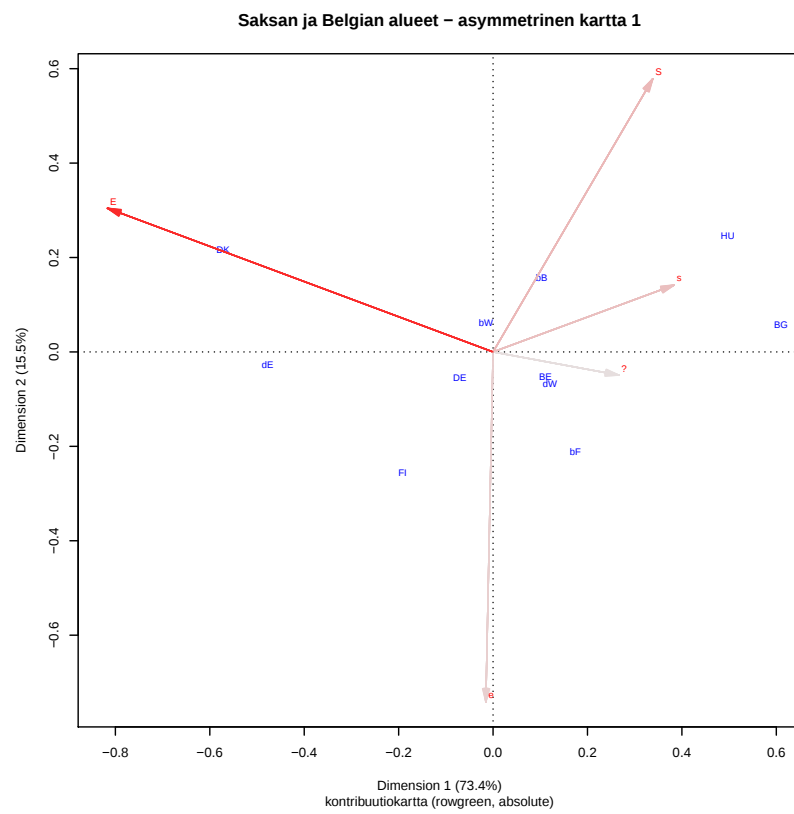
maa3/Q1b	S	s	?	e	E	Total
bF	5.04	23.81	25.89	30.83	14.43	100.00
bW	10.82	21.02	18.57	24.08	25.51	100.00
bB	17.03	20.94	16.63	23.87	21.53	100.00
BG	12.81	42.89	22.26	20.63	1.41	100.00
dW	11.40	26.82	11.83	32.13	17.82	100.00
dE	5.85	11.33	10.97	29.80	42.05	100.00
DK	5.04	17.15	10.95	16.71	50.14	100.00
FI	4.23	16.94	13.42	38.11	27.30	100.00
HU	21.97	28.89	22.57	19.06	7.52	100.00
All	9.95	23.76	16.79	26.10	23.41	100.00

Piirretään vertailun vuoksi vielä asymmetrinen kartta (“kontribuutio-kartta, kontribuutio-kaksoiskuva”). **edit 3.5.20** Minne katoavat pisteet, outoa?

```
par(cex = 0.6)
plot(suppointCA2, map = "rowgreen",
     contrib = c("absolute", "absolute"),
     mass = c(TRUE, TRUE),
     arrows = c(FALSE, TRUE),
     main = "Saksan ja Belgian alueet - asymmetrinen kartta 1",
     sub = "kontribuutiokartta (rowgreen, absolute)")
```

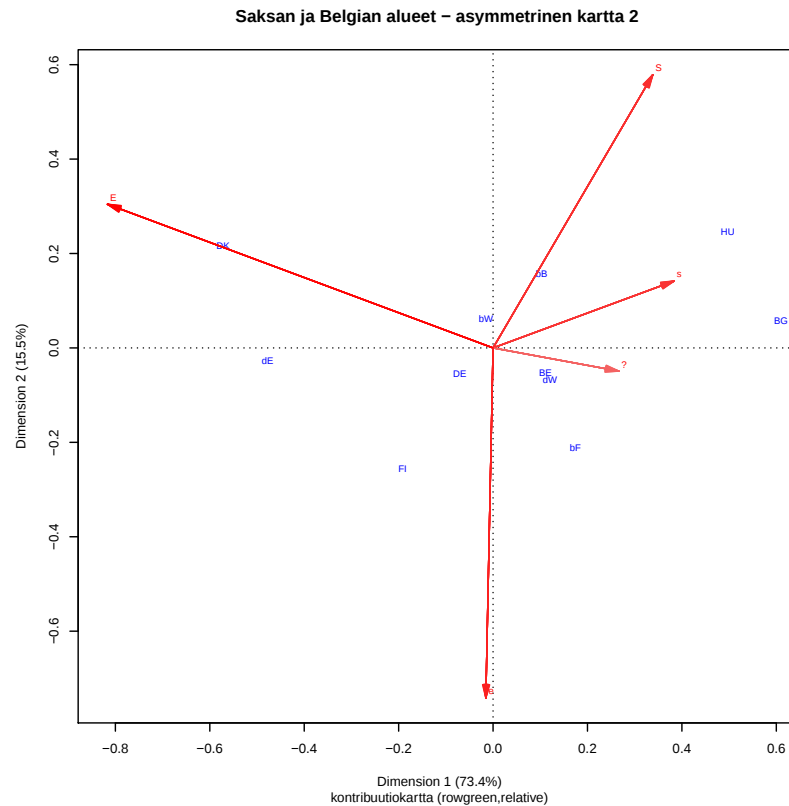
Maapisteet täydentävinä pisteinä

```
# Sama kuva, maasummat lisäpisteinä (4.2.20)
par(cex = 0.6)
plot(suppointCA2, map = "rowgreen",
     contrib = c("relative", "relative"),
     mass = c(TRUE, TRUE),
```


Kuva 13: Belgian ja Saksan aluejako

```
arrows = c(FALSE, TRUE),
main = "Saksan ja Belgian alueet - asymmetrinen kartta 2 ",
sub = "kontribuutiokartta (rowgreen,relative)"
```


Kuva 14: Belgian ja Saksan aluejako

Kaksi asymmetristä konrtibuutio-karttaa (MG:n keksintö) osoittavat, että tulkin-
nan hankaluuksista huolimatta symmetrinen kartta on usein selkeämpi. Molem-
missa ideaalipisteet sijatsevat kaukana, vaikka ne on skaalattu hieman lähemmäs
origoa. Maapisteiden hajontaa on aika vaikeaa nähdä. Belgian täydentävä maa-
piste (BE) peittyy läntisen Saksan (dW) alle. “rowgreen-kartoista” puuttuvat
jostain syystä pisteet.

(17.10.20) Kontribuutiokartoista riittää toinen, absolute tai relative.

Tulostetaan numeeriset taulukot.

```
# CA - numeeriset tulokset
```

```
summary(suppointCA2)
```

```
##
## Principal inertias (eigenvalues):
##
## dim      value      %   cum%   scree plot
## 1      0.154101  73.4  73.4  *****
## 2      0.032489  15.5  88.9  ****
## 3      0.014294   6.8  95.7  **
## 4      0.008944   4.3 100.0  *
##      -----
## Total: 0.209828 100.0
##
##
## Rows:
##      name    mass  qlt  inr    k=1 cor  ctr    k=2 cor  ctr
## 1 |    bF |   124  650   69 |   157 212   20 |  -226 438  195 |
## 2 |    bW |    60  388    3 |   -36 137    0 |    48 252    4 |
## 3 |    bB |    63  481   17 |    85 127    3 |   142 354   39 |
## 4 |    BG |   113  878  215 |   590 874  255 |    43  5    6 |
## 5 |    dW |   143  345   33 |   100 208    9 |   -81 138   29 |
## 6 |    dE |    67  966   82 |  -495 960  107 |   -41  7    3 |
## 7 |    DK |   170  971  327 |  -591 869  387 |   202 102  214 |
## 8 |    FI |   136  957   79 |  -206 352   38 |  -271 605  307 |
## 9 |    HU |   122  927  177 |   477 751  181 |   231 176  201 |
## 10 |  (*)BE |  <NA>  512 <NA> |    92 338 <NA> |   -66 173 <NA> |
## 11 |  (*)DE |  <NA>  418 <NA> |   -90 265 <NA> |   -68 153 <NA> |
##
## Columns:
##      name    mass  qlt  inr    k=1 cor  ctr    k=2 cor  ctr
## 1 |    S |    99  816  167 |   421 505 115 |   331 311 335 |
## 2 |    s |   238  781  143 |   309 759 147 |    52  22  20 |
## 3 |    |   168  594   88 |   255 589  71 |   -22  4    2 |
## 4 |    e |   261  871   98 |   -12  2    0 |  -262 870 550 |
## 5 |    E |   234  999  505 |  -663 971 667 |   113  28  93 |
```

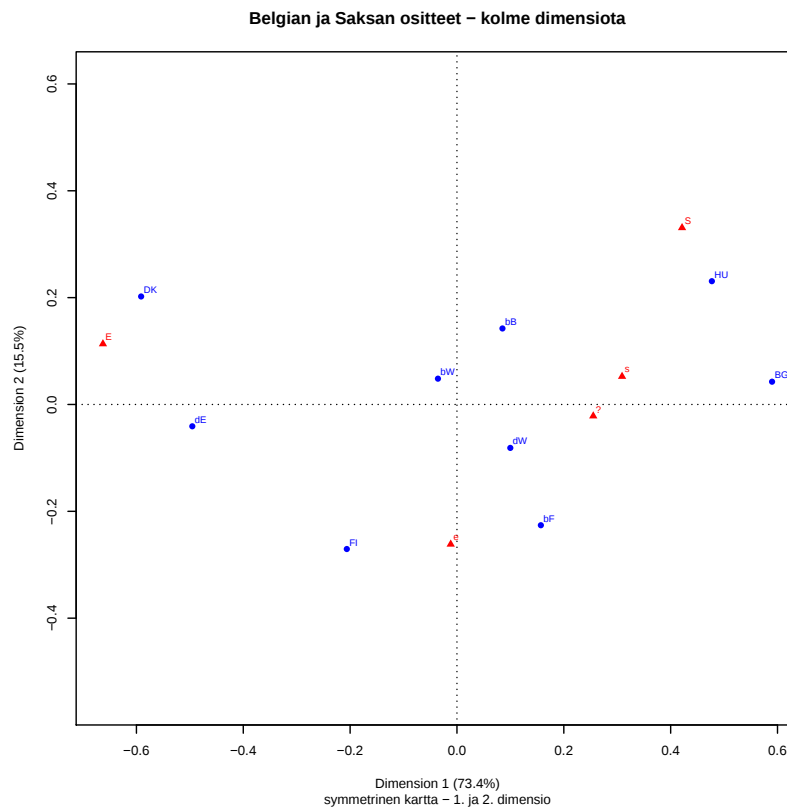
Kolmiulotteisesta kuvasta voi tulostaa molempien akseleiden ja uuden kolmannen akselin kartat. R-ohjelmistossa voi tulostaa näytölle kolmiulotteisen kuvan, siitä voisi ehkä ottaa kuvakaappauksena esimerkin raporttiin?

edit Kommentti 3d-ratkaisusta: tuo esiin Belgian (“belgioiden”) erilaisuuden. "Belgiat ovat 2-3 - dimension kartassa diagonaalilla, ja 1-3 kartassa hieman samoin kuin 2-d - ratkaisun kartassa. Tarvittaessa voi liittää myös 3-d - kuvia, pitäisi saada myös dynaamisen pdf-tiedostoon? (8.6.2020). Mutta 2d-approksimaatio on aika hyvä, 89 % kokonaisinertiasta. Miten pitäisi jatkaa? Analysoida maiden sisäisiä eroja? Siinä erilaiset aluejaot ovat aika herkästi korvikemuuttujia joillekin muille vaikuttaville tekijöille. Entäs kaupungit - isot ja pienet - ja maaseutu?

Elinkeinorakenne, tulot jne...

```
# Näkyisikö Belgian aluejako kolmannessa dimensiassa? (19.2.20). Näkyy, ja  
# kaksiulotteisen ratkaisun numeerisista tuloksista näkee myös pisteet joiden  
# kvalitetti on heikko.
```

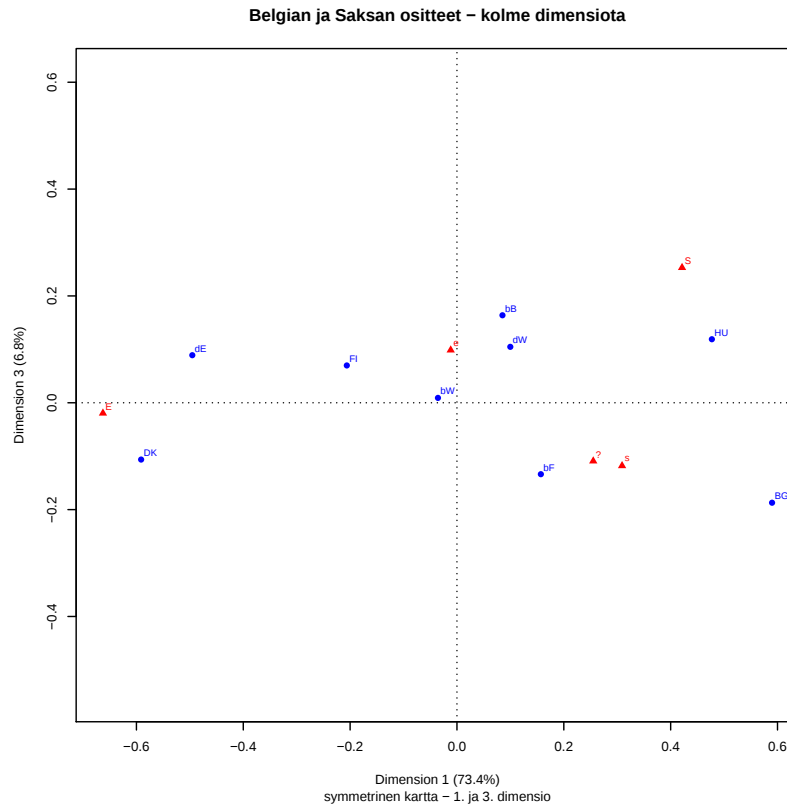
```
suppointCA3 <- ca(~maa3 + Q1b, ISSP2012esim1.dat, nd = 3)  
# (24.2.20)  
# Tulostetaan kolme karttaa - ensimmäinen ja toinen akseli uuden kolmannen kera  
par(cex = 0.6)  
plot(suppointCA3, dim = c(1,2),  
      main = "Belgian ja Saksan ositteet - kolme dimensiota",  
      sub = "symmetrinen kartta - 1. ja 2. dimensio")
```


Kuva 15: Belgian ja Saksan aluejako - 3D

```
par(cex = 0.6)  
plot(suppointCA3, dim = c(1,3),
```

```
main = "Belgian ja Saksan ositteet - kolme dimensiota",
sub = "symmetrinen kartta - 1. ja 3. dimensio")
```

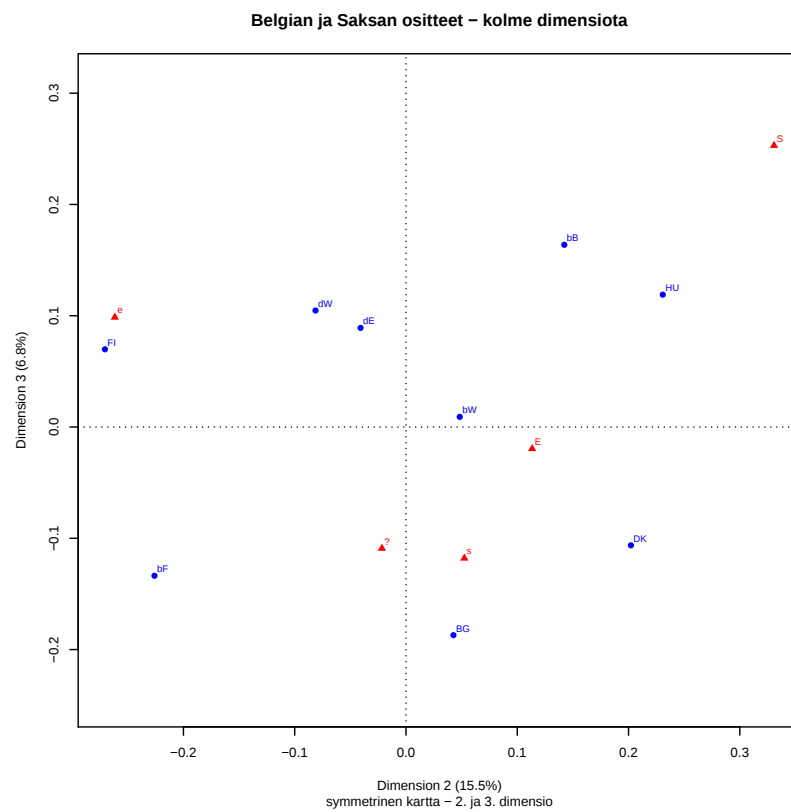

Kuva 16: Belgian ja Saksan aluejako - 3D

```
par(cex = 0.6)
plot(suppointCA3, dim = c(2,3),
      main = "Belgian ja Saksan ositteet - kolme dimensiota",
      sub = "symmetrinen kartta - 2. ja 3. dimensio")

# KUMMALLINEN JUTTU, summary() EI TOIMI KUN 3d-ratkaisu!# KUMMALLINEN JUTTU,
# summary() EI TOIMI KUN 3d-ratkaisu!
# summary(suppointCA3)
# Error in rsc %%% diag(sv) : non-conformable arguments

# Virheilmoitus "Error in rsc %%% diag(sv) : non-conformable arguments" ?!
# onko vika täydentävissä pisteissä? Ei ole, eivät ole mukana
# ISSP2012esim1.dat %>% tableX(maa3, Q1b)
```


Kuva 17: Belgian ja Saksan aluejako - 3D

```

# suppointCA3

# Virheilmoituksen selvittelyä (24.2.20)
# str(suppointCA3)
# tämä matriisikertolasku ei onnistu - 3d-ratkaisussa on vain kolme koordinaattia!
# suppointCA3$rowcoord
# diag(suppointCA3$sv)
# suppointCA1$rowcoord %*% diag(suppointCA1$sv)

#Tämä toimii
#
# suppointCA1$rowcoord
# suppointCA1$sv
# suppointCA1$rowcoord %*% diag(suppointCA1$sv)
# summary(suppointCA1)
#
# Kolmiulottein kuva grafiikkaikkunaan
# X11()
# plot3d(suppointCA3, c(1,2,3))

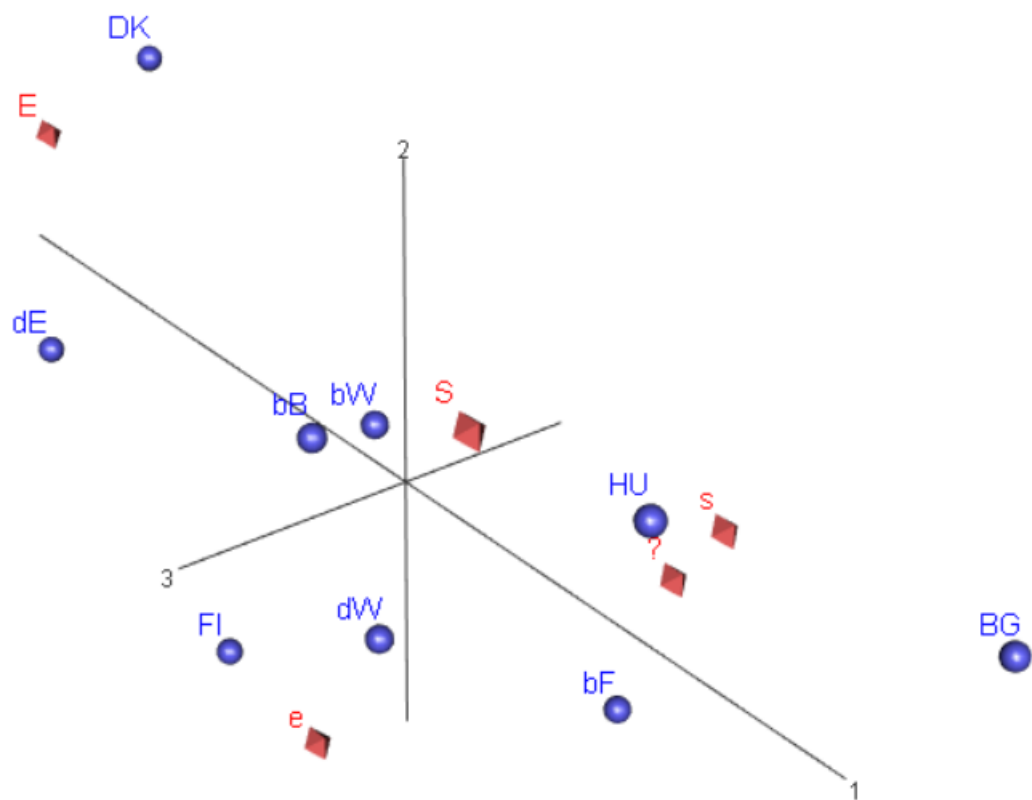
# Hyödyllinen, mutta aika vaikea

```

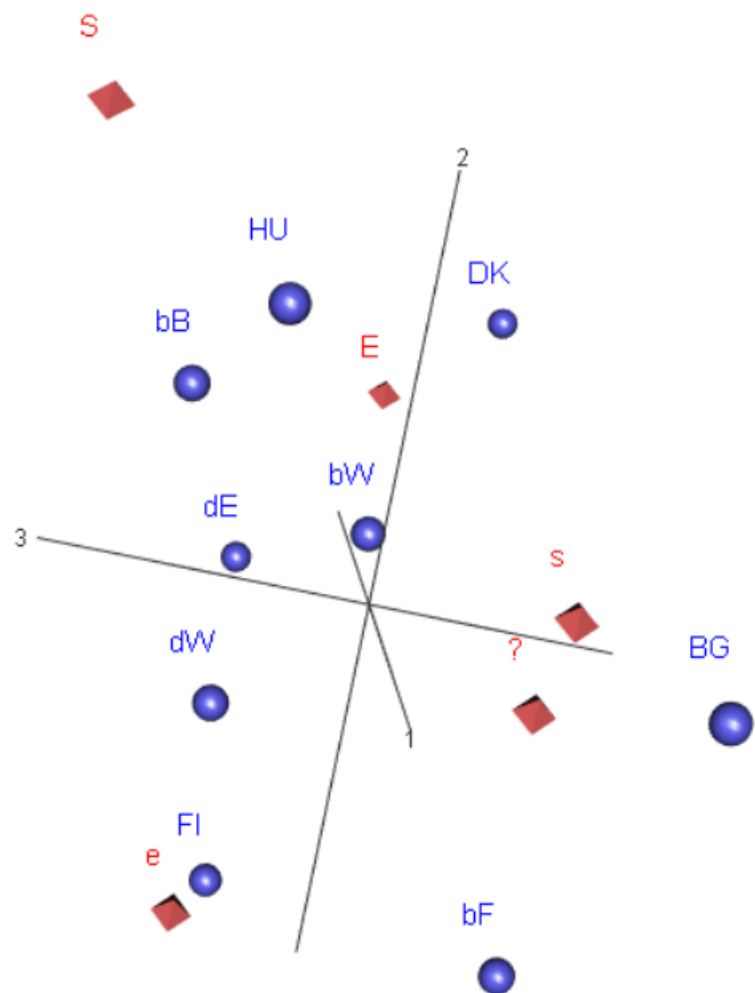
Kolmiulotteisesta kuvasta Belgian ja Saksan alueiden hajonta tasosta näkyy hieman selvemmin jos kuva olisi dynaaminen. On mahdollista, mutta tätä ei nyt tehdä (17.9.20). Kolmannen dimension osuus on noin seitsemän prosenttia kokonaisinertiasta, kaksiulotteisten karttojen tulkinta ei ole ihan helppoa.

TODO 3d-numeeriset tulokset, summary() ei toimi?

```
knitr::include_graphics('img/3dSymMap_1.PNG')
```



```
knitr::include_graphics('img/3dSymMap_2.PNG')
```


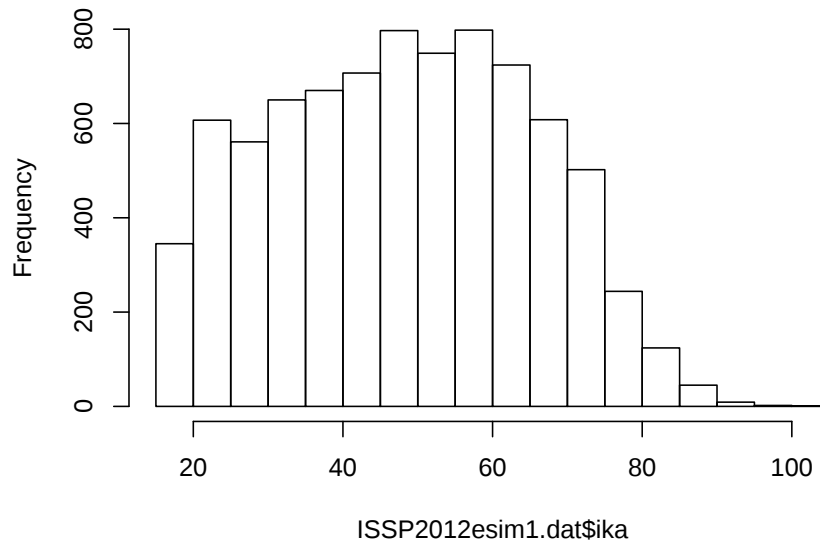
4.2 Korrespondenssianalyysin laajennuksia: vuorovaikutusmuuttuja ja osajoukon CA

zxy Otsikkoa pitää harkita, CAip - kirjassa tämä on ensimmäinen esimerkki yksinkertaisen CA:n laajennuksesta. Otsikkona on “multiway tables”, ja tästä yhteisvaikutusmuuttujan (interactive coding) luominen on ensimmäinen esimerkki. Menetelmää taivutetaan sen jälkeen moneen suuntaan.

Luodaan luokiteltu ikämuuttua `age_cat`, ja sen avulla iän ja sukupuolen interaktiivimuuttuja `ga`. Maiden välillä on hieman eroja siinä, kuinka nuoria vastaajia on otettu tutkimuksen kohteeksi. Suomessa alaikäraja on 15 vuotta, monessa maassa se on hieman korkeampi. Ikäluokat ovat (1=15-25, 2 =26-35, 3=36-45, 4=46-55, 5=56-65, 6= 66 tai vanhempi). Vuorovaikutusmuuttuja `ga` koodataan `f1, ..., f6` ja `m1, ..., m6`. Muuttujien nimet kannattaa pitää mahdollisimman lyhyinä.

```
# Iän ja sukupuolen vuorovaikutusmuuttujia 1
#
# Uusi R-data: ISSP2012esim1b.dat - MIKSI, TARVITAANKO? *esim1.dat kelpaisi?(4.2.20)
# Vaihdetaan tiedoston nimi (ISSP2012esim2 -> ISSP2012esim1b), ensimmäistä käytetään jo aiemmin
#age_cat
#AGE 1=15-25, 2 =26-35, 3=36-45, 4=46-55, 5=56-65, 6= 66 and older
#
#summary(ISSP2012esim1.dat$AGE)
hist(ISSP2012esim1.dat$ika)
```

Histogram of ISSP2012esim1.dat\$ika


```
ISSP2012esim1b.dat <- mutate(ISSP2012esim1.dat, age_cat = ifelse(ika %in% 15:25, "1",
  ifelse(ika %in% 26:35, "2",
    ifelse(ika %in% 36:45, "3",
      ifelse(ika %in% 46:55, "4",
        ifelse(ika %in% 56:65, "5", "6"))))))

ISSP2012esim1b.dat <- ISSP2012esim1b.dat %>% # uusi (4.2.20)
  mutate(age_cat = as_factor(age_cat)) # järjestys omituinen! (4.2.20)
# Tarkistuksia

# str(ISSP2012esim2.dat$age_cat)
# levels(ISSP2012esim2.dat$age_cat)
# ISSP2012esim2.dat$age_cat %>% summary()

# Järjestetään ikäluokat uudelleen

ISSP2012esim1b.dat <- ISSP2012esim1b.dat %>%
  mutate(age_cat =
    fct_relevel(age_cat,
      "1",
      "2",
      "3",
```

```

        "4",
        "5",
        "6")
    )

# Tarkistuksia

# Iso taulukko, voi tarkistaa että muunnos ok.
# test6 %>% tableX(AGE, age_cat, type = "count")
# taulu42 <- ISSP2012esim2.dat %>% tableX(maa,age_cat,type = "count")
# kable(taulu42,digits = 2, caption = "Ikäluokka age_cat")
#

# Uudet taulukot (4.2.20)

ISSP2012esim1b.dat %>%
  tableX(maa,age_cat,type = "count") %>%
  kable(digits = 2, caption = "Ikäluokka age_cat")

```

Taulukko 67: Ikäluokka age_cat

	1	2	3	4	5	6	Total
BE	208	333	336	375	368	393	2013
BG	77	115	159	148	198	224	921
DE	205	223	274	358	288	366	1714
DK	207	213	245	271	234	218	1388
FI	152	166	165	223	238	166	1110
HU	103	161	198	171	196	168	997
Total	952	1211	1377	1546	1522	1535	8143

```

ISSP2012esim1b.dat %>%
  tableX(maa,age_cat,type = "row_perc") %>%
  kable(digits = 2, caption = "age_cat: suhteelliset frekvenssit")

```

Taulukko 68: age_cat: suhteelliset frekvenssit

	1	2	3	4	5	6	Total
BE	10.33	16.54	16.69	18.63	18.28	19.52	100.00
BG	8.36	12.49	17.26	16.07	21.50	24.32	100.00
DE	11.96	13.01	15.99	20.89	16.80	21.35	100.00
DK	14.91	15.35	17.65	19.52	16.86	15.71	100.00
FI	13.69	14.95	14.86	20.09	21.44	14.95	100.00
HU	10.33	16.15	19.86	17.15	19.66	16.85	100.00

	1	2	3	4	5	6	Total
All	11.69	14.87	16.91	18.99	18.69	18.85	100.00

Ikäjäkauma painottuu kaikissa maissa jonkinverran vanhempiin ikäluokkiin. Nuorempien ikäluokkien osuus on (alle 26-vuotiaat ja alle 26-35 - vuotiaat) varsinkin Bulgariassa (BG) ja Unkarissa (HU) pieni.

Poikkileikkausaineistossa vastaajan ikä kertoo ikäluokan (kohortin), vastaajat ovat kokeneet esim. kaksi mullistusten vuotta elämänsä eri vaiheissa. Kaksin nuorinta ikäluokka on ollut 1990 alle 14-vuotiaita ja vanhin ikäluokka yli 44-vuotiaita. Finanssikriisin vuonna 2008 toiseksi nuorin ikäluokka on ollut 22-31 vuotiaita, ja kaksi vanhinta yli 51-vuotiaita.

zxy Siistimmät versioit muuttujien luonnista (case_when - rakenne) (19.9.2018).

```
# ga - ikäluokka ja sukupuoli
# Uusi tiedostonimi ISSP2012esim2.dat -> ISSP2012esim1b.dat (10.10.20)

# case_when: ikä ja sukupuoli
ISSP2012esim1b.dat <- mutate(ISSP2012esim1b.dat, ga = case_when((age_cat == "1") & (sp == "m"),
  (age_cat == "2") & (sp == "m") ~ "m2",
  (age_cat == "3") & (sp == "m") ~ "m3",
  (age_cat == "4") & (sp == "m") ~ "m4",
  (age_cat == "5") & (sp == "m") ~ "m5",
  (age_cat == "6") & (sp == "m") ~ "m6",
  (age_cat == "1") & (sp == "f") ~ "f1",
  (age_cat == "2") & (sp == "f") ~ "f2",
  (age_cat == "3") & (sp == "f") ~ "f3",
  (age_cat == "4") & (sp == "f") ~ "f4",
  (age_cat == "4") & (sp == "f") ~ "f4",
  (age_cat == "5") & (sp == "f") ~ "f5",
  (age_cat == "6") & (sp == "f") ~ "f6",
  TRUE ~ "missing"
))

#ISSP2012esim1.dat %>% tableX(ga,ga2) # tarkistus uudelle muuttujan luontikoodille
# muuttujien tarkistuksia 19.9.2018
str(ISSP2012esim1b.dat$ga) # chr-muuttuja, mutta toimii (4.2.20)

## chr [1:8143] "f5" "f3" "m5" "f2" "f4" "f4" "m4" "m3" "f5" "m5" "m3" "f5" ...

# str(ISSP2012esim2.dat)
# str(ISSP2012esim1.dat$ga2)
# ga on merkkijono, samoin ga2, pitäisikö muuttaa faktoriksi?
# str(ISSP2012esim1.dat)
```

```
#Tulostetaan taulukkoina ga2 - muuttuja.
```

```
ISSP2012esim1b.dat %>% tableX(maa,ga,type = "count") %>%  
kable(digits = 2, caption = "Ikäluokka ja sukupuoli ga")
```

Taulukko 69: Ikäluokka ja sukupuoli ga

	f1	f2	f3	f4	f5	f6	m1	m2	m3	m4	m5	m6	Total
BE	116	198	174	199	186	185	92	135	162	176	182	208	2013
BG	40	64	94	85	114	149	37	51	65	63	84	75	921
DE	102	120	152	186	135	185	103	103	122	172	153	181	1714
DK	83	110	136	146	128	99	124	103	109	125	106	119	1388
FI	94	95	94	118	142	91	58	71	71	105	96	75	1110
HU	54	86	95	91	94	104	49	75	103	80	102	64	997
Total	489	673	745	825	799	813	463	538	632	721	723	722	8143

```
ISSP2012esim1b.dat %>% tableX(maa,ga,type = "row_perc") %>%  
kable(digits = 2, caption = "ga: suhteelliset frekvenssit")
```

Taulukko 70: ga: suhteelliset frekvenssit

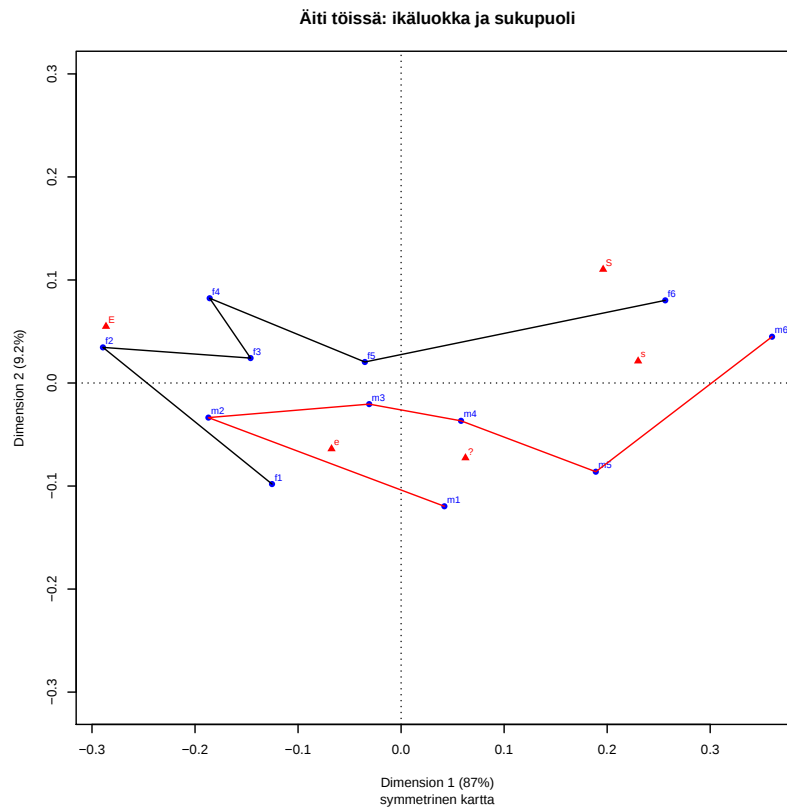
	f1	f2	f3	f4	f5	f6	m1	m2	m3	m4	m5	m6	Total
BE	5.76	9.84	8.64	9.89	9.24	9.19	4.57	6.71	8.05	8.74	9.04	10.33	100.00
BG	4.34	6.95	10.21	9.23	12.38	16.18	4.02	5.54	7.06	6.84	9.12	8.14	100.00
DE	5.95	7.00	8.87	10.85	7.88	10.79	6.01	6.01	7.12	10.04	8.93	10.56	100.00
DK	5.98	7.93	9.80	10.52	9.22	7.13	8.93	7.42	7.85	9.01	7.64	8.57	100.00
FI	8.47	8.56	8.47	10.63	12.79	8.20	5.23	6.40	6.40	9.46	8.65	6.76	100.00
HU	5.42	8.63	9.53	9.13	9.43	10.43	4.91	7.52	10.33	8.02	10.23	6.42	100.00
All	6.01	8.26	9.15	10.13	9.81	9.98	5.69	6.61	7.76	8.85	8.88	8.87	100.00

edit Vain tarkistuksiin, toisen voi poistaa (19.9.2018)!

CAiP, ch16, täällä myös maa- ja sukupuoli- uudelleenpainotus.

```
gaTestCA1 <- ca(~ga + Q1b,ISSP2012esim1b.dat)  
  
# maapisteidien pääkoordinaatit janojen piirtämiseen  
  
gaTestCA1.rpc <- gaTestCA1$rowcoord %*% diag(gaTestCA1$sv)  
  
par(cex = 0.6)  
plot(gaTestCA1, main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli",  
      sub = "symmetrinen kartta")
```

```
# naiset
lines(gaTestCA1.rpc[1:6,1],gaTestCA1.rpc[1:6,2])
#miehet
lines(gaTestCA1.rpc[7:12,1],gaTestCA1.rpc[7:12,2], col = "red")
```


Kuva 18: Iän ja sukupuolen yhdistetty muuttuja

```
#segments(gaTestCA1.rpc[1:6,1],gaTestCA1.rpc[1:6,2])
#
#      gaTestCA1.rpc[4,1],gaTestCA1.rpc[4,2]
#
#segments(gaTestCA1.rpc[4,1],gaTestCA1.rpc[4,2],
#      gaTestCA1.rpc[3,1],gaTestCA1.rpc[3,2]
#      )

summary(gaTestCA1)
```

```
##
## Principal inertias (eigenvalues):
```

```
##
## dim      value      %   cum%   scree plot
## 1      0.037448  87.0  87.0   *****
## 2      0.003977   9.2  96.2   **
## 3      0.001041   2.4  98.6   *
## 4      0.000590   1.4 100.0
## -----
## Total: 0.043055 100.0
##
##
## Rows:
##      name    mass  qlt  inr    k=1 cor ctr    k=2 cor ctr
## 1 | f1 | 60  990  36 | -125 614 25 | -98 376 145 |
## 2 | f2 | 83  997 163 | -289 983 185 | 35 14 25 |
## 3 | f3 | 91  984  47 | -146 958 52 | 24 26 13 |
## 4 | f4 | 101 1000 97 | -186 836 93 | 82 164 172 |
## 5 | f5 | 98  879  4 | -35 658 3 | 20 221 10 |
## 6 | f6 | 100 951 176 | 256 866 175 | 80 85 162 |
## 7 | m1 | 57  659  32 | 42 72 3 | -120 587 205 |
## 8 | m2 | 66  977  57 | -187 946 62 | -34 30 19 |
## 9 | m3 | 78  457  5 | -31 318 2 | -20 139 8 |
## 10 | m4 | 89  674  14 | 58 482 8 | -37 192 30 |
## 11 | m5 | 89  988  90 | 189 818 85 | -86 170 166 |
## 12 | m6 | 89  978 277 | 360 963 307 | 45 15 45 |
##
## Columns:
##      name    mass  qlt  inr    k=1 cor ctr    k=2 cor ctr
## 1 | S | 99  915 128 | 196 695 102 | 110 220 304 |
## 2 | s | 238 969 304 | 230 961 336 | 21 8 27 |
## 3 |  | 168 777 46 | 62 330 17 | -73 447 223 |
## 4 | e | 261 897 58 | -68 473 32 | -64 424 268 |
## 5 | E | 234 997 464 | -286 962 513 | 55 35 177 |
```

zxy Aika yksiulotteinen (87 prosenttia ensimmäisellä dimensiolla!). Data on “as it is”, ei ole vakioitu ga-luokkien kokoja (massat max(f4 101), min (m1 57)).

zxy miten pitäisi tulkita “oikealle kaatunut U - muoto” miehillä ja naisilla? Järjestys ei toimi, S s-sarakkeen vasemmalla puolella. Miehet konservatiivisempia, mutta maltillisempia? Nuorin ikäluokka on poikkeava. Epävarmoja tai maltillisesti e, sitten loikka vasemmalle ja sieltä konservatiiviseen suuntaa oikealle. Naisilla poikkeama f3 - f4. VANhimmat ikäluokat tiukemmin konservatiivisia (f6, m6). Jos vertaa sukupuolten eroja samassa ikäluokassa, on aika samanlainen (miehet konservatiivisia, naiset liberaaleja). Naisista vain vanhin ikäluokka oikealla, miehistä nuorin ja kolme vanhinta.

zxy Tuloksinna muistettava, että ikäluokat yli maiden. Voi verrata sekä edellisiin maa-vertailuihin että maan, ikäluokan ja sukupuolen yhteisvaikutusmuuttujan

tuloksiin. MG tutkailee eri kysymyksellä tätä samaa asiaa, ja havaitsee että (a) maiden erot suuria ja sukupuolten pieniä (b) naiset liberaalimpia kuin miehet.
edit 14.8.20 Viite?

edit 14.8.20 Numeeriset tulokset: nuorimpien miesten (qlt 659) ja erityisesti keski-ikäisten miesten m3 (qlt 457) pisteet huonosti esitetty kartalla. Tulkitaan myös cor ja ctr, riveille ja sarakkeille.

```
# Luodaan aineistoon kolmen muuttujan yhdysvaikutusmuuttuja maaga, maa, ikäluokka ja sukupuoli  
# Yleensä ei yhdysvaikutuksissa mennä yli kolmen luokittelumuuttujan, ja tässäkin vain maiden  
# tekee tarkastelun aika helpoksi.
```

```
ISSP2012esim1b.dat <- mutate(ISSP2012esim1b.dat, maaga = paste(maa, ga, sep = ""))
```

```
# tarkistus, muunnos ok  
# ISSP2012esim1b.dat %>% tableX(maa, maaga)  
# head(ISSP2012esim2.dat)  
# str(ISSP2012esim2.dat)
```

Maa - ikäluokka - sukupuoli - interaktiomuuttuja maaga

Tehty jo 26.9.2018!

```
maagaCA1 <- ca(~maaga + Q1b, ISSP2012esim1b.dat)
```

```
# maapisteidien pääkoordinaatit janojen piirtämiseen  
# HUOM! maagaCA1.rpc on matriisi
```

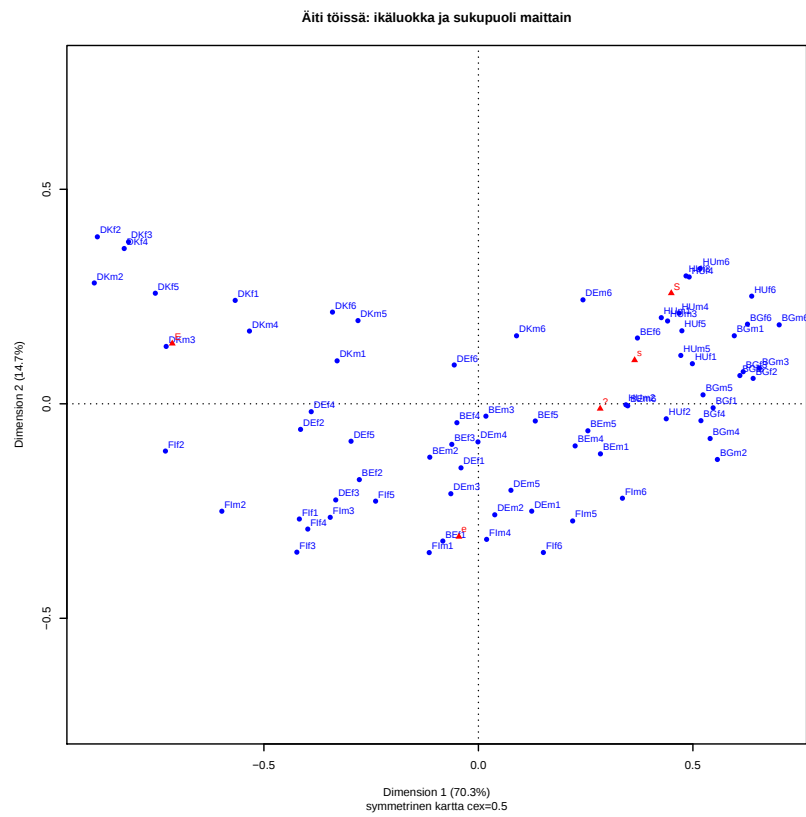
```
maagaCA1.rpc <- maagaCA1$rowcoord %*% diag(maagaCA1$sv) #Missä käytetään? (10.10.20)
```

```
par(cex = 0.5)  
plot(maagaCA1, main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain",  
      sub = "symmetrinen kartta cex=0.5")
```

```
#Kuvatiedoston koko säädettävä tarkemmin (30.3.20)
```

```
# pdf("img/maagaCA1_symm1.pdf")  
# par(cex = 0.5)  
# plot(maagaCA1, main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain",  
#          sub = "symmetrinen kartta cex=0.5")  
# dev.off()
```

Kartta on aika tukkoinen, yhdistetään muuttujat janoilla.

Kuva 19: Ikä, sukupuoli ja maa

4.3 Kvaliteetti ja stabiilius

maaga-talukossa on paljon pieniä frekvenssejä (alle 5). Periaatteessa pienen frekvenssin rivejä tai sarakkeita voi yhdistää (distr. equivivalece), ja näin kannattaa tehdä jotta kartta ei mene tukkoon. **9.9.20** Pienet solufrekvenssin vs. pienet reunajakauman frekvenssin, miten edellisen kanssa pitäisi toimia?

Kartan herkkyyttä joillekin pienen massan rivipisteille on tutkittu. Ei ilmeistä syytä huoleen, mutta (a) joidenkin pisteiden huono kvaliteetti ja (b) pienet solu-frekvenssit ovat huono juttu. Jälkimmäisen voisi korjata yhdistelemättä luokkia, hyöty olisi kuvan selkeytyminen ja haitta kiinnostavien piirteiden peittymine. Erityisesti nuorimman ja toiseksi nuorimman ikäluokan ero.

Vertailu voi tehdä

1.Maiden sisällä, ikä-sukupuoli - luokkien välillä. Ovatko naiset kaikissa ikäluokissa mies-ikäluokkien oikealla vai vasemmalla puolella?

2.Maiden välillä

- miten ikä-sukupuoliluokat sijaitsevat suhteessa maiden keskiarvopisteisiin
- mikä on niiden järjestys

Ratkaisun numeerisia tuloksia voi katsoa, löytyykö profileja joilla on pieni massa mutta suuri vaikutus akseleihin.

```
# (24.2.20) Miten voisi kätevästi tarkistaa, että mikään pienen massa piste ei
# vaikuta (kontribuutiot) liikaa karttaan?
#str(maagaTestCA1)
```

```
ISSP2012esim1b.dat %>% tableX(maaga, Q1b) # aika pieniä frekvenssejä soluissa!
```

maaga/Q1b	S	s	?	e	E	Total
BEf1	5	15	28	43	25	116
BEf2	10	26	34	66	62	198
BEf3	19	27	33	53	42	174
BEf4	21	34	40	55	49	199
BEf5	21	38	46	48	33	186
BEf6	25	58	50	30	22	185
BEem1	9	19	30	24	10	92
BEem2	10	19	31	40	35	135
BEem3	18	33	31	44	36	162
BEem4	19	46	37	51	23	176
BEem5	15	61	34	49	23	182
BEem6	19	75	44	49	21	208
BGf1	2	21	7	9	1	40
BGf2	7	28	17	12	0	64
BGf3	10	44	21	18	1	94

maaga/Q1b	S	s	?	e	E	Total
BGf4	14	30	15	24	2	85
BGf5	16	51	21	25	1	114
BGf6	27	66	26	27	3	149
BGm1	8	12	9	7	1	37
BGm2	4	21	12	14	0	51
BGm3	5	33	16	11	0	65
BGm4	7	19	21	15	1	63
BGm5	12	29	21	19	3	84
BGm6	6	41	19	9	0	75
DEf1	5	28	13	33	23	102
DEf2	9	14	14	37	46	120
DEf3	10	22	12	59	49	152
DEf4	11	31	20	53	71	186
DEf5	8	27	12	43	45	135
DEf6	31	40	15	50	49	185
DEm1	6	26	20	36	15	103
DEm2	7	26	13	39	18	103
DEm3	11	24	15	45	27	122
DEm4	22	39	17	57	37	172
DEm5	11	43	19	54	26	153
DEm6	34	55	28	32	32	181
DKf1	7	11	9	15	41	83
DKf2	4	15	7	13	71	110
DKf3	3	20	15	14	84	136
DKf4	5	24	8	19	90	146
DKf5	6	16	11	22	73	128
DKf6	5	26	11	17	40	99
DKm1	10	21	18	28	47	124
DKm2	2	11	9	16	65	103
DKm3	2	13	12	23	59	109
DKm4	4	24	14	24	59	125
DKm5	11	14	23	18	40	106
DKm6	11	43	15	23	27	119
FIf1	3	9	13	36	33	94
FIf2	5	6	3	34	47	95
FIf3	2	8	13	39	32	94
FIf4	3	15	13	47	40	118
FIf5	6	26	17	52	41	142
FIf6	3	22	21	34	11	91
FIm1	1	9	13	22	13	58
FIm2	2	5	6	28	30	71
FIm3	2	10	9	27	23	71
FIm4	8	23	13	43	18	105
FIm5	5	31	15	35	10	96

maaga/Q1b	S	s	?	e	E	Total
FIm6	7	24	13	26	5	75
HUf1	11	13	16	11	3	54
HUf2	15	19	25	22	5	86
HUf3	22	26	26	12	9	95
HUf4	24	25	20	14	8	91
HUf5	21	28	19	19	7	94
HUf6	33	30	18	21	2	104
HUm1	9	15	12	8	5	49
HUm2	18	13	15	22	7	75
HUm3	15	38	24	16	10	103
HUm4	14	29	17	13	7	80
HUm5	19	31	24	21	7	102
HUm6	18	21	9	11	5	64
Total	810	1935	1367	2125	1906	8143

```
maagaCA1num <- summary(maagaCA1)
# maagaCA1num
# str(maagaCA1num) numeeriset tulokset tibbleksi - rivit
maagaCAnum2 <- as_tibble(maagaCA1num$rows, .name_repair = c("unique"))
```

```
## New names:
## * cor -> cor...6
## * ctr -> ctr...7
## * cor -> cor...9
## * ctr -> ctr...10
```

```
# maagaCAnum2
# str(maagaCAnum2)
summary(maagaCAnum2)
```

	name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
BEf1	Min.	Min.	Min.	Min.	:-	Min.	Min.	Min.	:-	Min.
: 1	: 5.00	:108.0	: 1.00	895.00	: 0.0	: 0.00	347.000	: 0.00	: 0.00	
BEf2	1st	1st	1st	1st		1st	1st	1st		1st
: 1	Qu.:10.00	Qu.:704.8	Qu.: 6.75	Qu.:330.00	Qu.:351.2	Qu.: 4.50	Qu.:156.000	Qu.:42.75	Qu.: 2.75	
BEf3	Median	Median	Median	Median		Median	Median	Median		Median
: 1	:13.00	:838.0	:11.00	: 82.50	:667.5	:11.00	: - 13.500	:141.50	:10.00	
BEf4	Mean	Mean	Mean	Mean		Mean	Mean	Mean		Mean
: 1	:13.97	:772.6	:13.88	: 46.49	:573.3	:13.92	: 1.653	:199.28	:13.86	

name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
BEf5	3rd	3rd	3rd	3rd	3rd	3rd	3rd	3rd	3rd
: 1	Qu.:17.00	Qu.:953.2	Qu.:15.00	Qu.:472.50	Qu.:830.2	Qu.:17.00	Qu.:173.500	Qu.:265.5	Qu.:21.25
BEf6	Max.	Max.	Max.	Max. :	Max.	Max.	Max. :	Max.	Max.
: 1	:26.00	:999.0	:57.00	701.00	:982.0	:66.00	389.000	:834.00	:61.00
(Other)NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

```
colnames(maagaCAnum2) # välilyötejä nimen alussa
```

```
## [1] "name"      "mass"      " qlt"      " inr"      " k=1"      "cor...6"
## [7] "ctr...7"   " k=2"      "cor...9"   "ctr...10"
```

```
names(maagaCAnum2)[3] <- "qlt"
# maagaCAnum2 %>% rename( qlt, qlt)
```

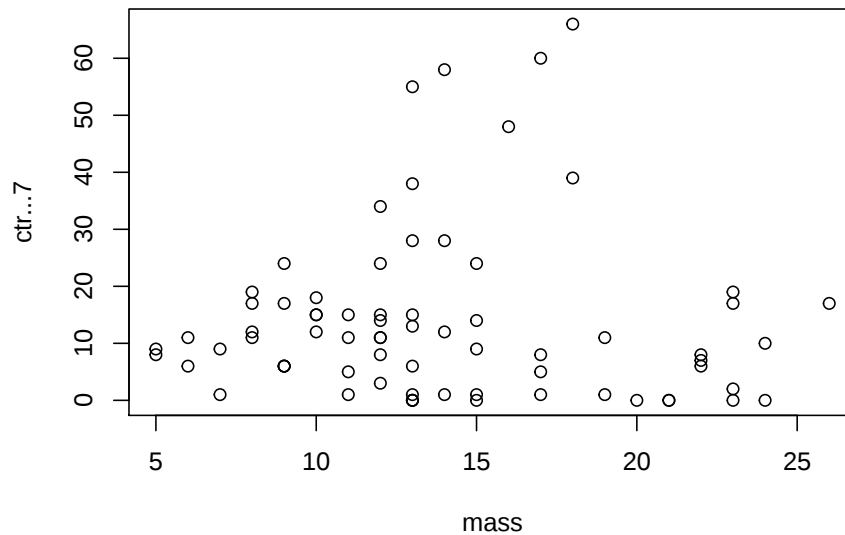
```
arrange(maagaCAnum2 , mass)
```

name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
BGf1	5	531	11	547	531	8	-9	0	0
BGm1	5	940	7	596	878	9	159	62	3
BGm2	6	830	9	557	788	11	-130	43	3
HUm1	6	935	5	426	766	6	201	170	6
FIm1	7	787	5	-115	78	1	-347	710	22
HUf1	7	723	9	499	698	9	93	25	1
BGf2	8	860	14	640	853	17	59	7	1
BGm3	8	709	19	655	698	19	83	11	1
BGm4	8	771	11	540	754	12	-81	17	1
HUm6	8	726	15	517	529	11	315	197	20
BGm6	9	692	27	701	647	24	184	45	8
FIm2	9	977	14	-598	832	17	-250	146	14
FIm3	9	998	6	-345	629	6	-265	369	16
FIm6	9	911	6	336	637	6	-220	274	12
HUm2	9	381	11	344	381	6	-2	0	0
BGf4	10	932	12	519	927	15	-39	5	0
BGm5	10	979	11	524	977	15	21	2	0
DKf1	10	991	15	-567	839	18	241	152	15
HUm4	10	999	10	468	830	12	211	169	11
BEm1	11	429	9	284	367	5	-117	62	4
FIf6	11	835	7	151	134	1	-347	701	35
HUf2	11	689	11	438	685	11	-35	4	0
HUf4	11	768	18	491	564	15	296	204	25
BGf3	12	815	21	617	804	24	75	12	2

name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
DKf6	12	808	9	-340	579	8	214	229	14
FIf1	12	980	11	-417	693	11	-269	287	21
FIf2	12	927	26	-730	907	34	-110	21	4
FIf3	12	984	13	-423	590	11	-346	394	36
FIm5	12	734	7	220	289	3	-273	446	23
HUf3	12	808	18	484	586	15	298	222	27
HUf5	12	850	13	474	753	14	170	97	9
DEf1	13	425	3	-41	29	0	-149	395	7
DEm1	13	912	4	124	180	1	-250	732	20
DEm2	13	766	4	38	16	0	-259	749	22
DKm2	13	989	43	-895	900	55	282	89	26
DKm3	13	982	28	-728	950	38	134	32	6
DKm5	13	643	9	-281	435	6	194	208	13
FIm4	13	837	6	19	3	0	-316	834	33
HUf6	13	671	34	637	581	28	251	90	21
HUm3	13	957	12	441	803	13	193	154	12
HUm5	13	942	12	472	891	15	113	51	4
BEf1	14	678	9	-83	43	1	-320	635	38
BGf5	14	880	23	609	870	28	66	10	2
DKf2	14	991	49	-888	831	58	389	160	53
FIf4	14	991	14	-398	644	12	-292	347	32
DEf2	15	938	10	-415	919	14	-60	19	1
DEm3	15	737	4	-64	63	0	-210	674	17
DKm1	15	981	7	-329	898	9	100	83	4
DKm4	15	941	19	-534	855	24	170	86	11
DKm6	15	355	5	89	85	1	158	270	9
DKf5	16	998	38	-753	894	48	258	105	27
BEm2	17	372	5	-113	169	1	-125	203	7
DEf5	17	839	7	-297	772	8	-87	67	3
DKf3	17	963	53	-816	793	60	377	170	61
FIf5	17	952	8	-240	502	5	-227	450	23
BGf6	18	921	32	627	846	39	186	74	16
DKf4	18	977	57	-826	820	66	362	157	61
DEf3	19	846	13	-333	582	11	-224	264	24
DEm5	19	603	5	76	75	1	-202	529	20
BEm3	20	108	1	17	29	0	-29	79	0
BEf3	21	320	3	-62	96	0	-95	224	5
DEm4	21	137	5	-1	0	0	-89	137	4
BEm4	22	966	5	225	812	6	-98	154	5
BEm5	22	728	8	255	686	8	-63	42	2
DEm6	22	849	12	244	427	7	242	422	34
BEf5	23	332	5	133	304	2	-40	28	1
BEf6	23	832	17	371	710	17	153	121	14
DEf4	23	985	13	-390	982	19	-18	2	0

name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
DEf6	23	116	8	-56	32	0	90	84	5
BEf2	24	914	11	-278	650	10	-177	264	20
BEf4	24	164	3	-50	92	0	-44	71	1
BEf6	26	788	15	348	788	17	-5	0	0

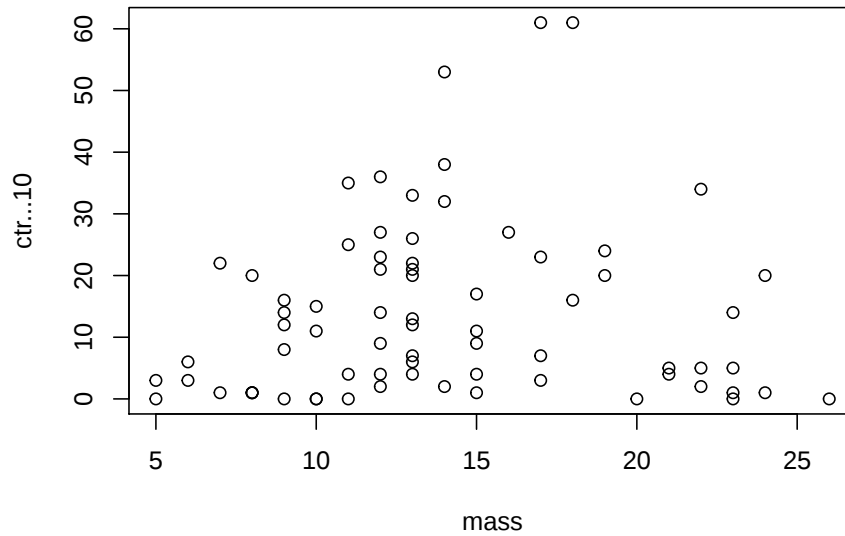
```
# maagaCAnum2
# plot(maagaCAnum2, x = c("mass"), y = c("ctr...7"), xlim = c(0,30), ylim = c(0, 1000))
with(maagaCAnum2, plot(mass, ctr...7))
```



```
tail(arrange(maagaCAnum2 ,ctr...7))
```

name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
BGf6	18	921	32	627	846	39	186	74	16
DKf5	16	998	38	-753	894	48	258	105	27
DKm2	13	989	43	-895	900	55	282	89	26
DKf2	14	991	49	-888	831	58	389	160	53
DKf3	17	963	53	-816	793	60	377	170	61
DKf4	18	977	57	-826	820	66	362	157	61

```
with(maagaCAnum2, plot(mass, ctr...10))
```



```
tail(arrange(maagaCAnum2 ,ctr...10))
```

name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
FIf6	11	835	7	151	134	1	-347	701	35
FIf3	12	984	13	-423	590	11	-346	394	36
BEf1	14	678	9	-83	43	1	-320	635	38
DKf2	14	991	49	-888	831	58	389	160	53
DKf3	17	963	53	-816	793	60	377	170	61
DKf4	18	977	57	-826	820	66	362	157	61

```
str(maagaCAnum2)
```

```
## tibble [72 x 10] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)
## $ name      : Factor w/ 72 levels "BEf1","BEf2",...: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ...
## $ mass      : num [1:72] 14 24 21 24 23 23 11 17 20 22 ...
## $ qlt       : num [1:72] 678 914 320 164 332 832 429 372 108 966 ...
## $ inr       : num [1:72] 9 11 3 3 5 17 9 5 1 5 ...
## $ k=1       : num [1:72] -83 -278 -62 -50 133 371 284 -113 17 225 ...
## $ cor...6   : num [1:72] 43 650 96 92 304 710 367 169 29 812 ...
## $ ctr...7   : num [1:72] 1 10 0 0 2 17 5 1 0 6 ...
```

```
## $ k=2      : num [1:72] -320 -177 -95 -44 -40 153 -117 -125 -29 -98 ...
## $ cor...9  : num [1:72] 635 264 224 71 28 121 62 203 79 154 ...
## $ ctr...10: num [1:72] 38 20 5 1 1 14 4 7 0 5 ...
```

```
arrange(maagaCAnum2, qlt)
```

name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
BEm3	20	108	1	17	29	0	-29	79	0
DEf6	23	116	8	-56	32	0	90	84	5
DEm4	21	137	5	-1	0	0	-89	137	4
BEf4	24	164	3	-50	92	0	-44	71	1
BEf3	21	320	3	-62	96	0	-95	224	5
BEf5	23	332	5	133	304	2	-40	28	1
DKm6	15	355	5	89	85	1	158	270	9
BEm2	17	372	5	-113	169	1	-125	203	7
HUm2	9	381	11	344	381	6	-2	0	0
DEf1	13	425	3	-41	29	0	-149	395	7
BEm1	11	429	9	284	367	5	-117	62	4
BGf1	5	531	11	547	531	8	-9	0	0
DEm5	19	603	5	76	75	1	-202	529	20
DKm5	13	643	9	-281	435	6	194	208	13
HUf6	13	671	34	637	581	28	251	90	21
BEf1	14	678	9	-83	43	1	-320	635	38
HUf2	11	689	11	438	685	11	-35	4	0
BGm6	9	692	27	701	647	24	184	45	8
BGm3	8	709	19	655	698	19	83	11	1
HUf1	7	723	9	499	698	9	93	25	1
HUm6	8	726	15	517	529	11	315	197	20
BEm5	22	728	8	255	686	8	-63	42	2
FIm5	12	734	7	220	289	3	-273	446	23
DEm3	15	737	4	-64	63	0	-210	674	17
DEm2	13	766	4	38	16	0	-259	749	22
HUf4	11	768	18	491	564	15	296	204	25
BGm4	8	771	11	540	754	12	-81	17	1
FIm1	7	787	5	-115	78	1	-347	710	22
BEm6	26	788	15	348	788	17	-5	0	0
DKf6	12	808	9	-340	579	8	214	229	14
HUf3	12	808	18	484	586	15	298	222	27
BGf3	12	815	21	617	804	24	75	12	2
BGm2	6	830	9	557	788	11	-130	43	3
BEf6	23	832	17	371	710	17	153	121	14
FIf6	11	835	7	151	134	1	-347	701	35
FIm4	13	837	6	19	3	0	-316	834	33
DEf5	17	839	7	-297	772	8	-87	67	3
DEf3	19	846	13	-333	582	11	-224	264	24
DEm6	22	849	12	244	427	7	242	422	34

name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
HUf5	12	850	13	474	753	14	170	97	9
BGf2	8	860	14	640	853	17	59	7	1
BGf5	14	880	23	609	870	28	66	10	2
FIm6	9	911	6	336	637	6	-220	274	12
DEm1	13	912	4	124	180	1	-250	732	20
BEf2	24	914	11	-278	650	10	-177	264	20
BGf6	18	921	32	627	846	39	186	74	16
FIf2	12	927	26	-730	907	34	-110	21	4
BGf4	10	932	12	519	927	15	-39	5	0
HUm1	6	935	5	426	766	6	201	170	6
DEf2	15	938	10	-415	919	14	-60	19	1
BGm1	5	940	7	596	878	9	159	62	3
DKm4	15	941	19	-534	855	24	170	86	11
HUm5	13	942	12	472	891	15	113	51	4
FIf5	17	952	8	-240	502	5	-227	450	23
HUm3	13	957	12	441	803	13	193	154	12
DKf3	17	963	53	-816	793	60	377	170	61
BEm4	22	966	5	225	812	6	-98	154	5
DKf4	18	977	57	-826	820	66	362	157	61
FIm2	9	977	14	-598	832	17	-250	146	14
BGm5	10	979	11	524	977	15	21	2	0
FIf1	12	980	11	-417	693	11	-269	287	21
DKm1	15	981	7	-329	898	9	100	83	4
DKm3	13	982	28	-728	950	38	134	32	6
FIf3	12	984	13	-423	590	11	-346	394	36
DEf4	23	985	13	-390	982	19	-18	2	0
DKm2	13	989	43	-895	900	55	282	89	26
DKf1	10	991	15	-567	839	18	241	152	15
DKf2	14	991	49	-888	831	58	389	160	53
FIf4	14	991	14	-398	644	12	-292	347	32
DKf5	16	998	38	-753	894	48	258	105	27
FIm3	9	998	6	-345	629	6	-265	369	16
HUm4	10	999	10	468	830	12	211	169	11

```
head(arrange(maagaCAnum2, qlt))
```

name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
BEm3	20	108	1	17	29	0	-29	79	0
DEf6	23	116	8	-56	32	0	90	84	5
DEm4	21	137	5	-1	0	0	-89	137	4
BEf4	24	164	3	-50	92	0	-44	71	1
BEf3	21	320	3	-62	96	0	-95	224	5

name	mass	qlt	inr	k=1	cor...6	ctr...7	k=2	cor...9	ctr...10
BEf5	23	332	5	133	304	2	-40	28	1

Hieman hankalaa kätevästi järjestää numeerisia tuloksia massan mukaan

```
#str(maagaCA1num)
#maagaCA1num$rows
#maagaRows.df <- maagaCA1num$rows
# sarakenimet eivät yksikäsitteisiä
#maagaRows.df
#str(maagaRows.df)
#names(maagaRows.df)
#str(maagaRows.df$mass)
# ei toimi AscmaagaRows.df <- maagaRows.df[order(mass),]
```

Massa ja kontribuutiot akseleille 1 ja 2: epäilyttäviä havaintoja joilla pieni massa ja suuri kontribuutio ei näytä olevan.

Huonosti esitetettyjä pisteitä on erityisesti Belgiasta, myös Saksan (DEf6,DEf1 ja DEm4), Tanskan vanhat miehet (DKm6) ja Unkarin nuorehkot miehet (HUm2) kuuluvat tähän joukkon.

Maapisteet täydentäviksi pisteiksi - tarkistuksia.

```
# Miten maa-rivit täydentäviksi riveiksi - alla siisti ratkaisu
# Miten labelit hieman lähemmäksi pistettä? offset-jotenkin toimii...
```

```
# rakennetaan taulukko, jossa alimpina riveinä "maa-rivit"
# otetaan karttaan mukaan täydentävinä pisteinä
# karttaa on helpompi tulkita, kun nähdään miten ikä-sukupuoli-ryhmät sijatsevat keskiarvon.
```

```
# HUOM! maagaTab1 integer matriisi, dimnames-attribuutilla kaksi arvoa
#ikäluokka - sukupuoli ja maa - maaga-muuttuja
maagaTab1 <- table(ISSP2012esim1b.dat$maaga, ISSP2012esim1b.dat$Q1b)
#dim(testTab1) #72 riviä, 5 saraketta
```

```
# maa-rivit
maagaTab_sr <- table(ISSP2012esim1b.dat$maa, ISSP2012esim1b.dat$Q1b)
#maagaTab_sr
```

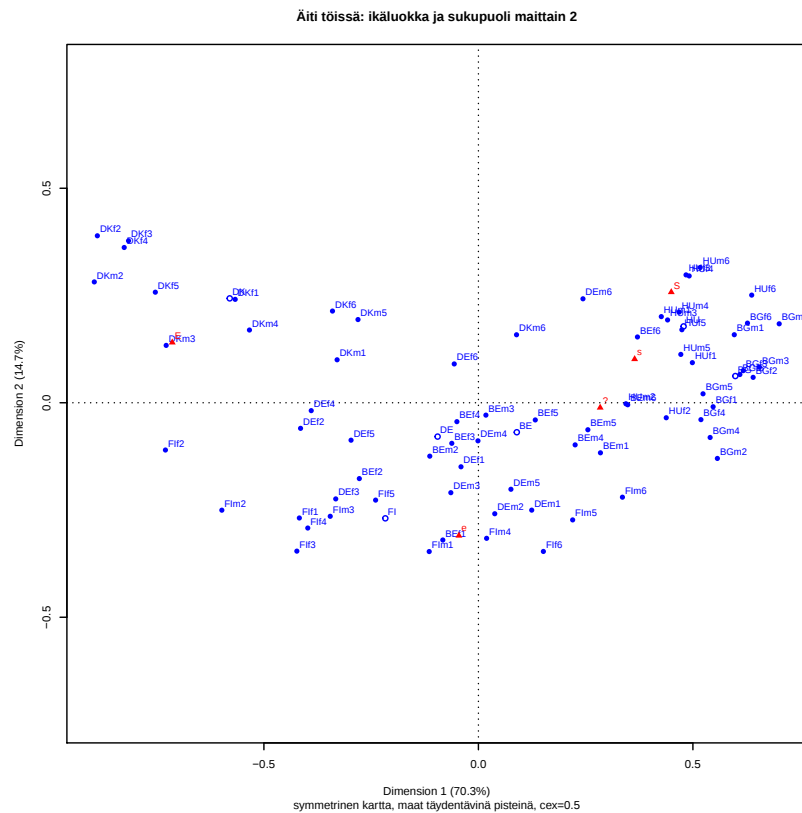
```
maagaTab1 <- rbind(maagaTab1,maagaTab_sr)
# str(maagaTab1)
# maagaTab1
# dim(maagaTab1) #78 riviä, 5 saraketta, 1-72 data ja 73-78 täydentävät rivit
```

```

spCAmaaga1 <- ca(maagaTab1[,1:5], suprow = 73:78)
# X11()

# Plot toimii (4.2.20), ja par() (4.5.20)
par(cex = 0.5)
plot(spCAmaaga1, main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain 2",
      sub = "symmetrinen kartta, maat täydentävinä pisteinä, cex=0.5"
    )

```


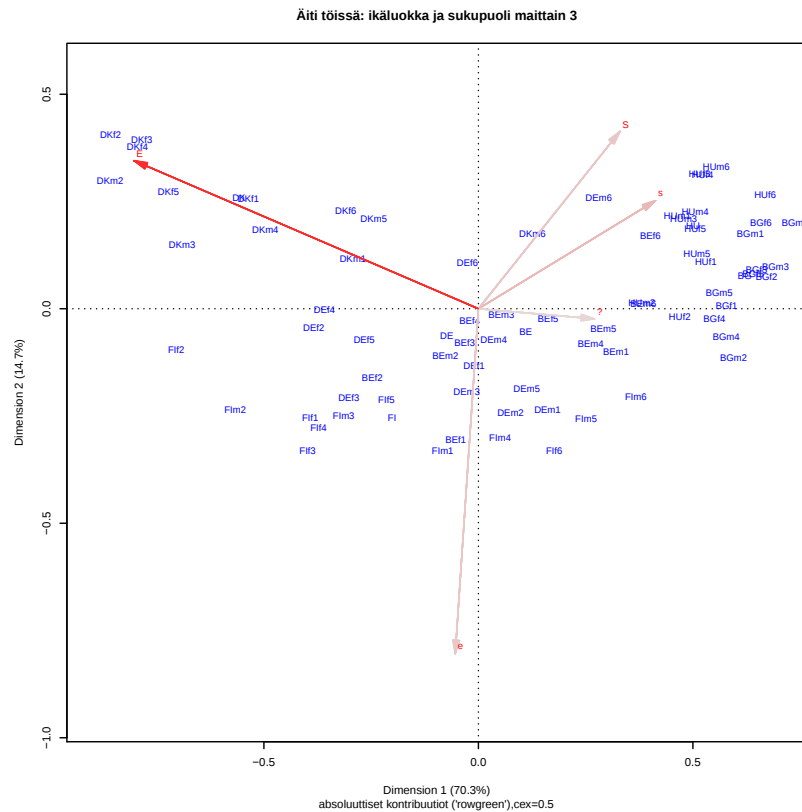
Kuva 20: Ikä-sukupuoli-maa

```

#asymmetrinen kartta
#X11()
par(cex = 0.5)
plot(spCAmaaga1, map = "rowgreen",
      contrib = c("absolute", "absolute"),
      mass = c(TRUE, TRUE),
      arrows = c(FALSE, TRUE),

```

```
main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain 3",
sub = "absoluuttiset kontribuutiot ('rowgreen'),cex=0.5",
)
```

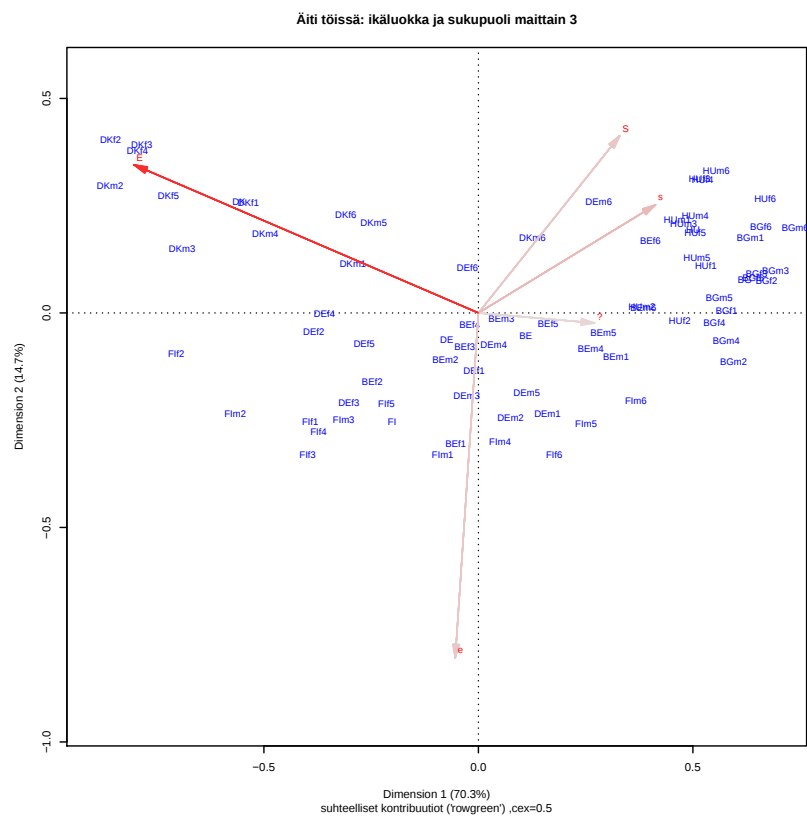

Kuva 21: Ikä-sukupuoli-maa

#asymmetrinen kartta (14.8.20)

```
par(cex = 0.5)
plot(spCamaaga1, map = "rowgreen",
      contrib = c("absolute", "absolute"),
      mass = c(TRUE, TRUE),
      arrows = c(FALSE, TRUE),
      main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain 3",
      sub = "suhteelliset kontribuutiot ('rowgreen') ,cex=0.5",
      )
```

Asymmetrinen kontribuutiokartta on hyödyllinen sarakkeiden ja niiden avulla akseleiden tulkinnassa. Rivipisteet pakkautuvat kuitenkin tiiviimmin kartan

Kuva 22: Ikä-sukupuoli-maa

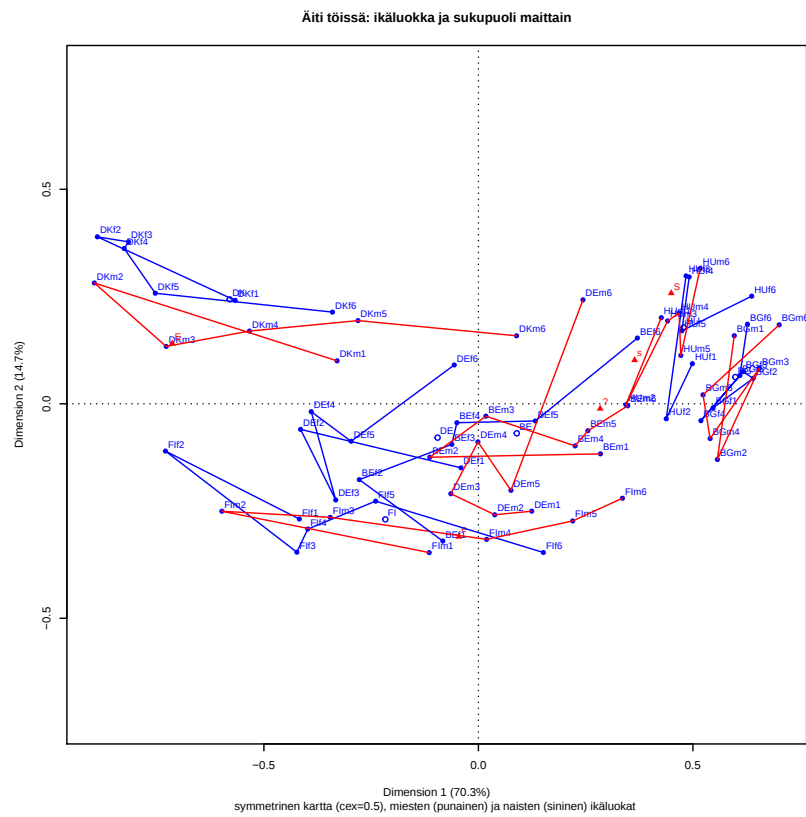
keskelle kuin symmetrisessä kuvassa.

```
# pisteiden koordinaatit (symmetrinen kartta, pääkoordinaatit)
maagaLines1 <- cacoord(spCAmaaga1, type = "symmetric")

# vain kaksi ensimmäistä dimensiota
maagaLines1 <- maagaLines1$rows[ ,1:2]

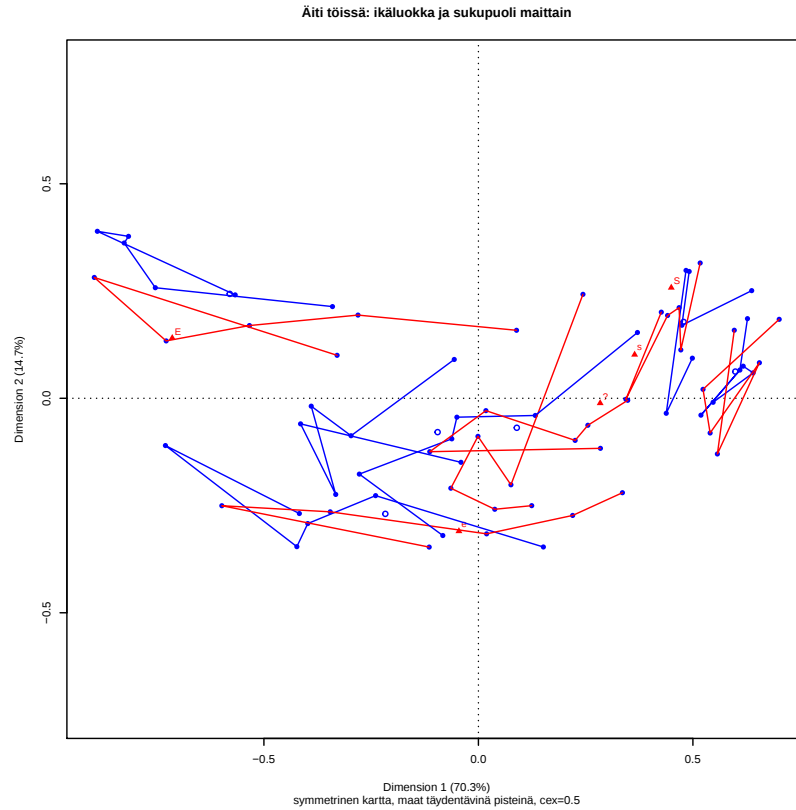
# Tarkistuksia
#maagaLines1
#str(maagaLines1)
#class(maagaLines1)
# Onko yhtään vähemmän tukkoinen? Eipä juuri (17.9.20)
par(cex = 0.5)
plot(spCAmaaga1, main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain",
     sub = "symmetrinen kartta (cex=0.5), miesten (punainen) ja naisten (sininen)
     )
     lines(maagaLines1[49:54,1],maagaLines1[49:54,2], col="blue") #FI f
     lines(maagaLines1[55:60,1],maagaLines1[55:60,2], col="red")  #FI m
     lines(maagaLines1[25:30,1],maagaLines1[25:30,2], col="blue") #DE f
     lines(maagaLines1[31:36,1],maagaLines1[31:36,2], col="red")  #DE m
     lines(maagaLines1[37:42,1],maagaLines1[37:42,2], col="blue") #DK f
     lines(maagaLines1[43:48,1],maagaLines1[43:48,2], col="red")  #DK m
     lines(maagaLines1[1:6,1],maagaLines1[1:6,2], col="blue")  #BE f
     lines(maagaLines1[7:12,1],maagaLines1[7:12,2], col="red")   #BE m
     lines(maagaLines1[13:18,1],maagaLines1[13:18,2], col="blue") #BG f
     lines(maagaLines1[19:24,1],maagaLines1[19:24,2], col="red")  #BG m
     lines(maagaLines1[61:66,1],maagaLines1[61:66,2], col="blue") #HU f
     lines(maagaLines1[67:72,1],maagaLines1[67:72,2], col="red")  #HU m

# Onko yhtään vähemmän tukkoinen? Eipä juuri (17.9.20)
par(cex = 0.5)
plot(spCAmaaga1, labels = c(0,2) , main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain",
     sub = "symmetrinen kartta, maat täydentävinä pisteinä, cex=0.5"
     )
     lines(maagaLines1[49:54,1],maagaLines1[49:54,2], col="blue") #FI f
     lines(maagaLines1[55:60,1],maagaLines1[55:60,2], col="red")  #FI m
     lines(maagaLines1[25:30,1],maagaLines1[25:30,2], col="blue") #DE f
     lines(maagaLines1[31:36,1],maagaLines1[31:36,2], col="red")  #DE m
     lines(maagaLines1[37:42,1],maagaLines1[37:42,2], col="blue") #DK f
     lines(maagaLines1[43:48,1],maagaLines1[43:48,2], col="red")  #DK m
     lines(maagaLines1[1:6,1],maagaLines1[1:6,2], col="blue")  #BE f
     lines(maagaLines1[7:12,1],maagaLines1[7:12,2], col="red")   #BE m
     lines(maagaLines1[13:18,1],maagaLines1[13:18,2], col="blue") #BG f
     lines(maagaLines1[19:24,1],maagaLines1[19:24,2], col="red")  #BG m
     lines(maagaLines1[61:66,1],maagaLines1[61:66,2], col="blue") #HU f
```


Kuva 23: Ikä-sukupuoli-maa

```
lines(maagaLines1[67:72,1],maagaLines1[67:72,2], col="red") #HUm
```


Kuva 24: Ikä-sukupuoli-maa

Rivipisteiden tunnisteiden (label) poistaminen tuo pisteparvien ominaisuuden hieman selvemmin esiin. Suomi alimpana ja Tanska ylimpänä vasemmalla ovat melko samanlaisia. Vaihtelu on lähes täysin ensimmäisen dimension suuntaan, Molemmilla mailla miesten pisteet ovat oikealla ja alempana. Keskellä Saksan ja Belgian pistejoukoissa vaihtelu toisen dimension suunnassa on jo suurempaa ja miesten pisteet ovat selvästi oikealla verrattuna naisten pisteisiin. Bulgarian ja Unkarin pisteet sijaitsevat kauimpana oikealla, ja vaihtelu on suurimmalta osin toisen dimension suuntaan, ja pisteet ovat tiukemmin lähellä toisiaan. Kaikissa maissa vanhemmat ikäluokat ovat nuoria konservatiivisempia, ja kaikissa nuorin ikäluokka on melko konservatiivinen. Keskimäiset ikäluokat ovat liberaalempia. Unkari ja Bulgaria poikkeavat muista selvästi.

4.4 Kartan rajaaminen

0. Analyysin voi tehdä vain osalle dataa - vähän keino ratkaisu, ei yhteyttä koko aineiston antamaan yleiskuvaan muuttujien yhteyksistä.
1. Kartasta voi suurentaa osan käsityönä ("leikkaa ja liimaa"). Toimii, yksinkertainen ja ehkä siksi paras? Mutta ei voi koodata! Sopii eksploratiiviseen vaiheeseen, pdf-kuviin voi liittää kommentteja ja tekstiä jne.
2. BaseR plot-funktiolla voi rakentaa kartan pala kerrallaan ja rajata kuvan alan johonkin kartan osaan. Työlästä, hankalaa? Yllättäen ei, kun asettaa koodilohkon option Rmarkdownissa oikein! (9.9.20). Jos käytetään yhtä ca-funktion tulosobjektia, pelkkiä plot-komentoja.
3. Osajoukon korrespondenssianalyysi (subset ca)

zxy Tässä vain lyhyt kuvaus subset ca:n perusideasta

4.4.1 Kuva-alueen rajaaminen - ei oikein toimi (16.10.20)

```
# Zoomaus - esimerkki (24.2.20) xlim=c(-0.5,0.5), ylim=c(-0.6,0.4)
# EI TOIMI - PISTEET piirrettävä, ei voi käyttää ca.plot - funktiota? (4.5.20).
# MG2017 laskarit - day3: mca:n tulostusta käytetty luottamusellipseissä ja toimii?
# Piirtää pisteitä koko "plot-alueelle"?

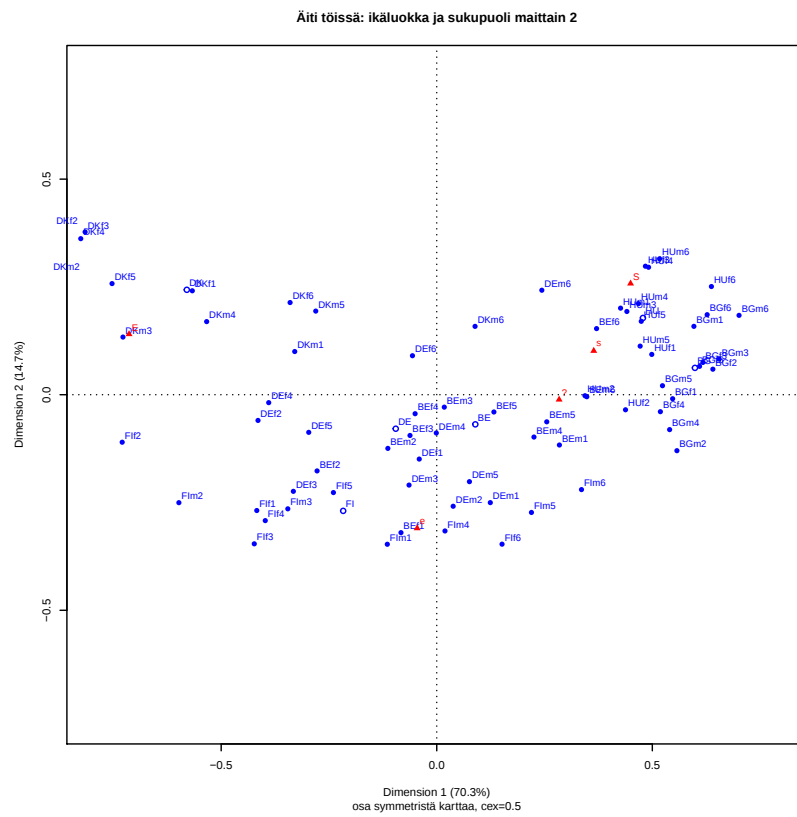
#X11()

# Rivi- ja sarakekoordinaatit (principal coordinates) talteen
maagaCA1.rpc <- spCAmaaga1$rowcoord %*% diag(simpleCA1$sv)
maagaCA1.cpc <- spCAmaaga1$colcoord %*% diag(simpleCA1$sv)
par(cex = 0.5)

plot(spCAmaaga1, xlim = c(-0.75,0.75), ylim = c(-0.75,0.75),
     main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain 2",
     sub = "osa symmetristä karttaa, cex=0.5"
     )

# TÄTÄ KEHITELLÄÄ CAlc_1.R - skriptissä (15.6.20)
# ei toimi ihan toivotulla tavalla - tarkoitettu komentoriviltä
# grafiikkaikkunaan tulostukseen ?
# Vai pitääkö ensin piirtää kuvan "kehys" ilman pisteitä xlim- ja ylim- parametreilla
# ja sitten vasta pisteet?
# Kuvasuhde oikein, kun xlim = ylim, miten turhat pisteet pois? (29.5.20).Menevät
# näköjään kuva-alueen ja ulomman marginaalin väliin.

# Voisiko valita objektista vain osan pisteistä? Tai plot ilman tulostusta, tulos
# objektiin ja sieltä pisteet kuvaan? (29.5.20)
# str(spCAmaaga1)
```


Kuva 25: Ikä-sukupuoli-maa

Ei toimi ihan odotetulla tavalla, mutta kuvasuhde näyttäisi olevan molemmissa oikea. Hieman hankala menetelmä.

```
# Zoomaus - esimerkki (24.2.20) xlim=c(-0.5,0.5), ylim=c(-0.6,0.4)
# EI TOIMI - PISTEET piirrettävä, ei voi käyttää ca.plot - funktiota? (4.5.20).
# MG2017 laskarit - day3: mca:n tulostusta käytetty luottamusellipseissä ja toimii?
# Piirtää pisteitä koko "plot-alueelle"?

# Rivi- ja sarakekoordinaatit (principal coordinates) talteen
maagaCA1.rpc <- spCAmaaga1$rowcoord %*% diag(simpleCA1$sv)
maagaCA1.cpc <- spCAmaaga1$colcoord %*% diag(simpleCA1$sv)
par(cex = 0.5)

plot(spCAmaaga1, xlim = c(0,0.75), ylim = c(-0.75,0.75),
     main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain 2",
     sub = "osa symmetristä karttaa - tämä ei oikein toimi (14.9.20)"
     )

# TÄTÄ KEHITELLÄÄ CAcalc_1.R - skriptissä (15.6.20)
# ei toimi ihan toivotulla tavalla - tarkoitettu komentoriviltä
# grafiikkaikkunaan tulostukseen ?
# Vai pitääkö ensin piirtää kuvan "kehys" ilman pisteitä xlim- ja ylim- parametreilla
# ja sitten vasta pisteet?
# Kuvasuhde oikein, kun xlim = ylim, miten turhat pisteet pois? (29.5.20).Menevät
# näköjään kuva-alueen ja ulomman marginaalin väliin.

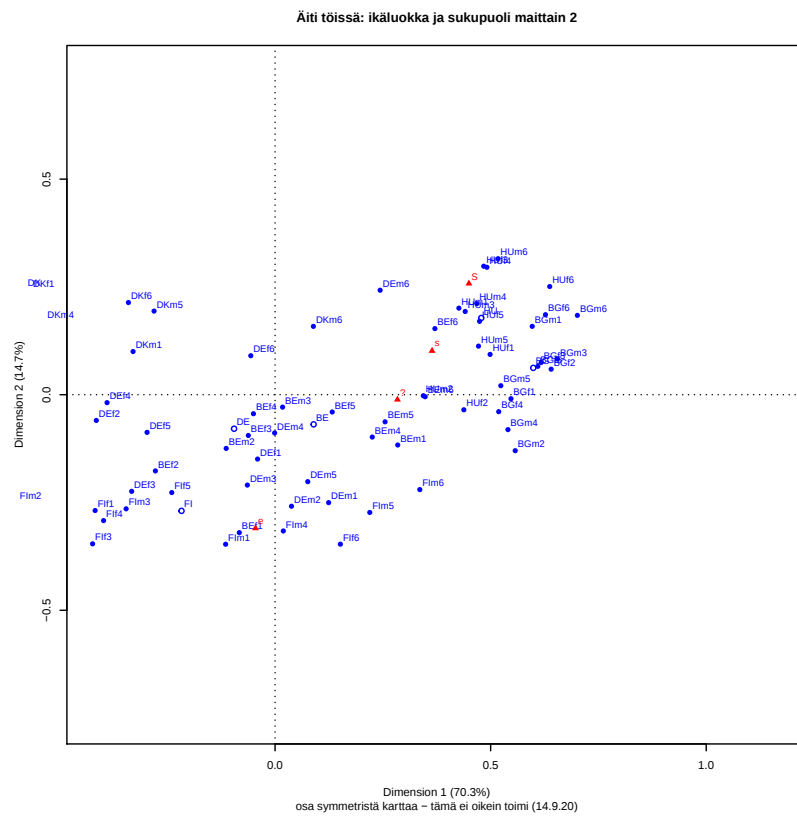
# Voisiko valita objektista vain osan pisteistä? Tai plot ilman tulostusta, tulos
# objektiin ja sieltä pisteet kuvaan? (29.5.20)
# str(spCAmaaga1)
```

Rivipisteiden inertia on suurempi kuin sarakkeiden. Asymmetrinen kartta näyttää sarakkeet selvemmin.

```
# Zoomaus - esimerkki (24.2.20) xlim=c(-0.5,0.5), ylim=c(-0.6,0.4)
# EI TOIMI - PISTEET piirrettävä, ei voi käyttää ca.plot - funktiota? (4.5.20).
# MG2017 laskarit - day3: mca:n tulostusta käytetty luottamusellipseissä ja toimii?
# Piirtää pisteitä koko "plot-alueelle"?

# Rivi- ja sarakekoordinaatit (principal coordinates) talteen
# maagaCA1.rpc <- spCAmaaga1$rowcoord %*% diag(simpleCA1$sv)
# maagaCA1.cpc <- spCAmaaga1$colcoord %*% diag(simpleCA1$sv)

par(cex = 0.5)
plot(spCAmaaga1, map = "rowgreen",
     contrib = c("absolute", "absolute"),
```

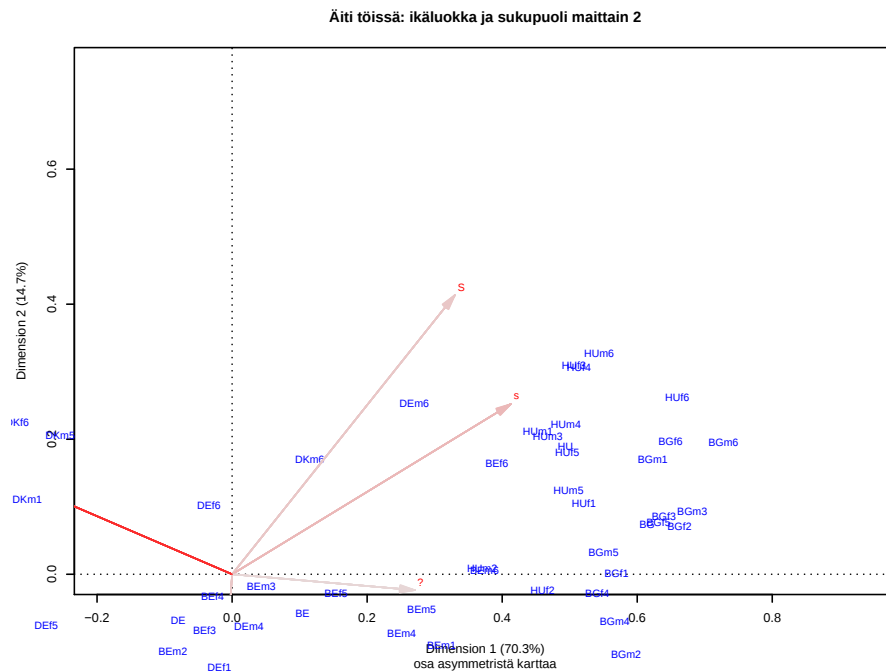

Kuva 26: Ikä-sukupuoli-maa

```

mass = c(TRUE,TRUE),
arrows = c(FALSE,TRUE),
xlim = c(0,0.75), ylim = c(0,0.75),
main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain 2",
sub = "osa asymmetristä karttaa"
)

```


Kuva 27: Ikä-sukupuoli-maa

```

# TÄTÄ KEHITELLÄÄ CAcalc_1.R - skriptissä (15.6.20)
# ei toimi ihan toivotulla tavalla - tarkoitettu komentoriviltä
# grafiikkaikkunaan tulostukseen ?
# Vai pitääkö ensin piirtää kuvan "kehys" ilman pisteitä xlim- ja ylim- parametreilla
# ja sitten vasta pisteet?
# Kuvasuhde oikein, kun xlim = ylim, miten turhat pisteet pois? (29.5.20).Menevät
# näköjään kuva-alueen ja ulomman marginaalin väliin.

# Voisiko valita objektista vain osan pisteistä? Tai plot ilman tulostusta, tulos
# objektiin ja sieltä pisteet kuvaan? (29.5.20)
# str(spCamaaga1)

```

Edellinen kartta on vähän epäilyttävä, asettuvatkohan skaalatut sarakevektorin oikein? (9.9.20) ***

4.5 Subset CA

Teoria esitetään myöhemmin, käytännön hyödyllisyys osoitetaan tässä. CA-kartoissa on usein aivan liian paljon pisteitä, vain karkeat yleispiirteet näkyvät. Ovatko kiinnostavat asia piilossa? "Poikkeavat havainnot ovat ainoita todella kiinnostavia havaintoja".

Data Ensimmäinen osajoukko-ca käyttää datan perustiedostoa (ISSP2012esim2.dat). Maa-rivit ovat mukana kokonaislukumatriisissa maagaTab1.

Datassa maa-sukupuoli-ikäluokkarivit ovat näillä riveillä: BE 1-12, BG 13-24, DE 25-36, DK 37-48, FI 49-60, HU 61-72 . Maa-profiilit ovat taulukon(matriisin) maagaTab1 riveillä 73-78 samassa järjestyksessä. **edit 9.9.20** Tarkistettava, miten ca-funktio laskee täydentävien rivien koordinaatit, kun riveistä otetaan analyysiin vain osa.

```
#31.8.20 Testataan subset ca
#ISSP2012esim2.dat %>% tableX(maaga, Q1b)
maagaCA2subset1BEBG <- ca(~maaga + Q1b,ISSP2012esim1b.dat, subsetrow = 1:24)
par(cex = 0.5)
plot(maagaCA2subset1BEBG,
      sub = "symmetrinen kartta:Belgia ja Bulgaria,osajoukon ca (subset ca)"
    )

# main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain" mikä on plot-funktion
# title-asetusten ja koodilohkon asetusten suhde? Ainakin plot-funktion
# main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain" korvaa koodilohkossa
# määritellyn (9.9.20). R-markdownissa kuvan pääotsikko putoaa kokonaan pois,
# mitenköhän tulosteissa?
```

Yhdistetään pisteitä.

```
# CA- tulostusobjekti maagaCA2subset1

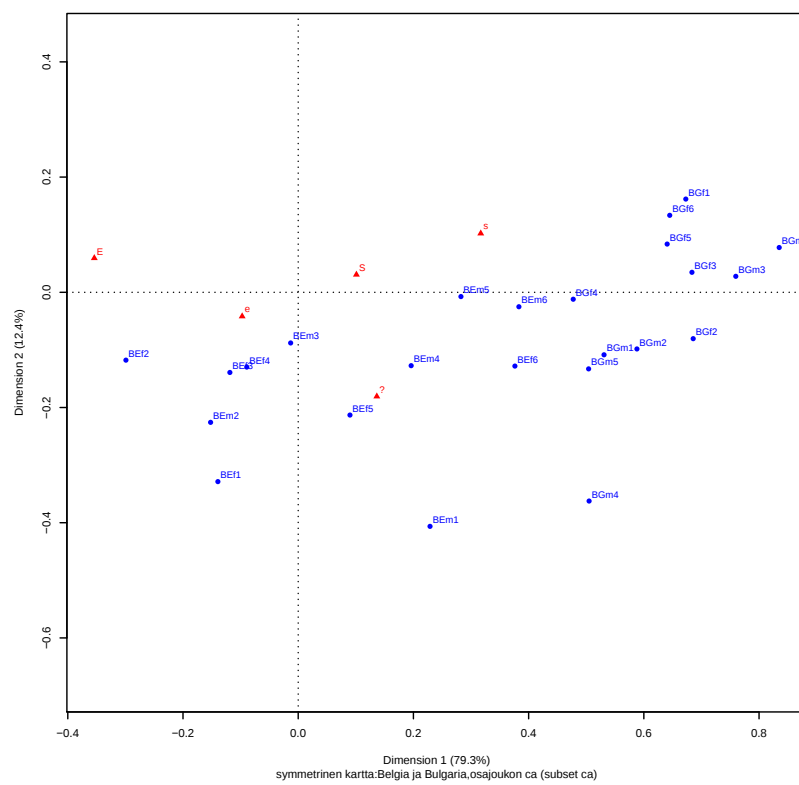
maagaLinesBEBG <- cacoord(maagaCA2subset1BEBG, type = "symmetric")
maagaLinesBEBG <- maagaLinesBEBG$rows[ , 1:2]
par(cex = 0.5)
plot(maagaCA2subset1BEBG,main = "Äiti töissä, BE ja BG: ikäluokka ja sukupuoli",
      sub = "symmetrinen kartta, osajoukon ca (subset ca)"
    )

lines(maagaLinesBEBG[1:6,1],maagaLinesBEBG[1:6,2], col="blue") #BEf
lines(maagaLinesBEBG[7:12,1],maagaLinesBEBG[7:12,2], col="red") #BEm
lines(maagaLinesBEBG[13:18,1],maagaLinesBEBG[13:18,2], col="blue") #BBGf
lines(maagaLinesBEBG[19:24,1],maagaLinesBEBG[19:24,2], col="red") #BEm
```

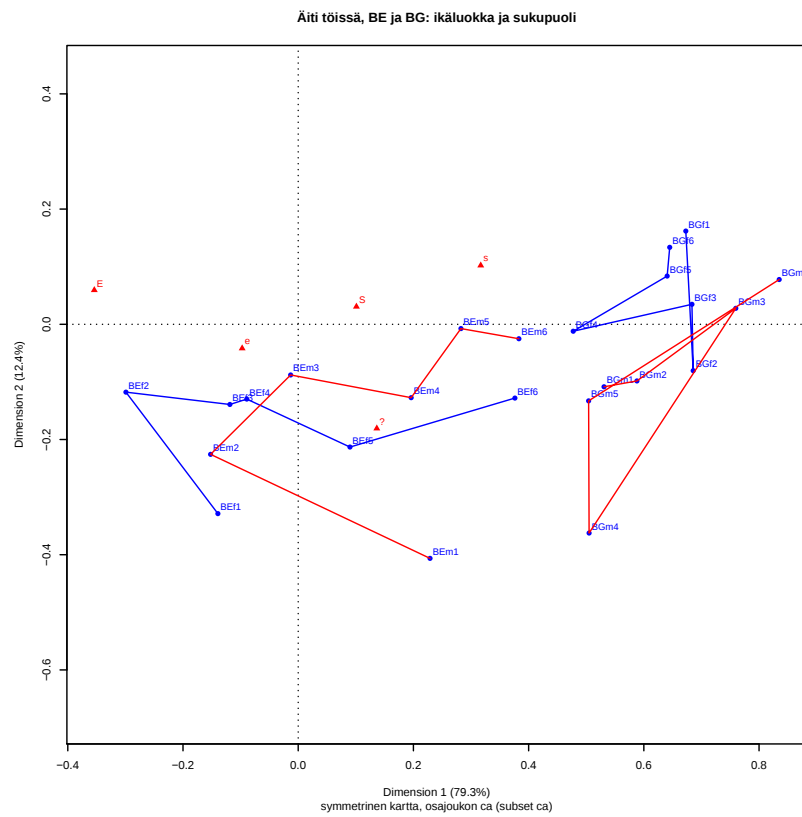
Kartan tulkintaa, kokonaisinertia voidaan esittää maa kerrallaan. (9.9.20)

```
# Datana maagaTab1 - viimeisinä riveinä maarivit

maagaCA2sub1 <- ca(maagaTab1[,1:5], subsetrow = 1:24)
```


Kuva 28: Ikä, sukupuoli ja maa

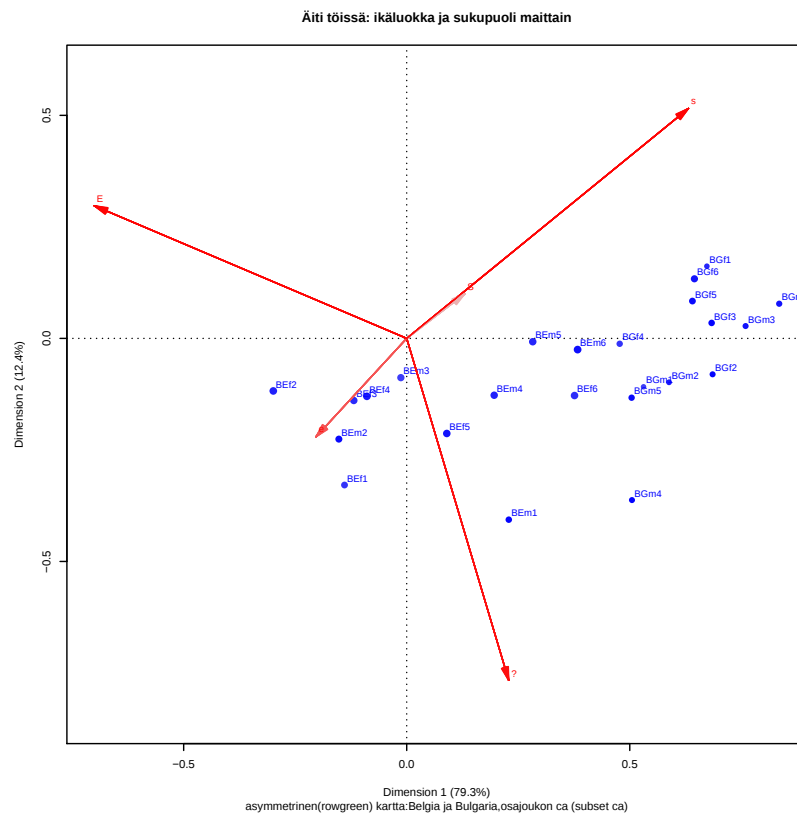

Kuva 29: Ikä, sukupuoli ja maa - Belgia

```

par(cex = 0.5)
plot(maagaCA2sub1, map = "rowgreen",
     contrib = c("relative", "relative"),
     mass = c(TRUE, TRUE),
     arrows = c(FALSE, TRUE),
     main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain",
     sub = "asymmetrinen(rowgreen) kartta:Belgia ja Bulgaria,osajoukon ca (subset ca)"
)

```


Lisätään kuvaan täydentävänä (passiivisena) pisteenä Belgian maapiste, tarkistettava tuleeko se “oikeaan” kohtaan. **edit 10.10.20** Ei toimi, maapisteen koordinaatit pitäisi laskea uudelleen. Syy: ca rivien osajoukolle. Maapisteen osajoukon keskiarvopiste ei ole origo, mutta sarakepisteiden on.

```

# Datana maagaTab1 - viimeisinä riveinä maarivit
maagaTab1

```

	S	s	?	e	E
BEf1	5	15	28	43	25
BEf2	10	26	34	66	62
BEf3	19	27	33	53	42
BEf4	21	34	40	55	49
BEf5	21	38	46	48	33
BEf6	25	58	50	30	22
BEm1	9	19	30	24	10
BEm2	10	19	31	40	35
BEm3	18	33	31	44	36
BEm4	19	46	37	51	23
BEm5	15	61	34	49	23
BEm6	19	75	44	49	21
BGf1	2	21	7	9	1
BGf2	7	28	17	12	0
BGf3	10	44	21	18	1
BGf4	14	30	15	24	2
BGf5	16	51	21	25	1
BGf6	27	66	26	27	3
BGm1	8	12	9	7	1
BGm2	4	21	12	14	0
BGm3	5	33	16	11	0
BGm4	7	19	21	15	1
BGm5	12	29	21	19	3
BGm6	6	41	19	9	0
DEf1	5	28	13	33	23
DEf2	9	14	14	37	46
DEf3	10	22	12	59	49
DEf4	11	31	20	53	71
DEf5	8	27	12	43	45
DEf6	31	40	15	50	49
DEm1	6	26	20	36	15
DEm2	7	26	13	39	18
DEm3	11	24	15	45	27
DEm4	22	39	17	57	37
DEm5	11	43	19	54	26
DEm6	34	55	28	32	32
DKf1	7	11	9	15	41
DKf2	4	15	7	13	71
DKf3	3	20	15	14	84
DKf4	5	24	8	19	90
DKf5	6	16	11	22	73
DKf6	5	26	11	17	40
DKm1	10	21	18	28	47
DKm2	2	11	9	16	65

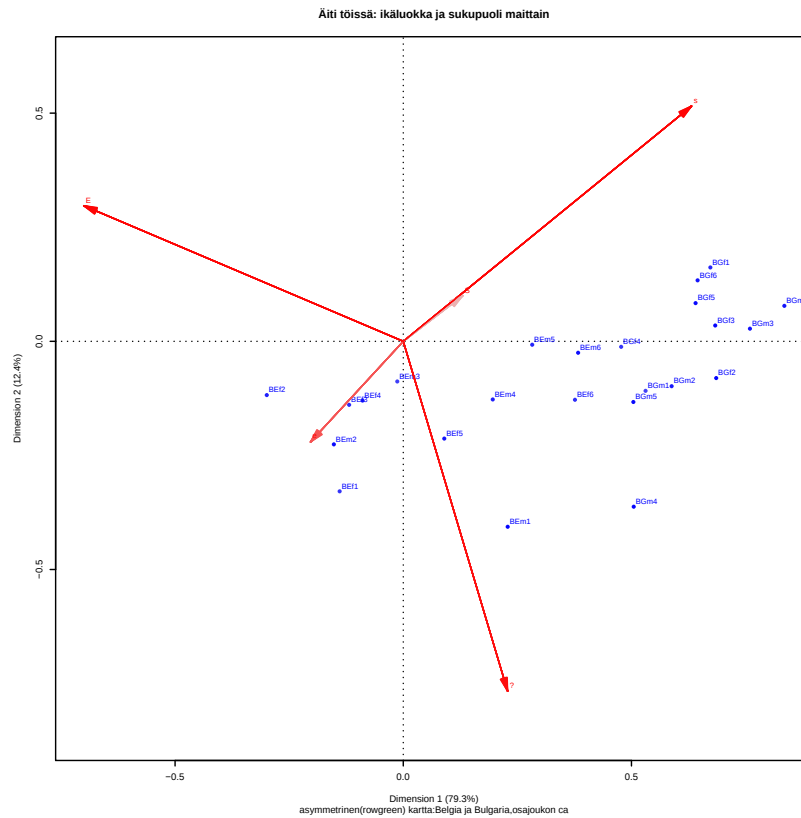
	S	s	?	e	E
DKm3	2	13	12	23	59
DKm4	4	24	14	24	59
DKm5	11	14	23	18	40
DKm6	11	43	15	23	27
FIf1	3	9	13	36	33
FIf2	5	6	3	34	47
FIf3	2	8	13	39	32
FIf4	3	15	13	47	40
FIf5	6	26	17	52	41
FIf6	3	22	21	34	11
FIm1	1	9	13	22	13
FIm2	2	5	6	28	30
FIm3	2	10	9	27	23
FIm4	8	23	13	43	18
FIm5	5	31	15	35	10
FIm6	7	24	13	26	5
HUf1	11	13	16	11	3
HUf2	15	19	25	22	5
HUf3	22	26	26	12	9
HUf4	24	25	20	14	8
HUf5	21	28	19	19	7
HUf6	33	30	18	21	2
HUm1	9	15	12	8	5
HUm2	18	13	15	22	7
HUm3	15	38	24	16	10
HUm4	14	29	17	13	7
HUm5	19	31	24	21	7
HUm6	18	21	9	11	5
BE	191	451	438	552	381
BG	118	395	205	190	13
DE	165	375	198	538	438
DK	70	238	152	232	696
FI	47	188	149	423	303
HU	219	288	225	190	75

```

maagaCA2sub2 <- ca(maagaTab1[,1:5], subsetrow = 1:24)
par(cex = 0.4)
plot(maagaCA2sub2, map = "rowgreen",
      contrib = c("relative", "relative"),
      mass = c(FALSE, TRUE),
      arrows = c(FALSE, TRUE),
      main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain",
      sub = "asymmetrinen(rowgreen) kartta:Belgia ja Bulgaria,osajoukon ca"

```

)

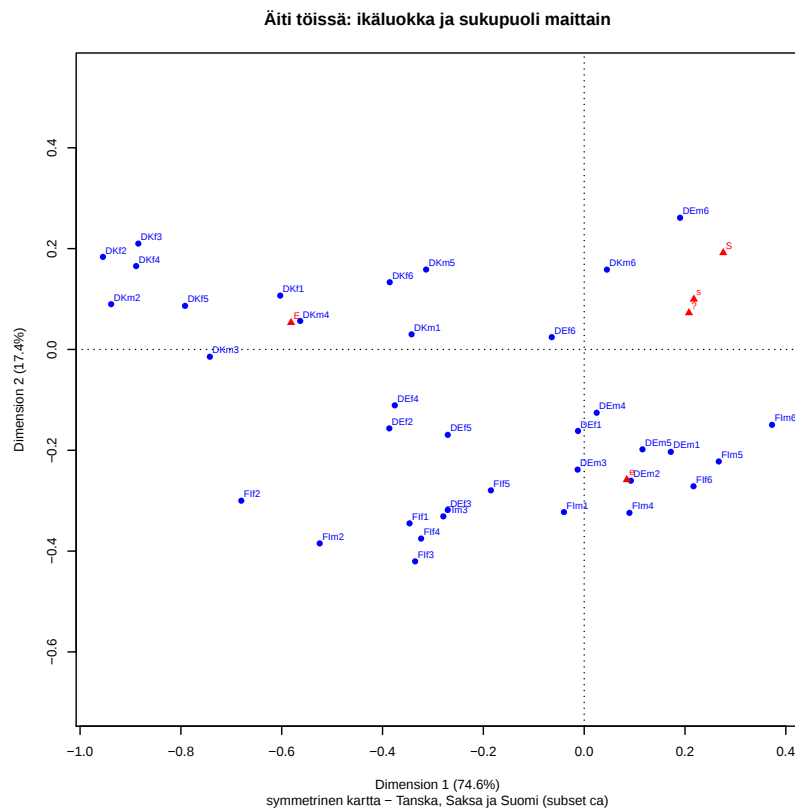

Belgian kolme aluetta täydentäviksi pisteiksi? Ei tehdä, aika iso duuni.(9.9.20)

```
# ISSP2012esim2.dat
# spCAmaaga1 maaga-ca-objekti (täydentävillä maa-pisteillä)
# maagaTab1 taulukko jossa maaga-rivit ja maat täydentävinä pisteinä
#
# Ongelma 1: miten saa maarivit kätevästi? Tässä tapauksessa näin
# maagaTab1
# Taulukon viimeisillä riveillä maa-profiilit frekvensseinä
# maaga-rivit ovat samassa järjestyksessä, kuusi naisten ja kuusi miesten
# ikäryhmää
# ISSP2012esim2.dat %>% tableX(maaga, Q1b)
#
# BE 191 451 438 552 381
# BG 118 395 205 190 13
# DE 165 375 198 538 438
```

```
# DK    70 238 152 232 696
# FI    47 188 149 423 303
# HU    219 288 225 190 75
#
# BE 1-12, BG 13-24, DE 25-36, DK 37-48, FI 49-60, HU 61-72, maarivi
# Hoitaako ca-paketti automaattisesti täydentävien pisteiden "skaalauksen
# subsetCA:ssa? Sarakepisteiden keskiarvo on origossa, mutta rivien osajoukon
# keskiarvo ei ole ja tämä pitäisi korjata.

maagaCA2sub2 <- ca(~maaga + Q1b, ISSP2012esim1b.dat, subsetrow = 25:60)
par(cex = 0.6)
plot(maagaCA2sub2, main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain",
      sub = "symmetrinen kartta - Tanska, Saksa ja Suomi (subset ca)")
```


Sama kuva - yhdistetään pisteitä janoilla.

```
# ca-tulosobjekti maagaCA2sub2, DK DE FI

maagaLinesDKDEFI <- cacoord(maagaCA2sub2, type = "symmetric")
```

```
maagaLinesDKDEFI <- maagaLinesDKDEFI$rows[ , 1:2]
maagaLinesDKDEFI
```

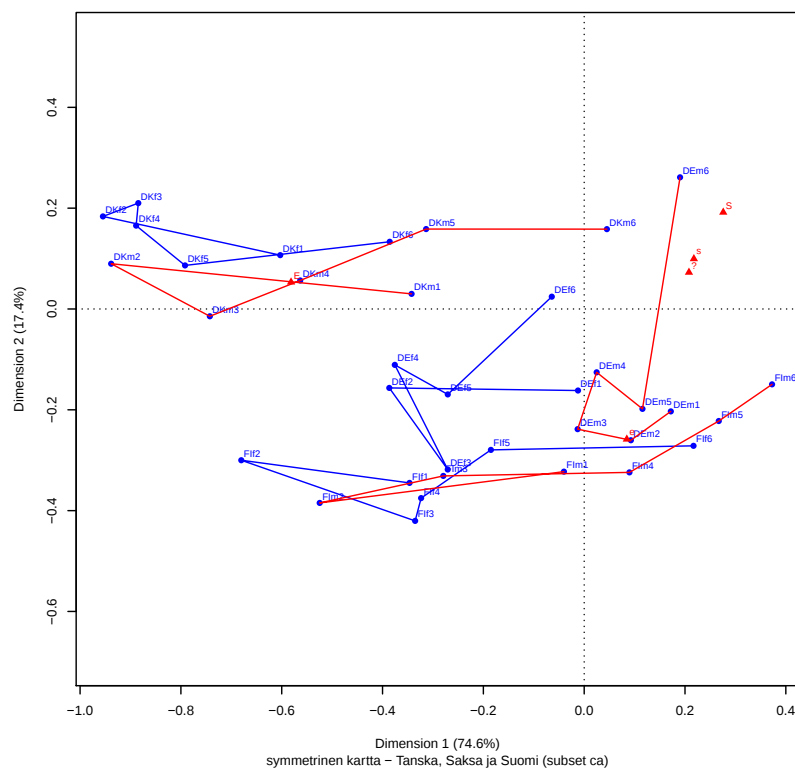
	Dim1	Dim2
DEf1	-0.0122683	-0.1617268
DEf2	-0.3865882	-0.1566004
DEf3	-0.2706794	-0.3184381
DEf4	-0.3756920	-0.1108647
DEf5	-0.2706035	-0.1694576
DEf6	-0.0642786	0.0244026
DEm1	0.1718294	-0.2031323
DEm2	0.0926227	-0.2603888
DEm3	-0.0130310	-0.2383625
DEm4	0.0247644	-0.1255945
DEm5	0.1156083	-0.1981363
DEm6	0.1901933	0.2611931
DKf1	-0.6029847	0.1067835
DKf2	-0.9546637	0.1836315
DKf3	-0.8845039	0.2100040
DKf4	-0.8887806	0.1653375
DKf5	-0.7917943	0.0864100
DKf6	-0.3858083	0.1333505
DKm1	-0.3423812	0.0299842
DKm2	-0.9383647	0.0897735
DKm3	-0.7426186	-0.0144571
DKm4	-0.5633286	0.0565446
DKm5	-0.3135585	0.1585389
DKm6	0.0450350	0.1583916
FIf1	-0.3464501	-0.3449977
FIf2	-0.6802179	-0.3000565
FIf3	-0.3353403	-0.4203573
FIf4	-0.3234953	-0.3751587
FIf5	-0.1850220	-0.2795225
FIf6	0.2168754	-0.2714628
FIm1	-0.0401893	-0.3226569
FIm2	-0.5246685	-0.3847647
FIm3	-0.2794497	-0.3311589
FIm4	0.0897328	-0.3241366
FIm5	0.2669923	-0.2222380
FIm6	0.3726818	-0.1495112

```
par(cex = 0.6)
plot(maagaCA2sub2,
```

```

sub = "symmetrinen kartta - Tanska, Saksa ja Suomi (subset ca)"
lines(maagaLinesDKDEFI[1:6,1],maagaLinesDKDEFI[1:6,2], col="blue") #DEf
lines(maagaLinesDKDEFI[7:12,1],maagaLinesDKDEFI[7:12,2], col="red") #DEm
lines(maagaLinesDKDEFI[13:18,1],maagaLinesDKDEFI[13:18,2], col="blue") #DKf
lines(maagaLinesDKDEFI[19:24,1],maagaLinesDKDEFI[19:24,2], col="red") #DKm
lines(maagaLinesDKDEFI[25:30,1],maagaLinesDKDEFI[25:30,2], col="blue") #FIf
lines(maagaLinesDKDEFI[31:36,1],maagaLinesDKDEFI[31:36,2], col="red") #FI

```

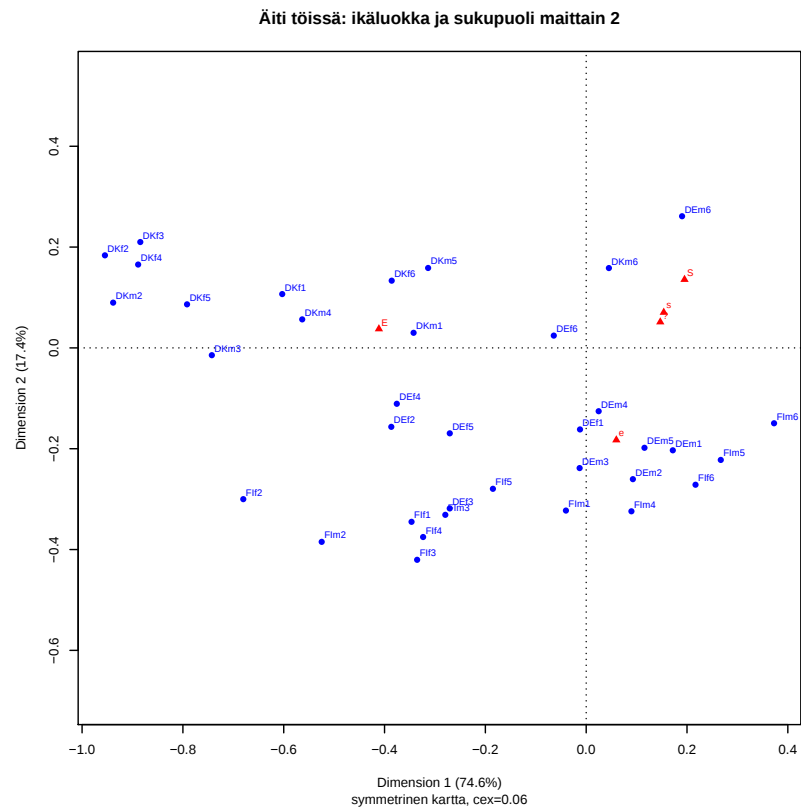

Kuva 30: Ikä, sukupuoli ja maa:Tanska-Saksa-Suomi

```

spCAmaagasub1 <- ca(maagaTab1[,1:5], subsetrow = 25:60 )
par(cex = 0.6)
plot(spCAmaagasub1, main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain 2",
      sub = "symmetrinen kartta, cex=0.06"
)

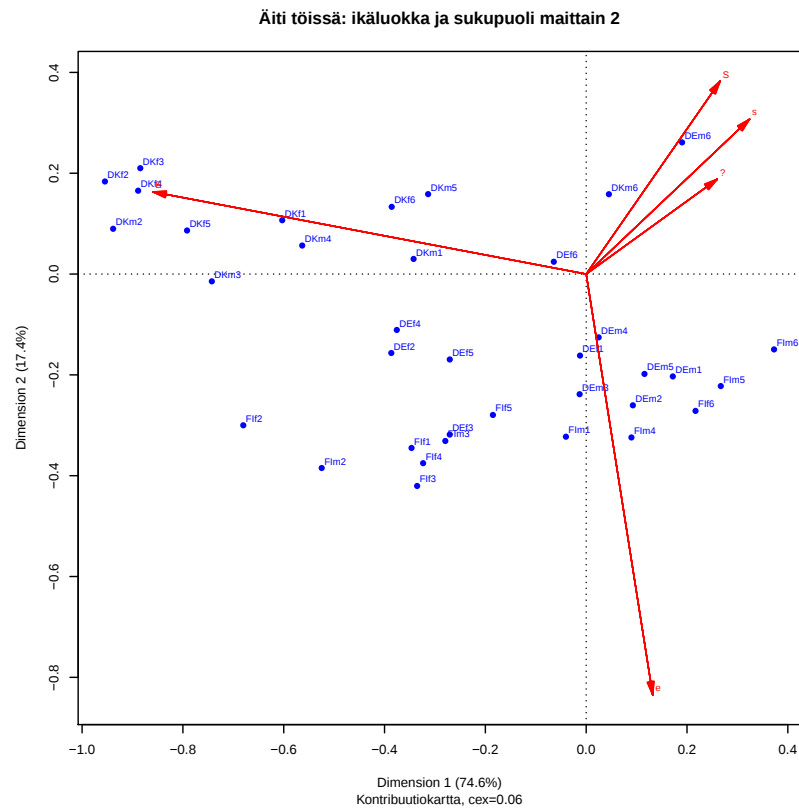
```


Sama kartta kuin edellinen, mutta kontribuutiokarttana.

Osajoukko-ca ja täydentävät maapisteet

```
par(cex = 0.6)
plot(spCAmaagasub1, map = "rowgreen",
     arrows = c(FALSE, TRUE),
     main = "Äiti töissä: ikäluokka ja sukupuoli maittain 2",
     sub = "Kontribuutiokartta, cex=0.06"
)
```


17.10.20 Kontribuutiokartta näyttää paremmalta.

Tutkitaan CA-ratkaisun tuloksia.

```
summary(spCAmaagasub1)
```

```
##
## Principal inertias (eigenvalues):
##
## dim    value      %   cum%   scree plot
## 1      0.053545  74.6  74.6   *****
## 2      0.012492  17.4  92.0   ****
## 3      0.003297   4.6  96.6   *
## 4      0.002441   3.4 100.0   *
## -----
## Total: 0.071776 100.0
##
##
## Rows:
##      name    mass  qlt  inr    k=1 cor ctr    k=2 cor ctr
```

```

## 1 | DEf1 |      6 467      5 | -12  3  0 | -162 464 13 |
## 2 | DEf2 |      7 930     19 | -387 799 21 | -157 131 14 |
## 3 | DEf3 |      9 919     25 | -271 385 13 | -318 533 76 |
## 4 | DEf4 |     11 993     25 | -376 913 30 | -111  80 11 |
## 5 | DEf5 |      8 893     13 | -271 641 11 | -169 252 19 |
## 6 | DEf6 |     11  48     15 |  -64  42  1 |   24  6  1 |
## 7 | DEm1 |      6 827      8 |  172 345  3 | -203 482 21 |
## 8 | DEm2 |      6 855      8 |   93  96  1 | -260 759 34 |
## 9 | DEm3 |      7 874      7 |  -13  3  0 | -238 871 34 |
## 10 | DEm4 |     11 285      8 |   25 11  0 | -126 274 13 |
## 11 | DEm5 |      9 684     10 |  116 174  2 | -198 510 30 |
## 12 | DEm6 |     11 750     22 |  190 260  8 |  261 490 61 |
## 13 | DKf1 |      5 979     27 | -603 949 35 |  107  30  5 |
## 14 | DKf2 |      7 996     89 | -955 960 115 |  184  36 18 |
## 15 | DKf3 |      8 985     98 | -885 933 122 |  210  53 29 |
## 16 | DKf4 |      9 983    104 | -889 950 132 |  165  33 20 |
## 17 | DKf5 |      8 1000     69 | -792 988  92 |   86  12  5 |
## 18 | DKf6 |      6 834     17 | -386 745  17 |  133  89  9 |
## 19 | DKm1 |      8 978     13 | -342 971  17 |   30  7  1 |
## 20 | DKm2 |      6 997     79 | -938 988 104 |   90  9  4 |
## 21 | DKm3 |      7 989     52 | -743 989  69 |  -14  0  0 |
## 22 | DKm4 |      8 962     36 | -563 952  45 |   57 10  2 |
## 23 | DKm5 |      7 682     16 | -314 543  12 |  159 139 13 |
## 24 | DKm6 |      7 291      9 |   45  22  0 |  158 269 15 |
## 25 | FIf1 |      6 951     20 | -346 478  13 | -345 474 55 |
## 26 | FIf2 |      6 941     48 | -680 788  50 | -300 153 42 |
## 27 | FIf3 |      6 952     24 | -335 370  12 | -420 582 82 |
## 28 | FIf4 |      7 999     25 | -323 426  14 | -375 573 82 |
## 29 | FIf5 |      9 982     14 | -185 299  6 | -280 683 55 |
## 30 | FIf6 |      6 704     13 |  217 274  5 | -271 430 33 |
## 31 | FIm1 |      4 624      8 |  -40  10  0 | -323 614 30 |
## 32 | FIm2 |      4 984     26 | -525 640  22 | -385 344 52 |
## 33 | FIm3 |      4 990     12 | -279 412  6 | -331 578 38 |
## 34 | FIm4 |      6 944     11 |   90  67  1 | -324 877 54 |
## 35 | FIm5 |      6 722     14 |  267 426  8 | -222 295 23 |
## 36 | FIm6 |      5 911     11 |  373 785 12 | -150 126  8 |
##
## Columns:
##      name  mass  qlt  inr    k=1 cor ctr    k=2 cor ctr
## 1 |   S |    99  731 107 | 195 493 71 | 136 238 147 |
## 2 |   s |   238 832 114 | 154 688 105 |  70 144  94 |
## 3 |   |   168 647  88 | 147 576  68 |  51  70  35 |
## 4 |   e |   261 992 135 |  60  96  17 | -183 896 697 |
## 5 |   E |   234 1000 556 | -411 992 739 |   38  8  27 |

```

Kolmen maan osajoukon ratkaisussa 2. dimensiolla (maltillinen liberaali?) on

inertiasta 17 prosenttia, edellä ollut paljon yksiulotteisempia ratkaisuja. Huono kvaliteetti on DEf1 (467) ja DEf6 (48!), DEm4 (285). Tanskan havainnoista vanhimmat miehet (DKm6,291) ovat kaikkein huonoimmin esitettyjä ratkaisuissa, ja hieman nuoremmatkin (DKm5, 682). Suomen aineistossa vain nuoret miehet (FIm1, 624) on esitetty kartalla huonosti. Kaksi dimensiota selittävät osajoukon kokonaishajonnasta 92%, mutta muutaman ryhmän hajonta on muissa dimensioissa. Saksan naisten iäkkäin ikäluokka (DEf6) ja keski-ikäisen miehet (DEm4) vain näyttävät olevan lähekkäin origon tuntumassa, samoin muutama muu huonosti tasoon sijoitettu piste.

Huonosti kuvatuista pisteistä ei kuva ei siis kerro oikeastaan mitään muuta.

Sarakkeet on esitetty kohtalaisen hyvin, ja symmetrisessä kartassa tärkeimmälle dimensioille projisodut sarakepisteet ovat odotetussa järjestyksessä.

Kontribuutiokartasta nähdään, että tärkein kontrasti on tiukan erimielisyyden (E) ja kaikkien muiden vastausvaihtoehtojen välillä. Epävarmojen tai maltillisten (e) kontrasti hallitsee toista dimensiota, erityisesti S- ja s- kategorioiden kanssa. Samalla kuvasta näkee (ja numeerisista tuloksista voi vahvistaa), että S-piste on on lähempänä (kulma on pienempi) pystyakselia. Kontribuutio on suurempi (147 vs. 71 x-akselille). Toisaalta x-akseli selittää selvästi suurimman osan kaikkien muiden sarakepisteiden inertiasta, ja y-akseli taas lähes täysin e-pisteen inertian.

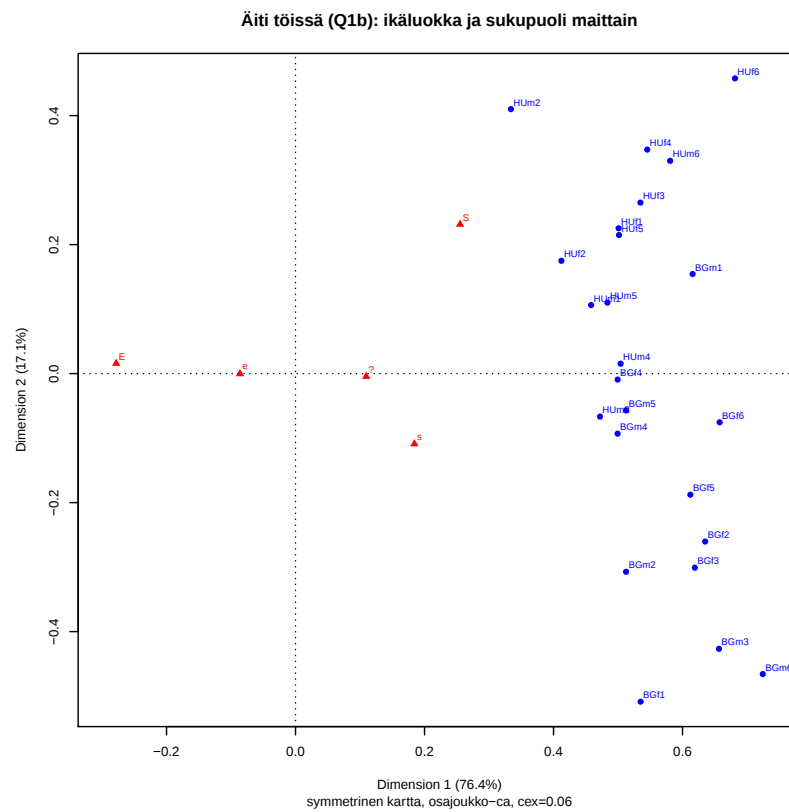
Osajoukko-ca neljälle ryhmälle Belgia on vähän rajatapaus, kokeillaan osajoukko-ca:ta neljällä maaryhmällä. BG-HU, BE-DE-DK-FI, DEDKFI ja BEBGHUsbset

```
# Neljä maaryhmää
BGHUsbset <- c(13:24,61:72)
BEDEKFIsub <- c(1:12, 25:36, 37:48, 49:60)
DEKFIsub <- c(25:36, 37:48, 49:60)
BEBGHUsbset <- c(1:12,13:24,61:72)

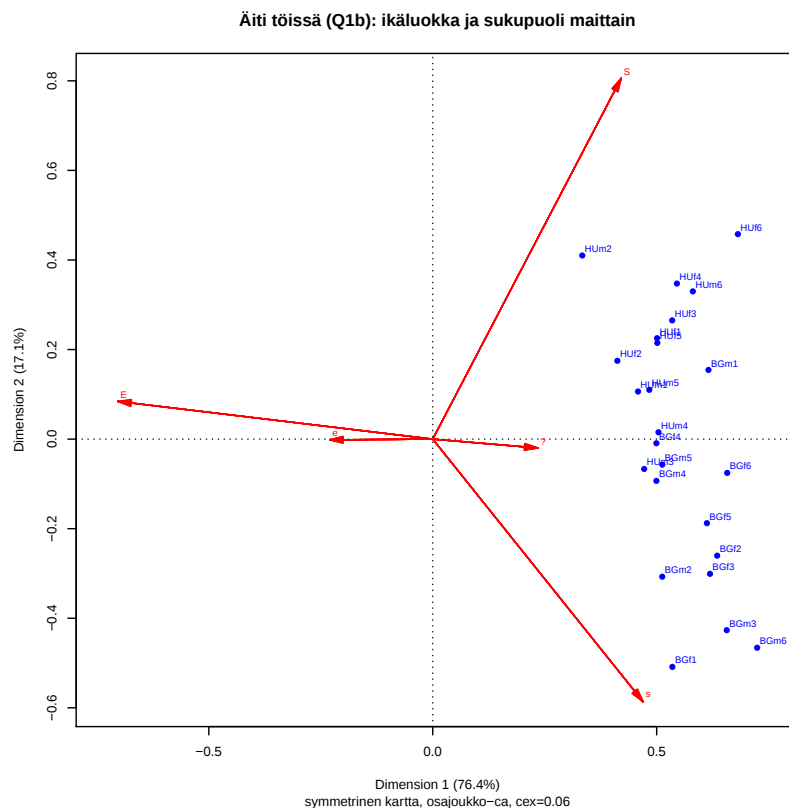
spCAmaagasub3 <- ca(maagaTab1[,1:5], subsetrow = BGHUsbset)
par(cex = 0.6)

# Käännetään kuva x-akselin ympäri
spCAmaagasub3$rowcoord[, 2] <- -spCAmaagasub3$rowcoord[, 2]
spCAmaagasub3$colcoord[, 2] <- -spCAmaagasub3$colcoord[, 2]

plot(spCAmaagasub3, main = "Äiti töissä (Q1b): ikäluokka ja sukupuoli maittain",
      sub = "symmetrinen kartta, osajoukko-ca, cex=0.06"
    )
```



```
# spCAmaagasub3 <- ca(maagaTab1[,1:5], subsetrow = BGHUsubset)
par(cex = 0.6)
plot(spCAmaagasub3, map = "rowgreen",
     arrows = c(FALSE,TRUE),
     main = "Äiti töissä (Q1b): ikäluokka ja sukupuoli maittain",
     sub = "symmetrinen kartta, osajoukko-ca, cex=0.06"
)
```



```
# xlim=c(-0.1,0.8), ylim=c(-0.,0.4) kuvaa voisi säätää, mutta tärkein E-sarake
# jäisi pois
summary(spCAmaagasub3)
```

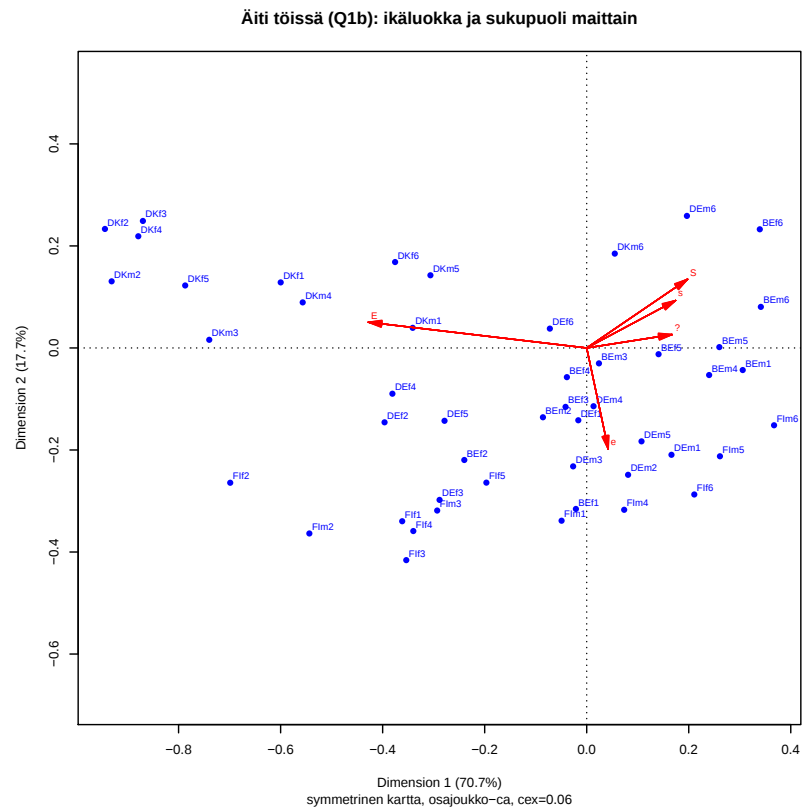
```
##
## Principal inertias (eigenvalues):
##
## dim    value      %   cum%   scree plot
## 1      0.036585  76.4  76.4   *****
## 2      0.008208  17.1  93.5   ****
## 3      0.002065   4.3  97.8   *
## 4      0.001054   2.2 100.0   *
## -----
## Total: 0.047912 100.0
##
## Rows:
##      name  mass  qlt  inr    k=1 cor ctr    k=2 cor ctr
## 1 | BGf1 |    2  966  29 |  535 507  19 | -509 459  77 |
```

```

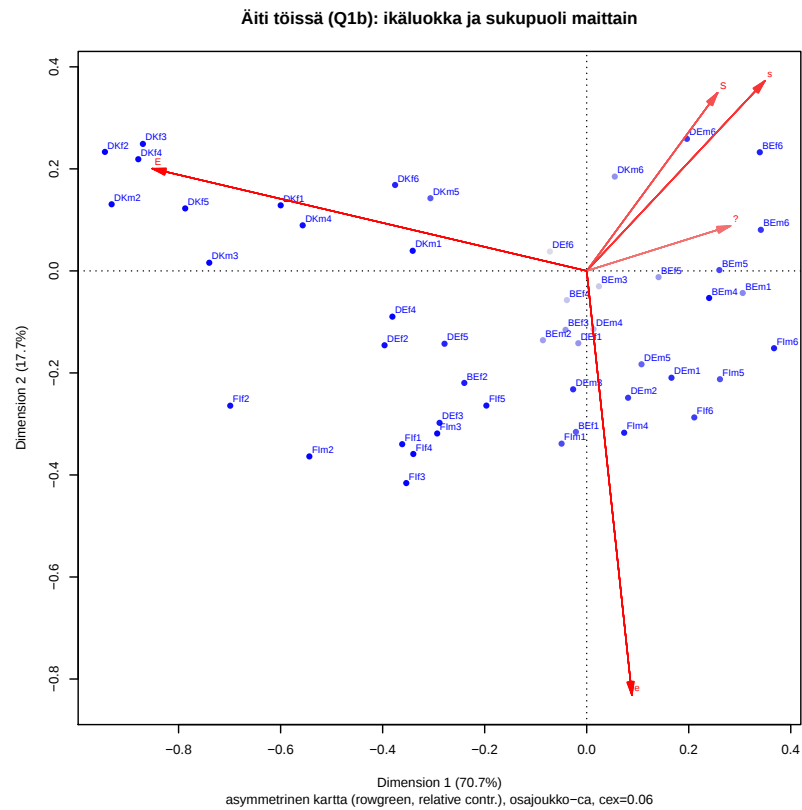
## 2 | BGf2 | 4 980 39 | 635 839 43 | -260 141 32 |
## 3 | BGf3 | 6 999 57 | 619 808 60 | -301 191 64 |
## 4 | BGf4 | 5 859 32 | 499 859 36 | -9 0 0 |
## 5 | BGf5 | 7 960 62 | 612 878 72 | -188 83 30 |
## 6 | BGf6 | 9 942 89 | 657 930 108 | -75 12 6 |
## 7 | BGm1 | 2 994 19 | 616 935 24 | 154 59 7 |
## 8 | BGm2 | 3 906 26 | 512 667 22 | -307 240 36 |
## 9 | BGm3 | 4 997 51 | 656 701 47 | -427 296 89 |
## 10 | BGm4 | 4 667 31 | 499 644 26 | -93 22 4 |
## 11 | BGm5 | 5 948 30 | 513 936 37 | -57 12 2 |
## 12 | BGm6 | 5 977 73 | 724 691 66 | -466 286 122 |
## 13 | HUf1 | 3 847 25 | 501 704 23 | 225 143 21 |
## 14 | HUf2 | 5 717 31 | 412 607 25 | 175 109 20 |
## 15 | HUf3 | 6 890 49 | 535 715 46 | 265 176 50 |
## 16 | HUf4 | 6 976 50 | 545 694 45 | 347 282 82 |
## 17 | HUf5 | 6 996 36 | 501 842 40 | 215 154 32 |
## 18 | HUf6 | 6 964 93 | 681 664 81 | 458 300 163 |
## 19 | HUm1 | 3 932 15 | 458 885 17 | 106 48 4 |
## 20 | HUm2 | 5 900 30 | 334 359 14 | 410 541 94 |
## 21 | HUm3 | 6 939 32 | 472 920 39 | -67 18 3 |
## 22 | HUm4 | 5 964 27 | 504 963 34 | 15 1 0 |
## 23 | HUm5 | 6 984 33 | 484 936 40 | 110 48 9 |
## 24 | HUm6 | 4 883 41 | 581 668 36 | 330 215 52 |
##
## Columns:
##      name  mass  qlt  inr      k=1 cor ctr      k=2 cor ctr
## 1 | S | 99 987 249 | 255 542 177 | 231 446 649 |
## 2 | s | 238 965 235 | 184 715 221 | -109 250 344 |
## 3 |  | 168 568 74 | 110 567 55 | -4 1 0 |
## 4 | e | 261 727 56 | -86 727 53 | 0 0 0 |
## 5 | E | 234 983 385 | -278 980 494 | 16 3 7 |

spCAmaagasub4 <- ca(maagaTab1[,1:5], subsetrow = BEDEDKFIsubset)
par(cex = 0.6)
plot(spCAmaagasub4,
     arrows = c(FALSE, TRUE),
     main = "Äiti töissä (Q1b): ikäluokka ja sukupuoli maittain",
     sub = "symmetrinen kartta, osajoukko-ca, cex=0.06"
)

```


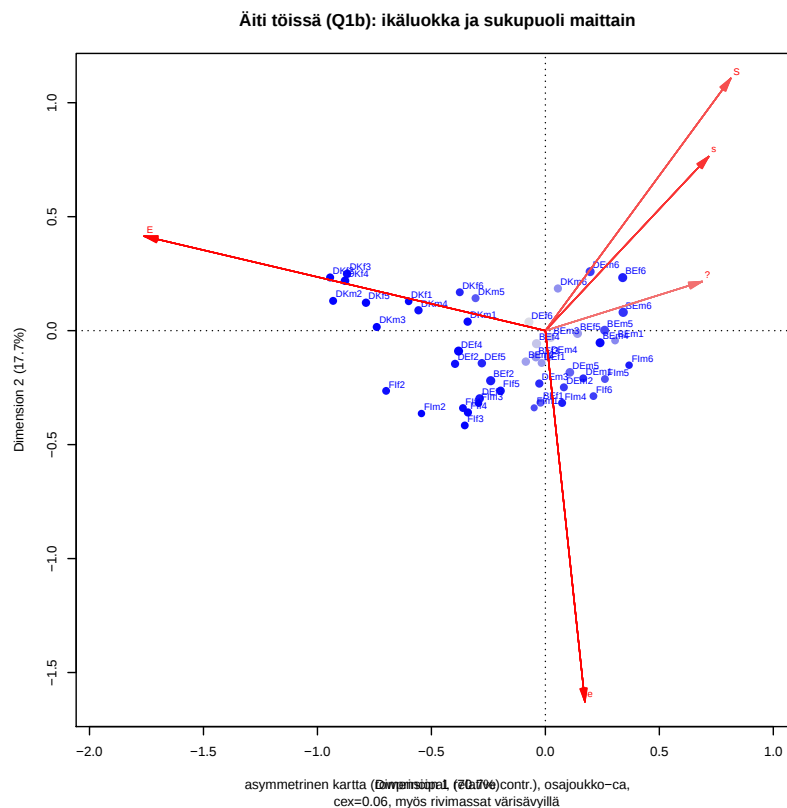
```
# asymmetrinen kartta
par(cex = 0.6)
plot(spCAmaagasub4, map = "rowgreen",
     contrib = c("relative", "relative"),
     mass = c(FALSE, TRUE),
     arrows = c(FALSE, TRUE),
     main = "Äiti töissä (Q1b): ikäluokka ja sukupuoli maittain",
     sub = "asymmetrinen kartta (rowgreen, relative contr.), osajoukko-ca, cex=0.06"
)
```



```

par(cex = 0.6)
plot(spCAmaagasub4, map = "rowprincipal",
      contrib = c("relative", "relative"),
      mass = c(TRUE, TRUE),
      arrows = c(FALSE, TRUE),
      main = "Äiti töissä (Q1b): ikäluokka ja sukupuoli maittain",
      sub = "asymmetrinen kartta (rowprincipal, relative contr.), osajoukko-ca,
            cex=0.06, myös rivimassat värisävyillä"
)

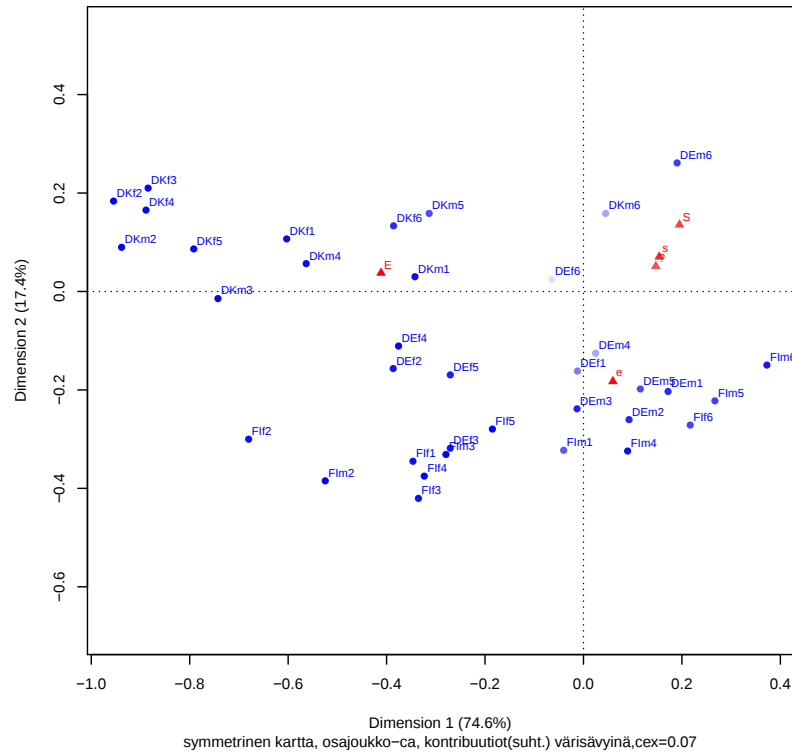
```


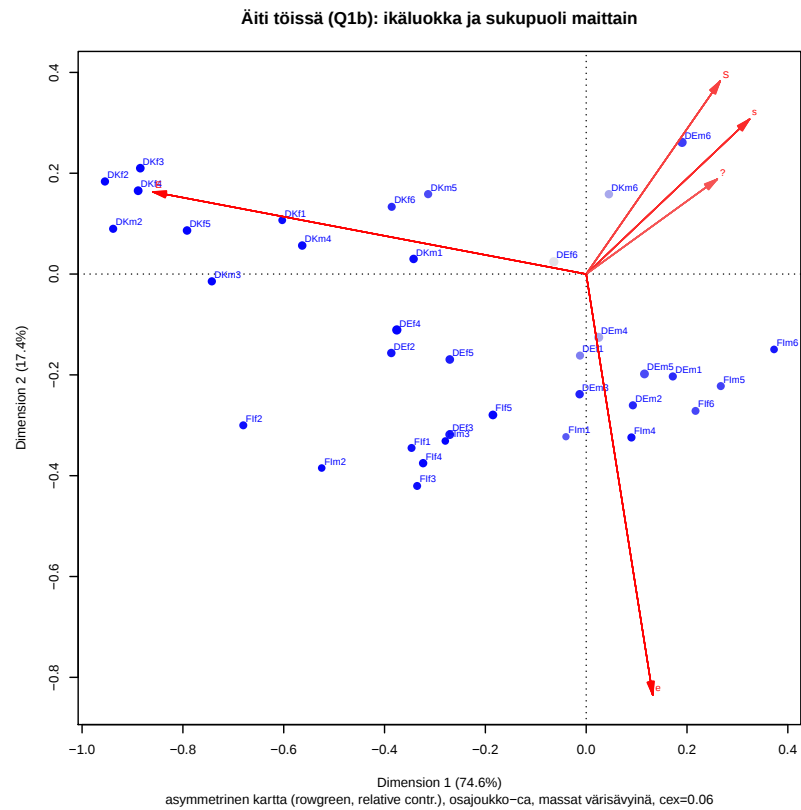
17.10.20 Kontribuutiokartta on paras. Asymmetrinen on liian tukkoinen.

```
spCAmaagasub5 <- ca(maagaTab1[,1:5], subsetrow = DEDKFIssubset)
par(cex = 0.7)
plot(spCAmaagasub5, main = "Äiti töissä (Q1b): ikäluokka ja sukupuoli maittain",
     contrib = c("relative", "relative"),
     sub = "symmetrinen kartta, osajoukko-ca, kontribuutiot(suht.) värisävyinä,cex=0.07"
)
```

Äiti töissä (Q1b): ikäluokka ja sukupuoli maittain

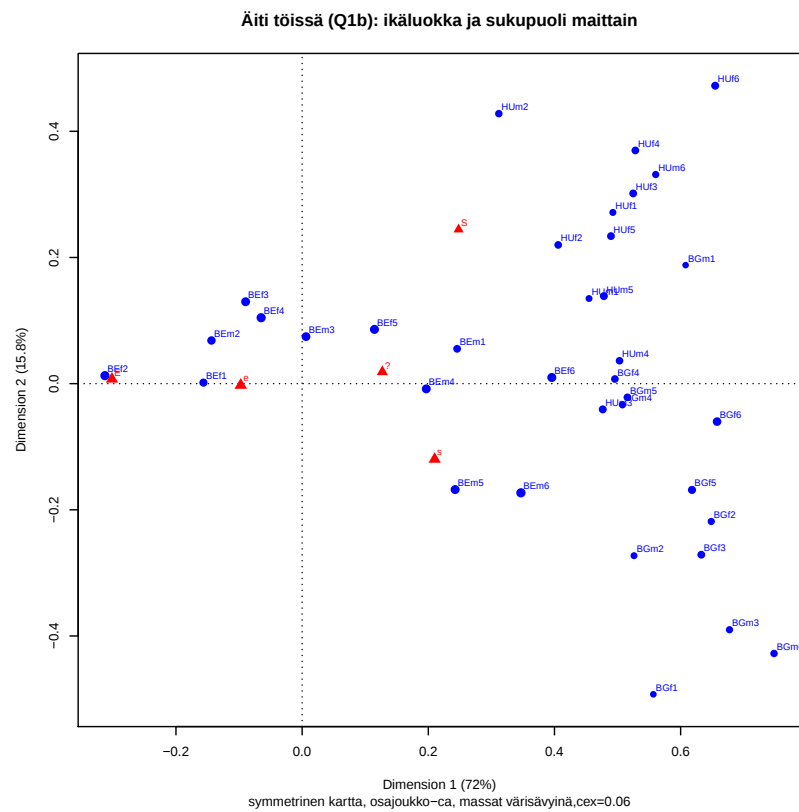


```
# asymmetrinen kartta
par(cex = 0.6)
plot(spCAmaagasub5, map = "rowgreen",
      contrib = c("relative", "relative"),
      mass = c(TRUE, TRUE),
      arrows = c(FALSE, TRUE),
      main = "Äiti töissä (Q1b): ikäluokka ja sukupuoli maittain",
      sub = "asymmetrinen kartta (rowgreen, relative contr.), osajoukko-ca, massat värisävyinä",
      )
```

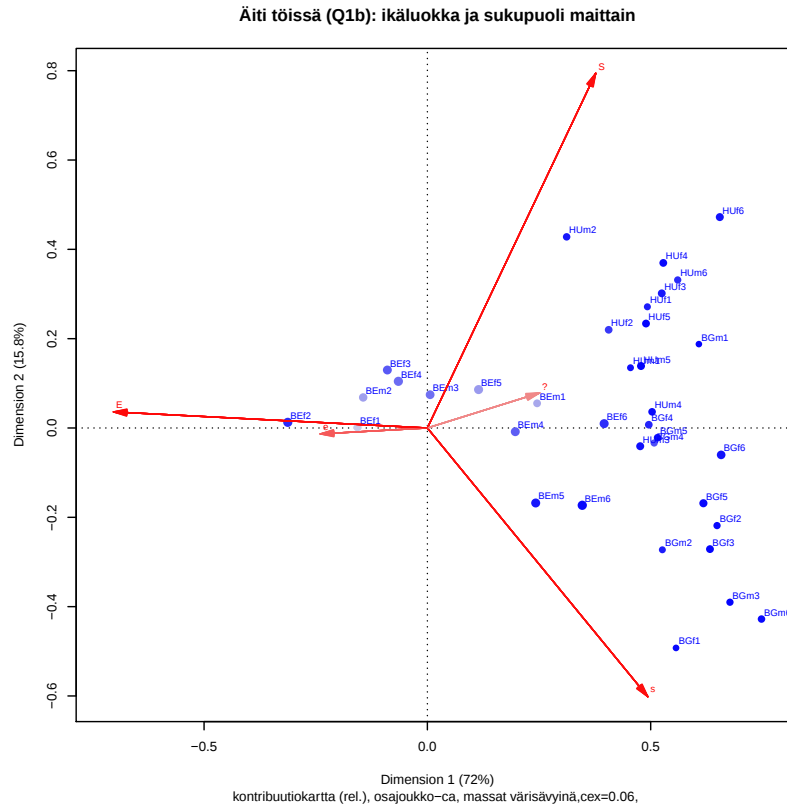


```
spCAmaagasub6 <- ca(maagaTab1[,1:5], subsetrow = BEBGHUsbset)
```

```
par(cex = 0.6)
plot(spCAmaagasub6, main = "Äiti töissä (Q1b): ikäluokka ja sukupuoli maittain",
     mass = c(TRUE, TRUE),
     sub = "symmetrinen kartta, osajoukko-ca, massat värisävyinä,cex=0.06"
)
```



```
plot(spCAmaagasub6, map = "rowgreen",
     contrib = c("relative", "relative"),
     mass = c(TRUE, TRUE),
     arrows = c(FALSE, TRUE),
     main = "Äiti töissä (Q1b): ikäluokka ja sukupuoli maittain",
     sub = "kontribuutiokartta (rel.), osajoukko-ca, massat värisävyinä,cex=0.06, "
)
```


5 Yksinkertaisen korrespondenssianalyysin laajennuksia 2

Kaksi ensimmäistä lukua ehkä omaksi kokonaisuudeksi, ohitetaan aika kevyesti.

5.1 Matriisien yhdistäminen (stacked and concatenated matrices)

Pinotuista tauluista yksinkertainen esimerkki rajatulla aineistolla, selitetään periaate. Ei laajenneta aineistoa, sillä puuttuvat tiedot aiheuttavat pulmia joihin sopii parhaiten MCA. MCA on muuttujien välisten suhteiden analyysiä, näin puuttuvista tiedosta saadan otetta.

Ref:CAip, CA_Week2.pdf (kalvot MCA-kurssilta 2017)

Concatenated tables (yhdistetyt taulut tai matriisit): (a) kaksi luokittelumuuttujaa (b) useita muuttujia stacked (“pinotaan”).

MCA 2017 laskareissa ja kalvoissa esitetään, miten nämä saadaan kätevästi CA-paketin MJCA-funktion BURT-optiolla.

```
# Data
ISSP2012Concat1jh.dat <- select(ISSP2012esim1b.dat, Q1b, maa,sp, age_cat)

# mjca-funktiota -> Burt-matriisi
Concat1jh.Burt <- mjca(ISSP2012Concat1jh.dat, ps="")$Burt

# Burt-matriisi symmetrinen
#dim(Concat1jh.Burt)
# 19 x 19
#rownames(Concat1jh.Burt)
#[1] "Q1bS"      "Q1bs"      "Q1b?"      "Q1be"      "Q1bE"      "maaBE"      "maaBG"      "maaDE"
#[10] "maaFI"      "maaHU"      "spm"        "spf"        "age_cat1"  "age_cat2"  "age_cat3"  "age_cat4"
#[19] "age_cat6"

# maat - vastaukset
ISSP2012Concat2jh.dat <- Concat1jh.Burt[6:11, 1:5]
# ISSP2012Concat2jh.dat
# sukupuoli ja vastaukset
ISSP2012Concat2jh.dat <- rbind(ISSP2012Concat2jh.dat, Concat1jh.Burt[12:13, 1:5])
# ISSP2012Concat2jh.dat
# ikäluokka ja vastaukset
ISSP2012Concat2jh.dat <- rbind(ISSP2012Concat2jh.dat, Concat1jh.Burt[14:19, 1:5])
# ISSP2012Concat2jh.dat

Concat1jh.CA1 <- ca(ISSP2012Concat2jh.dat)
# plot(Concat1jh.CA1)

# Siistitään muuttujien nimet

Concat1jh.CA1$colnames <- c("S", "s", "?", "e", "E")
Concat1jh.CA1$rownames <- c("BE", "BG", "DE", "DK", "FI", "HU", "m", "f",
                           "a1", "a2", "a3", "a4", "a5", "a6")

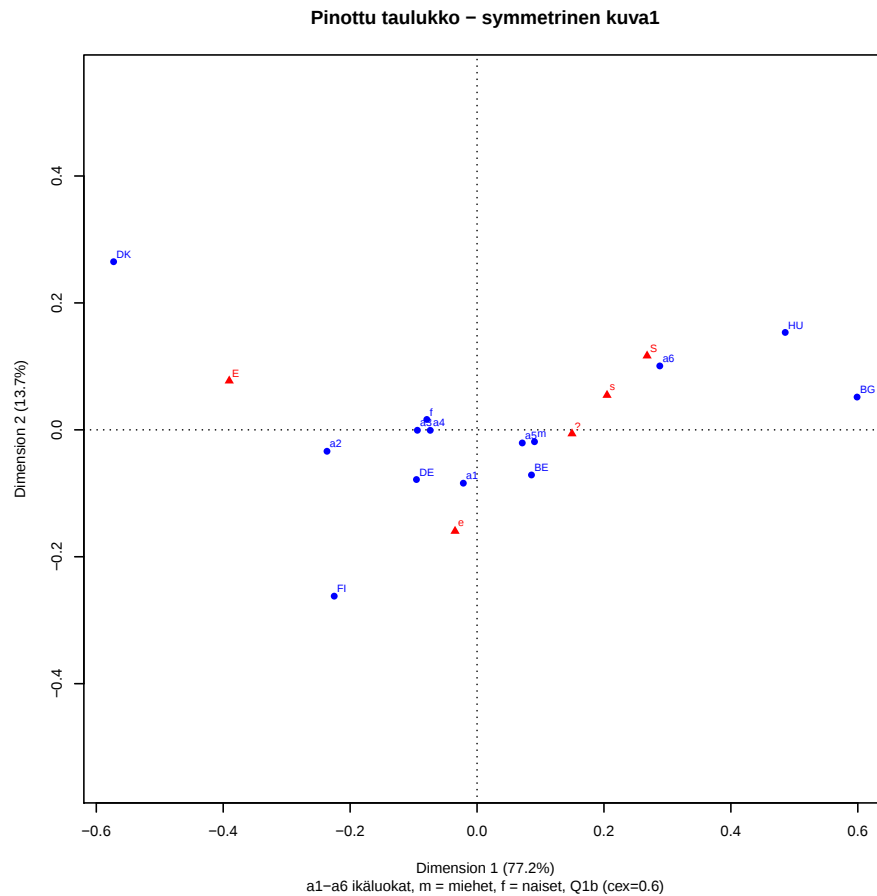
# Käännetään kuva x-akselin ympäri
Concat1jh.CA1$rowcoord[, 2] <- -Concat1jh.CA1$rowcoord[, 2]
Concat1jh.CA1$colcoord[, 2] <- -Concat1jh.CA1$colcoord[, 2]
```

Piirretään karttoja.

```
# Kooridnaatit käännetty edellisessä koodilohkossa
# Symmetrinen kartta paras, kontribuutiokartta vektoreilla myös aika hyvä

par(cex = 0.6)
plot(Concat1jh.CA1,
     main = "Pinottu taulukko - symmetrinen kuva1",
```

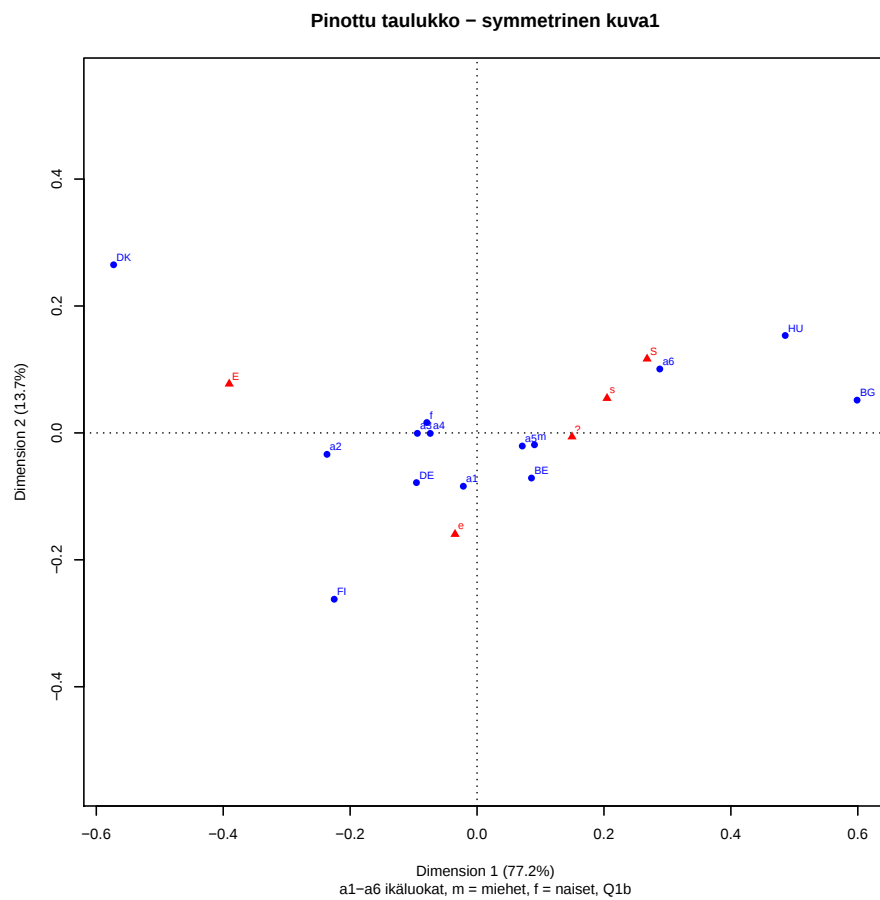
```
sub = "a1-a6 ikäluokat, m = miehet, f = naiset, Q1b (cex=0.6)"
)
```


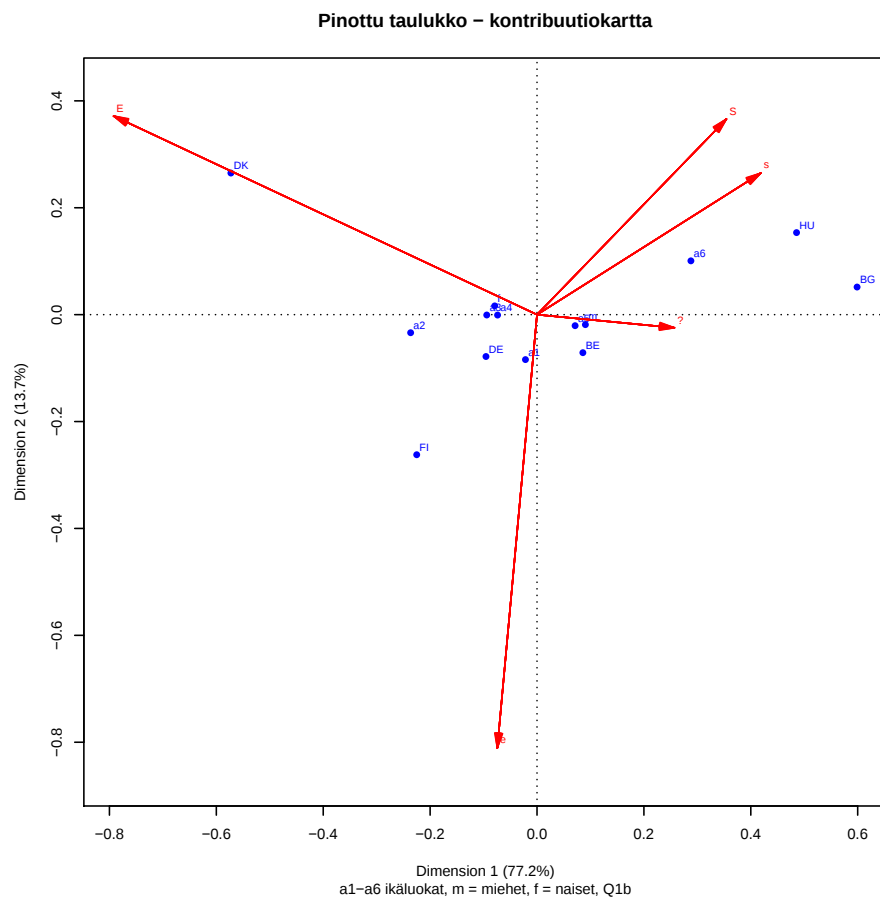
Kuva 31: Pinottu matriisi - kartta 1

```
plot(Concat1jh.CA1,
     main = "Pinottu taulukko - symmetrinen kuva1",
     sub = "a1-a6 ikäluokat, m = miehet, f = naiset, Q1b"
)
```

```
plot(Concat1jh.CA1, map = "rowgreen",
     arrows = c(FALSE, TRUE),
     main = "Pinottu taulukko - kontribuutiokartta",
     sub = "a1-a6 ikäluokat, m = miehet, f = naiset, Q1b"
)
```


Kuva 32: Pinottu matriisi - kartta 1

Kuva 33: Pinottu matriisi - kartta 1

```
# Muutama rivipiste ja taustamuuttujat tiukkana nippuna origon ympärillä
#plot(Concat1jh.CA1, map = "rowgreen",
#      main = "Pinottu taulukko - kontribuutiokartta",
#      sub = "a1-a6 ikäluokat, m = miehet, f = naiset, Q1b"
#      )
```

```
# Tukkoinen kuva - rajataan pois HU ja BG (rivit 2, 6)
# dim(ISSP2012Concat2jh.dat)
summary(Concat1jh.CA1)
```

```
##
## Principal inertias (eigenvalues):
##
## dim      value      %   cum%   scree plot
## 1      0.056877  77.2  77.2  *****
## 2      0.010116  13.7  91.0  ***
## 3      0.003923   5.3  96.3  *
## 4      0.002711   3.7 100.0  *
##      -----
## Total: 0.073628 100.0
##
##
## Rows:
##      name    mass  q1t  inr      k=1 cor ctr      k=2 cor ctr
## 1 | BE | 82 498 28 | 86 295 11 | -71 203 41 |
## 2 | BG | 38 907 204 | 599 901 238 | 52 7 10 |
## 3 | DE | 70 498 29 | -95 298 11 | -78 200 43 |
## 4 | DK | 57 990 310 | -573 816 328 | 265 175 394 |
## 5 | FI | 45 987 75 | -225 419 40 | -262 568 309 |
## 6 | HU | 41 856 168 | 486 778 169 | 153 78 95 |
## 7 | m | 156 910 20 | 91 873 22 | -19 37 5 |
## 8 | f | 178 910 17 | -79 873 20 | 16 37 5 |
## 9 | a1 | 39 501 8 | -22 31 0 | -84 470 27 |
## 10 | a2 | 50 958 40 | -236 939 49 | -34 19 6 |
## 11 | a3 | 56 958 7 | -94 958 9 | -1 0 0 |
## 12 | a4 | 63 841 6 | -74 841 6 | -1 0 0 |
## 13 | a5 | 62 868 5 | 71 801 6 | -21 67 3 |
## 14 | a6 | 63 957 83 | 288 852 92 | 101 104 63 |
##
## Columns:
##      name    mass  q1t  inr      k=1 cor ctr      k=2 cor ctr
## 1 | S | 99 786 147 | 268 661 126 | 117 125 134 |
## 2 | s | 238 843 172 | 205 787 175 | 55 56 70 |
## 3 | | 168 640 80 | 150 639 66 | -6 1 1 |
## 4 | e | 261 970 97 | -35 44 6 | -160 926 657 |
```

```
## 5 |      E |   234 1000  504 | -390 962 628 |    77  38 138 |
```

Kartan tulkinta; miten eroaa yhteisvaikutusmuuttujan analyysistä?

1. Perustulkinta akseleille ei muutu, mutta s-sarake on kiusallisesti enemmän oikealla kuin S. Maapisteiden sijaiti ei juuri muutu.

Mikä on maapisteiden ja kahden selittävän (eksogeenisen) muuttujan pisteiden yhteys sarakepisteisiin?

Koko aineiston kartassa ikäluokkapisteet ja sukupuolipisteet ovat pakkautuneet maapisteitä tiiviimmin origon ympärille. Ikäluokkapisteiden (koko aineiston keskiarvot) selvä kontrasti on vanhimman (a6) ja toiseksi nuorimman välillä 1. dimensioon suuntaan.

Ikäluokkapisteet ovat koko aineiston keskiarvopisteitä, niiden sijaintia voi tulkita pistejoukko kerrallaan kuten maapisteidenkin. Mitään yhteisvaikutuksia ei analysoida eksplisiittisesti. Karttaa voi verrata sukupuoli-ikäluokka yhteisvaikutusmuuttujan analyysin aiemmin. Naispiste on tiukassa nipussa ikäluokkien a3 ja a4 kanssa aivan origon vasemmalla puolella. Miesten keskiarvopiste on hieman origosta oikealle, yhdessä ikäluokan a5 kanssa.

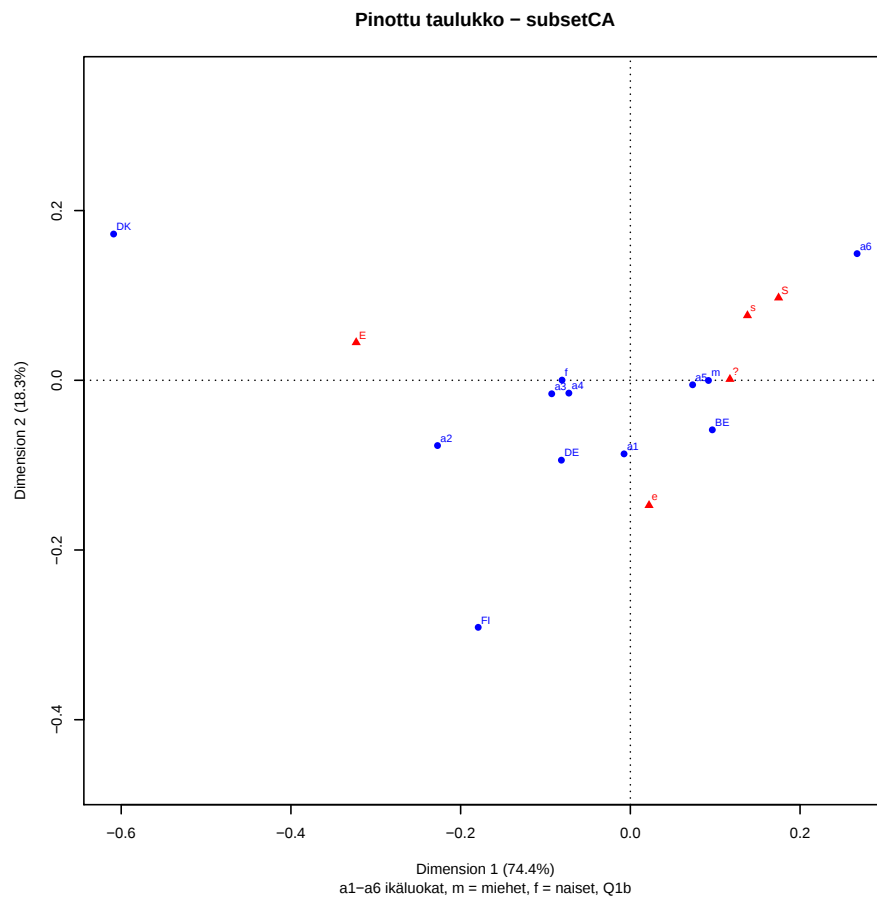
Taustamuuttujat: numeeristen tulosten tarkastelua

Lisäpisteet on hyvin esitetty, niiden etäisyyksiä voi luotettavasti arvioida kuvasta. Poikkeus on nuorin ikäluokka (a1, q1t = 501). Inertian osuudet (inr) ovat yhtä vaatimattomia kuin Belgian (28) ja Saksan (29), (m = 20, f = 17, a2 = 40, a6 = 83), samoin kontribuutiot akseleiden inertiaan. 1. dimension kontribuutio (cor) on suuri (>800) kaikilla paitsi nuorimmalla ikäryhmällä (a1) jolla 2. dimension selittää lähes puolet sen inertiaa (470).

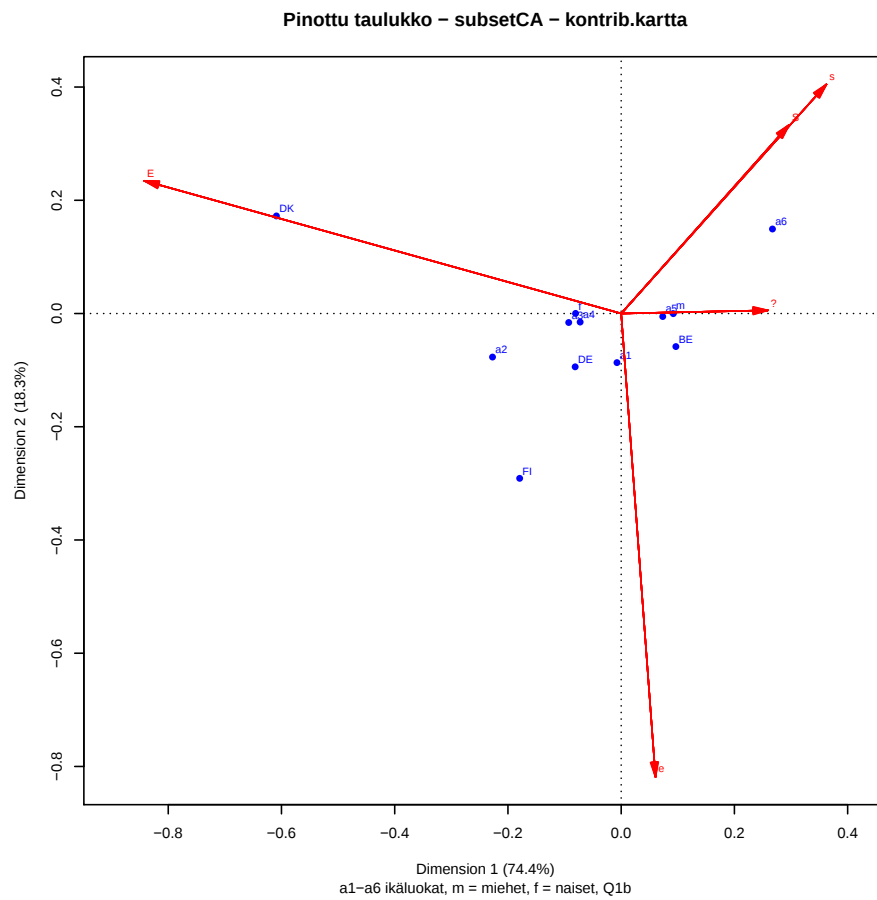
```
subConcat2jh.CA1 <- ca(ISSP2012Concat2jh.dat[,1:5], subsetrow = c(1:1, 3:5, 7:14))
subConcat2jh.CA1$colnames <- c("S", "s", "?", "e", "E")
subConcat2jh.CA1$rownames <- c("BE", "DE", "DK", "FI", "m", "f",
                                "a1", "a2", "a3", "a4", "a5", "a6")

par(cex = 0.6)
plot(subConcat2jh.CA1,
     main = "Pinottu taulukko - subsetCA",
     sub = "a1-a6 ikäluokat, m = miehet, f = naiset, Q1b"
     )

# Kontribuutiokuva
par(cex = 0.6)
plot(subConcat2jh.CA1, map = "rowgreen",
     arrows = c(FALSE, TRUE),
     main = "Pinottu taulukko - subsetCA - kontrib.kartta",
     sub = "a1-a6 ikäluokat, m = miehet, f = naiset, Q1b"
     )
```


Kuva 34: Pinottu matriisi - osajoukko (HU, BG pois)

Kuva 35: Pinottu matriisi - osajoukko (HU, BG pois)

```
summary(subConcat2jh.CA1)
```

```
##
## Principal inertias (eigenvalues):
##
## dim      value      %   cum%   scree plot
## 1        0.034433  74.4  74.4   *****
## 2        0.008459  18.3  92.7   *****
## 3        0.002735   5.9  98.6   *
## 4        0.000627   1.4 100.0
## -----
## Total: 0.046253 100.0
##
## Rows:
##      name  mass  qlt  inr      k=1 cor ctr      k=2 cor ctr
## 1 | BE | 82 511 44 | 97 374 22 | -58 137 33 |
## 2 | DE | 70 505 46 | -81 216 13 | -94 289 74 |
## 3 | DK | 57 996 494 | -609 922 612 | 172 74 200 |
## 4 | FI | 45 967 119 | -179 266 42 | -291 701 455 |
## 5 | m | 156 903 32 | 92 903 38 | 0 0 0 |
## 6 | f | 178 903 28 | -81 903 33 | 0 0 0 |
## 7 | a1 | 39 504 13 | -7 4 0 | -87 500 35 |
## 8 | a2 | 50 967 64 | -227 867 74 | -77 99 35 |
## 9 | a3 | 56 958 11 | -93 930 14 | -16 27 2 |
## 10 | a4 | 63 847 9 | -72 811 10 | -15 35 2 |
## 11 | a5 | 62 853 9 | 73 849 10 | -5 4 0 |
## 12 | a6 | 63 963 132 | 267 734 130 | 149 229 165 |
##
## Columns:
##      name  mass  qlt  inr      k=1 cor ctr      k=2 cor ctr
## 1 | S | 99 869 99 | 175 664 88 | 97 206 111 |
## 2 | s | 238 923 139 | 138 706 131 | 76 216 164 |
## 3 |  | 168 525 95 | 117 525 67 | 1 0 0 |
## 4 | e | 261 970 129 | 22 21 4 | -147 949 670 |
## 5 | E | 234 1000 538 | -323 981 710 | 45 19 55 |
```

Kun Bulgaria ja Unkari jätetään pois, origon lähelle pakkautuneet pistet erottuvat hieman paremmin (osajoukon CA).

Osajoukon analyysin kontribuutiokartta muuttuu:

- sarakevektorit kääntyvät vasemmalle
- S ja s päällekkäin, neutraali katgoria lähes x-akselin suuntainen
- nyt S- ja s-pisteet ovat oikeassa järjestyksessä, mutta s-sarakkeen kontribuutio on suurempi. S-sarakkeen kontribuutio on hieman suurempi y-akselilla kuin x-akselilla. Vekt

- maltillisen erimielisyyden sarake e on nyt oikealla, konservatiivisella puolella

Numeerisista tuloksista kartalla hyvin esitetettyjen taustamuuttujapisteiden (poikkeuksena nuorin ikäluokka a1) kontribuutiot akseleille ovat vaatimattomia. Sukupuolimuuttujat selittävät vain x-akselia, samoin viisi nuorinta ikäluokkaa. Vanhin ikäluokka a6 on poikeava, sen kontribuutiot molemmille akseleille ovat eri suuruusluokkaa kuin muilla (x 132, y 165). Nuorin ikäluokka selittää vain y-akselin hajontaa, a2 ja a6 molempia ja keskimmäiset vain x-akselia.

Iän ja sukupuolen erilliset vaikutukset eivät ole aivan yksinkertaisia. **edit 17.10.20** Barysentrisen ominaisuudet?

Inertian dekomponointi alimatriiseille.

Tärkeä oletus: reunajakaumat tauluissa samat, ei puuttuvia tietoja muuttujissa.

5.1.1 Matched matrices

Huom! (16.10.20 Jos ja kun ei tehdä analyysiä, ei tarvitse omaa jaksoa. Kannattaa mainita, ehkä vain teoriajaksossa? Idea: matriisien yhdistämisellä saadaan ote monenlaisen tutkimusongelmaan. Benzecri: data-analysissä on vain löydettyvä oikea matriisi joka diagonalisoidaan.

Ref:CAip ss. 177, HY2017_MCA, Greenacre JAS 2013 (sovellus ISSP 1989,4 kysymystä ‘pitäisikö äidin olla kotona’, 8 maata), tässä artikkelissa “SVD-based methods”, joista yksi CA (muut biplots, PCA, compositional data/log ratios).

Edellisen menetelmän variantti, jossa ryhmien väliset ja sisäiset erot saadaan esiin. Inertian jakaminen.

Samanlaisten rivien ja sarakkeiden kaksi samankokoista taulua, esimerkiksi sukupuolivaikutusten arviointi. Alkuperäinen taulukko jaetaan kahdeksi tauluksi sukupuolen mukaan. Matriisien yhdistäminen (concatenation) riveittäin tai sarakkeittain ei näytä optimaalisesti mm - matriisien eroja.

Ryhmien välisen ja ryhmien sisäinen inertian erottaminen, **ABBA** on yksi ratkaisu (ABBA matrix, teknisesti block circular matrix).

Luokittelu voi olla myös kahden indikaattorimuuttujan avulla jako neljään taulukkoon (esim. miehet vs. naiset länsieuroopassa verrattuna samaan asetelmaan itä-Euroopassa). Samaa ideaa laajennetaan.

Esimerkkinä “Attitudes to women working in 2012”.

5.2 MCA - multiple correspondence analysis

MCA on samantyyppisten luokitteluasteikon muuttujien välisten yhteyksien analyysiä.

Data Substanssimuuttujien (kysymysten) ja taustamuuttujien (demografiset, koulutus, asuinpaikka) analyysissä ydin on substanssimuuttujien välisissä suhteissa.

Substanssimuuttujista valitaan seitsemän kysymystä (naisten rooli työmarkkinoilla) joissa vastausvaihtoehtoja on viisi. Tämä on suositus tai yleinen käytäntö, joka yksinkertaistaa analyysiä.

Taustamuuttujista valitaan kolme: koulutustaso edu ja asuinpaikka urbru ovat (jos tiedokeruun erot unohdetaan) taustatietoja. Kolmas muuttujasosta/“Top-Bottom self-placement”) on kysymys mutta ei pohdita tätä enempää.

Lisämuuttujina ovat sukupuoli (sp), maa ja ikä. Ikä luokitellaan kuuteen ryhmään ja luodaan ikäluokan ja sukupuolen yhteisvaikutusmuuttuja ga.

```
# str(ISSP2012jh1d.dat) - luotu skripteissä G1_1_data2.Rmd ja G1_1_data_fct1.Rmd

#Valitaan muuttujat joissa puuttuva tieto on koodattu muuttujan arvoksi

MCAvars1 <- c("Q1am", "Q1bm", "Q1cm", "Q1dm", "Q1em", "Q2am", "Q2bm", "edum",
              "sostam", "urbrum", "maa", "ika", "sp" )

MCAdat1jh.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>% select(all_of(MCAvars1))
dim(MCAdat1jh.dat)

## [1] 32823      13

names(MCAdat1jh.dat)

## [1] "Q1am" "Q1bm" "Q1cm" "Q1dm" "Q1em" "Q2am" "Q2bm" "edum"
## [9] "sostam" "urbrum" "maa" "ika" "sp"

# luodaan ikäluokka-muuttuja ja ikäluokka-sukupuoli - muuttuja
#age_cat
#ikä 1=15-25, 2 =26-35, 3=36-45, 4=46-55, 5=56-65, 6= 66 and older
MCAdat1jh.dat <- mutate(MCAdat1jh.dat, age_cat = ifelse(ika %in% 15:25, "1",
                                                         ifelse(ika %in% 26:35, "2",
                                                         ifelse(ika %in% 36:45, "3",
                                                         ifelse(ika %in% 46:55, "4",
                                                         ifelse(ika %in% 56:65, "5", "6"))))))

# str(MCAdat1jh.dat$age_cat)

MCAdat1jh.dat <- MCAdat1jh.dat %>%
  mutate(age_cat = as_factor(age_cat))
#tarkastuksia - outo järjestys
#levels(MCAdat1jh.dat$age_cat)
# str(MCAdat1jh.dat$age_cat)
MCAdat1jh.dat<- MCAdat1jh.dat %>%
```

```

mutate(age_cat = fct_relevel(age_cat,
                             "1",
                             "2",
                             "3",
                             "4",
                             "5",
                             "6"))

# Tarkistuksia(16.10.20)

MCAdata1jh.dat %>%
  tableX(maa,age_cat,type = "count") %>%

```

maa/age_cat	1	2	3	4	5	6	Total
AU	109	134	265	332	353	364	1557
AT	115	228	206	228	182	223	1182
BG	89	123	169	157	210	255	1003
CA	112	32	72	156	260	321	953
HR	136	201	177	198	166	119	997
CZ	195	278	377	361	279	314	1804
DK	210	214	252	273	235	219	1403
FI	160	171	171	230	254	185	1171
FR	149	357	426	451	466	560	2409
HU	106	163	201	172	197	173	1012
IS	224	187	188	201	194	178	1172
IE	26	161	255	266	234	224	1166
LV	168	159	187	216	203	67	1000
LT	151	169	186	220	203	258	1187
NL	60	129	191	250	283	402	1315
NO	165	205	256	309	264	245	1444
PL	158	173	185	178	219	202	1115
RU	222	232	254	253	276	288	1525
SK	75	116	189	254	264	230	1128
SI	97	157	161	178	202	239	1034
SE	80	134	164	211	196	274	1059
CH	137	184	217	265	185	249	1237
BE	216	346	349	400	399	482	2192
DE	208	229	275	370	300	379	1761
PT	115	144	185	174	166	213	997
Total	3483	4626	5558	6303	6190	6663	32823

```

#kable(digits = 2, caption = "Ikäluokka age_cat")

```

```
MCAdat1jh.dat %>%
  tableX(maa,age_cat,type = "row_perc") #>%
```

maa/age_cat	1	2	3	4	5	6	Total
AU	7.00	8.61	17.02	21.32	22.67	23.38	100.00
AT	9.73	19.29	17.43	19.29	15.40	18.87	100.00
BG	8.87	12.26	16.85	15.65	20.94	25.42	100.00
CA	11.75	3.36	7.56	16.37	27.28	33.68	100.00
HR	13.64	20.16	17.75	19.86	16.65	11.94	100.00
CZ	10.81	15.41	20.90	20.01	15.47	17.41	100.00
DK	14.97	15.25	17.96	19.46	16.75	15.61	100.00
FI	13.66	14.60	14.60	19.64	21.69	15.80	100.00
FR	6.19	14.82	17.68	18.72	19.34	23.25	100.00
HU	10.47	16.11	19.86	17.00	19.47	17.09	100.00
IS	19.11	15.96	16.04	17.15	16.55	15.19	100.00
IE	2.23	13.81	21.87	22.81	20.07	19.21	100.00
LV	16.80	15.90	18.70	21.60	20.30	6.70	100.00
LT	12.72	14.24	15.67	18.53	17.10	21.74	100.00
NL	4.56	9.81	14.52	19.01	21.52	30.57	100.00
NO	11.43	14.20	17.73	21.40	18.28	16.97	100.00
PL	14.17	15.52	16.59	15.96	19.64	18.12	100.00
RU	14.56	15.21	16.66	16.59	18.10	18.89	100.00
SK	6.65	10.28	16.76	22.52	23.40	20.39	100.00
SI	9.38	15.18	15.57	17.21	19.54	23.11	100.00
SE	7.55	12.65	15.49	19.92	18.51	25.87	100.00
CH	11.08	14.87	17.54	21.42	14.96	20.13	100.00
BE	9.85	15.78	15.92	18.25	18.20	21.99	100.00
DE	11.81	13.00	15.62	21.01	17.04	21.52	100.00
PT	11.53	14.44	18.56	17.45	16.65	21.36	100.00
All	10.61	14.09	16.93	19.20	18.86	20.30	100.00

```
#kable(digits = 2, caption = "age_cat: suhteelliset frekvenssit")
```

```
# Ikäluokka-sukupuoli - muuttuja
MCAdat1jh.dat <- mutate(MCAdat1jh.dat,
  ga = case_when((age_cat == "1")&(sp == "m") ~ "m1",
    (age_cat == "2")&(sp == "m") ~ "m2",
    (age_cat == "3")&(sp == "m") ~ "m3",
    (age_cat == "4")&(sp == "m") ~ "m4",
    (age_cat == "5")&(sp == "m") ~ "m5",
    (age_cat == "6")&(sp == "m") ~ "m6",
    (age_cat == "1")&(sp == "f") ~ "f1",
    (age_cat == "2")&(sp == "f") ~ "f2",
```

```

      (age_cat == "3") & (sp == "f") ~ "f3",
      (age_cat == "4") & (sp == "f") ~ "f4",
      (age_cat == "4") & (sp == "f") ~ "f4",
      (age_cat == "5") & (sp == "f") ~ "f5",
      (age_cat == "6") & (sp == "f") ~ "f6",
      TRUE ~ "missing"
    ))

#Sosiaalinen status: oma arvio "Top-Bottom self-placement"
str(ISSP2012jh1d.dat$sosta)

## Factor w/ 10 levels "Lowest, Bottom, 01",...: 3 7 8 NA 7 2 7 NA 10 6 ...
## - attr(*, "label")= chr "Top-Bottom self-placement"
str(ISSP2012jh1d.dat$urbru)

## Factor w/ 5 levels "A big city","The suburbs or outskirts of a big city",...: 1 1 1 NA 1
## - attr(*, "label")= chr "Place of living: urban - rural"
str(ISSP2012jh1d.dat$edu)

## Factor w/ 7 levels "No formal education",...: 3 6 6 4 3 NA NA 7 6 7 ...
## - attr(*, "label")= chr "Highest completed degree of education: Categories for internat
#Koulutustaso
str(ISSP2012jh1d.dat$edu)

## Factor w/ 7 levels "No formal education",...: 3 6 6 4 3 NA NA 7 6 7 ...
## - attr(*, "label")= chr "Highest completed degree of education: Categories for internat
#Asuipaikka
str(ISSP2012jh1d.dat$urbru)

## Factor w/ 5 levels "A big city","The suburbs or outskirts of a big city",...: 1 1 1 NA 1
## - attr(*, "label")= chr "Place of living: urban - rural"
# Muunnetaan faktorimuuttujia, mahdollisimman lyhyet tunnisteet kategorioille
MCAdat1jh.dat <- MCAdat1jh.dat %>%
mutate(E = fct_recode(edum,
  "1" = "No formal education",
  "2" = "Primary school (elementary school)",
  "3" = "Lower secondary (secondary completed does not allow entry to university: obli
  "4" = "Upper secondary (programs that allows entry to university)",
  "5" = "Post secondary, non-tertiary (other upper secondary programs toward labour ma
  "6" = "Lower level tertiary, first stage (also technical schools at a tertiary level
  "7" = "Upper level tertiary (Master, Dr.)",
  "P" = "missing"),
S = fct_recode(sostam,

```

```

    "1" = "Lowest, Bottom, 01",
    "2" = "02",
    "3" = "03",
    "4" = "04",
    "5" = "05",
    "6" = "06",
    "7" = "07",
    "8" = "08",
    "9" = "09",
    "10" = "Highest, Top, 10",
    "P" = "missing"),
  U = fct_recode(urbrum,
    "1" = "A big city",
    "2" = "The suburbs or outskirts of a big city",
    "3" = "A town or a small city",
    "4" = "A country village",
    "5" = "A farm or home in the country",
    "P" = "missing")
)

names(MCAdat1jh.dat)

## [1] "Q1am"      "Q1bm"      "Q1cm"      "Q1dm"      "Q1em"      "Q2am"      "Q2bm"
## [8] "edum"      "sostam"    "urbrum"    "maa"       "ika"       "sp"        "age_cat"
## [15] "ga"        "E"         "S"         "U"

dim(MCAdat1jh.dat)

## [1] 32823      18
MCAdat1jh.dat$E %>% levels()

## [1] "1" "2" "3" "4" "5" "6" "7" "P"
MCAdat1jh.dat$S %>% levels()

## [1] "1" "2" "3" "4" "5" "6" "7" "8" "9" "10" "P"
MCAdat1jh.dat$U %>% levels()

## [1] "1" "2" "3" "4" "5" "P"
MCAdat1jh.dat$age_cat %>% levels()

## [1] "1" "2" "3" "4" "5" "6"
str(MCAdat1jh.dat$ga) # toimiikohan - chr-muuttuja? (16.10.20)

## chr [1:32823] "m5" "f5" "f3" "f1" "f6" "m6" "f5" "m5" "f3" "f6" "m1" "m3" ...

```

```

MCAdat1jh.dat <- MCAdat1jh.dat %>%
mutate(gaf = as_factor(ga))

str(MCAdat1jh.dat$gaf)

## Factor w/ 12 levels "m5","f5","f3",...: 1 2 3 4 5 6 2 1 3 5 ...
levels(MCAdat1jh.dat$gaf) # järjestyksellä ei liene väliä? (16.10.20)

## [1] "m5" "f5" "f3" "f1" "f6" "m6" "m1" "m3" "f2" "f4" "m4" "m2"
# gaf ja ga: sama järjestys

MCAdat1jh.dat <- MCAdat1jh.dat %>%
  mutate(gaf = fct_relevel(gaf,
                           "f1",
                           "f2",
                           "f3",
                           "f4",
                           "f5",
                           "f6",
                           "m1",
                           "m2",
                           "m3",
                           "m4",
                           "m5",
                           "m6"))

# Lopuksi substanssimuuttujien nimet lyhyiksi

MCAdat1jh.dat <- MCAdat1jh.dat %>% mutate(a1 = Q1am,
                                           b1 = Q1bm,
                                           c1 = Q1cm,
                                           d1 = Q1dm,
                                           e1 = Q1em,
                                           a2 = Q2am,
                                           b2 = Q2bm)

#Tarkistus

# MCAdat1jh.dat %>% tableX (a1, Q1am)
# MCAdat1jh.dat %>% tableX (b1, Q1bm)
# MCAdat1jh.dat %>% tableX (c1, Q1cm)
# MCAdat1jh.dat %>% tableX (d1, Q1dm)
# MCAdat1jh.dat %>% tableX (e1, Q1em)
# MCAdat1jh.dat %>% tableX (a2, Q2am)

```

```
# MCAdata1jh.dat %>% tableX (b2, Q2bm)
```

```
# MCAdata1jh.dat %>% tableX(gaf, ga)
```

```
# Perustietoja
```

```
MCAdata1jh.dat %>% tableX (maa,a1, type = "row_perc")
```

maa/a1	S	s	?	e	E	P	Total
AU	22.16	44.32	10.40	16.89	3.79	2.44	100.00
AT	36.46	34.60	9.39	12.69	3.98	2.88	100.00
BG	13.96	42.37	15.65	20.54	3.59	3.89	100.00
CA	28.75	40.82	9.44	13.96	5.98	1.05	100.00
HR	29.59	41.32	8.22	15.15	5.12	0.60	100.00
CZ	33.09	27.83	17.52	11.97	6.10	3.49	100.00
DK	60.51	26.51	3.42	5.77	3.14	0.64	100.00
FI	39.03	35.87	8.37	10.42	2.13	4.18	100.00
FR	51.39	28.89	6.64	8.14	3.07	1.87	100.00
HU	29.35	31.92	19.17	12.25	5.53	1.78	100.00
IS	41.98	44.62	6.14	6.31	0.77	0.17	100.00
IE	29.50	41.60	9.09	15.18	2.83	1.80	100.00
LV	31.70	34.50	11.10	16.70	5.50	0.50	100.00
LT	8.42	44.48	21.57	19.55	2.11	3.88	100.00
NL	13.54	45.40	14.68	16.43	4.79	5.17	100.00
NO	23.61	47.09	9.56	14.34	1.80	3.60	100.00
PL	17.76	44.04	9.24	22.69	4.57	1.70	100.00
RU	27.02	37.44	15.28	14.10	2.03	4.13	100.00
SK	54.43	24.20	9.04	7.45	2.66	2.22	100.00
SI	41.39	42.17	6.87	6.09	0.87	2.61	100.00
SE	36.45	39.66	11.52	7.55	2.08	2.74	100.00
CH	30.32	47.78	7.68	12.29	1.54	0.40	100.00
BE	33.21	35.90	11.18	10.17	2.83	6.71	100.00
DE	58.83	27.31	2.56	8.01	2.10	1.19	100.00
PT	24.47	50.75	7.22	14.84	2.01	0.70	100.00
All	33.87	37.63	10.30	12.41	3.20	2.58	100.00

```
MCAdata1jh.dat %>% tableX (maa,b1, type = "row_perc")
```

maa/b1	S	s	?	e	E	P	Total
AU	5.01	25.18	17.85	35.45	13.23	3.28	100.00
AT	18.44	37.82	14.47	17.34	8.29	3.64	100.00
BG	11.76	39.38	20.44	18.94	1.30	8.18	100.00
CA	5.35	22.14	18.78	32.21	20.15	1.36	100.00
HR	7.52	26.48	19.06	32.60	13.34	1.00	100.00

maa/b1	S	s	?	e	E	P	Total
CZ	9.65	21.73	22.34	23.00	19.68	3.60	100.00
DK	4.99	16.96	10.83	16.54	49.61	1.07	100.00
FI	4.01	16.05	12.72	36.12	25.88	5.21	100.00
FR	10.63	22.87	17.60	19.47	25.90	3.53	100.00
HU	21.64	28.46	22.23	18.77	7.41	1.48	100.00
IS	1.11	11.77	15.87	47.10	23.12	1.02	100.00
IE	4.37	20.58	16.38	39.71	16.21	2.74	100.00
LV	18.80	39.50	15.60	20.90	3.80	1.40	100.00
LT	4.21	36.90	33.36	18.53	1.85	5.14	100.00
NL	4.49	22.51	18.40	33.84	14.90	5.86	100.00
NO	1.59	12.88	15.65	40.10	25.28	4.50	100.00
PL	9.87	35.43	13.90	32.74	5.74	2.33	100.00
RU	16.00	35.54	23.61	16.66	2.75	5.44	100.00
SK	10.37	21.81	20.30	26.42	17.55	3.55	100.00
SI	3.77	26.31	19.34	35.30	12.67	2.61	100.00
SE	2.74	11.71	20.68	26.06	33.33	5.48	100.00
CH	7.19	34.84	17.95	29.51	9.05	1.46	100.00
BE	8.71	20.57	19.98	25.18	17.38	8.17	100.00
DE	9.37	21.29	11.24	30.55	24.87	2.67	100.00
PT	7.32	49.55	15.55	21.46	5.22	0.90	100.00
All	8.37	25.56	18.12	27.43	16.90	3.62	100.00

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX (maa,c1, type = "row_perc")
```

maa/c1	S	s	?	e	E	P	Total
AU	6.55	28.45	16.76	29.54	15.74	2.95	100.00
AT	17.26	36.38	15.57	18.02	10.07	2.71	100.00
BG	8.37	30.21	24.73	26.32	5.28	5.08	100.00
CA	4.83	21.09	15.01	34.00	23.40	1.68	100.00
HR	8.32	24.97	18.05	33.30	14.34	1.00	100.00
CZ	9.37	21.01	25.83	21.29	18.90	3.60	100.00
DK	5.49	12.54	8.48	14.68	58.16	0.64	100.00
FI	2.65	10.25	11.61	33.30	37.06	5.12	100.00
FR	11.58	21.59	17.39	21.00	25.16	3.28	100.00
HU	17.59	27.57	25.89	18.68	8.79	1.48	100.00
IS	2.22	14.33	17.15	40.78	25.09	0.43	100.00
IE	6.69	26.67	13.04	32.68	17.92	3.00	100.00
LV	18.50	33.00	19.50	22.50	5.20	1.30	100.00
LT	3.37	34.04	32.35	23.08	2.70	4.47	100.00
NL	5.55	27.45	19.01	28.37	14.75	4.87	100.00
NO	2.15	17.38	18.35	36.29	20.84	4.99	100.00
PL	7.17	28.43	13.81	39.28	8.43	2.87	100.00
RU	17.84	36.39	22.16	16.92	3.02	3.67	100.00

maa/c1	S	s	?	e	E	P	Total
SK	12.85	24.91	22.25	24.02	14.27	1.68	100.00
SI	5.03	32.88	21.18	27.95	10.06	2.90	100.00
SE	2.83	13.22	16.62	27.20	35.79	4.34	100.00
CH	10.35	36.62	16.65	27.08	8.08	1.21	100.00
BE	9.08	24.04	17.66	23.68	17.47	8.07	100.00
DE	10.39	20.73	12.10	28.00	26.12	2.67	100.00
PT	6.32	36.11	19.16	29.29	8.22	0.90	100.00
All	8.65	25.17	18.28	26.52	18.16	3.22	100.00

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX (maa,d1, type = "row_perc")
```

maa/d1	S	s	?	e	E	P	Total
AU	5.59	20.81	23.96	30.44	14.96	4.24	100.00
AT	7.87	21.24	20.73	21.74	19.37	9.05	100.00
BG	8.18	39.28	28.32	14.06	1.69	8.47	100.00
CA	3.57	14.80	27.39	30.64	20.25	3.36	100.00
HR	11.13	28.49	24.67	24.47	9.43	1.81	100.00
CZ	16.41	29.43	30.27	12.36	5.76	5.76	100.00
DK	4.92	11.33	14.68	21.74	42.34	4.99	100.00
FI	4.95	22.29	20.67	24.94	14.35	12.81	100.00
FR	11.50	22.58	20.22	18.35	21.75	5.60	100.00
HU	20.95	32.81	30.34	9.49	3.85	2.57	100.00
IS	2.82	20.65	21.50	32.17	20.73	2.13	100.00
IE	4.97	20.24	20.41	30.53	19.55	4.29	100.00
LV	16.10	32.40	24.80	19.50	3.60	3.60	100.00
LT	3.62	23.76	32.52	22.83	3.03	14.24	100.00
NL	1.29	13.38	17.11	34.07	26.24	7.91	100.00
NO	2.15	12.47	18.63	35.04	22.99	8.73	100.00
PL	9.51	29.69	18.30	31.75	4.75	6.01	100.00
RU	14.30	29.84	26.95	18.82	3.87	6.23	100.00
SK	23.32	36.97	27.30	7.09	1.42	3.90	100.00
SI	6.67	31.24	22.53	24.27	9.48	5.80	100.00
SE	3.49	14.16	23.80	20.02	27.29	11.24	100.00
CH	6.95	27.41	23.44	32.26	8.33	1.62	100.00
BE	9.35	18.11	20.99	23.81	17.61	10.13	100.00
DE	5.91	14.88	12.32	32.65	28.79	5.45	100.00
PT	6.82	33.80	21.36	26.48	9.03	2.51	100.00
All	8.59	23.37	22.55	23.96	15.28	6.25	100.00

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX (maa,e1, type = "row_perc")
```

maa/e1	S	s	?	e	E	P	Total
AU	12.46	35.32	25.11	16.96	5.33	4.82	100.00
AT	12.61	20.39	21.83	18.10	16.07	11.00	100.00
BG	10.67	36.89	25.62	16.95	2.39	7.48	100.00
CA	11.54	30.95	26.23	17.63	8.29	5.35	100.00
HR	9.73	24.57	18.15	27.38	16.55	3.61	100.00
CZ	9.20	18.63	31.43	19.90	12.69	8.15	100.00
DK	11.69	17.03	19.67	19.53	22.31	9.76	100.00
FI	10.25	22.80	20.67	23.06	10.08	13.15	100.00
FR	10.75	17.10	23.41	22.62	18.76	7.35	100.00
HU	15.51	25.99	29.94	19.86	6.13	2.57	100.00
IS	8.36	32.08	30.97	21.76	4.35	2.47	100.00
IE	12.78	31.56	22.13	22.04	7.03	4.46	100.00
LV	13.90	30.60	24.60	21.30	4.50	5.10	100.00
LT	4.55	22.07	34.71	18.96	2.78	16.93	100.00
NL	3.50	21.67	25.48	26.16	13.84	9.35	100.00
NO	3.53	17.24	23.89	31.09	13.64	10.60	100.00
PL	10.13	34.08	20.18	27.62	4.13	3.86	100.00
RU	13.57	30.89	26.82	16.39	3.41	8.92	100.00
SK	16.67	23.32	25.09	21.28	8.78	4.88	100.00
SI	5.51	29.69	19.83	29.21	9.19	6.58	100.00
SE	5.67	15.20	32.58	18.51	11.14	16.90	100.00
CH	10.75	46.00	16.98	20.21	3.88	2.18	100.00
BE	12.59	23.31	22.35	19.57	10.58	11.59	100.00
DE	10.85	19.42	13.52	27.88	20.39	7.95	100.00
PT	7.22	27.48	18.86	32.10	10.83	3.51	100.00
All	10.23	25.42	23.89	22.14	10.55	7.78	100.00

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX (maa,a2,type = "row_perc")
```

maa/a2	S	s	?	e	E	P	Total
AU	13.87	36.87	31.28	13.17	1.99	2.83	100.00
AT	27.24	41.62	16.50	9.05	1.86	3.72	100.00
BG	42.97	48.95	4.99	1.10	0.70	1.30	100.00
CA	15.74	39.45	27.39	12.80	2.83	1.78	100.00
HR	41.02	45.24	9.33	3.41	0.60	0.40	100.00
CZ	56.10	30.32	9.15	2.00	1.00	1.44	100.00
DK	58.95	20.74	13.90	2.42	3.42	0.57	100.00
FI	33.13	43.30	14.43	6.06	0.85	2.22	100.00
FR	50.56	29.51	13.33	3.15	1.41	2.03	100.00
HU	33.60	39.33	20.36	4.64	0.99	1.09	100.00
IS	30.38	51.11	13.57	4.01	0.68	0.26	100.00
IE	24.61	33.53	23.67	13.46	1.63	3.09	100.00
LV	34.40	42.90	15.30	5.90	0.80	0.70	100.00

maa/a2	S	s	?	e	E	P	Total
LT	13.65	59.22	19.63	4.55	0.34	2.61	100.00
NL	16.58	42.28	25.32	8.75	2.66	4.41	100.00
NO	29.22	53.67	12.74	2.15	0.42	1.80	100.00
PL	22.33	53.18	12.11	10.49	1.17	0.72	100.00
RU	25.70	46.30	18.03	5.64	0.59	3.74	100.00
SK	46.99	33.95	14.63	2.84	0.80	0.80	100.00
SI	41.78	48.94	6.67	1.06	0.29	1.26	100.00
SE	46.74	38.53	10.58	1.98	0.47	1.70	100.00
CH	16.33	49.64	18.67	13.90	0.65	0.81	100.00
BE	37.04	34.58	16.10	6.11	1.37	4.79	100.00
DE	35.83	41.40	10.05	7.61	1.76	3.35	100.00
PT	46.14	47.74	4.21	1.60	0.20	0.10	100.00
All	34.44	41.02	15.35	5.88	1.23	2.08	100.00

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX (maa,b2,type = "row_perc")
```

maa/b2	S	s	?	e	E	P	Total
AU	3.02	12.97	19.33	36.22	25.63	2.83	100.00
AT	9.98	22.59	22.67	20.98	20.98	2.79	100.00
BG	12.86	25.22	27.82	24.43	6.78	2.89	100.00
CA	2.20	9.97	16.16	37.15	33.47	1.05	100.00
HR	5.62	14.24	18.66	39.02	21.56	0.90	100.00
CZ	18.40	28.05	23.95	17.85	9.87	1.88	100.00
DK	2.35	4.49	8.84	11.55	72.49	0.29	100.00
FI	2.13	6.66	14.52	37.32	35.53	3.84	100.00
FR	4.11	8.14	13.53	19.80	52.59	1.83	100.00
HU	17.19	26.28	32.11	16.80	6.42	1.19	100.00
IS	0.85	5.63	9.39	43.09	40.87	0.17	100.00
IE	3.60	8.58	13.64	41.08	30.62	2.49	100.00
LV	23.30	28.50	23.60	19.60	3.30	1.70	100.00
LT	9.52	23.67	41.95	19.04	2.02	3.79	100.00
NL	2.97	9.66	18.40	35.13	29.28	4.56	100.00
NO	1.45	3.60	11.08	39.13	42.17	2.56	100.00
PL	15.78	28.79	15.87	31.66	7.00	0.90	100.00
RU	21.97	30.75	26.49	15.15	1.70	3.93	100.00
SK	22.87	30.85	26.60	13.56	5.50	0.62	100.00
SI	2.71	17.89	18.09	35.98	23.69	1.64	100.00
SE	1.70	3.97	11.61	25.59	54.30	2.83	100.00
CH	5.17	19.56	15.84	37.27	21.67	0.49	100.00
BE	6.93	10.72	16.74	27.24	33.90	4.47	100.00
DE	6.93	9.48	11.02	34.70	35.78	2.10	100.00
PT	5.92	17.65	19.16	36.11	21.16	0.00	100.00

maa/b2	S	s	?	e	E	P	Total
All	8.24	15.73	18.61	28.06	27.17	2.19	100.00

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX(gaf, ga,type = "row_perc")
```

gaf/ga	f1	f2	f3	f4	f5	f6	m1	m2	m3	m4	m5	r
f1	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
f2	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
f3	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
f4	0.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
f5	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
f6	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
m1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
m2	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00	0
m3	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0
m4	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0
m5	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	0
m6	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1
All	5.69	8.08	9.69	10.69	9.96	10.84	4.92	6.01	7.24	8.52	8.90	9

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX(maa, age_cat,type = "row_perc")
```

maa/age_cat	1	2	3	4	5	6	Total
AU	7.00	8.61	17.02	21.32	22.67	23.38	100.00
AT	9.73	19.29	17.43	19.29	15.40	18.87	100.00
BG	8.87	12.26	16.85	15.65	20.94	25.42	100.00
CA	11.75	3.36	7.56	16.37	27.28	33.68	100.00
HR	13.64	20.16	17.75	19.86	16.65	11.94	100.00
CZ	10.81	15.41	20.90	20.01	15.47	17.41	100.00
DK	14.97	15.25	17.96	19.46	16.75	15.61	100.00
FI	13.66	14.60	14.60	19.64	21.69	15.80	100.00
FR	6.19	14.82	17.68	18.72	19.34	23.25	100.00
HU	10.47	16.11	19.86	17.00	19.47	17.09	100.00
IS	19.11	15.96	16.04	17.15	16.55	15.19	100.00
IE	2.23	13.81	21.87	22.81	20.07	19.21	100.00
LV	16.80	15.90	18.70	21.60	20.30	6.70	100.00
LT	12.72	14.24	15.67	18.53	17.10	21.74	100.00
NL	4.56	9.81	14.52	19.01	21.52	30.57	100.00
NO	11.43	14.20	17.73	21.40	18.28	16.97	100.00
PL	14.17	15.52	16.59	15.96	19.64	18.12	100.00
RU	14.56	15.21	16.66	16.59	18.10	18.89	100.00
SK	6.65	10.28	16.76	22.52	23.40	20.39	100.00

maa/age_cat	1	2	3	4	5	6	Total
SI	9.38	15.18	15.57	17.21	19.54	23.11	100.00
SE	7.55	12.65	15.49	19.92	18.51	25.87	100.00
CH	11.08	14.87	17.54	21.42	14.96	20.13	100.00
BE	9.85	15.78	15.92	18.25	18.20	21.99	100.00
DE	11.81	13.00	15.62	21.01	17.04	21.52	100.00
PT	11.53	14.44	18.56	17.45	16.65	21.36	100.00
All	10.61	14.09	16.93	19.20	18.86	20.30	100.00

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX(maa, gaf,type = "row_perc")
```

maa/gaf	f1	f2	f3	f4	f5	f6	m1	m2	m3	m4	m5	m6	Total
AU	4.50	5.59	10.47	12.33	11.11	11.62	2.50	3.02	6.55	8.99	11.56	11.75	100.00
AT	6.26	11.00	8.80	10.49	8.38	9.64	3.47	8.29	8.63	8.80	7.02	9.22	100.00
BG	4.59	6.78	9.87	8.77	11.67	16.25	4.29	5.48	6.98	6.88	9.27	9.17	100.00
CA	7.76	1.78	3.57	7.97	8.92	9.76	3.99	1.57	3.99	8.39	18.36	23.92	100.00
HR	6.32	10.23	8.83	11.13	9.53	7.52	7.32	9.93	8.93	8.73	7.12	4.41	100.00
CZ	6.15	9.04	11.75	10.53	8.09	9.70	4.66	6.37	9.15	9.48	7.37	7.71	100.00
DK	5.92	7.84	9.98	10.55	9.19	7.13	9.05	7.41	7.98	8.91	7.56	8.48	100.00
FI	8.03	8.28	8.20	10.33	12.55	8.71	5.64	6.32	6.40	9.31	9.14	7.09	100.00
FR	3.90	10.05	12.41	12.29	12.20	13.82	2.28	4.77	5.27	6.43	7.14	9.42	100.00
HU	5.43	8.50	9.58	8.99	9.29	10.47	5.04	7.61	10.28	8.00	10.18	6.62	100.00
IS	8.53	8.79	8.96	7.94	7.42	6.66	10.58	7.17	7.08	9.22	9.13	8.53	100.00
IE	1.54	10.12	16.38	16.38	10.21	10.03	0.69	3.69	5.49	6.43	9.86	9.18	100.00
LV	8.50	9.80	10.90	12.30	12.40	4.50	8.30	6.10	7.80	9.30	7.90	2.20	100.00
LT	6.57	8.34	9.27	10.78	9.10	14.41	6.15	5.90	6.40	7.75	8.00	7.33	100.00
NL	3.12	5.86	8.52	11.94	10.27	13.92	1.44	3.95	6.01	7.07	11.25	16.65	100.00
NO	7.41	7.20	9.70	10.80	9.35	7.76	4.02	6.99	8.03	10.60	8.93	9.21	100.00
PL	5.65	8.34	9.15	8.79	11.12	10.94	8.52	7.17	7.44	7.17	8.52	7.17	100.00
RU	7.93	9.18	11.08	10.43	12.00	13.51	6.62	6.03	5.57	6.16	6.10	5.38	100.00
SK	3.72	6.12	8.33	11.26	12.77	11.44	2.93	4.17	8.42	11.26	10.64	8.95	100.00
SI	4.45	8.12	8.12	9.09	11.03	13.15	4.93	7.06	7.45	8.12	8.51	9.96	100.00
SE	4.91	7.74	8.31	11.05	9.25	12.94	2.64	4.91	7.18	8.88	9.25	12.94	100.00
CH	5.98	6.79	9.22	10.43	7.19	10.27	5.09	8.08	8.33	10.99	7.76	9.86	100.00
BE	5.38	9.35	8.26	9.44	8.94	10.49	4.47	6.43	7.66	8.80	9.26	11.50	100.00
DE	5.85	6.98	8.63	10.85	8.06	10.96	5.96	6.02	6.98	10.16	8.97	10.56	100.00
PT	5.52	7.12	9.73	10.13	9.33	12.94	6.02	7.32	8.83	7.32	7.32	8.43	100.00
All	5.69	8.08	9.69	10.69	9.96	10.84	4.92	6.01	7.24	8.52	8.90	9.46	100.00

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX(maa, S, type = "row_perc")
```

maa/S	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	P	Total
AU	1.35	1.22	2.25	3.98	16.89	19.52	21.58	17.02	3.34	2.76	10.08	100.00
AT	0.34	0.59	2.62	6.85	27.75	28.17	18.53	9.90	2.28	2.96	0.00	100.00
BG	4.99	9.37	23.63	21.83	25.92	9.27	3.09	1.20	0.40	0.10	0.20	100.00
CA	1.26	0.63	2.41	3.78	11.02	17.63	23.29	20.57	4.30	3.57	11.54	100.00
HR	1.50	2.61	7.72	10.33	34.50	18.46	13.04	6.42	1.10	0.70	3.61	100.00
CZ	1.22	2.99	8.98	16.30	29.38	15.35	12.31	6.93	1.33	0.39	4.82	100.00
DK	0.57	0.50	2.71	3.71	14.83	21.03	27.01	18.46	2.99	2.64	5.56	100.00
FI	1.11	1.45	3.07	6.66	13.58	20.58	26.90	19.30	3.42	1.37	2.56	100.00
FR	1.83	2.16	9.34	12.16	23.95	19.22	12.87	5.02	0.95	0.66	11.83	100.00
HU	3.46	10.87	19.27	22.53	21.05	11.26	6.62	3.75	0.49	0.10	0.59	100.00
IS	0.85	1.28	2.39	5.29	20.90	22.27	19.20	9.90	1.11	1.19	15.61	100.00
IE	1.80	1.20	3.17	4.12	9.69	25.64	20.50	16.12	6.00	4.72	7.03	100.00
LV	2.30	3.20	11.60	18.70	26.50	18.90	11.90	4.00	0.90	0.20	1.80	100.00
LT	1.43	4.97	10.78	16.43	21.74	18.11	14.74	8.09	1.26	0.34	2.11	100.00
NL	1.90	1.67	4.49	8.67	13.08	19.70	27.30	14.07	3.57	1.37	4.18	100.00
NO	1.18	1.25	2.49	5.68	19.32	26.11	22.85	13.43	2.84	1.04	3.81	100.00
PL	1.17	3.32	7.26	11.75	27.09	25.92	13.00	7.62	1.43	1.43	0.00	100.00
RU	5.90	7.67	15.34	16.13	17.84	25.77	6.56	3.28	0.85	0.52	0.13	100.00
SK	0.80	2.66	8.16	17.11	26.33	22.70	14.63	6.91	0.35	0.35	0.00	100.00
SI	0.58	1.06	4.45	9.86	32.79	23.02	13.83	6.48	1.64	1.16	5.13	100.00
SE	0.94	0.57	3.40	5.38	20.11	26.16	23.98	11.14	0.85	2.36	5.10	100.00
CH	0.32	0.89	3.31	8.08	20.61	19.89	21.10	18.19	2.91	1.21	3.48	100.00
BE	3.24	1.78	3.56	5.61	15.65	20.48	23.72	12.73	1.69	1.41	10.13	100.00
DE	0.45	1.19	3.01	5.85	10.68	30.04	25.04	17.49	3.12	0.97	2.16	100.00
PT	1.40	4.21	9.73	15.75	27.08	14.04	7.12	2.51	1.60	0.90	15.65	100.00
All	1.71	2.64	6.77	10.19	20.71	20.99	17.60	10.59	2.03	1.35	5.41	100.00

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX(maa, U, type = "row_perc")
```

maa/U	1	2	3	4	5	P	Total
AU	26.40	31.98	17.79	9.06	11.88	2.89	100.00
AT	35.62	7.45	26.73	27.41	2.79	0.00	100.00
BG	46.16	2.99	14.96	35.79	0.10	0.00	100.00
CA	31.37	20.46	36.41	5.14	5.98	0.63	100.00
HR	25.68	15.05	32.60	26.68	0.00	0.00	100.00
CZ	35.75	4.55	35.42	24.06	0.17	0.06	100.00
DK	27.58	22.38	27.87	14.47	7.27	0.43	100.00
FI	8.28	34.67	24.68	18.70	11.96	1.71	100.00
FR	16.81	15.86	31.13	29.97	5.65	0.58	100.00
HU	34.68	2.77	30.93	31.62	0.00	0.00	100.00
IS	31.14	31.74	22.53	5.97	4.69	3.92	100.00
IE	13.46	23.58	28.82	14.07	19.73	0.34	100.00
LV	41.70	6.10	28.40	19.30	4.50	0.00	100.00

maa/U	1	2	3	4	5	P	Total
LT	36.56	0.42	34.29	28.31	0.42	0.00	100.00
NL	18.40	6.62	32.55	38.17	2.74	1.52	100.00
NO	23.68	12.53	25.69	21.05	16.62	0.42	100.00
PL	26.10	5.47	31.03	36.86	0.45	0.09	100.00
RU	49.18	1.18	24.39	25.25	0.00	0.00	100.00
SK	8.78	2.66	36.97	50.62	0.98	0.00	100.00
SI	14.22	9.77	19.25	23.21	33.27	0.29	100.00
SE	24.46	18.04	27.86	18.70	10.20	0.76	100.00
CH	8.57	9.78	24.25	53.19	4.12	0.08	100.00
BE	23.04	12.96	21.35	36.13	3.83	2.69	100.00
DE	21.24	10.56	33.79	32.82	1.59	0.00	100.00
PT	21.97	24.07	32.50	20.76	0.30	0.40	100.00
All	25.72	13.36	28.04	26.34	5.79	0.74	100.00

```
MCAdat1jh.dat %>% tableX(maa, E, type = "row_perc")
```

maa/E	1	2	3	4	5	6	7	P	Total
AU	0.32	2.70	22.35	15.22	8.54	30.44	15.35	5.07	100.00
AT	0.00	0.00	69.71	7.78	8.80	0.00	13.71	0.00	100.00
BG	1.40	5.78	19.24	23.53	26.32	4.29	19.44	0.00	100.00
CA	0.31	2.41	6.93	14.27	23.92	38.30	13.43	0.42	100.00
HR	3.21	0.90	27.58	48.24	7.32	12.34	0.00	0.40	100.00
CZ	0.28	0.00	38.19	48.56	1.44	1.72	8.31	1.50	100.00
DK	2.85	1.14	5.27	6.27	26.30	40.06	18.10	0.00	100.00
FI	0.00	9.99	6.83	31.43	22.72	16.48	11.96	0.60	100.00
FR	4.77	9.71	30.47	14.78	0.00	20.71	18.22	1.33	100.00
HU	0.79	2.47	47.04	27.77	5.43	11.86	4.55	0.10	100.00
IS	0.85	1.96	27.56	9.30	19.80	22.35	13.74	4.44	100.00
IE	0.69	0.69	17.75	21.61	21.10	15.18	22.90	0.09	100.00
LV	0.30	0.70	15.70	27.00	32.30	0.00	24.00	0.00	100.00
LT	0.42	3.12	23.84	15.50	37.07	17.19	2.36	0.51	100.00
NL	0.84	2.28	25.63	11.41	18.63	21.52	18.25	1.44	100.00
NO	0.97	0.00	23.27	19.18	3.88	12.81	39.34	0.55	100.00
PL	1.08	13.09	6.37	55.07	4.84	4.75	14.80	0.00	100.00
RU	3.93	0.00	9.25	16.92	44.72	25.18	0.00	0.00	100.00
SK	0.35	0.89	44.41	37.06	2.13	2.04	13.12	0.00	100.00
SI	1.35	4.74	37.91	30.66	6.77	17.02	1.45	0.10	100.00
SE	0.66	9.35	26.53	19.64	0.00	15.01	26.35	2.46	100.00
CH	0.08	2.10	18.11	4.45	47.70	15.12	12.29	0.16	100.00
BE	3.47	8.53	19.62	24.86	6.98	19.07	15.88	1.60	100.00
DE	0.00	1.02	9.88	4.20	57.64	8.63	18.46	0.17	100.00
PT	4.41	36.81	19.56	23.37	1.00	7.42	7.32	0.10	100.00

maa/E	1	2	3	4	5	6	7	P	Total
All	1.50	4.66	23.80	21.68	17.24	15.68	14.51	0.94	100.00

Taustamuuttujien taulukoissa on yllättävän isoja eroja, jotkut taulukoiden luokat ovat nollia tai hyvin vähän havaintoja. Luokkia pitäisi ehkä yhdistellä, jo pelkästään “kuvaroskan” takia. Ei tehdä.

Puuttuneisuuden yleiskuva

```
# Puuttuvien tietojen yleiskuva

# Puuttuvat tiedot aineistossa - viite datan dokumentointiin jossa taulukot.
# Vaihtelee maittain ja muuttujittain, paljon.

# Koko data (G1_1_data2.Rmd - skriptissä valitut muuttujat ja 25 maata)
#
#sum(!complete.cases(ISSP2012jh1d.dat)) = 9455
#dim(ISSP2012jh1d.dat) = 32823
#9455/32823 = 0.2880602

# Puuttuvat tiedot valitussa MCA-aineistossa

#missingMCAvars1 <- c("Q1a", "Q1b", "Q1c", "Q1d", "Q1e", "Q2a", "Q2b", "edu",
#                    "sosta", "urbru", "maa", "ika", "sp" )
#missingTestMCA1.dat <- ISSP2012jh1d.dat %>% select(all_of(missingMCAvars1))

#sum(!complete.cases(missingTestMCA1.dat)) = 6101
#dim(missingTestMCA1.dat) = 32823
#6101/32823 = 0.1858758 Puuttellisten havaintojen osuus.
```

Koko tähän tutkimukseen valitussa aineistossa (25 maata ja muuttujat, poistettu havainnot joissa ikä tai sukupuoli puuttuu) 71% havainnoista on kaikki tiedot.

MCA-analyysiin valitun $7 + 3 = 10$ muuttujan aineiston havainnoista 81% on vailla puuttuvia tietoja. Jos puuttuvat tiedot poistetaan (ns. “listwise delete” poistetaan jos yksi tai useampi tieto puuttuu) viidesosa datasta jää pois. Kannattaako puuttuvia tietoja hieman analysoida?

Datassa edellisen luvun ikäluokka-sukupuoli - muuttuja.

edit Tässä keskityttävä data-analyysin **tutkimusongelmiin**, johdantoa MCA-lukuun.

5.3 MCA

```
# Ensimmäiset MCA-kartat - viiden vastausvaihtoehdon kysymykset ja puuttuvat tiedot
```

```

# glimpse(MCAdata1jh.dat))
mcaDat11jh.dat <- MCAdata1jh.dat %>% select(a1,b1,c1, d1, e1,a2,b2)
glimpse(mcaDat11jh.dat)

## Rows: 32,823
## Columns: 7
## $ a1 <fct> E, S, s, s, S, P, s, e, s, s, e, s, s, s, S, P, s, ?, s, s, s, S...
## $ b1 <fct> S, E, e, e, e, P, e, ?, e, ?, ?, E, e, e, ?, ?, e, ?, P, e, e, e...
## $ c1 <fct> ?, E, s, e, e, P, e, s, e, s, s, ?, e, e, ?, s, e, s, ?, e, e, ?...
## $ d1 <fct> ?, E, E, s, e, P, e, E, e, E, ?, e, e, E, ?, s, ?, e, s, P, e, ?...
## $ e1 <fct> ?, S, s, ?, e, P, s, e, e, S, e, s, s, e, s, s, S, s, s, s, e, s...
## $ a2 <fct> S, ?, e, s, s, P, s, E, s, S, s, s, s, s, S, s, s, ?, s, s, s, S...
## $ b2 <fct> ?, E, e, e, e, P, s, E, e, S, e, e, e, e, E, e, ?, E, s, e, e, ?...

Qmuuttujat1.mca <- mjca(mcaDat11jh.dat, ps="")

# ps="" muuttujan ja sen kategorian eroitinmerkki
par(cex=0.6)
plot.mjca(Qmuuttujat1.mca,
  main = "Seitsemän kysymystä MCA 1",
  sub = "vastaukset S-s-?-e-E-P ")

plot.mjca(Qmuuttujat1.mca, labels = c(2,1),
  main = "Viiden vastausvaihtoehtot 7 kysymystä",
  sub = "vastaukset S-s-?-e-E-P ")

plot.mjca(Qmuuttujat1.mca, labels = c(1,2),
  main = "Viiden vastausvaihtoehtot 7 kysymystä",
  sub = "vastaukset S-s-?-e-E-P "
)

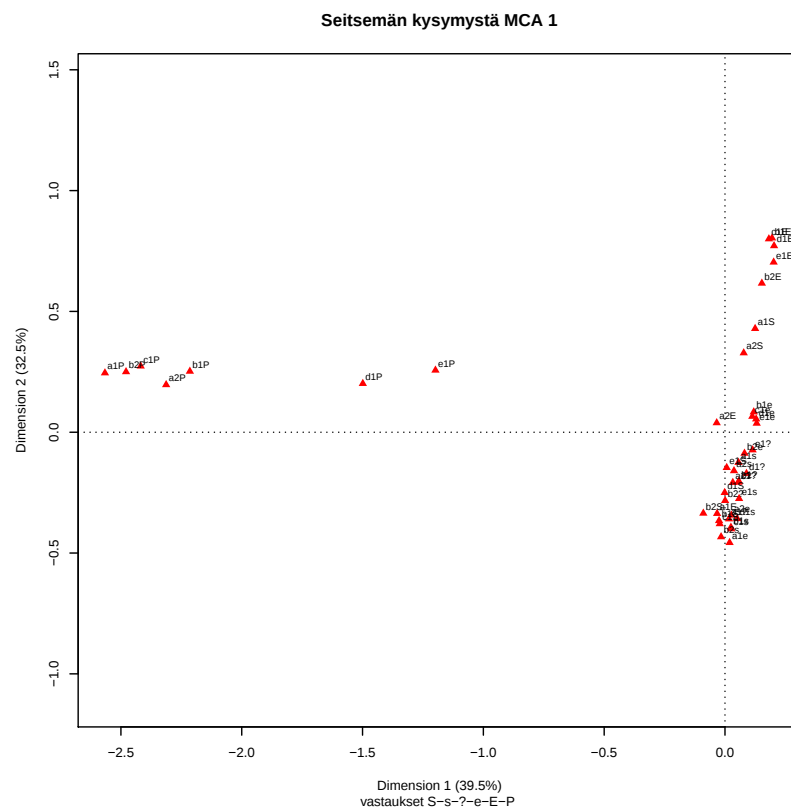
# EI TOIMI pch = c(19, 1, 17,24)(pisteen symboli) 16.10.20
#
# pch Vector of length 4 giving the type of points to be used for row active and
# supplementary, column active and supplementary points

par(cex=0.6)
plot.mjca(Qmuuttujat1.mca, what = c("all","all"),labels = c(0,2),
  col = c("lightblue", "red"),
  main = "Viiden vastausvaihtoehtot 7 kysymystä",
  sub = "vastaukset S-s-?-e-E-P "
)

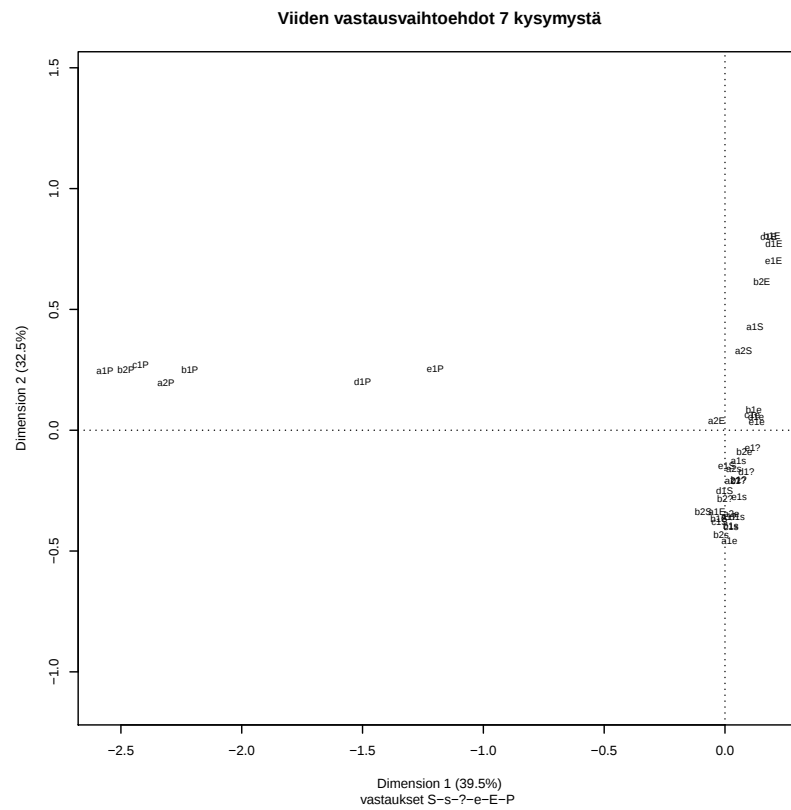
summary(Qmuuttujat1.mca)

##
## Principal inertias (eigenvalues):

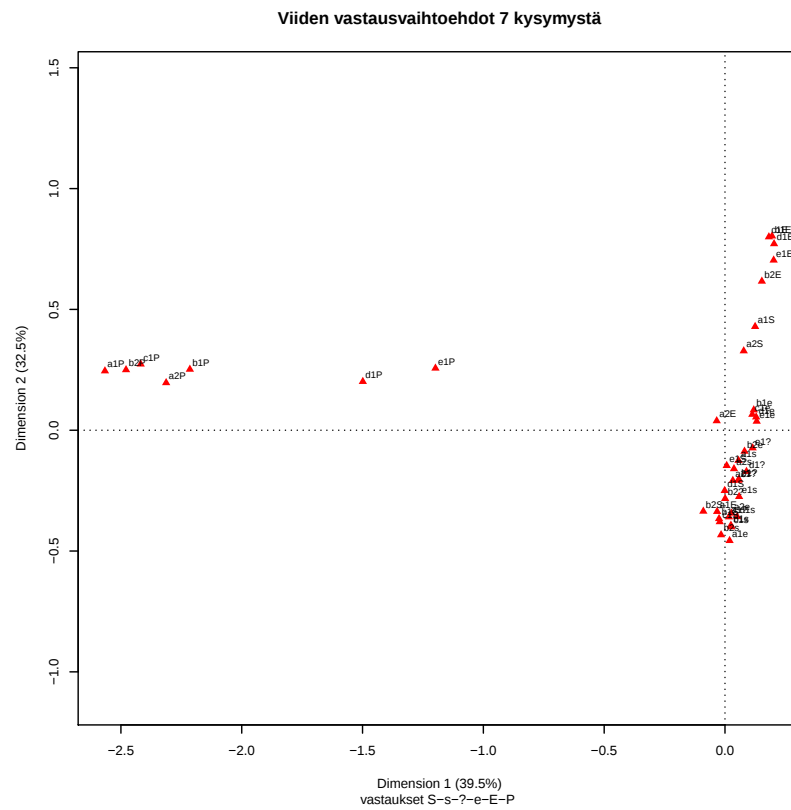
```


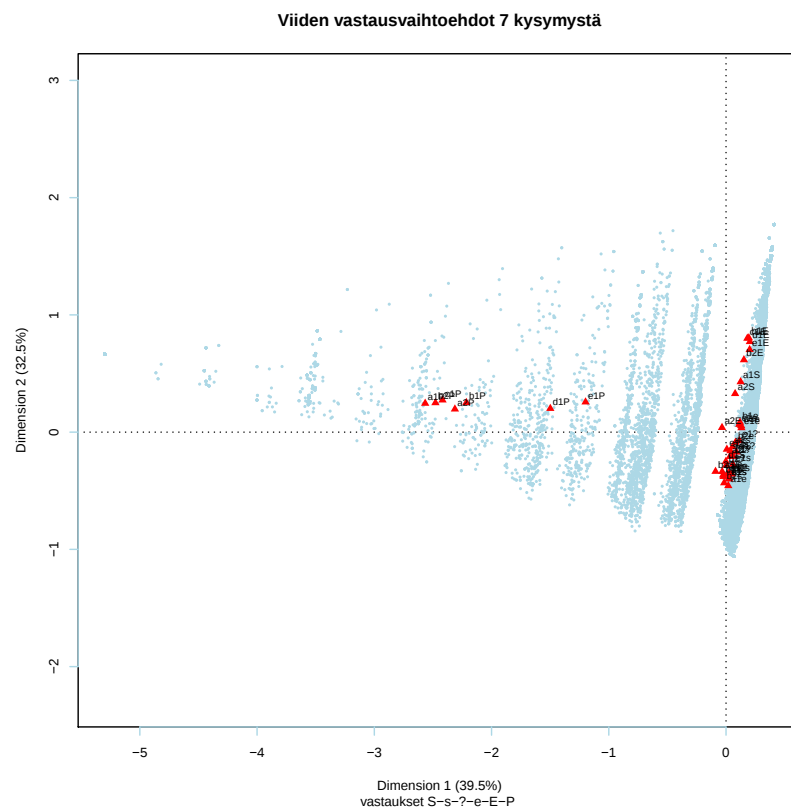
Kuva 36: MCA-kartta: viiden vastausvaihtoehdon kysymykset

Kuva 37: MCA-kartta: viiden vastausvaihtoehdon kysymykset

Kuva 38: MCA-kartta: viiden vastausvaihtoehdon kysymykset

Kuva 39: MCA-kartta: viiden vastausvaihtoehdon kysymykset

```

##
## dim      value      %   cum%   scree plot
## 1      0.156867  39.5  39.5  *****
## 2      0.129043  32.5  71.9  *****
## 3      0.064154  16.1  88.0  ****
## 4      0.014818   3.7  91.8  *
## 5      0.008877   2.2  94.0  *
## 6      0.000538   0.1  94.1
## 7      0.000171   0.0  94.2
## 8      7.3e-050   0.0  94.2
## 9      2e-06000   0.0  94.2
## -----
## Total: 0.397574
##
##
## Columns:
##      name    mass  qlt  inr      k=1 cor ctr      k=2 cor ctr
## 1 | a1S | 48 916 21 | 125 71 5 | 429 845 69 |
## 2 | a1s | 54 267 15 | 56 44 1 | -125 223 7 |
## 3 | a1? | 15 633 20 | 17 1 0 | -359 632 15 |
## 4 | a1e | 18 709 21 | 19 1 0 | -457 708 29 |
## 5 | a1E | 5 112 23 | -33 1 0 | -337 111 4 |
## 6 | a1P | 4 961 40 | -2566 952 155 | 245 9 2 |
## 7 | b1S | 12 133 28 | -25 1 0 | -366 132 12 |
## 8 | b1s | 37 696 21 | 25 3 0 | -394 693 44 |
## 9 | b1? | 26 305 19 | 57 23 1 | -202 283 8 |
## 10 | b1e | 39 138 19 | 119 92 4 | 84 46 2 |
## 11 | b1E | 24 859 32 | 195 48 6 | 804 811 121 |
## 12 | b1P | 5 945 41 | -2215 932 162 | 252 12 3 |
## 13 | c1S | 12 140 28 | -22 0 0 | -379 140 14 |
## 14 | c1s | 36 699 21 | 26 3 0 | -400 696 45 |
## 15 | c1? | 26 318 19 | 56 22 1 | -207 296 9 |
## 16 | c1e | 38 105 19 | 113 79 3 | 65 26 1 |
## 17 | c1E | 26 866 32 | 182 42 5 | 800 823 129 |
## 18 | c1P | 5 943 42 | -2418 931 171 | 273 12 3 |
## 19 | d1S | 12 81 25 | -1 0 0 | -250 81 6 |
## 20 | d1s | 33 755 20 | 50 15 1 | -358 741 33 |
## 21 | d1? | 32 439 17 | 89 93 2 | -171 345 7 |
## 22 | d1e | 34 164 18 | 129 139 4 | 55 25 1 |
## 23 | d1E | 22 933 28 | 203 60 6 | 771 873 101 |
## 24 | d1P | 9 969 35 | -1499 952 128 | 201 17 3 |
## 25 | e1S | 15 46 23 | 7 0 0 | -146 46 2 |
## 26 | e1s | 36 775 17 | 58 34 1 | -275 741 21 |
## 27 | e1? | 34 316 16 | 115 224 3 | -73 92 1 |
## 28 | e1e | 32 239 17 | 131 221 3 | 37 17 0 |
## 29 | e1E | 15 978 24 | 201 74 4 | 704 904 58 |

```

```
## 30 | e1P | 11 984 32 | -1198 940 102 | 257 43 6 |
## 31 | a2S | 49 871 18 | 78 46 2 | 328 825 41 |
## 32 | a2s | 59 466 14 | 37 24 1 | -160 442 12 |
## 33 | a2? | 22 595 18 | 32 14 0 | -208 581 7 |
## 34 | a2e | 8 571 20 | 27 3 0 | -343 567 8 |
## 35 | a2E | 2 3 20 | -34 1 0 | 39 2 0 |
## 36 | a2P | 3 971 32 | -2313 964 101 | 196 7 1 |
## 37 | b2S | 12 175 24 | -90 12 1 | -335 163 10 |
## 38 | b2s | 22 737 21 | -16 1 0 | -433 736 33 |
## 39 | b2? | 27 580 19 | 1 0 0 | -283 580 17 |
## 40 | b2e | 40 122 18 | 81 56 2 | -87 66 2 |
## 41 | b2E | 39 933 28 | 153 54 6 | 616 879 114 |
## 42 | b2P | 3 964 35 | -2479 954 123 | 250 10 2 |
```

```
#X11()
# subsetcat = (6,12,18,24,30,36,42) - väärä formaatti
# subsetcat=(1:42)[-c(1:5,7:11,13:17,19:23,24:29,31:35, 37:41))] väärä formaatti

#subsetcat viittaa muuttujan luokkien indeksiin

eiPvastaukset <- (1:42)[-c(6,12,18,24,30,36,42)]
# eiPvastaukset
# puuttuva tieto on kuudes kategoria kaikilla kysymyksillä
# 1 2 3 4 5 7 8 9 10 11 13 14 15 16 17 19 20 21 22 23 25 26 27 28 29 31
# 32 33 34 35 37 38 39 40 41

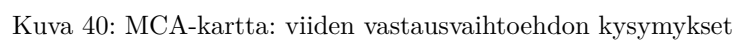
mcaDat11jh.dat[1:5,]
```

a1	b1	c1	d1	e1	a2	b2
E	S	?	?	?	S	?
S	E	E	E	S	?	E
s	e	s	E	s	e	e
s	e	e	s	?	s	e
S	e	e	e	e	s	e

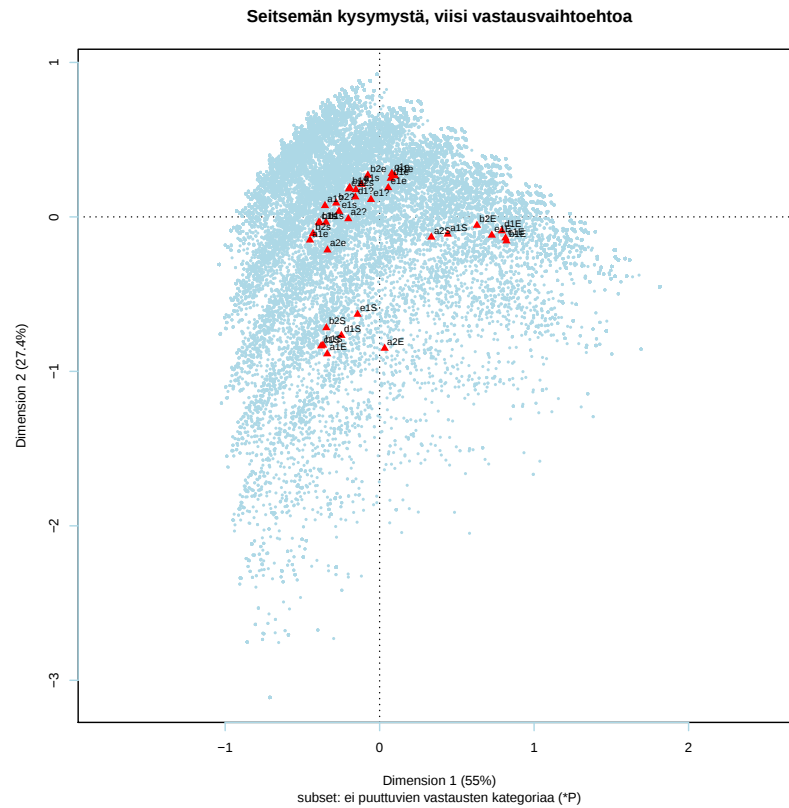
```
Qmuuttujat2.mca <- mjca(mcaDat11jh.dat, ps="", subsetcat=eiPvastaukset)
```

```
plot.mjca(Qmuuttujat2.mca,
  main="Seitsemän kysymystä, viisi vastausvaihtoehtoa",
  sub = "subset: ei puuttuvien vastausten kategorioita (*P)")
```

```
plot.mjca(Qmuuttujat2.mca,
  what = c("all","all"), labels = c(0,2),
  col = c("lightblue", "red"),
  main="Seitsemän kysymystä, viisi vastausvaihtoehtoa",
```



```
sub = "subset: ei puuttuvien vastausten kategorioita (*P)"
```


Kuva 41: MCA-kartta: viiden vastausvaihtoehdon kysymykset

```
summary(Qmuuttujat2.mca)
```

```
##
## Principal inertias (eigenvalues):
##
## dim    value      %   cum%   scree plot
## 1      0.129087  55.0  55.0   *****
## 2      0.064296  27.4  82.4   *****
## 3      0.014807   6.3  88.7   **
## 4      0.008871   3.8  92.5   *
## 5      0.000538   0.2  92.7
## 6      0.000221   0.1  92.8
## 7      0.000156   0.1  92.9
## 8      6.9e-050   0.0  92.9
```

```
## 9      1e-06000    0.0  92.9
```

```
## -----
```

```
## Total: 0.234728
```

```
##
```

```
##
```

```
## Columns:
```

##	name	mass	qlt	inr	k=1	cor	ctr	k=2	cor	ctr
## 1	a1S	48	975	29	441	916	73	-112	59	9
## 2	a1s	54	869	20	-117	206	6	210	663	37
## 3	a1?	15	653	27	-354	626	14	73	26	1
## 4	a1e	18	788	29	-451	709	28	-150	79	6
## 5	a1E	5	884	30	-339	113	4	-887	771	56
## 6	b1S	12	818	37	-367	133	12	-831	685	128
## 7	b1s	37	696	28	-387	689	42	-39	7	1
## 8	b1?	26	527	25	-194	269	8	189	258	14
## 9	b1e	39	555	25	98	67	3	266	488	43
## 10	b1E	24	889	43	821	858	126	-156	31	9
## 11	c1S	12	826	38	-379	141	14	-836	685	134
## 12	c1s	36	698	29	-393	692	43	-35	6	1
## 13	c1?	26	517	25	-198	282	8	181	235	13
## 14	c1e	38	550	26	79	41	2	281	509	46
## 15	c1E	26	890	43	815	865	134	-137	24	8
## 16	d1S	12	851	34	-247	80	6	-768	771	112
## 17	d1s	33	751	26	-347	744	31	-35	8	1
## 18	d1?	32	561	23	-157	336	6	129	226	8
## 19	d1e	34	620	24	72	47	1	249	572	33
## 20	d1E	22	944	38	791	932	106	-91	12	3
## 21	e1S	15	910	31	-142	44	2	-631	866	90
## 22	e1s	36	752	23	-263	738	19	35	13	1
## 23	e1?	34	350	22	-56	70	1	112	279	7
## 24	e1e	32	597	23	56	48	1	189	549	18
## 25	e1E	15	1012	32	726	985	62	-119	26	3
## 26	a2S	49	1005	24	335	870	43	-132	134	13
## 27	a2s	59	989	19	-154	428	11	176	561	28
## 28	a2?	22	584	24	-203	582	7	-12	2	0
## 29	a2e	8	794	26	-338	565	7	-215	228	6
## 30	a2E	2	870	27	33	1	0	-851	869	20
## 31	b2S	12	922	33	-345	173	11	-718	750	94
## 32	b2s	22	783	28	-431	736	32	-108	46	4
## 33	b2?	27	640	25	-281	582	16	89	58	3
## 34	b2e	40	711	24	-76	53	2	269	658	45
## 35	b2E	39	939	37	630	932	119	-55	7	2

```
# mutta ei hyväksy viimeisiä sarakkeita poistettaviksi (37:41)
```

```
#Qmuuttujat3.mca <- mjca(mcaDataJH2.dat, ps="", subsetcat=(1:42)[-c(1:5, 7:11, 13:17, 19:23)]
```

```
#plot.mjca(mca1Qmuuttujat3)
#summary(mca1Qmuuttujat3)

#mca1Qmuuttujat3 <- mjca(mcaDataJH2.dat, ps="", subsetcat=(1:42)[-c(1:5, 7:11, 13:17, 19:23)],
#pchlist())
```

5.3.1 subset MCA ja täydentävät sarakkeet (19.10.20)

Jostain syystä en saa toimimaan mjca-funktiossa subsecat - parametrin kanssa täydentäviä muuttujia supcol. Niinpä kartat ovat vähän kehoja, sillä puuttuvien tietojen kategoriat määrittävät omalta osaltaan koordinaatistoa

Niiden kontribuutiot ovat isot, ja massat aika pieniä. Esimerkkitapaus, jossa jotkut havainnot vaikuttavat karttaan aivan liikaa!

Käsityönä voisi lisäillä pisteitä karttaan, joka on piirretty ilman puuttuvia tietoja.

```
# Täydentävät sarakkeet - ei toimi! (19.20.20)
# dim(mcaDat11jh.dat) 7 kysymystä
dim(MCAdata1jh.dat)

## [1] 32823      26

str(MCAdata1jh.dat)

## tibble [32,823 x 26] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)
##  $ Q1am      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 5 1 2 2 1 6 2 4 2 2 ...
##  ..- attr(*, "label")= chr "Q1a Working mom: warm relationship with children as a not w
##  $ Q1bm      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 1 5 4 4 4 6 4 3 4 3 ...
##  ..- attr(*, "label")= chr "Q1b Working mom: Preschool child is likely to suffer"
##  $ Q1cm      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 5 2 4 4 6 4 2 4 2 ...
##  ..- attr(*, "label")= chr "Q1c Working woman: Family life suffers when woman has full-t
##  $ Q1dm      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 5 5 2 4 6 4 5 4 5 ...
##  ..- attr(*, "label")= chr "Q1d Working woman: What women really want is home and kids"
##  $ Q1em      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 1 2 3 4 6 2 4 4 1 ...
##  ..- attr(*, "label")= chr "Q1e Working woman: Being housewife is as fulfilling as worki
##  $ Q2am      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 1 3 4 2 2 6 2 5 2 1 ...
##  ..- attr(*, "label")= chr "Q2a Both should contribute to household income"
##  $ Q2bm      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 5 4 4 4 6 2 5 4 1 ...
##  ..- attr(*, "label")= chr "Q2b Men's job earn money, women's job look after home"
##  $ edum      : Factor w/ 8 levels "No formal education",...: 3 6 6 4 3 8 8 7 6 7 ...
##  ..- attr(*, "label")= chr "Highest completed degree of education: Categories for inter
##  $ sostam    : Factor w/ 11 levels "Lowest, Bottom, 01",...: 3 7 8 11 7 2 7 11 10 6 ...
##  ..- attr(*, "label")= chr "Top-Bottom self-placement"
##  $ urbrum    : Factor w/ 6 levels "A big city","The suburbs or outskirts of a big city",...:
##  ..- attr(*, "label")= chr "Place of living: urban - rural"
```

```

## $ maa      : Factor w/ 25 levels "AU","AT","BG",...: 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
## $ ika      : dbl+lbl [1:32823] 58, 59, 40, 20, 72, 68, 64, 57, 45, 71, 19, 41, 68, ...
##   ..@ label      : chr "Age of respondent"
##   ..@ format.spss: chr "F3.0"
##   ..@ labels     : Named num [1:6] 15 16 17 18 102 999
##   .. ..- attr(*, "names")= chr [1:6] "15 years" "16 years" "17 years" "18 years" ...
## $ sp       : Factor w/ 2 levels "m","f": 1 2 2 2 2 1 2 1 2 2 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Sex of Respondent"
## $ age_cat  : Factor w/ 6 levels "1","2","3","4",...: 5 5 3 1 6 6 5 5 3 6 ...
## $ ga      : chr [1:32823] "m5" "f5" "f3" "f1" ...
## $ E       : Factor w/ 8 levels "1","2","3","4",...: 3 6 6 4 3 8 8 7 6 7 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Highest completed degree of education: Categories for intern
## $ S       : Factor w/ 11 levels "1","2","3","4",...: 3 7 8 11 7 2 7 11 10 6 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Top-Bottom self-placement"
## $ U       : Factor w/ 6 levels "1","2","3","4",...: 1 1 1 6 1 2 6 2 2 6 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Place of living: urban - rural"
## $ gaf     : Factor w/ 12 levels "f1","f2","f3",...: 11 5 3 1 6 12 5 11 3 6 ...
## $ a1      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 5 1 2 2 1 6 2 4 2 2 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1a Working mom: warm relationship with children as a not wo
## $ b1      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 1 5 4 4 4 6 4 3 4 3 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1b Working mom: Preschool child is likely to suffer"
## $ c1      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 5 2 4 4 6 4 2 4 2 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1c Working woman: Family life suffers when woman has full-t
## $ d1      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 5 5 2 4 6 4 5 4 5 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1d Working woman: What women really want is home and kids"
## $ e1      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 1 2 3 4 6 2 4 4 1 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1e Working woman: Being housewife is as fulfilling as worki
## $ a2      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 1 3 4 2 2 6 2 5 2 1 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q2a Both should contribute to household income"
## $ b2      : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 5 4 4 4 6 2 5 4 1 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q2b Men's job earn money, women's job look after home"
## - attr(*, "notes")= chr [1:45] "document Plan File: /Users/marcic/Desktop/old/GPS2011 sa

# Data: 7 kysymystä, täydentävät muuttujat maa, sp, S (status), U (asuinpaikka),
# E (koulutustaso)

mcaDat21jh.dat <- MCAdata1jh.dat %>% select(a1,b1,c1, d1, e1,a2,b2,E,S,U,maa,gaf)
str(mcaDat21jh.dat)

## tibble [32,823 x 12] (S3: tbl_df/tbl/data.frame)
## $ a1 : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 5 1 2 2 1 6 2 4 2 2 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1a Working mom: warm relationship with children as a not wo
## $ b1 : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 1 5 4 4 4 6 4 3 4 3 ...
##   ..- attr(*, "label")= chr "Q1b Working mom: Preschool child is likely to suffer"
## $ c1 : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 5 2 4 4 6 4 2 4 2 ...

```

```
##   .- attr(*, "label")= chr "Q1c Working woman: Family life suffers when woman has full-t
## $ d1 : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 5 5 2 4 6 4 5 4 5 ...
##   .- attr(*, "label")= chr "Q1d Working woman: What women really want is home and kids"
## $ e1 : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 1 2 3 4 6 2 4 4 1 ...
##   .- attr(*, "label")= chr "Q1e Working woman: Being housewife is as fulfilling as worki
## $ a2 : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 1 3 4 2 2 6 2 5 2 1 ...
##   .- attr(*, "label")= chr "Q2a Both should contribute to household income"
## $ b2 : Factor w/ 6 levels "S","s","?", "e",...: 3 5 4 4 4 6 2 5 4 1 ...
##   .- attr(*, "label")= chr "Q2b Men's job earn money, women's job look after home"
## $ E   : Factor w/ 8 levels "1","2","3","4",...: 3 6 6 4 3 8 8 7 6 7 ...
##   .- attr(*, "label")= chr "Highest completed degree of education: Categories for inter
## $ S    : Factor w/ 11 levels "1","2","3","4",...: 3 7 8 11 7 2 7 11 10 6 ...
##   .- attr(*, "label")= chr "Top-Bottom self-placement"
## $ U    : Factor w/ 6 levels "1","2","3","4",...: 1 1 1 6 1 2 6 2 2 6 ...
##   .- attr(*, "label")= chr "Place of living: urban - rural"
## $ maa : Factor w/ 25 levels "AU","AT","BG",...: 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 ...
##   .- attr(*, "label")= chr "Country Prefix ISO 3166 Code - alphanumeric"
## $ gaf : Factor w/ 12 levels "f1","f2","f3",...: 11 5 3 1 6 12 5 11 3 6 ...
## - attr(*, "notes")= chr [1:45] "document Plan File: /Users/marcic/Desktop/old/GPS2011 sa
```

```
dim(mcaDat21jh.dat)
```

```
## [1] 32823    12
```

```
glimpse(mcaDat21jh.dat)
```

```
## Rows: 32,823
## Columns: 12
## $ a1 <fct> E, S, s, s, S, P, s, e, s, s, e, s, s, S, P, s, ?, s, s, s, ...
## $ b1 <fct> S, E, e, e, e, P, e, ?, e, ?, ?, E, e, e, ?, ?, e, ?, P, e, e, ...
## $ c1 <fct> ?, E, s, e, e, P, e, s, e, s, s, ?, e, e, ?, s, e, s, ?, e, e, ...
## $ d1 <fct> ?, E, E, s, e, P, e, E, e, E, ?, e, e, E, ?, s, ?, e, s, P, e, ...
## $ e1 <fct> ?, S, s, ?, e, P, s, e, e, S, e, s, s, e, s, s, S, s, s, s, e, ...
## $ a2 <fct> S, ?, e, s, s, P, s, E, s, S, s, s, s, s, S, s, s, ?, s, s, s, ...
## $ b2 <fct> ?, E, e, e, e, P, s, E, e, S, e, e, e, e, E, e, ?, E, s, e, e, ...
## $ E   <fct> 3, 6, 6, 4, 3, P, P, 7, 6, 7, 4, 6, 3, 6, 6, 2, 2, 7, 6, 6, 3, ...
## $ S   <fct> 3, 7, 8, P, 7, 2, 7, P, 10, 6, 4, 5, P, 7, 9, 3, P, 8, 7, 6, 5,...
## $ U   <fct> 1, 1, 1, P, 1, 2, P, 2, 2, P, 2, 2, 3, 2, 2, 5, 5, 1, 2, 5, 4, ...
## $ maa <fct> AU, AU, AU, AU, AU, AU, AU, AU, AU, AU, AU, AU, AU, AU, AU, AU,...
## $ gaf <fct> m5, f5, f3, f1, f6, m6, f5, m5, f3, f6, m1, m3, f6, f2, m1, m6,...
```

```
# kysymysten puuttuvat pois subsetcat=(1:42)[-c(6,12,18,24,30,36,42)]
# subset2 <- (1:50)[-c(6,12,18,24,30,36,42)]
# eiPvastavastaukset : vastauskategorioiden indeksit ilman P-luokkaa
# subsetcat=(1:50)[-c(6,12,18,24,30,36,42,50)],
# maa ja gaf - ei puuttuvia tietoja
#
```

```
mcaDat21jh.dat$E %>% fct_count() # P-kategoria 50
```

f	n
1	491
2	1531
3	7811
4	7115
5	5658
6	5147
7	4762
P	308

```
mcaDat21jh.dat$S %>% fct_count() # P-kategoria 61
```

f	n
1	562
2	866
3	2221
4	3346
5	6798
6	6889
7	5778
8	3477
9	667
10	442
P	1777

```
mcaDat21jh.dat$U %>% fct_count() # P-kategoria 67
```

f	n
1	8442
2	4386
3	9203
4	8646
5	1902
P	244

```
# Täydäntävät sarakkeet, koko aineisto
```

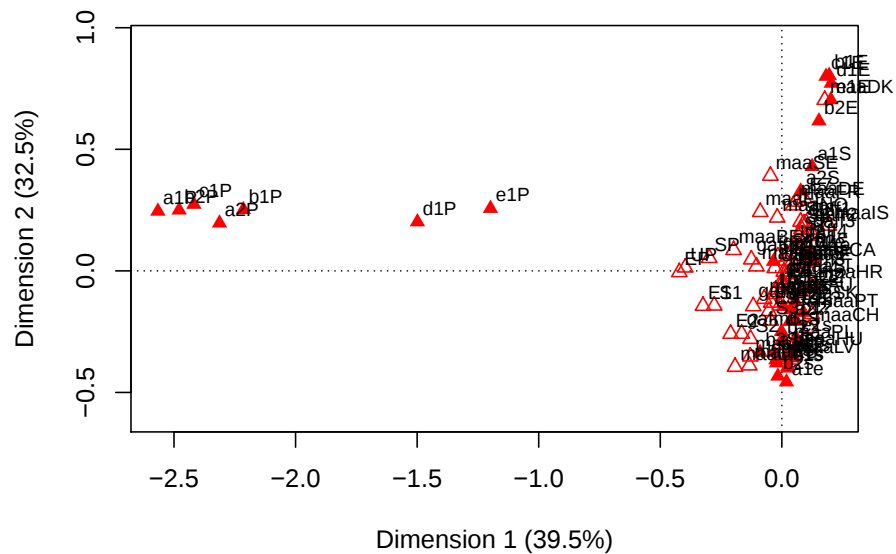
```
# mcaDat21jh.dat[1:10,1:8]
```

```

QjaMuut1.mca <- mja(mcaDat21jh.dat, ps = "",
                    supcol = 8:12
                    )

plot(QjaMuut1.mca)

```



```

# QjaMuut1.mca - ei toimi
summary(QjaMuut1.mca)

```

```

##
## Principal inertias (eigenvalues):
##
## dim    value      %   cum%   scree plot
## 1      0.156867  39.5  39.5  *****
## 2      0.129043  32.5  71.9  *****
## 3      0.064154  16.1  88.0  ****
## 4      0.014818   3.7  91.8   *
## 5      0.008877   2.2  94.0   *
## 6      0.000538   0.1  94.1
## 7      0.000171   0.0  94.2
## 8      7.3e-050   0.0  94.2
## 9      2e-06000   0.0  94.2
## -----

```

Total: 0.397574

##

##

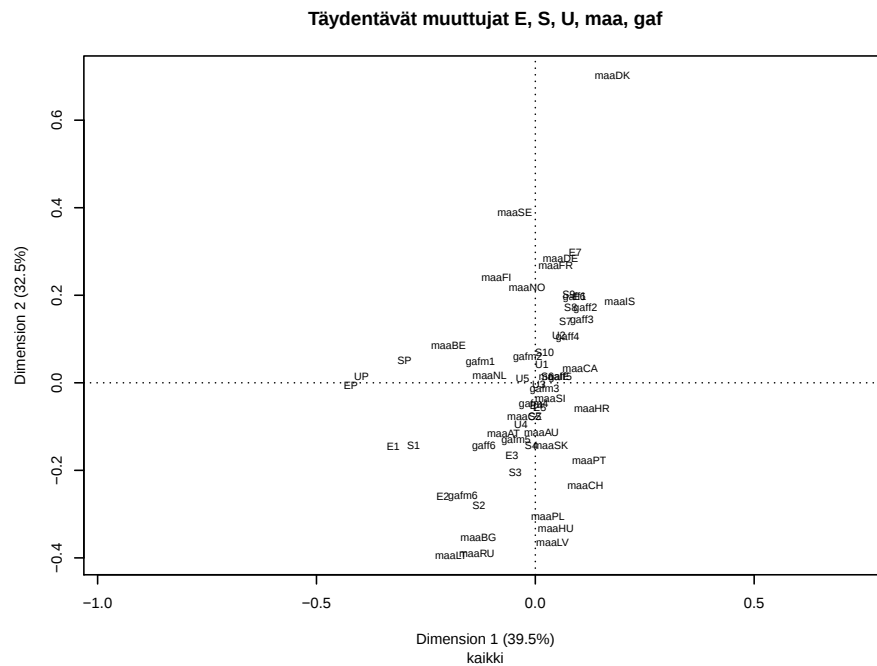
Columns:

##		name	mass	qlt	inr	k=1	cor	ctr	k=2	cor	ctr				
## 1		a1S		48	916	21		125	71	5		429	845	69	
## 2		a1s		54	267	15		56	44	1		-125	223	7	
## 3		a1?		15	633	20		17	1	0		-359	632	15	
## 4		a1e		18	709	21		19	1	0		-457	708	29	
## 5		a1E		5	112	23		-33	1	0		-337	111	4	
## 6		a1P		4	961	40		-2566	952	155		245	9	2	
## 7		b1S		12	133	28		-25	1	0		-366	132	12	
## 8		b1s		37	696	21		25	3	0		-394	693	44	
## 9		b1?		26	305	19		57	23	1		-202	283	8	
## 10		b1e		39	138	19		119	92	4		84	46	2	
## 11		b1E		24	859	32		195	48	6		804	811	121	
## 12		b1P		5	945	41		-2215	932	162		252	12	3	
## 13		c1S		12	140	28		-22	0	0		-379	140	14	
## 14		c1s		36	699	21		26	3	0		-400	696	45	
## 15		c1?		26	318	19		56	22	1		-207	296	9	
## 16		c1e		38	105	19		113	79	3		65	26	1	
## 17		c1E		26	866	32		182	42	5		800	823	129	
## 18		c1P		5	943	42		-2418	931	171		273	12	3	
## 19		d1S		12	81	25		-1	0	0		-250	81	6	
## 20		d1s		33	755	20		50	15	1		-358	741	33	
## 21		d1?		32	439	17		89	93	2		-171	345	7	
## 22		d1e		34	164	18		129	139	4		55	25	1	
## 23		d1E		22	933	28		203	60	6		771	873	101	
## 24		d1P		9	969	35		-1499	952	128		201	17	3	
## 25		e1S		15	46	23		7	0	0		-146	46	2	
## 26		e1s		36	775	17		58	34	1		-275	741	21	
## 27		e1?		34	316	16		115	224	3		-73	92	1	
## 28		e1e		32	239	17		131	221	3		37	17	0	
## 29		e1E		15	978	24		201	74	4		704	904	58	
## 30		e1P		11	984	32		-1198	940	102		257	43	6	
## 31		a2S		49	871	18		78	46	2		328	825	41	
## 32		a2s		59	466	14		37	24	1		-160	442	12	
## 33		a2?		22	595	18		32	14	0		-208	581	7	
## 34		a2e		8	571	20		27	3	0		-343	567	8	
## 35		a2E		2	3	20		-34	1	0		39	2	0	
## 36		a2P		3	971	32		-2313	964	101		196	7	1	
## 37		b2S		12	175	24		-90	12	1		-335	163	10	
## 38		b2s		22	737	21		-16	1	0		-433	736	33	
## 39		b2?		27	580	19		1	0	0		-283	580	17	
## 40		b2e		40	122	18		81	56	2		-87	66	2	
## 41		b2E		39	933	28		153	54	6		616	879	114	

## 42		b2P		3	964	35		-2479	954	123		250	10	2	
## 43		(*)E1		<NA>	627	<NA>		-324	524	<NA>		-144	103	<NA>	
## 44		(*)E2		<NA>	792	<NA>		-211	316	<NA>		-259	476	<NA>	
## 45		(*)E3		<NA>	833	<NA>		-53	78	<NA>		-166	755	<NA>	
## 46		(*)E4		<NA>	592	<NA>		3	2	<NA>		-50	591	<NA>	
## 47		(*)E5		<NA>	664	<NA>		10	21	<NA>		-56	643	<NA>	
## 48		(*)E6		<NA>	868	<NA>		101	180	<NA>		197	688	<NA>	
## 49		(*)E7		<NA>	919	<NA>		91	78	<NA>		299	840	<NA>	
## 50		(*)EP		<NA>	940	<NA>		-422	939	<NA>		-5	0	<NA>	
## 51		(*)S1		<NA>	534	<NA>		-278	423	<NA>		-143	112	<NA>	
## 52		(*)S2		<NA>	672	<NA>		-129	117	<NA>		-280	554	<NA>	
## 53		(*)S3		<NA>	739	<NA>		-46	35	<NA>		-205	703	<NA>	
## 54		(*)S4		<NA>	823	<NA>		-9	3	<NA>		-142	820	<NA>	
## 55		(*)S5		<NA>	800	<NA>		-1	0	<NA>		-76	800	<NA>	
## 56		(*)S6		<NA>	323	<NA>		28	257	<NA>		14	66	<NA>	
## 57		(*)S7		<NA>	783	<NA>		69	153	<NA>		141	631	<NA>	
## 58		(*)S8		<NA>	845	<NA>		81	153	<NA>		172	692	<NA>	
## 59		(*)S9		<NA>	856	<NA>		77	108	<NA>		202	748	<NA>	
## 60		(*)S10		<NA>	96	<NA>		21	8	<NA>		70	88	<NA>	
## 61		(*)SP		<NA>	984	<NA>		-299	954	<NA>		53	30	<NA>	
## 62		(*)U1		<NA>	437	<NA>		15	50	<NA>		42	387	<NA>	
## 63		(*)U2		<NA>	656	<NA>		54	131	<NA>		108	526	<NA>	
## 64		(*)U3		<NA>	150	<NA>		8	128	<NA>		-3	23	<NA>	
## 65		(*)U4		<NA>	901	<NA>		-33	98	<NA>		-95	803	<NA>	
## 66		(*)U5		<NA>	122	<NA>		-29	107	<NA>		11	16	<NA>	
## 67		(*)UP		<NA>	952	<NA>		-397	951	<NA>		14	1	<NA>	
## 68		(*)maaAU		<NA>	207	<NA>		14	3	<NA>		-112	204	<NA>	
## 69		(*)maaAT		<NA>	357	<NA>		-73	102	<NA>		-115	255	<NA>	
## 70		(*)maaBG		<NA>	831	<NA>		-130	99	<NA>		-352	731	<NA>	
## 71		(*)maaCA		<NA>	168	<NA>		103	151	<NA>		34	17	<NA>	
## 72		(*)maaHR		<NA>	562	<NA>		130	471	<NA>		-57	91	<NA>	
## 73		(*)maaCZ		<NA>	95	<NA>		-25	9	<NA>		-77	86	<NA>	
## 74		(*)maaDK		<NA>	878	<NA>		176	52	<NA>		703	826	<NA>	
## 75		(*)maaFI		<NA>	779	<NA>		-89	92	<NA>		242	686	<NA>	
## 76		(*)maaFR		<NA>	753	<NA>		47	22	<NA>		269	732	<NA>	
## 77		(*)maaHU		<NA>	524	<NA>		47	10	<NA>		-333	514	<NA>	
## 78		(*)maaIS		<NA>	479	<NA>		193	249	<NA>		186	230	<NA>	
## 79		(*)maaIE		<NA>	42	<NA>		43	38	<NA>		14	4	<NA>	
## 80		(*)maaLV		<NA>	696	<NA>		39	8	<NA>		-365	688	<NA>	
## 81		(*)maaLT		<NA>	637	<NA>		-192	122	<NA>		-395	515	<NA>	
## 82		(*)maaNL		<NA>	128	<NA>		-104	124	<NA>		18	4	<NA>	
## 83		(*)maaNO		<NA>	363	<NA>		-19	3	<NA>		219	360	<NA>	
## 84		(*)maaPL		<NA>	675	<NA>		29	6	<NA>		-304	669	<NA>	
## 85		(*)maaRU		<NA>	808	<NA>		-134	85	<NA>		-389	723	<NA>	
## 86		(*)maaSK		<NA>	142	<NA>		35	8	<NA>		-143	134	<NA>	
## 87		(*)maaSI		<NA>	44	<NA>		34	22	<NA>		-34	22	<NA>	

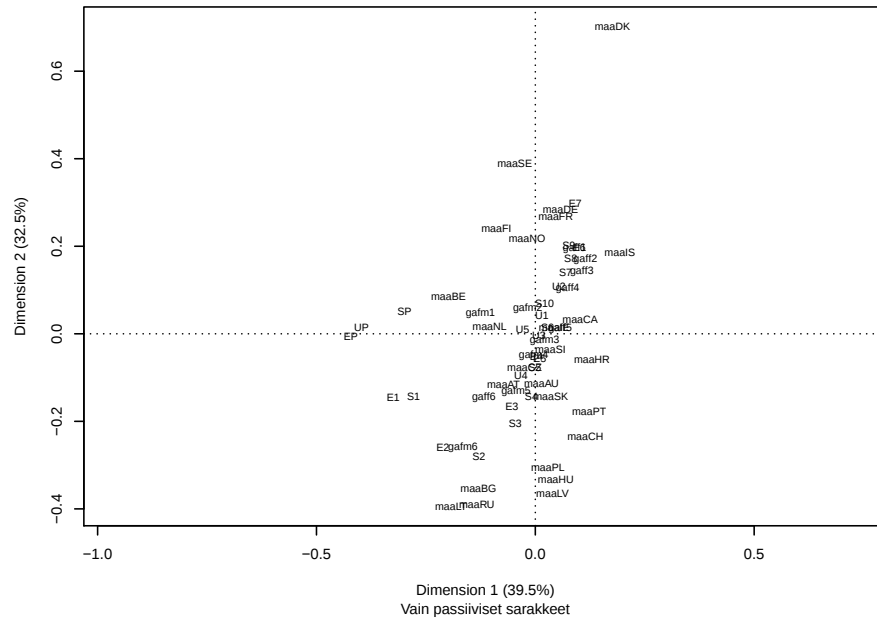
```
## 88 | (*)maaSE | <NA> 875 <NA> | -47 12 <NA> | 391 863 <NA> |
## 89 | (*)maaCH | <NA> 648 <NA> | 114 124 <NA> | -235 524 <NA> |
## 90 | (*)maaBE | <NA> 944 <NA> | -198 796 <NA> | 85 148 <NA> |
## 91 | (*)maaDE | <NA> 752 <NA> | 57 29 <NA> | 285 723 <NA> |
## 92 | (*)maaPT | <NA> 431 <NA> | 123 140 <NA> | -178 292 <NA> |
## 93 | (*)gaff1 | <NA> 958 <NA> | 90 167 <NA> | 195 791 <NA> |
## 94 | (*)gaff2 | <NA> 988 <NA> | 115 310 <NA> | 170 678 <NA> |
## 95 | (*)gaff3 | <NA> 982 <NA> | 106 349 <NA> | 143 634 <NA> |
## 96 | (*)gaff4 | <NA> 904 <NA> | 74 305 <NA> | 104 599 <NA> |
## 97 | (*)gaff5 | <NA> 724 <NA> | 57 685 <NA> | 14 39 <NA> |
## 98 | (*)gaff6 | <NA> 806 <NA> | -118 318 <NA> | -146 488 <NA> |
## 99 | (*)gafm1 | <NA> 659 <NA> | -125 578 <NA> | 47 81 <NA> |
## 100 | (*)gafm2 | <NA> 417 <NA> | -17 32 <NA> | 59 385 <NA> |
## 101 | (*)gafm3 | <NA> 129 <NA> | 21 91 <NA> | -14 38 <NA> |
## 102 | (*)gafm4 | <NA> 448 <NA> | -4 3 <NA> | -48 445 <NA> |
## 103 | (*)gafm5 | <NA> 897 <NA> | -44 91 <NA> | -131 806 <NA> |
## 104 | (*)gafm6 | <NA> 923 <NA> | -165 267 <NA> | -259 656 <NA> |
```

```
par(cex = 0.6)
plot(QjaMuut1.mca,
     what = c("none", "passive"),
     labels = c(1,1),
     collabels = c("both"),
     main = "Täydentävät muuttujat E, S, U, maa, gaf",
     sub = "kaikki")
```



```
par(cex = 0.6)
plot(QjaMuut1.mca,
     what = c("none", "passive"),
     labels = c(0,1),
     collabels = c("both"),
     main = "Täydentävät muuttujat E, S, U, maa, gaf",
     sub = "Vain passiiviset sarakkeet")
```

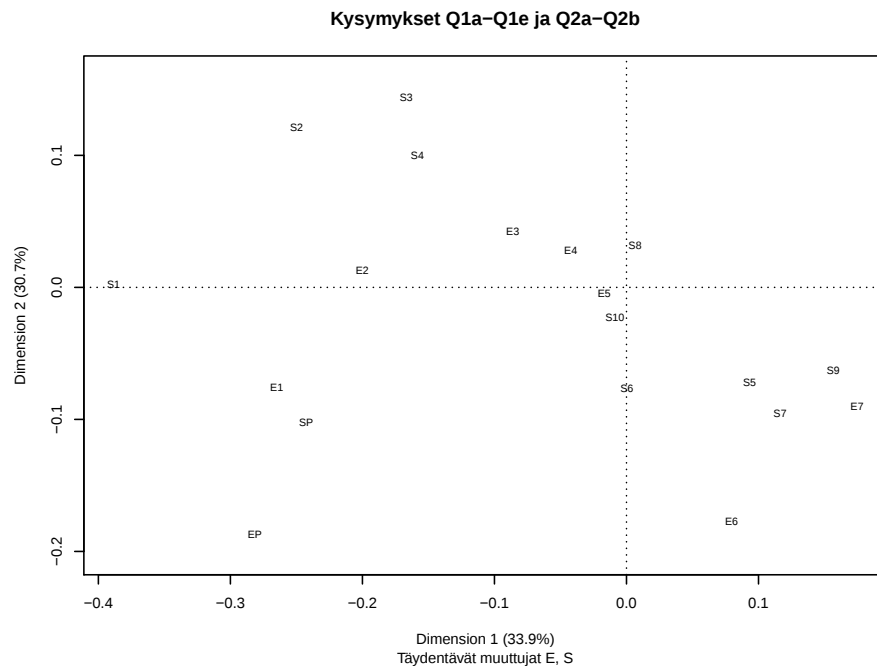
Täydentävät muuttujat E, S, U, maa, gaf


```
#str(eiPvastaukset)

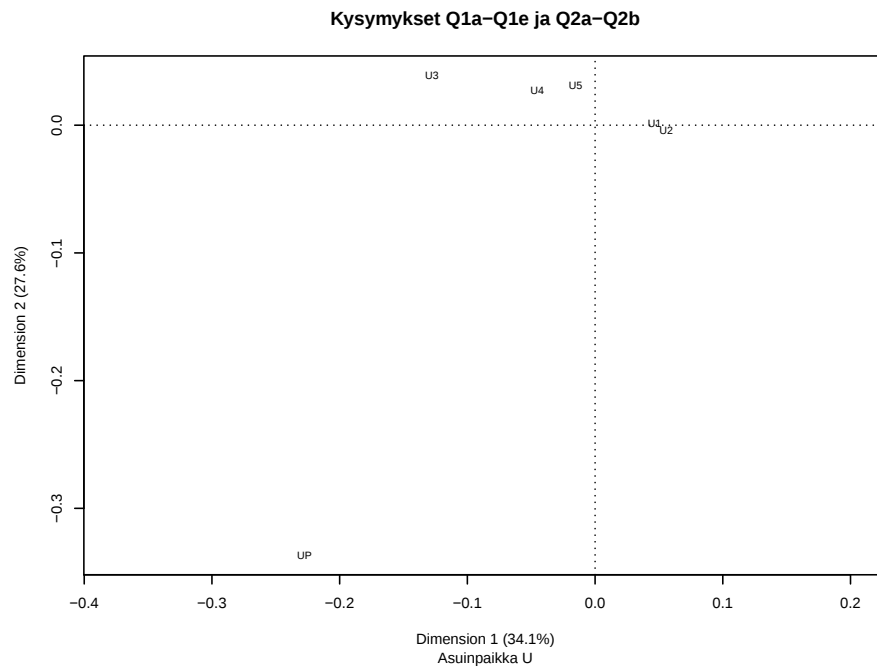
# Täydentävät pisteet kuva kerrallaan E ja S
QjaMuut2.mca <- mjca(mcaDat21jh.dat, ps = "",
  supcol = 8:9)

plot(QjaMuut2.mca,
  what = c("none", "passive"),
  labels = c(0,1),
  collabels = c("both"),
  main = "Kysymykset Q1a-Q1e ja Q2a-Q2b",
  sub = "Täydentävät muuttujat E, S"
)
```



```
# Täydentävät pisteet kuva kerrallaan: asuinpaikka U
QjaMuut3.mca <- mja(mcaDat21jh.dat, ps = "",
  supcol = 10)
```

```
plot(QjaMuut3.mca,
  what = c("none", "passive"),
  labels = c(0,1),
  collabels = c("both"),
  main = "Kysymykset Q1a-Q1e ja Q2a-Q2b",
  sub = "Asuinpaikka U"
)
```


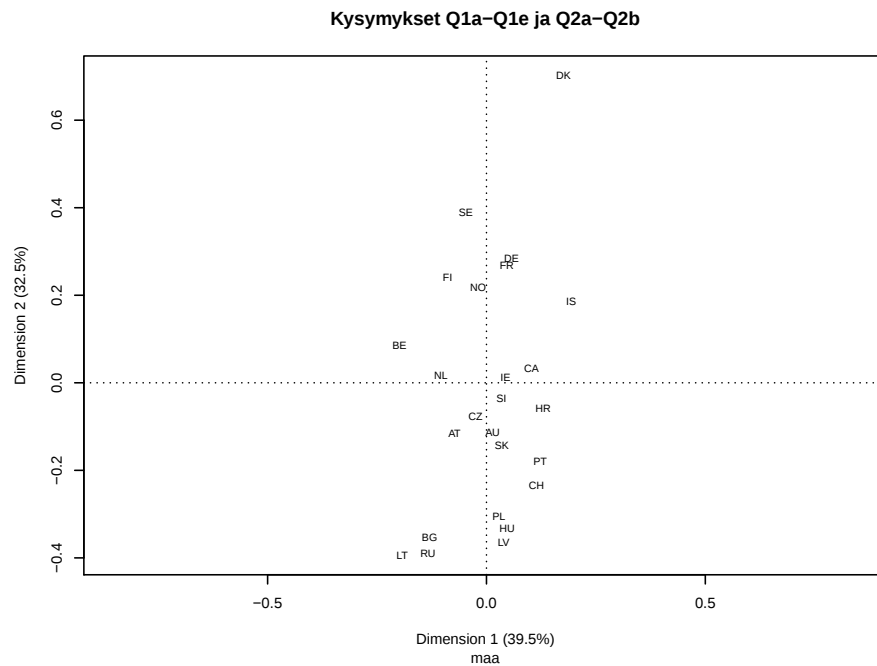
```
dim(mcaDat21jh.dat)
```

```
## [1] 32823    12
```

```
# Täydentävät pisteet kuva kerrallaan: maa
```

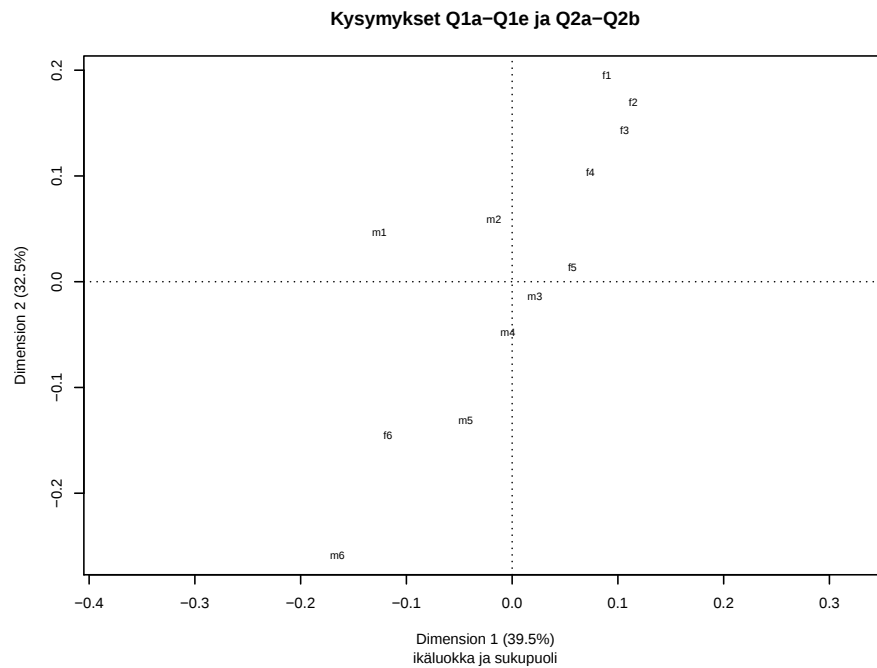
```
QjaMuut4.mca <- mja(mcaDat21jh.dat[,c(1:7,11)], ps = "",  
                    supcol = 8)
```

```
plot(QjaMuut4.mca,  
     what = c("none", "passive"),  
     labels = c(0,1),  
     collabels = c("level"),  
     main = "Kysymykset Q1a-Q1e ja Q2a-Q2b",  
     sub = "maa"  
)
```


Täydentävät pisteet kuva kerrallaan: maa

```
QjaMuut5.mca <- mjca(mcaDat21jh.dat[,c(1:7,12)], ps = "",
  supcol = 8)
plot(QjaMuut5.mca,
  what = c("none", "passive"),
  labels = c(0,1),
  collabels = c("level"),
  main = "Kysymykset Q1a-Q1e ja Q2a-Q2b",
  sub = "ikäluokka ja sukupuoli"
)
```



```
# Osajoukon analyysi ja täydentävät sarakkeet supcol = 8:12 ei toiminut
# eikä toimi tämä
# TestsubQjaMuut1.mca <- mjca(mcaDat21jh.dat[,c(1:7, 8)], ps="",
#                               subsetcat = c(eiPvastaukset),
#                               supcol=8
# )
# plot(TestsubQjaMuut1.mca)
# TestsubQjaMuut1.mca

# plot(subQjaMuut1.mca)
# summary(subQjaMuut1.mca)
```